

อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายวราวุธ แสงอร่าม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INTERNET AND POLITICAL PARTICIPATION OF CHULALONGKORN UNIVERSITY

STUDENT

MR. WARAWUDH SANGARAM

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Political Economy

Faculty of Economic

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

นายวราวุธ แสงอร่าม

สาขาวิชา

เศรษฐศาสตร์การเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. กนกศักดิ์ แก้วเทพ

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ตีรณ พงศ์มพัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นวลน้อย ตีรรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. กนกศักดิ์ แก้วเทพ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. นฤมล ทับจุมพล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

ศูนย์ทรัพยากรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วารสาร แสงอร่าม: อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
(INTERNET AND POLITICAL PARTICIPATION OF CHULALONGKORN UNIVERSITY
STUDENT) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ ดร.กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 226 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต และหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตกับปัจจัยการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ จากการสนทนากลุ่ม จำนวนนิสิต 18 รายที่เลือกแบบเจาะจง ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้การสำรวจ ด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 198 รายที่เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า อินเทอร์เน็ตเป็นเพียงแค่ "เครื่องมือ" และ "ช่องทาง" ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แต่มิได้เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยที่ เว็บไซต์นั้นเป็นเครื่องมือที่สามารถเข้าถึงบุคคลได้มากที่สุด โดยที่เมื่อสังเกตจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น พบว่า "อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองและถือว่าเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่น่าไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเคลื่อนไหวทางการเมือง" เนื่องจากในอินเทอร์เน็ตนอกจากจะมีช่องทางให้ผู้ที่สนใจเรื่องการเมืองเข้าไปอ่านข่าวสารและติดตามข่าวสารแล้ว เนื่องด้วยอินเทอร์เน็ตค่อนข้างมีอิสระระดับหนึ่งในการแสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยเฉพาะรูปแบบของการเป็นเครือข่ายของคนที่สนใจเรื่องเดียวกัน ย่อมทำให้เกิดพลังในการรวมตัวกันของคนได้ อีกทั้งการสนทนาในลักษณะตอบกระทู้ หรือ การแสดงความคิดเห็นระดับบุคคล ในรูปแบบของการเขียนบล็อก ก็เป็นส่วนช่วยกระตุ้นให้คนมีจิตสำนึกร่วมทางการเมืองได้

จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนภูษาคี และกลุ่มประชาธิปไตย ไม่ใช่แค่ก็มีส่วนสืบเนื่องมาจากการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทั้งผ่านทางเว็บไซต์ จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนาต่าง ๆ ที่เป็นส่วนกระตุ้นให้สมาชิกของทั้งสองกลุ่มมีการตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นสื่อกลางในการอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอีกด้วย เมื่อสมาชิกของทั้งสองกลุ่มได้รับข่าวสารที่เพียงพอและเป็นประโยชน์ จึงทำให้เกิดแรงผลักดันในการแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การเข้าร่วมประท้วง การล่ารายชื่อเพื่อตรวจสอบ การออกแถลงการณ์ การถกกันเรื่องความรู้ด้านประชาธิปไตย ฟังและแสดงความคิดเห็นในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชน (Hyde Park) ขึ้นปราศรัย เดินขบวน และการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนรัฐมนตรี

สาขาวิชา.....เศรษฐศาสตร์การเมือง.....

ปีการศึกษา.....2552.....

ลายมือชื่อนิสิต..... วราฯ แก้วกุ่ม.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5085313929 : MAJOR POLITICAL ECONOMY

KEYWORDS : INTERNET / PARTICIPATION / DEMOCRACY / STUDENT / BANGKOK

WARAWUDH SANGARAM: INTERNET AND POLITICAL PARTICIPATION OF CHULALONGKORN UNIVERSITY STUDENT. THESIS ADVISOR: ASSOCIATE PROFESSOR KANOKSAK KAEWTHEP, Ph.D., 226 pp.

The research aims to study the relationship between internet and political participation of Chulalongkorn University student. Research method is mainly a qualitative research of a focus group study of 18 students. In addition, it is complemented by a purposive questionnaire survey of 198 students.

It is found that, from a questionnaire survey of 198 students, internet is only a "tool" or a "channel" for accessing political information. But internet's role here is not important for political participation. All in all, website is, among other means, the most important and effective tool for students to access political information. This evidence is obviously seen from the focus group study as internet is the means which can bring students to get political information for their political participation and social movement. As internet provides its users for a freely access to political information as well as to freely comment or share and voice their opinions through internet blog, so internet will partly activate for a further political consciousness.

However, the study also found that, from a focus group study, the political participation activity of both Young People's Alliance for Democracy Group and Change a Heart, Change the World Group are mainly stimulated through internet such as website, electronic mail and web board. In this Thai political context, internet is the most crucial communication medium for creating free space for sharing political information led to political activities such as preparing demonstration, joining protests, signing petition requesting public investigation of political corruption, spreading official statements, discussing political issues, attending Hyde park, ect.

Field Study : Political Economy Student's Signature WARAWUDH SANGARAM
Academic Year : 2009 Advisor's Signature Kanoksak Kawthep

ต้นฉบับไม่มีหน้า ฉ

NO PAGE ฉ IN ORIGINAL

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
คำถามในการวิจัย.....	7
นิยามปฏิบัติการ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมปริทัศน์.....	11
แนวคิดพื้นฐานที่สาธารณะ.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับสื่ออินเทอร์เน็ตกับการสื่อสารทางการเมือง.....	15
แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ขอบเขตการวิจัย.....	47
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	50
ข้อตกลงในการวิจัย.....	50
วิธีการวิจัย.....	51
เครื่องมือในการวิจัย.....	51
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลงานวิจัย.....	52

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม.....	57
การจัดระเบียบข้อมูลเชิงปริมาณ.....	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผลเชิงคุณภาพ.....	59
ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา.....	59
ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มสนทนา.....	59
กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก.....	59
กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ.....	69
บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	95
บทวิเคราะห์จากข้อมูลเชิงคุณภาพในด้านของการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	103
การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบอื่น ๆ ของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติและ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก.....	108
สรุปบทบาทของอินเทอร์เน็ตอันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากตัวแทน นิติตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติและกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก.....	111
การอภิปรายผลเชิงคุณภาพ.....	116
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผลเชิงปริมาณ	119
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน.....	121
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	175
การอภิปรายผลการวิจัยเชิงปริมาณ.....	194
บทที่ 6 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	199
ข้อค้นพบจากการวิจัย.....	199
สรุปผลการวิจัย.....	202
ข้อเสนอแนะ.....	208
รายการอ้างอิง.....	210
ภาคผนวก.....	217
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	226

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายด้านของกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก็๊ก (ก.ป.ก.) และกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD).....	79
ตารางที่ 2	แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน..	121
ตารางที่ 3	แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายชื่อ.....	122
ตารางที่ 4	แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายชื่อ.....	123
ตารางที่ 5	แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อ.....	124
ตารางที่ 6	แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน...	125
ตารางที่ 7	แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ.....	126
ตารางที่ 8	แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน.....	127
ตารางที่ 9	แสดงด้านการปรึกษาหารือรายชื่อ.....	128
ตารางที่ 10	แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายชื่อ.....	129
ตารางที่ 11	แสดงด้านการร่วมปฏิบัติกรรายชื่อ.....	130
ตารางที่ 12	แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชนรายชื่อ.....	131
ตารางที่ 13	แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	132
ตารางที่ 14	แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายชื่อของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	133
ตารางที่ 15	แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	134
ตารางที่ 16	แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายชื่อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	135
ตารางที่ 17	แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	135
ตารางที่ 18	แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	136

ตารางที่ 19	แสดงด้านการปรึกษาหารือรายข้อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	137
ตารางที่ 20	แสดงด้านการร่วมปฏิบัติการรายข้อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	138
ตารางที่ 21	แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายข้อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	139
ตารางที่ 22	แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	140
ตารางที่ 23	แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายข้อของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	141
ตารางที่ 24	แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	143
ตารางที่ 25	แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายข้อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	143
ตารางที่ 26	แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายข้อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	144
ตารางที่ 27	แสดงด้านกระดานสนทนารายข้อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	145
ตารางที่ 28	แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	146
ตารางที่ 29	แสดงด้านการให้ข้อมูลรายข้อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	147
ตารางที่ 30	แสดงด้านการปรึกษาหารือรายข้อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	148
ตารางที่ 31	แสดงด้านการร่วมปฏิบัติการรายข้อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	149
ตารางที่ 32	แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	150

ตารางที่ 33	แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	151
ตารางที่ 34	แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	152
ตารางที่ 35	แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	154
ตารางที่ 36	แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	154
ตารางที่ 37	แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทย ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	155
ตารางที่ 38	แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	156
ตารางที่ 39	แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	157
ตารางที่ 40	แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	158
ตารางที่ 41	แสดงด้านการร่วมปฏิบัติกรรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	159
ตารางที่ 42	แสดงด้านการปรึกษาหารือรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	160
ตารางที่ 43	แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	161
ตารางที่ 44	แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	162
ตารางที่ 45	แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	163
ตารางที่ 46	แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	164

ตารางที่ 47	แสดงด้านจุดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายชื่อ ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	165
ตารางที่ 48	แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อ ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	166
ตารางที่ 49	แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายชื่อ ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	167
ตารางที่ 50	แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	168
ตารางที่ 51	แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายชื่อ ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	169
ตารางที่ 52	แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	170
ตารางที่ 53	แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	171
ตารางที่ 54	แสดงด้านการปรึกษาหารือรายชื่อ ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	172
ตารางที่ 55	แสดงด้านการร่วมปฏิบัติการรายชื่อ ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	173
ตารางที่ 56	แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายชื่อ ของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	174
ตารางที่ 57	แสดงร้อยละของนิติตตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ ทางอินเทอร์เน็ตด้านจุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ในภาพรวม.....	175
ตารางที่ 58	แสดงร้อยละของนิติตตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ในภาพรวม.....	176
ตารางที่ 59	แสดงร้อยละของนิติตตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา ในภาพรวม.....	177
ตารางที่ 60	แสดงร้อยละของนิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมี ส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจุดหมาย อิเล็กทรอนิกส์.....	178

ตารางที่ 61	แสดงร้อยละของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง.....	179
ตารางที่ 62	แสดงร้อยละของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา.....	180
ตารางที่ 63	แสดงร้อยละของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์.....	181
ตารางที่ 64	แสดงร้อยละของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง.....	182
ตารางที่ 65	แสดงร้อยละของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา.....	183
ตารางที่ 66	แสดงร้อยละของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์.....	184
ตารางที่ 67	แสดงร้อยละของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง.....	185
ตารางที่ 68	แสดงร้อยละของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา.....	186
ตารางที่ 69	แสดงร้อยละของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์.....	187

ตารางที่ 70	แสดงร้อยละของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง.....	188
ตารางที่ 71	แสดงร้อยละของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา.....	189
ตารางที่ 72	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตรายด้าน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตในภาพรวม.....	191
ตารางที่ 73	แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ค่าสถิติ t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ และสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต.....	193

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	45
ภาพที่ 2 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์.....	86
ภาพที่ 3 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์เนชั่น แชนเนล สถานีข่าว 24 ชั่วโมง.....	87
ภาพที่ 4 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์ฟ้าเดียวกันออนไลน์.....	88
ภาพที่ 5 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์ประชาไท หนังสือพิมพ์ออนไลน์.....	89
ภาพที่ 6 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ.....	90
ภาพที่ 7 แสดงตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ฝ่ายเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ.....	91
ภาพที่ 8 แสดงตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ฝ่ายประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก.....	92
ภาพที่ 9 แสดงตัวอย่างกระดานสนทนาพันทิป.....	93
ภาพที่ 10 แสดงตัวอย่างกระดานสนทนาประชาไท.....	94

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบบการเมืองที่ให้ความสำคัญกับประชาชนในการมีส่วนร่วมต่อการจัดการปกครองโดยให้เสรีภาพ ความเสมอภาคและความยุติธรรมกับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันตามกฎหมาย ใช้หลักเสียงข้างมากในการพิจารณาตัดสินสิ่งต่างๆ แต่ต้องมีเหตุผลเพื่อประโยชน์แก่คนจำนวนมากของประเทศ ประชาชนจึงต้องมีส่วนร่วมในการเมืองให้มากที่สุดเพราะการเมืองมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนโดยตรง คนทั่วไปอาจให้ความหมายของการเมืองแตกต่างกันไปซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การรับรู้และความเข้าใจของแต่ละบุคคลหรือกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมของแต่ละบุคคล บุคคลที่เติบโตมาภายใต้สิ่งแวดล้อมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้น จะมีความเชื่อมั่นว่าการเมืองเป็นเรื่องของประชาชน อำนาจทางการเมือง คือ อำนาจของประชาชน ประชาชนคือ เจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง ผู้ใช้อำนาจทางการเมืองต้องได้รับฉันทานุมัติจากประชาชน การใช้อำนาจทางการเมืองต้องเป็นไปตามความต้องการของประชาชนเพื่อตอบสนองประโยชน์สุขของประชาชน ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการกำหนดหรือถอดถอนผู้ปกครอง บุคคลที่มีความเชื่อเช่นนี้จะมีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแข็งขันเพื่อรักษาอำนาจอันชอบธรรมของตน วิถีชีวิตของประชาชนจึงขึ้นอยู่กับระบบการเมือง ระบบการเมืองที่ดีจะส่งเสริมและเอื้ออำนวยให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่ดี มีโอกาสแสวงหาความรู้อย่างเสมอภาค สามารถดูแลปกป้องตนเองให้รอดพ้นจากการเอาเปรียบของผู้อื่น สามารถตรวจสอบผู้นำทางการเมืองให้ใช้อำนาจเพื่อสนองตอบประโยชน์สุขของประชาชนอย่างซื่อสัตย์ (วรรัตน์ ชัยชนะ, 2546 :1-2) ซึ่งในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยสมัยใหม่นั้น ได้เกิดปรากฏการณ์การเกิดขึ้นของ “พื้นที่สาธารณะ” (public sphere) ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่กลางระหว่างรัฐกับประชาชนเป็นสิ่งสำคัญและเป็นพื้นที่ที่ทำหน้าที่ในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคนในสังคมในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลให้พื้นที่นี้ชนชั้นกลางที่เข้ามามีบทบาทสำคัญ ทำให้พื้นที่สาธารณะนี้เป็นกระดานความคิดเห็นของการประชาชน และถูกใช้ในการวิพากษ์วิจารณ์และตรวจสอบอำนาจรัฐโดยสาธารณชน ความต้องการพื้นที่สาธารณะจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะสะท้อนถึง เจตนารมณ์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ (general will) ตามแนววิถีแบบสัญญาประชาคมอันจะทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดทิศทาง

ของสังคมในรูปแบบของนโยบายสาธารณะในการบริหารจัดการกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (ไชยันต์ ไชยพร, 2545:7-8)

การติดต่อสื่อสาร เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็น วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ ล้วนมีบทบาทอย่างมากในการเป็นช่องทางที่จะนำ ข้อมูลข่าวสารไปยังคนจำนวนมากในเวลารวดเร็ว แต่ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อในเครือข่าย อินเทอร์เน็ตกลายเป็นสื่อกลางใหม่ที่ถูกนำมาใช้เพื่อการสื่อสารและกำลังได้รับความนิยม (ชาโรณี สุวรรณภาษิต, 2542: 20)

คอมพิวเตอร์เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ (ชาโรณี สุวรรณภาษิต, 2542: 20) 1) การสื่อสารระหว่างบุคคลแบบไม่พร้อมกัน (One-to-one Asynchronous communication) ได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) 2) การสื่อสารระหว่างกลุ่มแบบไม่พร้อมกัน (Many-to-many Asynchronous communication) ได้แก่ กลุ่มข่าว หรือเว็บบอร์ดต่าง ๆ (Electronic bulletin board) 3) การสื่อสารระหว่างบุคคล หรือระหว่างกลุ่มแบบพร้อมกัน (One-to-one One-to-few and One-to-many Synchronous Communication) ได้แก่ การสนทนาทางคอมพิวเตอร์ (Chat or Chat room) และ 4) การสื่อสารระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่ม แบบไม่พร้อมกัน (One-to-one One-to-many and Many-to-one Asynchronous communication) ได้แก่ เว็บไซต์ (website)

อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่จัดได้ว่าเป็นพื้นที่สาธารณะ และอินเทอร์เน็ต ได้ขยายขอบเขต เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การวิพากษ์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นในระบอบประชาธิปไตยเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดพื้นที่สาธารณะของฮาเบอร์มาสที่ได้กล่าวว่า สื่อกระจายเสียงและข่าวสาร อย่างวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งปัจจุบันพัฒนาเป็นระบบคอมพิวเตอร์ ได้สร้างพื้นที่สาธารณะอย่างใหม่ และพื้นที่ต่างๆ สำหรับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การถกเถียง และการมีส่วนร่วม ซึ่งมันได้บรรจุเอา ศักยภาพที่จะเสริมเพิ่มพลังประชาธิปไตย และเพิ่มพูนการแพร่กระจายของความคิดในเชิงวิพากษ์ รวมถึงความคิดที่ก้าวหน้าออกไป เช่นเดียวกับความเป็นไปได้ใหม่ๆ สำหรับการปรับและจัดการ, การควบคุมทางสังคม, การเสริมส่งสนับสนุนสถานะต่างๆ ในเชิงอนุรักษ์นิยม และการทำให้ความแตกต่างเข้มข้นรุนแรงมาก ด้านการมีส่วนร่วมในพื้นที่สาธารณะใหม่ๆ เหล่านี้ กระดานข่าวหรือคำประกาศแถลงการณ์ทั้งหลายทางคอมพิวเตอร์ และกลุ่มสนทนา, วิทยุและโทรทัศน์ที่พูดคุยกันได้, รวมไปถึงพื้นที่ซึ่งปรากฏตัวขึ้นมาของสิ่งที่ฮาเบอร์มาสเรียกว่า "ประชาธิปไตยบนไซเบอร์สเปซ" เรียกร้องปัญญาชนที่ถนัดในการวิพากษ์วิจารณ์ ในการบรรลุถึงหรือได้มาซึ่งทักษะทางเทคนิคใหม่ๆ เพื่อควบคุมเทคโนโลยีใหม่ๆ เหล่านี้ (Durham and Kellner, 1979: 13-53) ซึ่งพื้นที่

สาธารณะของฮาเบอร์มาสเน้นหลักการที่เรียกว่า egalitarian reciprocity ซึ่งผู้เข้าร่วมในพื้นที่สาธารณะจะต้องมีความเสมอภาคกันในหลายๆ เรื่อง เช่น การริเริ่ม และการดำเนินการ แลกเปลี่ยนสื่อสารกัน การเสนอแนะ การเสนอข้อโต้แย้ง และการอธิบายเหตุผล การตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจที่อาจปิดกั้นการแสดงออกซึ่งความคิดที่เสรี ในพื้นที่นี้ถือว่าทุกคนเท่าเทียมในการแสดงออกอย่างเสรี (วราภรณ์ วนาพิทักษ์, 2551: 15)

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อช่วยส่งเสริมสังคมประชาธิปไตยเป็นผลมาจากศักยภาพของเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทำให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างไม่จำกัดและส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมของผู้ใช้ซึ่งถือเป็นหลักการเบื้องต้นของสังคมประชาธิปไตย (Savage, Bagnall and Longhurst, 2005: 241) เพราะฉะนั้นถือได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ที่มีข้อได้เปรียบและมีความทันสมัยมากกว่าสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อาจกล่าวได้ว่า ข้อได้เปรียบที่สำคัญประการหนึ่ง คือการเป็นเจ้าของสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นมิได้อยู่ภายใต้การเป็นเจ้าของของรัฐ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริโภคสื่ออินเทอร์เน็ตที่แตกต่างจากการใช้สื่ออื่น เช่น ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตสามารถใช้เวลาใดก็ได้ที่ตนเองสะดวกโดยไม่ต้องผ่านผู้กรองข่าวสาร และมีข้อมูลให้เลือกมากมาย ประกอบกับสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นมิได้เปรียบในด้านการโฆษณาซึ่งสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ข้อได้เปรียบดังกล่าวคาดว่า อินเทอร์เน็ตจะกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะการวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชนต่อการดำเนินงานบริหารของรัฐบาลมากขึ้น ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดนโยบายให้แก่รัฐบาลและนักการเมืองต่อไป (เพ็ญพรรณ รวิโชติกุล, 2544: 23)

ในปัจจุบันได้มีการนำเอาสื่ออินเทอร์เน็ตมาใช้ประโยชน์ในทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการที่พรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ใช้เว็บไซต์ในการรณรงค์หาเสียง นอกจากนี้ยังมีเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองต่าง ๆ ที่มีกระดานสนทนา (Web board) หรือห้องสนทนา (Chat room) เพื่อให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ได้เข้ามา “ตั้งประเด็น” และมีการแสดงความคิดเห็น ถกเถียงต่อประเด็นการเมืองนั้น อันเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอย่างสูง โดยกระดานสนทนาทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสนทนา (discussion group) บนกระดานข่าวอินเทอร์เน็ต หรือ Internet Message Boards (IMBs) ในแสดงความคิดเห็น การสนทนา หรือเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองเหล่านั้นกลับมิได้มีการตรวจสอบควบคุม อย่างเพียงพอ (ชาวิณี สุวรรณภาสิต, 2542: 21)

การเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชน มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นบ่อเกิดแห่งความยุติธรรม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมืองและเป็นพลัง

แห่งการสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นเกราะป้องกันระบบการกดขี่ ทั้งยังเป็นมรรควิธีที่จะดึงเอาความฉลาดและความสามารถของประชาชนพลเมืองออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ (ประจิตร์ มหาหิง, 2529: 233-234) หากปราศจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาคการเมืองย่อมเกิดความอ่อนแอ ทำให้อำนาจการปกครองตกไปอยู่ในมือของบุคคลบางกลุ่มและเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นเข้ามาบีบบทบาทแทนประชาชน ซึ่งเป็นเจ้าของประเทศ ล้วนเป็นสิ่งที่ขัดต่อหลักการปกครองในระบบประชาธิปไตยและขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มีผลให้การพัฒนาทางการเมืองไทยเป็นไปอย่างล่าช้า แม้ว่ารัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ได้พยายามเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกด้านแล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่าประชาชนยังเข้าร่วมทางการเมืองในปริมาณน้อยอยู่เช่นเดิม การขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงเป็นปัญหาหนึ่งที่ยังคงอยู่ในสังคมไทย ทั้งนี้ การสร้างประชาธิปไตยหรือการพัฒนาการเมืองที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน จากนั้นจึงขยายไปถึงระดับประเทศ ซึ่งแนวโน้มของประชาชนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นสูง ก็จะมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติสูง ส่วนประชาชนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นต่ำ ก็จะมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติต่ำ (ถม ทวีทรัพย์เจริญ, 2524: 2)

ในช่วงทศวรรษที่ 2510 จากสถานการณ์ทางการเมืองเป็นการสืบทอดอำนาจทางการเมืองในกลุ่มผู้กุมอำนาจเผด็จการ ส่งผลให้ไทยปกครองโดยเผด็จการเบ็ดเสร็จ สิ่งทีกล่าวมาทำให้นักศึกษาเริ่มตั้งคำถามกับสิ่งที่เกิดขึ้น เริ่มเข้ามาบีบบทบาทเพื่อสังคม สนใจปัญหาสังคม โดยนิสิต เริ่มมีการออกค่ายอาสาต่อต้านการครอบงำทางเศรษฐกิจจากต่างประเทศ มีการเดินขบวนต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น ตั้งกลุ่มวิพากษ์สังคม เกิดนิตยสารทางเลือกในกลุ่มของนักศึกษา เช่น สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ชัยพฤกษ์ วลัยชัทสน์ ที่พูดถึงแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์การเมือง มีการนำผลงานของนักเขียนนักหนังสือพิมพ์ในยุคก่อนหน้าทีสะท้อนปัญหาความยากจนมาพิมพ์เผยแพร่แนวคิด จนนำไปสู่การออกหนังสือรายสะดวกเพื่อเป็นการหารายได้ เรียกว่าหนังสือเล่มละบาท และเผยแพร่แนวคิดมาร์กซิสต์ การเสียดสีการต่ออายุผู้นำเผด็จการในยุคนั้น เช่น หนังสือมหาวิทยาลัยนี้ไม่มีคำตอบ ทำให้รัฐบาลสั่งลบชื่อนักศึกษารามคำแหง ที่มีการเคลื่อนไหวเรียกร้อง (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ อารังศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์, 2544: 147)

กลุ่มนิสิตนักศึกษาเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกลุ่มทางการเมืองของฝ่ายใด และเป็นกลุ่มผู้ที่มีอำนาจทางการเมือง รวมทั้งฝ่ายทหารให้ความเกรงใจ (มลินี สมภพเจริญ, 2547:10-11) ซึ่งเห็นได้จากในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 นั้นเป็นตัวอย่างที่ดีว่าการเคลื่อนไหวของนิสิตนักศึกษาได้นำไปสู่การตื่นตัวของประชาชนเป็นอันมาก หลังจากเหตุการณ์นี้เสร็จแล้ว นิสิต

นักศึกษาส่วนหนึ่งได้เข้าร่วมกับโครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีสวนกระตุ้นความสนใจทางการเมืองเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ นิสิตนักศึกษาเองยังเป็นแกนนำในการเร่งรัดให้กลุ่มชาวนา ชาวไร่ และกรรมกรต่อสู้เรียกร้องสิทธิและผลประโยชน์ของตนเองในช่วงหลัง 14 ตุลา จึงเกิดความตื่นตัวเป็นอย่างกว้างขวางเป็นอย่างมากในบรรดากลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ (กนก วงษ์ตระหง่าน, 2528) และอีกตัวอย่างหนึ่งที่จะเห็นได้จากประกาศของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 5 ปี พ.ศ.2549 ที่กล่าวถึงในเรื่องของการให้นิสิต มีส่วนร่วมในทางการเมือง ที่เห็นความสำคัญของนิสิตนักศึกษาที่เป็นปัญญาชนต่อชาติบ้านเมือง ซึ่งเป็นพลังบริสุทธิ์ เพราะฉะนั้นจึงเห็นควรที่จะให้นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองในวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข (พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์, 2552 : ออนไลน์)

อย่างไรก็ตาม บทบาทของนิสิตนักศึกษาในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีข้อจำกัดอยู่บ้าง การปลุกเร้าให้ประชาชนตื่นตัวทางการเมืองโดยนิสิตนักศึกษานั้นมักเป็นไปตามการปฏิรูปทางสังคมเพื่อสร้างความเท่าเทียมกัน ขจัดอิทธิพลของผู้มีอภิสิทธิ์ทั้งหลาย บทบาทของนิสิต เช่นนี้ ส่งผลให้ผู้มีอิทธิพล ผู้ที่อยู่ในชนชั้นอภิสิทธิ์ และผู้ผูกขาดอำนาจทั้งหลายไม่เป็นที่พอใจเพราะไปขัดกับกลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว จึงมีผลทำให้กลุ่มเหล่านี้ออกมารณรงค์ต่อต้านบทบาทของนิสิต รวมทั้งทำลายล้างอิทธิพลและขบวนการของนิสิตนักศึกษาอย่างรุนแรง อย่างเช่นในกรณีของ 6 ตุลาคม 2519

จากที่มาของการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กลุ่มนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มชนชั้นปัญญาชนคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาตามระบอบประชาธิปไตยนั้นมีความสำคัญต่อระบอบการเมืองไทยจวบจนถึงปัจจุบัน แต่เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่บีบบังคับส่งผลให้นิสิตไม่มีความสนใจในการรณรงค์ทางการเมืองแต่กลับมาสนใจเรื่องใกล้ตัวคือการหางานทำ ทุกคนจะสนใจในเรื่องของการแข่งขันเพื่อให้จบเร็วแล้วรีบออกไปทำงาน เรื่องกิจกรรมอื่นๆ รวมไปถึงกิจกรรมทางการเมืองกลับถูกมองข้ามไป งานการเมืองของนิสิตนักศึกษาไม่ใช่อาชีพ แต่เป็นเพียงงานอาสาสมัครเท่านั้น ดังนั้นหากสภาพแวดล้อมไม่อำนวยแล้ว บทบาทในด้านนี้จะไม่ได้ได้รับความสนใจจากนิสิตนักศึกษา เท่าใดนัก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544: 676-677) ซึ่งหากขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา จะทำให้ขาดการแสดงทางความคิดของกลุ่มชนชั้นปัญญาชนคนรุ่นใหม่ที่เล็งเห็นความสำคัญของการเมืองต่อการพัฒนาประเทศซึ่งเป็นรากฐานของประชาธิปไตยแล้วจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพและความมั่นคงของการเมือง

ระดับชาติ ทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประเทศไทยประสบกับความล้มเหลวได้ในอนาคต ทั้งนี้เพราะนิสิตคือคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ปัจจุบันการรับรู้ข่าวสารของคนทั่วไปไม่ได้รับรู้ข่าวสารเฉพาะแค่อีเมลล์โซเชียลมีเดียและสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นก็คือสื่อโทรทัศน์เท่านั้น แต่ภายใต้การพัฒนาของระบบเทคโนโลยีด้านการสื่อสารโดยระบบอินเทอร์เน็ตภายใต้ระบบคอมพิวเตอร์นั้น ทำให้นิสิตนักศึกษาสามารถรับรู้ข่าวสารที่ถูกปิดไม่สามารถนำเสนอได้ในสื่อกระแสหลัก ดังนั้นอินเทอร์เน็ตถือได้ว่าเป็นสื่อทางเลือกที่ทำให้นิสิตสามารถรับรู้ข่าวสารทางการเมืองหรือประเด็นต่างๆ เพิ่มขึ้น และผู้วิจัยต้องการจะทราบว่าเมื่อนิสิตนักศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อทางเลือกนั้นซึ่งก็คืออินเทอร์เน็ต มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมีทั้งในเรื่องของการมีส่วนร่วมของการเลือกตั้ง หรือการมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการเช่นการเข้าไปเคลื่อนไหวเรียกร้องชุมนุมประท้วง เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั้นทำให้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”

ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้ภาครัฐบาลมีความเข้าใจและเล็งเห็นความสำคัญของอิทธิพลของสื่ออินเทอร์เน็ตที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในทางการเมืองในปัจจุบัน และเพื่อให้ภาครัฐบาลใช้ในการทำนโยบายและแผนเพื่อนำเสนอสื่อที่ถูกต้องให้แก่กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่เคลื่อนไหวทางการเมืองในปัจจุบัน โดยกลุ่มนิสิตนักศึกษานับว่าเป็นปัญญาชนคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นตัวแทนในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยในอนาคตให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ประกอบกับก่อให้เกิดความศรัทธาต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ในฐานะที่นิสิตนักศึกษาเป็นผู้นำทางสังคมที่มีบทบาทต่อการเมืองไทยและสามารถโน้มนำให้ภาคอื่นเข้ามามีบทบาททางการเมืองได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตได้แก่ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานของการวิจัย

การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำถามในการวิจัย

การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้หรือไม่ อย่างไร

นิยามปฏิบัติการ

การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต หมายถึง การที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scales) 6 ระดับ คือ ทุกวัน, 2-3 วัน/ครั้ง, 4-5 วัน/ครั้ง, 1 อาทิตย์/ครั้ง, เดือนละครั้ง และไม่เคยเลย จำนวน 17 ข้อ ซึ่งแบบวัดนี้ผู้วิจัยคิดขึ้นเอง โดยนิสิตที่ให้คะแนนสูงในด้านใดด้านหนึ่งจากแบบวัดนี้แสดงว่า มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านนั้นมาก เป็นแบบวัดที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตในด้านต่างๆ โดยสามารถแบ่งการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านเว็บไซต์ทั้งในรูปแบบของเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์พรรคการเมืองต่าง ๆ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ และ บล็อก (Blog) ที่มีเนื้อหาทางการเมือง

2. ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) ทางการเมือง หมายถึง การที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านการถ่ายทอดข้อมูลทางการเมืองหรือแนวคิดทางการเมืองของแต่ละกลุ่ม ผ่านบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายซึ่งเป็นทั้งกลุ่มคนทำงาน เพื่อนสนิท กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง องค์กรอิสระ (NGOs) และคนในครอบครัวหรือญาติ

พี่น้อง โดยการถ่ายทอดใช้วิธีส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังกลุ่มต่างๆ และนิตินิต เองได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากจดหมายดังกล่าว

3. ด้านกระดานสนทนา (Web board) หรือห้องสนทนา (Chat room) หมายถึงการให้นิตินิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใช้อินเทอร์เน็ตเข้ามา “ตั้งประเด็น” และมีการแสดงความคิดเห็นถกเถียงต่อประเด็นการเมืองนั้น อันเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอย่างสูง โดยกระดานสนทนาทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสนทนา (discussion group) บนกระดานข่าวอินเทอร์เน็ต หรือ Internet Message Boards (IMBs) ในแสดงความคิดเห็น การสนทนา หรือเผยแพร่ข่าวสารทางการเมือง (ชาวิณี สุวรรณภาษิต, 2542: 21) ซึ่งนิตินิตโดยส่วนใหญ่ได้ทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากกระดานสนทนาด้วยเช่นกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิตินิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นิยามความหมายจากการสังเกตการณ์จากการสนทนากลุ่มของนิตินิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ต โดยผู้วิจัยได้กำหนดนิยามในการวิจัยในครั้งนี้ว่าหมายถึง การที่นิตินิตมีพฤติกรรมร่วมในการแสดงความคิดเห็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต แล้วจึงออกมามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ได้แก่ การเข้าร่วมประท้วง การล่ารายชื่อเพื่อตรวจสอบ การออกแถลงการณ์ และการถกกันเรื่องความรู้ด้านประชาธิปไตย ฟังและแสดงความคิดเห็นในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชน (Hyde Park) การขึ้นปราศรัย การเดินขบวน และการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนรัฐมนตรี

ในส่วนของการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเชิงปริมาณนั้นแบ่งเป็น 6 ทางด้าน ได้แก่การให้ข้อมูล การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การปรึกษาหารือ การวางแผนร่วมกัน การร่วมปฏิบัติการ และการควบคุมโดยประชาชน โดยปรับจากแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยมและคณะ มีความหมายดังนี้

การให้ข้อมูล หมายถึง การที่นิตินิตส่งต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน เว็บไซต์ทั้งในรูปแบบของเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์พรรคการเมืองต่าง ๆ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ และบล็อก (Blog) ที่มีเนื้อหาทางการเมือง

การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน หมายถึง การที่นิตินิตแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่านเว็บไซต์ทั้งในรูปแบบของเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์พรรคการเมืองต่าง ๆ เว็บไซต์ของ

สถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ และบล็อก (Blog) ที่มีเนื้อหาทางการเมือง

การปรึกษาหารือ หมายถึง การที่นิสิตร่วมสนทนาและปรึกษาหารือถึงปัญหาการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน เว็บไซต์ทั้งในรูปแบบของเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์พรรคการเมืองต่างๆ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ และบล็อก (Blog) ที่มีเนื้อหาทางการเมือง

การวางแผนร่วมกัน หมายถึง การที่นิสิตร่วมเสนอแนวคิดและวางแผนทางการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน เว็บไซต์ทั้งในรูปแบบของเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์พรรคการเมืองต่างๆ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ และบล็อก (Blog) ที่มีเนื้อหาทางการเมือง

การร่วมปฏิบัติกร หมายถึง การที่นิสิตร่วมปฏิบัติกรที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การจัดทำเว็บไซต์ นัดพบเพื่อจัดตั้งกลุ่มที่มีความคิดเห็นทางการเมืองเหมือนกัน รวมกลุ่มเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน เว็บไซต์ทั้งในรูปแบบของเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์พรรคการเมืองต่างๆ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ และบล็อก (Blog) ที่มีเนื้อหาทางการเมือง

การควบคุมโดยประชาชน หมายถึง การที่นิสิตร่วมติดตามและตรวจสอบการดำเนินการทางการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน เว็บไซต์ทั้งในรูปแบบของเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์พรรคการเมืองต่างๆ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ และบล็อก (Blog) ที่มีเนื้อหาทางการเมือง

โดยการวัดผลนั้นใช้แบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่าความถี่ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Rating Scales) โดยแบ่งเป็น 6 ระดับ คือ ทุกวัน, 2-3 วันครั้ง, 4-5 วันครั้ง, 1 อาทิตย์ครั้ง, เดือนละครั้ง และไม่เคยเลย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ทราบลักษณะความสัมพันธ์ของปัจจัยการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต โดยรวมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ข้อมูลที่ได้นี้อาจจะนำไปอธิบายปรากฏการณ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตที่อาจส่งผลกระทบต่อคนที่อยู่ภายนอกขอบเขตของการเรียนภายในมหาวิทยาลัย
4. ข้อมูลที่ได้ อาจเป็นข้อมูลที่ภาครัฐและผู้สนใจที่จะนำไปพัฒนาต่อ ในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
5. ผลการวิจัยที่ได้รับสามารถเป็นแนวทางให้ภาครัฐ รับทราบและเข้าใจ ตลอดจนจนถึงเห็นความสำคัญของอิทธิพลของสื่ออินเทอร์เน็ตในปัจจุบันที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มนิสิต โดยรัฐบาลสามารถนำไปกำหนดนโยบายและการปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับภาพลักษณ์และการดำเนินงานของรัฐบาลที่มีต่อภาคนิสิตนักศึกษา และประชาชนได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

วรรณกรรมปริทัศน์

วรรณกรรมปริทัศน์

จากการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเรื่อง “อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เนื่องจากคำถามในการวิจัยครั้งนี้คือ “การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้หรือไม่อย่างไร” จึงต้องทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะของฮาเบอร์มาสที่แสดงให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่สาธารณะในการแสดงความคิดเห็น โดยส่งผลกระทบต่อ 2) แนวคิดเกี่ยวกับสื่ออินเทอร์เน็ตกับการสื่อสารทางการเมือง เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตถือได้ว่าเป็นพื้นที่สาธารณะและเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางการเมืองอย่างหนึ่งที่มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และ 3) เรื่องแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทั้งสองเรื่องที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้น เนื่องจาก การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองถือได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างหนึ่ง ซึ่งในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อขั้นตอนทำให้นิสิตเห็นถึงความสำคัญของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรงได้ เช่น การเข้าร่วมกับพรรคการเมือง การเข้าร่วมกลุ่มประท้วง เป็นต้น

สรุปประเด็นสำคัญในบทที่ 2 นี้ ประกอบด้วยแนวคิดหลัก 3 แนวคิดที่มีความเชื่อมโยงต่อกันอันจะเอื้อให้นิสิตนักศึกษาเข้าถึงถึงความสำคัญต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองต่อไป ซึ่งแนวคิดเหล่านั้น ได้แก่ **แนวคิดพื้นที่สาธารณะที่มีความสัมพันธ์กับแนวคิดเกี่ยวกับสื่ออินเทอร์เน็ตกับการสื่อสารทางการเมือง** โดยอินเทอร์เน็ตเป็นการกระตุ้นให้นิสิตเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังที่จะกล่าวในลำดับถัดไป

1. แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะ

ฮาเบอร์มาสนับว่าเป็นนักทฤษฎีรุ่นแรกๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างการดำรงอยู่ของพื้นที่สาธารณะ กับรากฐานของสังคมประชาธิปไตย “ความคิดเห็นสาธารณะ” จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประชาชนมาพบปะกันในเวทีสาธารณะ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างอิสระเสรี มีเหตุผลและมีจิตใจวิพากษ์ต่อการทำงานของรัฐบาล นี่คือรูปแบบที่สำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Habermas, 1989 อ้างถึงใน วราภรณ์ วนาพิทักษ์, 2551 : 12) แต่เราต้องนึกถึงแนวโน้มที่อันตรายด้วย พื้นที่สาธารณะอาจถูกอำนาจที่ซ่อนเร้นลึกลับเข้ามาครอบงำ

และครอบครอง (colonization of public sphere) การอภิปรายอย่างเสรีหายไป กลายเป็นการสร้างภาพทางการเมืองหรือการโฆษณาทางการเมือง (political advertising หรือ image management) พื้นที่สาธารณะกลายเป็นพื้นที่โฆษณา หลักการ ความจริง และความมีเหตุผลไม่มีอีกต่อไปแล้ว

ในยุคนี้ การใช้สิทธิเสรีภาพบนอินเทอร์เน็ตอาจต้องประสบกับข้อจำกัด ดังที่ฮาเบอร์มาสได้ชี้ให้เห็นในสังคมยุคก่อนที่จะมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อำนาจอรัฐมีแนวโน้มที่จะเข้ามายึดครองพื้นที่สาธารณะได้เสมอ (Habermas, 1989 อ้างถึงใน วราภรณ์ วนาพิทักษ์, 2551 : 12)

ในการเมืองระบอบประชาธิปไตยนั้น อินเทอร์เน็ตมีศักยภาพที่จะช่วยสร้างสังคมประชาธิปไตยได้ เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่ที่สามารถกระจายข้อมูลข่าวสาร และแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และประการสุดท้าย เราอาจใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวทีเพื่อการสนทนาและเสวนาทางการเมือง (Ulrich, 2004 อ้างถึงใน วราภรณ์ วนาพิทักษ์, 2551 : 12)

ในบทวิเคราะห์ Habermas, the Public Sphere, and Democracy มีการวิจารณ์ว่าประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (participation democracy) มีความหมายว่า ประชาชนต้องได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวาง ประชาชนต้องสามารถอภิปรายโต้แย้งได้ รวมทั้งประชาชนต้องสามารถจัดตั้งและเคลื่อนไหวในฐานะที่เป็นพลังประชาธิปไตยเพื่อเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การวิเคราะห์ของฮาเบอร์มาสไม่ได้เห็นถึงความสำคัญของสื่อในด้านการศึกษาและการปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้มีการเคลื่อนไหวเพื่อคานอำนาจ / โต้แย้งอำนาจที่มาจากข้างบน ฮาเบอร์มาสเน้นแต่เรื่องกระบวนการการสร้างเหตุผล และการมีความคิดเห็นร่วมกันเท่านั้น (rational argument and consensus) (D. Kellner, ม.ป.ป. อ้างถึงใน วราภรณ์ วนาพิทักษ์, 2551 : 12)

มองในแง่นี้แล้ว พื้นที่สาธารณะทางการเมือง ไม่ใช่เป็นพื้นที่สำหรับเสวนาทางการเมืองเพียงเท่านั้น หากแต่เป็นพื้นที่ของการจัดการองค์กรทางการเมืองเพื่อการต่อสู้และการเปลี่ยนแปลงสื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น อินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่สาธารณะใหม่ที่ส่งเสริมให้มีการเคลื่อนไหวสังคมแนวใหม่ (New social movement) และเปิดโอกาสให้กลุ่มพลังที่ต่อต้านอำนาจรัฐได้ใช้เพื่อให้เกิดการศึกษาแก่มวลชน และกระตุ้นให้มวลชนรวมตัวกันเพื่อสร้างสังคมการเมืองแบบใหม่ขึ้นมา ศักยภาพของอินเทอร์เน็ตแบบนี้ไม่อยู่ในการวิเคราะห์ของฮาเบอร์มาสเลย มีการวิเคราะห์พื้นที่สาธารณะที่ผ่านมา ฮาเบอร์มาสก็ไม่ได้ให้ความสนใจแก่เรื่องการเคลื่อนไหวสังคมเท่าใดนัก (Calhoun, 1992 : 37 อ้างถึงใน วราภรณ์ วนาพิทักษ์, 2551 : 12)

แม้ว่าแนวคิด “พื้นที่สาธารณะ” (Public Sphere) ของฮาเบอร์มาส จะมีปัญหาและจุดอ่อนบางประการ แต่แนวคิดนี้ก็ได้รับการตอบรับจากวงวิชาการสังคมศาสตร์หลายแขนง และ

เป็นแนวคิดที่สำคัญที่สุด แนวคิดหนึ่งในการวิเคราะห์แบบสหวิทยาการ ความสำคัญของ “พื้นที่สาธารณะ” ในฐานะที่เป็น theoretical concept อยู่ที่จุดหน้า 4 ประการ (Benhabib, 1992 : 90 – 94 อ้างถึงใน วราภรณ์ วนาพิทักษ์, 2551 : 14)

1. พื้นที่สาธารณะเป็นตัวเชื่อมที่สำคัญในระบบประชาธิปไตย (แบบ deliberative democracy หรือ deliberative politics) ระหว่างรัฐกับประชาสังคม

ถ้าไม่มีสื่อเชื่อมโยงแบบนี้แล้ว รัฐก็จะอยู่ในฐานะที่ครอบงำประชาสังคม กลายเป็นอำนาจ ในแนวคิดนี้ ฮาเบอิร์มาสจะให้ความสำคัญแค่เรื่องการเมืองมากกว่าเรื่องอื่น ๆ พื้นที่สาธารณะก็คือ political public sphere นั่นเอง

2. พื้นที่สาธารณะของฮาเบอิร์มาสมีลักษณะเด่นทางด้านวาทกรรม เป็นแบบจำลองทางวาทกรรมเกี่ยวกับการสร้างเจตจำนงและความคิดเห็นทางการเมือง (discursive model of opinion-and will formation) เป็นแบบจำลองที่เน้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการตัดสินใจทางการเมืองโดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนการสื่อสารระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ (วาทกรรมภาคปฏิบัติ practical discourse)

3. พื้นที่สาธารณะของฮาเบอิร์มาสเน้นหลักการที่เรียกว่า egalitarian reciprocity ผู้เข้าร่วมในพื้นที่สาธารณะจะต้องมีความเสมอภาคกันในหลายๆ เรื่อง เช่น

- การริเริ่มและดำเนินการแลกเปลี่ยนสื่อสารกัน
- การเสนอแนะ การเสนอข้อโต้แย้ง การอธิบายเหตุผล
- การมีโอกาสที่จะระบายอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการ
- การตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจที่อาจปิดกั้นการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นเสรีในพื้นที่นั้นนับว่า เรามีสถานการณ์ที่ทุกคนเท่าเทียมกันในการแสดงออกอย่างอิสระเสรี

4. พื้นที่สาธารณะของฮาเบอิร์มาสเป็นแบบจำลองที่เน้นหลักการ “วิพากษ์” (critical model of public sphere and public discourse) แบบจำลองนี้เน้นความขัดแย้งและการต่อสู้ของ 2 ฝ่าย คือฝ่ายที่ต้องการกำหนดทุกสิ่งทุกอย่างจากข้างบน และฝ่ายที่ต้องการทำทุกอย่างให้รูปแบบเนื้อหาของสาธารณะ นั่นคือการนำเอาเรื่องหรือปัญหาต่าง ๆ มาอภิปรายกัน ได้แย้งกัน

ปฏิบัติการกันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่มีจริยธรรม (model-practical transformation)

กล่าวโดยสรุปแล้ว พื้นที่สาธารณะทางการเมือง ก็คือกรปฏิบัติการสร้างพลังอำนาจให้แก่ประชาสังคมเพื่อต่อต้านหรือ คัดค้าน “วาทกรรม” (discourse of power) ซึ่งเป็นปฏิบัติการที่อยู่ในกระแสของการเคลื่อนไหวสังคมแนวใหม่นั้นเอง

ส่วนอินเทอร์เน็ตจะเป็น “พื้นที่สาธารณะ” ตามความหมายของฮาเบอร์มาสได้หรือไม่ นั้นขึ้นอยู่กับพลังของภาคประชาสังคมเท่านั้น ฮาเบอร์มาสเคยกล่าวว่า ถ้าเขาต้องมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของพื้นที่สาธารณะในสังคมยุคอินเทอร์เน็ต เขาไม่แน่ใจว่าภาพที่ปรากฏจะมีดีมนมากน้อยแค่ไหน (Habermas, 1992 : 457 อ้างถึงใน วราภรณ์ วนาพิทักษ์, 2551 : 14)

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าอินเทอร์เน็ตจัดเป็นพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะพื้นที่สาธารณะในไซเบอร์สเปซ (The Public Sphere in Cyberspace) ซึ่งเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (electronic marketplace) ทำให้ประชาชนสามารถท่องไปในเว็บไซต์ต่างๆ ได้ ซึ่งถือว่าการตีความรูปแบบใหม่ของแนวคิดพื้นที่สาธารณะของ ฮาเบอร์มาส (Habermas) กล่าวคือ สื่อใหม่ถูกมองว่าทำให้พื้นที่ส่วนบุคคล (sphere of private people) มาเป็นพื้นที่สาธารณะ ซึ่งพื้นที่สาธารณะบนไซเบอร์สเปซ เป็นเสมือน Greek agora ซึ่งเป็นสถานที่พบปะของชุมชนที่เก่าแก่ของชาวกรีก วิวัฒนาการของพื้นที่สาธารณะ มีความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน (mass media) เพราะสื่อมวลชน ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวด้านข้อมูลข่าวสาร อันนำไปสู่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของคนในสังคม

รูปแบบใหม่ของพื้นที่สาธารณะบนอินเทอร์เน็ตนั้น สิ่งที่น่าสนใจที่สุดในประเด็นรูปแบบใหม่ของพื้นที่สาธารณะบนอินเทอร์เน็ต คือการนำเสนอความเสมอภาคระหว่างสมาชิก ซึ่งรวมถึงการถกเถียงโดยอาศัยประสบการณ์ส่วนบุคคลในการใช้หรือเริ่มจากการตีความข้อมูลที่นำเสนอโดยผ่านระบบสื่อ

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) (TDRI, 2551) ยืนยันข้อมูลว่า สื่อในปัจจุบันซึ่งเป็นที่นิยมเป็นอย่างมากนั่นก็คือ อินเทอร์เน็ตซึ่งอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปอย่างกว้างขวางในพื้นที่โลกและมีความรวดเร็วอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีจำนวนมากขึ้น ประกอบกับนโยบายที่เด่นชัดของรัฐในการสนับสนุนการใช้อินเทอร์เน็ตในเชิงสาธารณะประโยชน์และอินเทอร์เน็ตในภาครัฐ การเปิดเสรีให้กลไกตลาดสามารถทำงาน ได้อย่างเต็มที่ การเปิดเสรีให้นักลงทุนต่างประเทศสามารถลงทุนในการให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย และความสามารถในการระดมทุน ทำให้มีผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตมาก

ขึ้น ส่งผลให้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นสื่อใหม่ที่ก้าวเข้ามามีบทบาทในสังคม

เนื่องจากจากลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น เป็นการสื่อสารที่มีลักษณะของการสื่อสารในแนวดิ่งและการสื่อสารในแนวราบซึ่งมีประสิทธิภาพในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร อินเทอร์เน็ตจะทำให้ผู้ใช้งานมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร อินเทอร์เน็ตยังมีต้นทุนที่ถูกกว่าสื่อประเภทอื่น และมีความรวดเร็วในการสื่อสารสื่อสารมากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ประกอบกับการสื่อสารแบบสื่ออินเทอร์เน็ตยังมีพื้นที่สาธารณะในการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการศึกษา เผยแพร่ความรู้ ประสบการณ์ แสดงความคิดเห็นทางสังคม และการเมืองต่างๆ ซึ่งปัจจัยซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ดีของสื่ออินเทอร์เน็ตเหล่านี้ ทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นที่นิยมเป็นอย่างมาก และในประเทศไทยเองความนิยมดังกล่าวได้รับการยืนยันจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)

2. แนวคิดเกี่ยวกับสื่ออินเทอร์เน็ตกับการสื่อสารทางการเมือง

2.1 ศักยภาพของสื่ออินเทอร์เน็ตกับการเมือง

หากพูดถึงศักยภาพของอินเทอร์เน็ตในการเป็นสื่อใหม่ที่จะเข้ามาช่วยส่งเสริมการเป็นกรมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตยในด้านข้อมูลข่าวสาร ตามที่ คาร์ทีย์ บรายน, โรซ่า ทรากรัสเซียโนว์ และ ดาเมียน ทามบินิ (Cathy Brayon, Roza Tsagarousianou และ Damian Tambini, 1998 : 204-214) ได้กล่าวถึงในหนังสือ Cyber Democracy ไว้ดังนี้

1. สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และมีประสิทธิภาพทำให้ประชาชนควบคุมข้อมูลได้มากขึ้นเป็นการติดต่อทางด้านข้อมูลให้กับประชาชน
2. สามารถใช้เป็นมาตรวัดความพึงพอใจของประชาชน ตอบสนองความต้องการของประชาชน
3. เป็นที่รวบรวมปฏิกิริยาทางการเมือง
4. หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจรัฐในการแทรกแซงสื่อ เกิดรูปแบบใหม่ทางการเมืองที่ปลอดจากอำนาจรัฐ เปลี่ยนเป็นการสื่อสารในแนวราบมากยิ่งขึ้น
5. ประชาชนที่เป็นผู้รับสารสามารถโต้ตอบได้รอบขึ้น
6. ทำให้สื่อมวลชนและนักการเมือง ไม่สามารถบิดเบือนข่าวสารได้สะดวกเหมือนเก่า
7. สื่อใหม่สามารถออกแบบได้ตามความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

ในบริบทของประเทศโลกที่ 3 ที่ซึ่งการทดลองในเรื่องประชาธิปไตยทางอิเล็กทรอนิกส์ อาจจะมีน้อยกว่า แต่อินเทอร์เน็ตก็ได้รับความสนใจ นับแต่ช่วงที่เกิดการแพร่กระจายของ อินเทอร์เน็ตใหม่ๆ การถือกำเนิดของภาคประชาสังคมในโลกที่สาม ได้อาศัยสื่อใหม่ในการสร้าง เครือข่ายและกิจกรรมการเคลื่อนไหวต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบอบการปกครองที่กดขี่หรือ ถูกครอบงำโดยกระบวนการทางการค้า จึงเกิดคำถามที่ว่าอินเทอร์เน็ตจะสามารถสร้างผลกระทบ อย่างมีนัยสำคัญทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนอย่างการประท้วงได้หรือไม่ หรือจะเป็นเพียงการสร้างการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของกระบวนการประชาธิปไตยตามที่ในกลุ่มคนที่ จำกัดเข้าใจเท่านั้น

ในด้านของการศึกษานั้นหน้าที่ในการให้การศึกษา (Education Function) สื่อมวลชนทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการให้การศึกษาในโรงเรียน โดยการให้ความรู้ทางอ้อม แก่ประชาชนผ่านข่าวสารและบทความหรือรายการ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ประชาชนทั้งที่อยู่ใน ระบบการเรียนภายในและอยู่นอกระบบโรงเรียน ความรู้ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ ศิลป การประกอบอาชีพ เป็นความรู้ที่ประชาชนได้รับส่วนหนึ่งจากสื่อมวลชนในแง่ของการถ่ายทอด วัฒนธรรมของสังคมและการเผยแพร่ค่านิยมในสังคม (Socialization) เพื่อดำรงรักษาเอกลักษณ์ ของชาติ สื่อมวลชน ก็ทำหน้าที่ในการทำให้วัฒนธรรมและค่านิยมที่ยอมรับในสังคมแพร่หลาย เช่นเดียวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลาง ทำให้วัฒนธรรมของชุมชนได้รับการรับรู้และเข้าใจ จากคนในชุมชนอื่น ๆ สร้างความรู้สึกของความเป็นชาติเดียวกัน และความรู้สึกในเรื่องชาตินิยม (Nationalism) ทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีและความเป็นปึกแผ่นของคนในชาติ

เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้การเรียนรู้กลายเป็นกิจกรรมพื้นฐานของสังคม ก่อให้เกิด การสื่อสารรูปแบบใหม่ ทำให้โลกทั้งใบกลายเป็นสถานที่เล็กๆ และเป็นที่ยอมรับของความหวังหลาย อย่าง เทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เราสามารถเรียนรู้ได้เกือบทุกสถานที่และเรียนรู้ได้ตลอด แต่เมื่อมา สู่ยุคของการสื่อสารดังกล่าว นักเรียนอาจจะนำใจทฤษฎีคณิตศาสตร์เข้าไปถามในอินเทอร์เน็ต และ ได้รับความช่วยเหลือจากใครคนหนึ่งที่ไม่รู้ว่าอยู่ที่ใดในโลก ระบบการศึกษาที่เป็นหนึ่งเดียวกับทาง ด่วนข้อมูลทำให้นักศึกษาสามารถอยู่ที่ใดก็ได้และสามารถตอบโต้กับอาจารย์ที่ดีที่สุดในหัวข้อที่ ทันทสมัยที่สุด หรือสามารถจัดตารางเวลาเรียนของตัวเองได้โดยดูเทปการสอนของอาจารย์ในเวลา ไหนก็ได้ตามต้องการ การค้นคว้าความรู้จากห้องสมุดก็ทำได้ง่าย ยกตัวอย่างเช่น <http://www.car.chula.ac.th/> เป็นเว็บไซต์ของสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้ ช่วยในการสืบค้นเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่มีและไม่มีในห้องสมุดดังกล่าว โดยสามารถค้นหาตาม รายการบัตรหนังสือของห้องสมุด มีรายการแสดงรายชื่อวารสารทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่

ห้องสมุดบอกรับ รายชื่อวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และเอก ของมหาวิทยาลัย และยังสามารรถ เชื่อมโยงไปยังห้องสมุดของสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ด้วย

ทางด่วนข้อมูลจะทำให้เครือข่ายกลายเป็นถนนสำหรับถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้และ สิ่งต่างๆ จะเปลี่ยนเป็นดิจิทัลที่บรรจุสิ่งต่าง ๆ ได้มากมาย ทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า Tele work โดย คนแต่ละคนสามารถทำงานจากที่ที่ห่างไกลได้ สามารถติดต่อสื่อสารซึ่งไม่ใช่เพียงแค่พูดคุย ใฝ่ มอง แต่สามารถเข้ามามีส่วนร่วม (Participation) ได้ การสื่อสารระหว่างบุคคลที่สามารถแสดง ปฏิกริยาตอบสนองต่อกันและกันได้ทันที และยังมีลักษณะของการสื่อสารแบบผ่านสื่อ โดยอาศัย เทคโนโลยีที่ทันสมัยนำสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากได้

สำหรับในประเทศไทย อินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 2529 โดยนักวิชาการท่าน หนึ่งของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ได้เป็นผู้ริเริ่มใช้การส่งในลักษณะของจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) (ดร.ณิ หิรัญรักษ์, 2542 : 45) เครือข่ายในช่วงแรกสร้างขึ้นแบบง่าย ๆ ด้วย การเชื่อมต่อผ่านสายทองแดงที่มีความเร็วต่ำ ในปี พ.ศ. 2535 เนคเทค (NECTEC) ได้จัดตั้ง E-mail Work Group (NWG) เพื่อศึกษาความต้องการใช้ E-mail ขณะเดียวกัน NWG ก็ได้จัดตั้ง ไทยสาร (Thai social / Scientific Academic and Research Network) โดยเชื่อมต่อกับ ต่างประเทศโดยผ่านเกตเวย์ (Gateway) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2536 ไทยสารก็ ได้ติดตั้งเกตเวย์ของตนเอง หลังจากนั้นอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยก็แพร่หลายมากขึ้นทั้งภาครัฐ และเอกชน

ถึงแม้ว่าอินเทอร์เน็ตจะเป็นสื่อใหม่ที่แพร่หลายเข้ามาในประเทศไทยได้เพียงสิบกว่า ปีเท่านั้น แต่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจากที่เคยใช้กันเฉพาะกลุ่มนักวิชาการ นักวิจัย ปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตกลายเป็นสื่อเพื่อการค้า บริการข่าวสาร และสื่อบันเทิง ของคนทุกกลุ่ม ตัวเลขอัตราการ ขยายตัวในปี พ.ศ. 2545 พบว่า มีบริษัทที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยทั้งสิ้น 18 ราย และมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณ 23 ล้านคน ซึ่งกลุ่มที่ใช้บริการมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 20-29 ปี ขณะที่กลุ่มอายุ 15-19 ปี มีอัตราการเติบโตในการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด

นอกจากนี้ศูนย์เนคเทคฯ (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ : NECTEC) ได้ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่ คือ กลุ่มนิสิตนักศึกษา หรือกลุ่มวัยทำงานตอนต้นเป็นส่วนมาก และส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และยังพบอีกว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีการศึกษาสูง กล่าวคือ มากกว่า 80% กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป และเกือบทั้งหมดมีความรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับ

ลักษณะการใช้ส่วนใหญ่ระบุว่าใช้เพื่อหาข้อมูล รองลงมาคือใช้สำหรับการติดต่อส่วนตัวและติดต่อธุรกิจ ส่วนการใช้เพื่อความบันเทิงปรากฏว่ามีไม่มากนักนอกจากการตอบแบบสอบถาม

ปัจจุบันเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจัดเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดซึ่งเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ย่อย ๆ และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตั้งกระจายอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ทั่วโลกเข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ใช้งานสามารถติดต่อสื่อสาร หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หรือค้นหาข้อมูลที่อาจจะอยู่ห่างไกลคนละมุมโลกได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายที่ถูกกว่าการติดต่อสื่อสารในรูปแบบอื่นอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้ที่นิยมใช้บริการของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงประกอบไปด้วยบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกสาขาอาชีพ และทำให้อัตราการขยายตัวของจำนวนผู้ใช้งานและจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี รวมทั้งจำนวนข้อมูลข่าวสารและการให้บริการด้านต่างๆ ก็เพิ่มขึ้นอย่างมากเพื่อตอบสนองความต้องการของจำนวนผู้ใช้งานที่เพิ่มขึ้น (อริศรา วัฒนาวินิชกุล, 2548: 19)

จากข้อมูลด้านศักยภาพของสื่ออินเทอร์เน็ตแสดงให้เห็นว่า สื่ออินเทอร์เน็ตนั้นเป็นฐานข้อมูลของประชาชน ซึ่งประชาชน นิสิต นักศึกษาสามารถรับรู้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่างๆ ในทุกด้าน ตลอดจนจนถึงข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองซึ่งสามารถรับรู้ข่าวสารดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นมีศักยภาพเป็นอย่างมาก และยังสามารถคล้องต่อสังคมการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทยในปัจจุบัน

2.2 บทบาทของสื่ออินเทอร์เน็ตกับสถานการณ์การเมืองไทยในปัจจุบัน

จากหัวข้อข่าวของหนังสือพิมพ์ ไฟแนนเชียล ไทมส์ ได้วิเคราะห์สถานการณ์ “ทักษิณ” เข้ามุมอับปัญหาหุ้มน้ำ เหตุเพราะการบริหารงานแบบประชานิยม ใช้อำนาจเผด็จการ หว่านเงินให้ผู้สนับสนุน คือจุดอ่อนทำให้กระแสนิยมเสื่อม รวมทั้งการพยายามปิดกั้นสื่อ-เบียร์ปราบโกง ที่อาจจะกลายเป็นชนวนให้คนชั้นกลางในปท. ฮือประท้วงอย่างกรณี “การปฏิวัติสี่เหลือง” แนวทางสว่างเผชิญภาวะขาด “ควบคุมตัวเอง” ให้ได้ ดีกว่าหวังควบคุม “สื่อประชาชน” (ผู้จัดการ, 2551 : ออนไลน์) ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อวันที่ 8 ธ.ค.ที่ผ่านมา หนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ไฟแนนเชียล ไทมส์ (Financial Times) ของประเทศอังกฤษ ได้ลงตีพิมพ์บทบรรณาธิการ ภายใต้หัวข้อ “Uncertain allure of Thaksin’s Thailand” โดยระบุว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีของประเทศไทยนั้น ภาคภูมิใจอย่างมากกับรัฐบาลสโตนีซีโอ และยินดีที่จะได้รับคำยกยอปอปั้นจากสาธารณชน ในเวลาที่ทุกอย่างเป็นไปได้ด้วยดี แต่เมื่อพ.ต.ท.ทักษิณ ต้อง

เผชิญกับภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคืองมากขึ้น และผู้จัดรายการที่ทำหายทางการเมือง ก็จะกลายเป็นคนชื้อขายผิดธรรมชาติ และยกเอาเรื่องโหราศาสตร์เกี่ยวกับการเคลื่อนตัวของดาวพุธ มาเป็นเหตุผลของการสงบปากสงบคำ

“สิ่งที่พ.ต.ท.ทักษิณจำเป็นต้องกุมให้อยู่มือในตอนนี้อยู่ ไม่ใช่สถานการณ์บ้านเมือง เพราะท่านได้พยายามเบียดฝายตรงข้ามตกขอบสนาม และจำกัดเสรีภาพสื่อไปแล้ว แต่สิ่งที่ท่านจะต้องกุมให้อยู่ในตอนนี้อยู่คือตัวท่านเอง” บทบรรณาธิการ ไฟแนนเชียล ไทมส์ ระบุ ไฟแนนเชียล ไทมส์ ระบุว่า การที่พ.ต.ท.ทักษิณจะชื้อกับภาวะขาดอย่างกะทันหันของตัวเอง เพราะในการเลือกตั้งครั้งก่อนพ.ต.ท.ทักษิณได้นำพรรคไทยรักไทยชนะการเลือกตั้งอย่างท่วมท้น และได้เป็นผู้นำประเทศสมัยที่สอง ซึ่งนับเป็นความสำเร็จที่ไม่เคยมีนายกรัฐมนตรีที่มาจากพรรคเลือกตั้งคนไหนเคยทำได้ แต่มาวันนี้ ผลสำรวจความคิดเห็นชี้ว่า คะแนนนิยมของเขาตกฮวบ และพ.ต.ท.ทักษิณกำลังเผชิญกับ“การปฏิวัติสีเหลือง” ที่ชนชั้นกลางออกมาแสดงความไม่พอใจในรัฐบาล โดยการกระตุ้นของ สนิธ ลิ้มทองกุล (ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ)

ความท้าทายเหล่านี้ไม่ใช่ผลมาจากโชคชะตา และไม่ได้กำหนดโดยดวงดาว แต่มันเป็นจุดอ่อนของการเป็นผู้นำแบบป๊อปปิวลิสต์(ประชานิยม) ใช้อำนาจเผด็จการ ระบบการบริหารแบบนี้จะไปได้ดีเมื่อมีเงินแจกจ่ายให้ผู้สนับสนุน ตอนทีพ.ต.ท.ทักษิณเริ่มก้าวเข้าสู่อำนาจ ช่วงนั้นประเทศไทยเพิ่งฟื้นตัวจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจช่วงปี 2540-41 แต่ถ้าเงินหมด กระแสนิยมก็จะตกลงอย่างรวดเร็ว” ไฟแนนเชียล ไทมส์ วิเคราะห์ บทบรรณาธิการ ดังกล่าวระบุว่า การที่พ.ต.ท.ทักษิณปิดกั้นเสรีภาพสื่อ และไม่แก้ปัญหาคาการทุจริตตามที่เคยสัญญาเอาไว้กับประชาชน เป็นการกระตุ้นให้ชนชั้นกลางออกมาประท้วง จนเมื่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัสให้ทุกคนในประเทศปรองดองกัน พ.ต.ท.ทักษิณ จึงได้น้อมรับพระราชดำรัสถอนฟ้องนายสนธิ ทุกคดี ขณะเดียวกัน แนวทางการรับมือปัญหาชายแดนภาคใต้แบบแข็งกร้าว กลับยิ่งทำให้ชาวมุสลิมไม่พอใจและไม่อยากจะให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ นอกจากนั้น ยังได้ระบุถึง แผนกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลไทยด้วยว่า จากที่ตั้งใจจะใช้เงินกว่า 40,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในโครงการเมกะโปรเจกต์ในช่วงเวลาอีกสี่ปีข้างหน้า ก็ต้องชะงักกะทันหัน เพราะขาดเงินทุน และสถานการณ์ยิ่งเลวร้ายลงอีกเมื่อศาลมีคำสั่งพักการขายหุ้นกฟผ. เมื่อเดือนที่แล้ว จนนักเศรษฐศาสตร์บางคนออกมาวิเคราะห์ว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่แท้จริง อาจอยู่แค่ปีละ 4-5% ในช่วงสองสามปีข้างหน้า (ผู้จัดการ, 2551 : ออนไลน์)

และในช่วงปี พุทธศักราช 2552 จากการเสวนา เรื่อง“วิพากษ์ผลกระทบจากกฎหมายและการเมืองต่อสิทธิมนุษยชนพลเมืองเน็ต”เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2552 นั้น โดยสุภิญญา กลาง

ณรงค์ ผู้ประสานงานเครือข่ายพลเมืองเน็ต กล่าวว่า ที่ผ่านมามีหลังการบังคับใช้กฎหมาย พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 โดยสิ่งที่เกิดขึ้นสร้างผลกระทบไปสู่สังคมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ไม่ใช่แค่ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง แต่เป็นความไม่ชัดเจนในตัวกฎหมาย และผู้ใช้กฎหมาย

สุภิญญา กล่าวต่อไปว่า นอกจาก พรบ.คอมฯ แล้ว ช่วงที่อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ประกาศใช้ พรก.การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ส่งผลให้ภาครัฐปิดกั้นเว็บไซต์ ของฝ่ายที่คิดเห็นตรงข้ามรัฐบาล รวมถึงเคเบิลทีวี และวิทยุชุมชนของกลุ่มคนเสื้อแดง รวมทั้งการดำเนินคดียังเป็นไปในรูปแบบ 2 มาตรฐาน ระหว่างบุคคลทั่วไป และคนที่มีฐานะหรือมีชื่อเสียงในแวดวงสังคม

ทั้งนี้สุภิญญา สรุปว่า รัฐบาลชุดกำลังมุ่งหาทางแก้ไขความขัดแย้งทางการเมือง ด้วยการแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ แต่เนื่องจากความขัดแย้งของกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่างกัน 2 ข้าง อาจทำให้รัฐบาลเอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง ส่งผลให้เกิดการลิดรอนเสรีภาพของประชาชน ที่จะแสดงออกความคิดเห็นอย่างเสรี

ส่วนเมธา มาสขาว เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน (ครส.) กล่าวว่า ผลกระทบจากกฎหมายและการเมือง ต่อสิทธิมนุษยชน มาจากปัญหาการอ้างความมั่นคงของรัฐ จึงนำไปสู่ลิดรอนเสรีภาพของประชาชน จึงอยากให้มีปฏิรูปการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้นำเอากฎหมายด้านความมั่นคงมาใช้ปิดกั้น การแสดงความคิดเห็นของประชาชนอีก (สำนักข่าวเจ้าพระยา, 2552 : ออนไลน์)

สังเกตได้ว่าเมื่อสื่อมวลชนเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม นั้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการทางเศรษฐกิจให้เป็นไปตามตรรกะของทุน และมรรควิธีของระบบทุนนิยม ยิ่งไปกว่านั้น การที่สื่อเป็นสถาบันย่อมที่มีอิทธิพลสูงของระบบทุนนิยม ดังนั้น การคาดหวังว่าสื่อจะทำตามความต้องการของประชาชนโดยส่วนใหญ่จึงดูเป็นเรื่องที่เพ้อฝัน ทั้งนี้ เพราะสื่อต้องเกี่ยวข้องกับทุนนิยมซึ่งเป็นทุนนิยมที่เกี่ยวข้องกับการเมืองอันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์ของกลุ่มสื่อมวลชนเหล่านั้นเอง ซึ่งตามหลักการของเศรษฐศาสตร์การเมืองมองสื่อว่า ถูกครอบงำจากกลุ่มทุน เนื่องจากสื่อเหล่านั้นเข้ามามีส่วนร่วมในชีวิตประจำวันของคนในสังคมและสามารถชักจูงให้คนในสังคมนั้นถูกทำให้กลายเป็นผู้ซื้อเพื่อขายสินค้าไปในที่สุด มากกว่าที่จะเผยแพร่ข้อมูลสารอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เพียงเพื่อหวังผลกำไรเท่านั้น (กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2546: 7-8)

จากความสำคัญของสื่อดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ในปัจจุบันสื่อถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง ในการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนมีจิตสำนึกและชักจูงให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น จากความสำคัญเหล่านี้ สื่อจึงเป็นตัวแทนที่เป็นลักษณะของสื่อประชาสังคม และเป็นสื่อกลางที่สำคัญอย่างยิ่งทางการเมือง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสื่อในปัจจุบัน เข้ามามีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเมืองเป็นอย่างมาก แต่การสื่อสารกับการเมืองนั้นจะพัฒนาไปด้วยกันหรือเอื้อประโยชน์ต่อกันได้ดีหรือล้มเหลวเพียงใด ก็ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ ประการที่เกี่ยวข้องกันอยู่ ไม่ว่าจะเป็นผู้ส่งสาร อันจะได้แก่รัฐบาล หน่วยงานราชการต่าง ๆ หรือสารที่ส่งออกมามีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้นเพียงใด หรือสื่อและช่องทางการส่งสารที่เลือกใช้ รวมถึงความพร้อมของผู้รับสาร อันหมายถึงพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ ความคิดและทัศนคติที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากนั้นก็ยังมีสภาพการณ์ของสังคมในแต่ละช่วงเวลาเป็นปัจจัยประกอบที่ต้องให้ความสนใจด้วยเช่นกัน

2.3 สื่ออินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการเมืองไทยในปัจจุบัน

ปัจจุบันถือได้ว่าสื่ออินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และเป็นสื่อที่องค์กรทางการเมืองทั้งต่างประเทศและประเทศไทยเองใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่ข่าวสาร ซึ่งสังคมประชาธิปไตยหลาย ๆ ประเทศและโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทยเองนั้นเป็นสังคมที่มีสิทธิและเสรีภาพสูง ดังนั้นสื่อต่าง ๆ ในสังคมในรูปแบบนี้ จึงเป็นสื่อที่มีได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว และสื่ออินเทอร์เน็ตจัดได้ว่าเป็นสื่อชนิดหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการเมืองของไทยในปัจจุบันเป็นอย่างมาก โดยผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีตลอดจนสภาพการณ์ของสื่อที่เกี่ยวข้องกับการเมืองไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมไว้ดังนี้

2.3.1 บทบาทของสื่อกับการเมือง

สมควร กวียะ (สมควร กวียะ, 2535 : 230 – 231) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่การสื่อสารได้กระทำในฐานะเครื่องมือทางการเมือง หากจะสรุปให้เห็นชัดเจนเป็นรายข้อนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ถ่ายทอดข่าวสารและความรู้ทางการเมือง โดยผ่านสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อประเพณี
2. จัดระเบียบวาระ (agenda setting) เกี่ยวกับประเด็นปัญหาทางการเมืองที่ควรอภิปราย

3. เผยแพร่ปลูกฝังความเชื่อทางการเมือง (propagation and cultivation of political beliefs)

4. พัฒนาด้านการเมือง โดยการสื่อสารจะเข้ามามีส่วนในเรื่องให้ความรู้ ให้ความเข้าใจแก่ประชาชน รวมทั้งการชักจูงโน้มน้าวให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองต่าง ๆ

โรเบิร์ต แฮกเก็ตต์และเหยอซี เซา (Robert A. Hackett and Yuezhi Zhao, 1998: 26) ได้กล่าวถึงแนวคิดของกระบวนการสื่อสารมุ่งเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลง สื่อจึงมีลักษณะประชาสัมพันธ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งลักษณะของสื่อประเภทนี้จัดเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1. สื่อควรมีบทบาทในการสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน
2. สื่อต้องเป็นผู้เริ่มจุดประเด็น เกาะติด เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม อภิปรายประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

3. สื่อต้องมีบทบาทในการหาข้อยุติปัญหา หรือหาทางออกให้กับสังคม

4. สื่อต้องเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหา

อนุชาติ พวงสำลี (2543: 165) ได้แบ่งสภาพการณ์ของสื่อไว้เป็น 2 สภาพการณ์คือ

1. สื่อที่ถูกครอบงำโดยรัฐบาล เช่น การโฆษณาชวนเชื่อโครงการต่าง ๆ โดยสื่อถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการทำงานของภาครัฐ ในการเผยแพร่แนวคิดและแนวปฏิบัติที่รัฐต้องการ ในลักษณะสำเร็จรูปไปสู่ประชาชนให้มีการรับรู้ทัศนคติไปในทางที่รัฐต้องการได้ สะท้อนให้เห็นกระบวนการสื่อในเชิงอำนาจนิยม

2. สื่อที่ถูกครอบงำโดยระบบทุนนิยม นอกจากสื่อกลุ่มนี้จะสนองความต้องการภาครัฐแล้ว ยังต้องสนองต่อความต้องการให้กับคนบางกลุ่มซึ่งมีอิทธิพล เพื่อแสวงหาผลกำไรทางธุรกิจอีกด้วย

ในด้านของแนวคิดเรื่องเศรษฐศาสตร์การเมืองกับการศึกษาเรื่องสื่อ นั้นได้มีนักวิชาการเฉพาะด้านได้กล่าวไว้ ดังนี้ คือ กนกศักดิ์ แก้วเทพ (2546: 7-8) ได้กล่าวเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การเมืองของสื่อมวลชนว่าด้วยการครอบงำความคิดในสังคมว่า ลักษณะพิเศษสำคัญประการหนึ่งของสินค้าสื่อมวลชนก็คือ การเป็นสินค้าทางความคิด (mental product หรือ non-material product) ซึ่งในระบบทุนนิยมก็ได้มีกระบวนการและกลไกในการผลิตสินค้าสื่อเหล่านี้ตามแบบอย่างของการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไป เนื่องจากสินค้าสื่อมวลชนเหล่านี้มีอิทธิพลต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ดังนั้น อุตสาหกรรมสื่อมวลชนได้ชื่ออีก

อย่างหนึ่งว่า “อุตสาหกรรมวัฒนธรรม” อำนาจของระบบทุนนิยมในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมนี้ได้ทำการรวมศูนย์ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ตลอดจนทั้งชีวิตการทำงานและการพักผ่อนบันเทิงให้เข้ามาอยู่ภายใต้ระบบอุตสาหกรรมวัฒนธรรมทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นระดับจุลภาคหรือระดับมหภาค รวมถึงขั้นตอนในการผลิต การกระจายหรือการบริโภค

สำหรับในระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย การครอบงำความคิดโดยผ่านวัฒนธรรม (cultural hegemony) ทำให้ความคิดในการต่อต้านระบบเป็นไปได้ยากลำบากขึ้น เพราะสินค้าวัฒนธรรมจะเป็นตัวเชื่อม (social cement) ให้ผู้รับสื่อมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ขณะเดียวกันก็ได้สร้างความเป็นปัจเจกชนปลอม ๆ ขึ้นมาด้วย กล่าวในแง่นี้ สินค้าวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการควบคุมความคิดจิตสำนึกของผู้คนในสังคมได้เป็นอย่างดี กล่าวอีกนัยหนึ่ง เสรีภาพและความรู้สึกที่จะต่อต้านปฏิเสธรระบบของผู้รับสารจะเหือดหายไป ในที่สุดผู้รับสารที่ถูกครอบงำอย่างเบ็ดเสร็จจากอุตสาหกรรมวัฒนธรรมก็จะมีสภาพเหมือนคนที่เข้ายาเสพติด และสิ่งที่มากไปกว่านั้น คือ เมื่อระบบวัฒนธรรมและข้อมูลข่าวสารกลายเป็นสินค้า ผู้ที่มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมมากที่สุด ก็คือธุรกิจเอกชนด้านสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจสื่อขนาดใหญ่เพราะเป็นกลุ่มผู้ผลิตและกระจายสื่อ ซึ่งทำหน้าที่ในการแปรรูปความคิด อารมณ์ ความรู้สึกออกมาเป็นภาษาในรูปแบบต่าง ๆ และนำมาขายเป็นสินค้า ประเด็นสำคัญในที่นี้ก็คือ อะไรที่เคยเป็นวัฒนธรรมของสาธารณชน (popular culture) ก็จะเปลี่ยนรูปแบบกลายเป็นวัฒนธรรมของธุรกิจเอกชน (corporate culture) และตกเป็นสมบัติส่วนตัวของบริษัทเอกชนในท้ายที่สุด แนวโน้มของปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้พื้นที่สาธารณะ (public sphere) ซึ่งเป็นปริมาตรที่เกี่ยวเนื่องกับการเมืองและผลประโยชน์ส่วนรวมมีน้อยลง สิทธิของประชาชนในฐานะของ “พลเมือง” ก็จะมีช่องทางแสดงออกได้น้อยลงตามไปด้วย รูปแบบการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมในสังคมอาจเหลือเพียงแค่การชุมนุม การเดินขบวน หรือยื่นจดหมายเปิดผนึก เป็นต้น (กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2546: 7-8)

2.3.2 บทบาทของสื่ออินเทอร์เน็ตกับการเมือง

ทางด้านแวดวงการเมืองโลกนั้น ก็เริ่มมีความสนใจนำระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านการใช้งานแบบเว็ลด์ไวด์เว็บมาใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองมากขึ้น ซึ่งบทบาทของอินเทอร์เน็ตมีผลกระทบต่อการเมืองนั้น แบ่งได้ออกเป็นหลายด้าน (ต้องจิตต์ สุวรรณศรี, 2543 : 4-6) คือ

1. บทบาทของอินเทอร์เน็ตในฐานะเครื่องมือตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและเป็นสื่อกลางที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของรัฐบาลอย่างเสรี

เมื่อรัฐบาลนำอินเทอร์เน็ตมาเป็นสื่อกลางในการติดต่อ ข้าราชการและนักการเมืองจะต้องส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริงและโปร่งใสให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนไม่ว่าจะส่วนใดของประเทศสามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และในขณะเดียวกันประชาชนก็สามารถแสดงทัศนคติที่มีต่อการทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อกลางอินเทอร์เน็ตได้อีกด้วย เช่น ในสหรัฐอเมริกา มี E-mail address ของประธานาธิบดีคลินตันเป็นสื่อกลางที่ประชาชนสามารถร้องทุกข์หรือแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของรัฐบาล

หากเปรียบกับระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นอาจอยู่ในระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เนื่องจาก อินเทอร์เน็ตเป็นตัวกลางในการที่ประชาชนจะแสดงความคิดเห็นทางการเมือง โดยส่งไปยังบุคคลสำคัญในการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน

2. บทบาทของอินเทอร์เน็ตในฐานะเครื่องมือในการหาเสียงของพรรคการเมืองและนักการเมือง

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นเครื่องมือในการหาเสียงของประเทศต่าง ๆ ในโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1996 เป็นต้นมา อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกาและเพิ่มบทบาทขึ้นเรื่อย ๆ ดังเช่นที่โทรทัศน์เคยเป็นสื่อที่มีผลกระทบที่สำคัญต่อการเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกามาแล้วตั้งแต่ปี 1960 ปัจจุบันผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองต่าง ๆ มีเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์และให้รายละเอียดต่าง ๆ ต่อประชาชนอย่างมากมาย รวมถึงเว็บไซต์ต่าง ๆ ทั้งจากนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่นอกจากจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับแง่มุมต่าง ๆ ของการเมืองแล้ว ยังมีบทวิเคราะห์และส่วนที่แสดงความคิดเห็นอีกด้วย ซึ่งเว็บไซต์ต่าง ๆ เหล่านี้ยังมีช่องทางในการติดต่อไปยังประเด็นอื่น ๆ (Hyperlinks) และผู้ใช้บริการยังสามารถติดต่อกับเว็บไซต์นั้น ๆ ในลักษณะของการมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ได้อีกด้วย

ตัวอย่างของเว็บไซต์เหล่านี้ เช่น <http://pathfinder.com> ซึ่งผลิตโดย Time-Wamer ในเว็บไซต์นี้ นอกจากจะมีช่องทางในการติดต่อไปสู่ประเด็นต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ กีฬา พยากรณ์อากาศแล้ว ยังมีส่วนที่ผู้ใช้สามารถศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของวุฒิสมาชิกและสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย หรือ <http://www.georgemag.com> ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งและรายละเอียดของพรรคการเมืองต่าง ๆ ฯลฯ

หากเปรียบกับระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นอาจอยู่ในระดับการให้ข้อมูล เพราะถือว่า อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการให้ข้อมูลทางการเมืองกับประชาชน

3. บทบาทของอินเทอร์เน็ตในฐานะเครื่องมือช่วยบริหารประเทศของรัฐบาล (E-Government) คือการที่รัฐบาลนั้น ๆ นำเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารประเทศของรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลก้าวเข้าไปสู่การเป็นผู้ให้บริการสาธารณะที่ดี ในอันที่จะให้บริการที่ยอดเยี่ยมแก่ประชาชน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการบริหารประเทศของรัฐบาลมีข้อดีหลาย ๆ ด้าน กล่าวคือ การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ข้อมูลข่าวสารจากรัฐบาลเชื่อมไปยังผู้ใช้ทุกหนทุกแห่งอย่างสะดวกและรวดเร็ว และที่สำคัญข่าวสารนั้นจะยังไม่หายไปไหนหากผู้รับยังมีได้เปิดอ่าน นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังเป็นสื่อสองทางที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นกลับมายังรัฐบาลได้อีกด้วย ในอนาคตถ้า E-government ได้รับการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ก็จะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการดำเนินงานของรัฐบาล

ตัวอย่างรัฐบาลที่ให้ความสนใจกับการพัฒนา E-Government คือ รัฐบาลของประธานาธิบดีคลินตัน ซึ่งได้แสดงความสนใจกับการพัฒนา E-Government โดยการจัดตั้งคณะกรรมการการศึกษาแนวทางสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล อีกทั้งยังพยายามนำคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการบริหารประเทศและในการติดต่อสื่อสารกับประชาชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตัวระบบและเข้าถึงความต้องการของประชาชนมากขึ้น เช่น การจัดทำเว็บไซต์แนะนำการเมืองในแง่มุมต่าง ๆ การมีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ อีเมล (E-mail) ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของรัฐบาลและร้องทุกข์ในเรื่องราวต่าง ๆ การที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาพยายามพัฒนา E-Government ทำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นและทำให้การเมืองเข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้น

หากเปรียบกับระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นอาจอยู่ในระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ถือได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรัฐบาล

4. บทบาทของอินเทอร์เน็ตในฐานะเครื่องมือการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล

รัฐบาลสามารถใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อการประชาสัมพันธ์ได้ เช่นเดียวกับสื่ออื่น ๆ โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อกลางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการ

ทำงานของรัฐบาล รวมทั้งนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาของประเทศในด้านต่าง ๆ ซึ่งประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเข้าไปดูรายละเอียดข่าวสารเกี่ยวกับรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ เช่น รายละเอียดของนโยบายด้านต่าง ๆ การประชุมคณะรัฐมนตรี ข้อมูลเกี่ยวกับคณะรัฐบาล วาระการทำงาน ดังตัวอย่างของเว็บไซต์รัฐบาลไทย (<http://www.thaigov.go.th>) นอกจากนี้ เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ในเชิงลบของรัฐบาล อินเทอร์เน็ตก็เป็นสื่อกลางอีกช่องทางหนึ่งที่รัฐบาลสามารถใช้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อจัดการกับปัญหาภาพลักษณ์ในเชิงลบ

หากเปรียบกับระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นอาจอยู่ในระดับการให้ข้อมูล เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับรัฐบาล โดยรัฐบาลให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาครัฐให้ประชาชนเข้าไปอ่าน เป็นต้น

ในประเทศไทย ปัจจุบันจึงได้มีการนำเอาสื่ออินเทอร์เน็ตมาใช้ประโยชน์ในทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะการที่พรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ใช้เว็บไซต์ในการรณรงค์หาเสียงนอกจากนี้ยังมีเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองต่างๆ ที่มีกระดานสนทนา (Web board) หรือห้องสนทนา (Chat room) เพื่อให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้เข้ามา “ตั้งประเด็น” และมีการแสดงความคิดเห็นถกเถียงต่อประเด็นการเมืองนั้น อันเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอย่างสูง โดยกระดานสนทนาทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสนทนา (discussion group) บนกระดานข่าวอินเทอร์เน็ต หรือ Internet Message Boards (IMBs) ตัวอย่างเช่นกระดานข่าว (Bulletin board) ในเว็บไซต์พันทิพย์ ภาษาในการใช้ในการสื่อสารไม่เป็นทางการ เป็นลักษณะภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน ความขัดแย้งในความคิดที่ปรากฏมักเป็นเรื่องอุดมการณ์ทางการเมือง สังคม และศาสนาที่แฝงไว้ด้วยความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยมไว้มาก (เพ็ญพรรณ วิชาติกุล, 2544 : บทคัดย่อ) ดังนั้นประชาชนทั่วไป นิสิต จึงสามารถเข้ามาเรียนรู้ทางเครือข่ายสารสนเทศ (e-learning) ทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

3. แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต

3.1 ความหมายของความมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในด้านของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น คำว่า “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” นั้นมีการอ้างอิงความหมายหรือคำจำกัดความปรากฏอยู่ในเอกสารและรายงานการศึกษาค้นคว้าที่ศึกษาในประเด็นนี้อยู่พอสมควร โดยที่ใจความสำคัญของความหมายที่อ้างอิงนั้นส่วนใหญ่อคล้ายคลึงกัน มีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดของลักษณะกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่กำหนดให้เป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ในที่นี้ผู้วิจัยจะขอหยิบยก

ความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” ที่น่าสนใจมาเสนอโดยสังเขป เพื่อแสดงถึงภาพกว้าง ๆ ของแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผู้ศึกษาไว้ก่อนหน้านี้ (จิตกานต์ ธนาโอฬาร, 2537 : 47-56)

อาเธอร์ ไบรเมจ (Arthur W. Bromage, 1950 : 252อ้างถึงใน ประสิทธิ์ พรธพิสุทธิ, 2531 :10) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า

1. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (Voting)
2. การใช้วิธีบังคับหรือชักจูงอย่างไม่เป็นทางการ (Informal method of pressure and persuasion)
3. การดำเนินการอย่างเป็นทางการ (Formal actions)

อัลมอนด์ และโคลแมน (Almond and Coleman, 1960: 17-18) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนว่าแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. ส่วนที่เรียกตามภาษาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมว่า “ส่วนที่ใส่เข้าไป” (Input function) ซึ่งแยกได้เป็น

- 1) การเรียนรู้อันของประชาชนที่เกี่ยวกับการเมืองและการเข้าร่วมในกระบวนการเมือง (Political socialization and recruitment)
- 2) การแสดงออกเพื่อรักษาผลประโยชน์ (Interest articulation)
- 3) การรวมกลุ่มของประชาชนที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน (Interest aggregation)
- 4) การแสดงความคิดเห็นของประชาชนในปัญหาการเมืองเพื่อให้ผู้บริหารรับรู้และนำไปปฏิบัติ (Political communication)

2. ส่วนที่เรียกตามภาษาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมว่า “ส่วนที่เป็นผลผลิตออกมา” (Output function) ซึ่งแยกได้เป็น

- 1) การออกระเบียบข้อบังคับ (Rule making)
- 2) การนำระเบียบข้อบังคับไปปฏิบัติ (Rule application)
- 3) การตัดสินชี้ขาดให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ (Rule adjudication)

เจมส์ ทาวน์เซนต์ (James R. Townsend, 1967: 25-29) กล่าวถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองว่ามีความเชื่อถือเกือบจะเป็นสากลว่ามนุษย์ในสังคมควรจะเข้าไปมีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องกับระบบการเมือง โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจมีได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะแบบตะวันตกในประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย คือการที่ประชาชนมักจะเกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่เสมอ ๆ โดยสมัครใจ

2. ลักษณะการเกี่ยวข้องตามแบบสังคมคอมมิวนิสต์ คือ ประชาชนถูกบังคับให้เข้ามาเกี่ยวข้องในเรื่องและลักษณะที่รัฐบาลเห็นว่าจำเป็น

นอร์แมน นีย์ และซิดนีย์ เวอร์บา (Norman H. Nie and Sidney Verba, 1975 : 2-3 อ้างถึงใน วีรวัฒน์ เปรมประภา, 2528 : 38-39) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าจะต้องเป็นกิจกรรมของพลเมืองเฉพาะบุคคล เป็นเรื่องของการกระทำกิจกรรมทางการเมืองตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สิทธิที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมือง หรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการเมือง กลุ่มอื่น ๆ สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิเกี่ยวกับการพูด การชุมนุม และการพิมพ์อย่างอิสระและเป็นกิจกรรมซึ่งมุ่งหมายเพื่ออิทธิพลต่อรัฐบาลทั้งในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือการเลือกการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งเป็นการเข้ามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยกระทำกิจกรรม

จันทนา สุทธิจारी (2544: 410-411) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของประชาชน ตามสิทธิที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ เป็นการกระทำที่ต้องเกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ ทั้งในการเมือง การปกครองระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมทางการเมือง อาจเกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ เนื่องจากความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ที่ตนจะพึงมีพึงได้จากมีส่วนร่วมนั้น หรือเกิดขึ้นเพราะการถูกหลอกล่อโดยการชักจูง เพื่อหวังผลประโยชน์ของบุคคลบางคน หรือบางกลุ่ม ดังปรากฏอยู่ในการเมืองของหลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่ด้อยพัฒนาและกำลังพัฒนา ที่กลุ่มผู้มีอำนาจ อิทธิพลทางการเมืองอาศัยประโยชน์จากความไม่รู้ ไม่เข้าใจทางการเมืองของประชาชน โดยการชักจูง ระดมพลัง โดยทำให้ประชาชนเข้าใจผิดในเรื่องของข้อเท็จจริงของสถานการณ์ทางการเมือง หรือการใช้อำนาจอธิปไตยจ้างรางวัลเป็นปัจจัย เพื่ออาศัยพลังของประชาชนนั้นๆ สนับสนุน สร้างความชอบธรรม เพื่อการคงอยู่ในอำนาจทางการเมืองของตน หรือ กำจัดคู่ต่อสู้ทางการเมือง เป็นต้น โดย ประเด็นที่สำคัญของแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย ก็คือ

1. เป็นการมีส่วนร่วมโดยแสดงพฤติกรรมในทางการเมืองการปกครองของประชาชนเพื่อให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนหรือกลุ่มตนให้มากที่สุด

2. เป็นไปตามสิทธิที่มีระบบการเมืองและกฎหมายรับรอง

3. ลักษณะของพฤติกรรมมีส่วนร่วมตามสิทธิของประชาชน อาจขยายผลเป็นความรุนแรงทางการเมือง ซึ่งผิดกฎหมายได้

4. เป็นไปตามความสมัครใจของประชาชน แต่ความสมัครใจ อาจเกิดจากการไม่รู้ไม่เข้าใจ หรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริงของสถานการณ์ทางการเมือง เนื่องจากถูกชักจูงด้วยวิธีการต่างๆ จากผู้หวังผลประโยชน์

3.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง

เนื่องจากประเทศไทยมีระบอบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และประเทศไทยยึดหลักรัฐธรรมนูญถือเป็นกฎหมายสูงสุด ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้จึงเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นไปตามระบอบของการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตยดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในมาตราที่ 87 เรื่อง รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน วรคที่ 1 ที่ได้กล่าวว่า “ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น” (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2551) ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ที่มุ่งส่งเสริมการสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น ทำให้ค่าการมีส่วนร่วมของประชาชนได้รับกล่าวถึงมากขึ้นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะในกรณีที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม แม้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ระบุเรื่องการมีส่วนร่วมว่ามีในเรื่องใดบ้าง แต่มิได้มีแนวทางในการปฏิบัติว่าในแต่ละเรื่องมีขั้นตอนอย่างไร จึงทำให้เข้าใจผิดว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จึงมักมีการนำรูปแบบของประชาธิปไตยตามแนวทางของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีมาใช้อย่างเดียวเท่านั้น และบางครั้งก็ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์และสังคมไทย ประกอบกับในปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่า ได้มีการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจในประเด็นปัญหาต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนแล้วอย่างเป็นระบบและจริงจัง ดังนั้นการหาแนวทางในการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของสังคมไทย ซึ่งจะเกื้อกูลต่อการพัฒนาและปฏิรูปการเมืองของไทยให้ดำเนินไปด้วยความราบรื่นและบรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งในด้านของการเมืองไทยในปัจจุบัน จากสถานการณ์ที่ประชาชนไทยสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากขึ้นจากสื่อ

หลายๆ ด้าน รวมทั้งรับรู้กิจกรรมการเคลื่อนไหวของสังคมโลกอันมีผลมาจากระบบโลกาภิวัตน์ ทำให้ประชาชนชาวไทยมีความตื่นตัวในทางการเมืองมากขึ้น และมีความต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อตนทั้งทางตรงและทางอ้อม ประกอบกับการที่ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้คนมีเสรีทางความคิดสูง การตื่นตัวดังกล่าวนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมือง และนับได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีที่จะนำไปสู่การมีประชาธิปไตยอย่างแท้จริงมากขึ้น โดยการศึกษาวิจัยด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นประชาชนและเป็นปัญญาชนคนรุ่นใหม่ เป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาประเทศต่อไป นั้นจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งนี้เพราะกลุ่มปัญญาชนเหล่านี้คือกลุ่มคนที่จะขับเคลื่อนสังคม ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษานั้นต้องเป็นไปตามหลักภายใต้ขอบเขตของการเมืองแบบประชาธิปไตย จึงจะถือได้ว่าการมีส่วนร่วมดังกล่าวเป็นการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย โดยก่อนที่ผู้วิจัยจะนำไปสู่การสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ผู้วิจัยขอเสนอเนื้อหาความหมายของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้มากขึ้น โดยผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดของนักวิชาการที่ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

คณินิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ (2544: 9-11) ได้ให้ความหมายคำว่า “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” (Participatory Democracy) หมายถึง การที่อำนาจการตัดสินใจไม่ควรเป็นของกลุ่มคนจำนวนน้อย แต่อำนาจควรได้รับการจัดสรรในระหว่างประชาชนเพื่อทุก ๆ คนได้มีโอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อกิจกรรมส่วนรวม ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมจึงจัดเป็นการกระจายอำนาจและการมีประชาธิปไตยอย่างกว้างขวางของกระบวนการทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งหลักการนั้นประกอบด้วย

- การมีส่วนร่วม
- การมีอำนาจตัดสินใจ
- การจัดสรรอำนาจ
- การเท่าเทียมกัน
- การรวมปัจจัยทางสังคม
- การปกป้องสิทธิส่วนบุคคล
- ความยืดหยุ่นได้โครงสร้างของการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ มีความโปร่งใสและความต้องการทรัพยากรของผู้มีส่วนร่วมได้รับการคำนึงถึง

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิผลจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากประชาชนส่งผ่านไปยังผู้เสนอโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ผู้เสนอโครงการนั้น ๆ ให้ทราบถึงธรรมชาติ และแนวคิดของสังคม
2. ข้อมูลทางเทคนิคเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นประเด็นสนใจจากผู้เสนอโครงการส่งผ่านไปยังประชาชน
3. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและมีความเข้าใจกันระหว่างประชาชนกับผู้เสนอโครงการหรือระหว่างประชาชนด้วยกันเองในอันที่จะรับฟังข้อมูลของกันและกัน กระบวนการมีส่วนร่วมสามารถจัดแบ่งขั้นตอน เรียงจากระดับน้อยไปหามากดังนี้

การให้ข้อมูล ถือได้ว่าเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โครงการและประชาชนเพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้วางแผนโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ แต่ไม่เปิดโอกาสให้มีการแสดงข้อคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใด ๆ เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าว การแสดงนิทรรศการ การทำหนังสือพิมพ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม

การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ผู้วางแผนโครงการเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อได้ข้อมูลมากขึ้นและเพื่อให้ประเด็นในการประเมินผลชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การสำรวจ การบรรยายให้ประชาชนฟังถึงกิจกรรมแล้วรับข้อคิดเห็น

การปรึกษาหารือ การเจรจากันอย่างเป็นทางการระหว่างผู้วางแผนโครงการและประชาชน เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นหรือข้อสงสัยต่าง ๆ เช่น การจัดประชุม การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การเปิดกว้างรับข้อคิดเห็น

การวางแผนร่วมกัน การมีส่วนร่วมที่กว้างขึ้น มีความรับผิดชอบร่วมกันในการวางแผนและผลที่จะเกิดขึ้น ใช้สำหรับประเด็นที่ซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมาก เช่น กลุ่มที่ปรึกษา การเจรจา การมีอนุญาโตตุลาการ การประนีประนอม

การร่วมปฏิบัติการ ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

การควบคุมโดยประชาชน ระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อแก้ปัญหาที่ขัดแย้งอยู่ทั้งหมด เช่น การลงประชามติ

3.3 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

“การมีส่วนร่วมทางการเมือง” เป็นกลไกสำคัญเสมือนหัวใจในระบบประชาธิปไตย โดยเป็นการกระทำที่มีผลต่อการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองหรืออำนาจปกครอง และการพ้นจากอำนาจนั้นรวมทั้งมีผลต่อนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ ดังนั้น ผู้ปกครองในระบบประชาธิปไตยซึ่งมีความชอบธรรมแห่งอำนาจปกครอง (Legitimacy) อันมีที่มาจากเหตุผลและหลักนิติธรรม จะอ้างความชอบธรรมแห่งอำนาจปกครองนี้ได้ก็ต่อเมื่อผู้ถูกปกครองเชื่อว่า การใช้

อำนาจของผู้ปกครองนั้นถูกต้องตามกฎหมายและมีเหตุผลเพียงพอ ผู้ปกครองจึงต้องไม่ละเมิดกฎหมายและใช้อำนาจปกครองอย่างมีเหตุผล (วัชรวิชัยสาร, 2545: 104) ดังนั้น ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ คือ ลักษณะของระบบการเมือง กล่าวคือ หากเป็นระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นจะมีความสำคัญและจำเป็นมาก ตั้งแต่การคัดเลือกผู้แทนเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ การบริหารกิจการสาธารณะของท้องถิ่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในลักษณะต่าง ๆ เช่น การพูดคุยกันทางการเมือง การเขียนบทความหรือจดหมายแสดงความคิดเห็นทางหนังสือพิมพ์ การร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการสนทนาการเมืองทางโทรทัศน์ หรือการรวมตัวประท้วงในรูปแบบของกลุ่มผลประโยชน์ และการแสดงทัศนคติทางการเมืองของประชาชนโดยการออกแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะของรัฐ ลักษณะและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ยังเป็นปัจจัยชี้วัดระดับความเป็นประชาธิปไตยของระบบการเมืองนั้น ๆ ด้วย (อมร รักษาสัตย์และคณะ, 2544: 31)

3.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา

สิ่งสำคัญประการหนึ่งในสังคมประชาธิปไตยสมัยใหม่ก็คือ การที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ หรือใช้สิทธิเพื่อแสดงบทบาทต่างๆ ในทางการเมืองได้โดยตรง ภายใต้กรอบของกฎหมาย ถือเป็นเงื่อนไขอันจำเป็นของระบอบประชาธิปไตย ทั้งในแง่ของหลักการและอุดมการณ์ นอกจากนี้ ประชาชนในสังคมประชาธิปไตย ไม่เพียงแต่มีความรู้เกี่ยวกับการเสนอแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณะที่มีความสอดคล้องกับค่านิยมความต้องการของตนเองแล้ว ยังต้องมีความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในทางการเมืองอีกด้วย (Conway, 2002: 2 อ้างถึงใน วรวิรัตน์ ชัยชนะ, 2546: 145) เมื่อเป็นเช่นนี้ นับว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่ทุกคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยต้องเรียนรู้เพื่อตนเองจะได้มีสิทธิมีส่วนร่วมในการทางการเมือง และเข้าร่วมแสดงบทบาททางการเมืองได้อย่างเหมาะสม (ธีระวุฒิ ไศภิชญกุล, 2543: 104) การมีส่วนร่วมทางการเมือง (political participation) จึงถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่ง เพราะประชาธิปไตยคงเกิดขึ้นไม่ได้หากปราศจากการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการทางการเมืองการปกครอง ดังนั้น กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นความพยายามค้นหาหนทางควบคุมรัฐบาลและมีอิทธิพลต่อสิ่งที่รัฐบาลกระทำ พร้อมทั้งเป็นช่องทางของประชาชนที่จะสื่อสารข้อมูลในเรื่องของความต้องการ ความนิยมชมชอบ เพื่อเป็นพลัง กล่าวโดยไม่ผิดพลาดนักว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นสิทธิทางการเมืองของฝ่ายที่จะอยู่ใต้การปกครอง ในการเข้า

ร่วมในกระบวนการทางการเมือง เพื่อแสดงเจตนาเกี่ยวกับอำนาจ ผลประโยชน์ต่อฝ่ายผู้ปกครอง โดยให้ฝ่ายผู้ปกครองปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอะไร ให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนผู้แสดงเจตนา นั้น (เซาวันนะ ไตรมาศ, 2542: 6-7)

เยาวชนส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นกลางต่อการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และมีทัศนคติเชิงบวก คือ มีความเห็นด้วยในเรื่องรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ความไม่เท่าเทียมกันทางการเมือง และคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมือง และแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างถูกต้อง ในเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเป็นกลางในเรื่องพื้นฐานทางสังคมและผลกระทบต่อบทบาททางการเมือง นักการเมืองกับผลประโยชน์ทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และการถอดถอนนักการเมือง (วรวิรัตน์ ชัยชนะ, 2546: 145)

ในอดีตที่ผ่านมา กระบวนการที่นิสิตมีบทบาทสำคัญกับการเมืองไทย ถึงขั้นก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ ๆ หลายเหตุการณ์ อาทิเช่น เหตุการณ์เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมชุมนุมต่อต้านรัฐบาลเผด็จการของจอมพลถนอม กิตติขจร ซึ่งผูกขาดอำนาจปกครองประเทศมานานเป็นทศวรรษ หรือเหตุการณ์เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 ได้เกิดมีการใช้กำลังรุนแรงต่อหมู่นิสิตนักศึกษา ที่กำลังชุมนุมกันในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อต่อต้านการเดินทวงกลับประเทศของจอมพลถนอม กิตติขจร จนถึงขั้นมีนิสิตนักศึกษาเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก และนอกจากนี้ เหตุการณ์ครั้งล่าสุด ระหว่างวันที่ 17-21 พฤษภาคม 2535 ที่มีการชุมนุมของประชาชน นิสิตนักศึกษา ในการต่อต้านการปกครองโดยรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประยูร และเรียกร้องประชาธิปไตย แต่รัฐบาลได้โต้ตอบการชุมนุม ด้วยการใช้อำนาจ จนทำให้ผู้ชุมนุมเกิดการบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก (นิยม รัฐอมฤต, 2540: 23-24) จากเหตุการณ์ทางการเมืองดังกล่าว ได้ปลูกเร้าจิตสำนึกทางการเมือง (political consciousness) ของกลุ่มพลังทางการเมือง อาทิเช่น นิสิต นักธุรกิจ กรรมกร ชาวนา ให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยเฉพาะ (กนก วงษ์ตระหง่าน, 2527: 110)

นอกจากเหตุการณ์สำคัญๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาจะมีเฉพาะเมื่อมีการเลือกตั้งผู้แทนฯ ซึ่งเมื่อมีการหย่อนบัตรเลือกตั้งไปแล้วก็เหมือนกับว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เสร็จสิ้นแล้ว จะกลับมามีส่วนร่วมอีกครั้ง ก็ต่อเมื่อมีการเลือกตั้งผู้แทนฯ ใหม่ จนเกิดคำถามที่ว่า “การเมืองเป็นเรื่องของนักการเมือง” ทั้งๆ ที่โดยหลักประชาธิปไตยแล้ว การเมืองเป็นเรื่องของประชาชนทุกคนในประเทศ (มานิตย์ จุมปา, 2541: 8)

และเมื่อพิจารณาประวัติศาสตร์การเมืองไทย ต้องยอมรับว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ครบถ้วน ชัดเจน และในทางปฏิบัติ ไม่มีผลคุ้มครองให้บังคับใช้จริง ขาดการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมครบถ้วน ทุกมิติของการใช้อำนาจอรัฐ อีกทั้งประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ และเลื่อมใสศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง มีนักการเมืองบางกลุ่มใช้เงินทุ่มเทซื้อเสียงให้ได้เข้ามานั่งในสภา แล้วยกเงินไปหาตำแหน่ง เมื่อได้ตำแหน่งก็แสวงหาผลประโยชน์ในการ “ถอนทุน” โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศและประชาชน (เกษม ศิริสัมพันธ์, 2543: 50) จากสภาวะการทางการเมืองดังกล่าวนี้ นักวิชาการในสาขาต่าง ๆ เช่น นักการเมือง สื่อมวลชน นักรัฐศาสตร์ นักนิติศาสตร์ และประชาชนที่ได้ให้ความสนใจทางการเมืองโดยส่วนรวม ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์ ศึกษาและวิเคราะห์กันอย่างต่อเนื่อง ยังผลให้นำไปสู่การเรียกร้องให้มีการปฏิรูปทางการเมืองในที่สุด (วัชรวิทย์ ไชยสาร, 2544 : 1-2)

จากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในอดีตสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในอดีตนั้นเกิดจากกลุ่มปัญญาชนคนรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษาในอดีตที่ได้รับการศึกษาตามระบอบประชาธิปไตย และประกอบกับสภาวะการณ์ทางการเมืองในช่วงเวลาเหล่านั้นเป็นช่วงที่ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่การปกครองแบบประชาธิปไตย และการที่รัฐบาลในสมัยเหล่านั้นดำเนินนโยบายที่ไม่เป็นธรรมและผิดพลาดในบางอย่างทำให้กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีฐานะเป็นประชาชนคนหนึ่งของไทยรวมกลุ่มกันและลุกขึ้นมาเรียกร้องและต่อต้านนโยบายของรัฐบาล บทบาททางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในอดีตจึงจัดเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีพฤติกรรมแสดงออกมาก ซึ่งเกิดจากปัจจัยด้านการศึกษา และการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของรัฐบาลสมัยนั้น ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวเสริมและจูงใจให้นิสิตก้าวเข้าสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในสมัยนั้น และจัดเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นำมาสู่แนวทางพัฒนาการเมืองของประเทศไทยในปัจจุบัน

3.5 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน

ในประวัติศาสตร์การเมืองไทย “นิสิตนักศึกษา” เป็นกลุ่มคนสำคัญที่มีบทบาทนำในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเสมอ กระทั่งเคยถูกขนานนามว่า “ล้าหน้ามวลชน” แต่หลังจบทศวรรษ 2510 บทบาทของพวกเขาไม่ค่อยๆ ลดน้อยถอยลง แต่หลังการรัฐประหารครั้งล่าสุดที่สังคมไทยแตกเป็นสีเหลือง-แดง ก็เริ่มเห็นนิสิตนักศึกษาออกมาแสดงออก ร่วมกิจกรรมทางการเมืองหลากหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะ กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ หรือ Young PAD, กลุ่มประชาธิปไตย ไม่ใช่แค่ กัก (กปก.), สนนท. อมธ. และองค์กรเสรีปัญญาชน ฯ เป็นการเปลี่ยนรูปจากขบวนการที่

ยิ่งใหญ่ มาเป็นกลุ่มเล็กๆ กระจัดกระจาย ชัดเจน และทำให้การเมืองมีความหลากหลายขึ้น (ศูนย์
เฝ้าระวังการรัฐประหารแห่งชาติ, 2552 : ออนไลน์) ยกตัวอย่างเช่น

1. กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) เกิดขึ้นจากกลุ่มนักเรียน นิสิต
นักศึกษาเป็นตัวแทนของเยาวชนที่มีแนวความคิดเดียวกัน และเป็นกลุ่มที่ร่วมเคลื่อนไหวคู่ขนาน
มีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย โดยมีการจัดกิจกรรมให้องค์ความรู้ทางด้านการเมือง ในปัจจุบัน
หลังจากการสิ้นสุดการประชุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เครือข่ายเยาวชนกัญ
ชาติ (Young PAD) ยังคงดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้ความรู้ทางการเมือง
เมืองและประชาธิปไตยแก่เยาวชน การจัดกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบที่สอดคล้องกับเยาวชน
ที่สนใจ การกำหนดทิศทางการเคลื่อนไหวชนเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง ผ่านการออกแถลงการณ์
ในเหตุการณ์สำคัญต่างๆ และเป้าหมายสูงสุดคือ การสร้างการเมืองใหม่ ตามปณิธานของกลุ่ม
พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

2. กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่กิ๊ก (ก.ป.ก.) เกิดขึ้นจากการรวมตัวของนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีความสนใจในความเป็นไปของเหตุการณ์บ้านเมือง สมาชิกหลายคน
มีบทบาทการเคลื่อนไหวในประเด็นทางสังคมมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว อาทิเช่น การเคลื่อนไหว
ต่อต้านการยึดอำนาจของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข (คปค.) และการต่อต้านการแปรรูปมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ เป็นต้น

3. กลุ่มองค์กรเสรีประชาชน เกิดขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มสมาชิกจากมหาวิทยาลัย
ทั่วประเทศ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตร
มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยราชภัฏต่าง ๆ เป็นต้น โดยการ
รวมกลุ่มนี้เกิดขึ้นจาก การที่นิสิตนักศึกษาบางส่วนไม่พอใจกับการเกิดรัฐประหารในวันที่ 19 กันยา
และมีความคิดเห็นที่ว่าภาครัฐมีการริดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน เกิดการปิดหูปิดตา
ประชาชน ด้วยการปิดกั้นสื่อ และมีความรู้สึกไม่พอใจกับการกระทำของกลุ่มพันธมิตร เช่น การเข้า
ยึดสนามบินสุวรรณภูมิ และการต่อต้านระบบอำมาตยาธิปไตยที่นิสิตนักศึกษาในกลุ่มนี้มีความ
คิดเห็นว่าแทรกแซงการบริหารงานของทั้งฝ่ายบริหาร ตุลาการ และนิติบัญญัติ โดยกิจกรรมส่วน
ใหญ่ของกลุ่มนี้คือการขึ้นเวทีปราศรัยร่วมกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ
(น.ป.ช.) หรือกลุ่มคนเสื้อแดงนั่นเอง (องค์กรเสรีปัญญาชน, 2552 : ออนไลน์)

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาใน
ปัจจุบันนั้นเกิดจากปัจจัยหลายประการ ซึ่งปัจจัยเหล่านั้นคือ ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการ
รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ปัจจัยด้านการไม่พอใจต่อการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของรัฐบาลในช่วงเวลา

ดังกล่าว ซึ่งการแสดงออกของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน จะใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารในกลุ่มของตนเอง จัดเป็นการแสดงออกที่ไม่ก่อความรุนแรงเท่าใดนัก เป็นการแสดงออกที่นำเสนอเหตุผล ใช้หลักวิชาการ และนำเสนอข่าวสารผ่านการจัดกิจกรรม เผยแพร่ข่าวสารให้แก่เครือข่ายของตนเอง และเผยแพร่ข่าวสารต่อประชาชนทั่วไป

3.6 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษา

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ามนุษย์มีการรับรู้ได้หลายทาง ซึ่งทางหนึ่งนั้น ได้แก่ การรับรู้จากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม โดยผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาการรับรู้ผ่านสื่อใหม่ ประเภทอินเทอร์เน็ต โดยศึกษาวิจัยเรื่อง “อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” ซึ่งตัวแปรหนึ่งที่สำคัญซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษานั้นเป็นตัวแปรด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อต้องการทราบว่า การรับรู้ดังกล่าวนี้เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาอย่างไรบ้าง และจากการที่สื่ออินเทอร์เน็ตนั้นมีหลายประเภท แต่สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสื่ออินเทอร์เน็ตเฉพาะด้าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความชัดเจนในงานวิจัยมากขึ้น ดังนั้น ประเภทของสื่ออินเทอร์เน็ตที่ผู้วิจัยศึกษา ได้แก่

1. เว็บไซต์ ซึ่งได้แก่ เว็บไซต์ที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ทั้งในรูปของเว็บไซต์ของสำนักพิมพ์ เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์พรรคการเมืองต่างๆ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ และเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดเรื่องราวและข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เป็นการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารทางการเมือง หรือแนวคิดทางการเมืองของแต่ละกลุ่ม ผ่านบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายซึ่งเป็นทั้งกลุ่มคนทำงาน นิสิตนักศึกษา เพื่อนสนิท โดยการถ่ายทอดใช้วิธีส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังกลุ่มต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้รับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

3. กระดานสนทนา (Web board) หรือห้องสนทนา (Chat room) เป็นการถ่ายทอดข้อมูลเพื่อให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ได้เข้ามา “ตั้งประเด็น” และมีการแสดงความคิดเห็น ถกเถียงต่อประเด็นการเมืองนั้น อันเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอย่างสูง โดยกระดานสนทนาทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสนทนา (discussion group) บนกระดานข่าวอินเทอร์เน็ต หรือ Internet Message Boards (IMBs) ในการแสดงความคิดเห็น การสนทนา หรือการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมือง (ชาวิณี สุวรรณภาสิต, 2542: 21) นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ ได้ทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากกระดานสนทนาด้วยเช่นกัน

สามารถสรุปได้ว่า สื่อในปัจจุบันมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของประชาชนในสังคมเป็นอย่างมาก ทั้งนี้สื่อสามารถทำให้สังคมเกิดความสงบ และเกิดความรุนแรงได้ในขณะเดียวกัน สื่อจะใช้ข้อมูลข่าวสาร ที่ทำเสนอทั้งภาพความเป็นจริง และภาพที่ใส่สีส่นลงไป โดยสื่อจะนำเสนอเรื่องราวให้ชวนติดตาม และการนำเสนอข่าวสารดังกล่าวสามารถจูงใจให้คนในสังคมกระทำพฤติกรรมตาม ซึ่งในแง่มุมมองของการศึกษาวิจัยเรื่องอินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีความทันสมัยที่กลุ่มนิสิตใช้ในการติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่างๆ และสื่ออินเทอร์เน็ตยังเป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่สามารถจูงใจให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต

สายชล บุรณกิจ (2541) ศึกษาเรื่อง บทบาทของเว็บไซต์ไทยในกระบวนการประสานสังคม พบว่าเว็บไซต์ไทยที่มีรูปแบบและลักษณะเฉพาะ เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากเนื้อหาที่มีการเผยแพร่ทางสื่อปกติ และมีบทบาทในการเชื่อมโยงประสานสังคม (Social integration and correlation) มีการติดต่อสื่อสารสองทางทั้งยังก่อให้เกิดปรากฏการณ์ขยายฐานของสังคม (social expansion)

รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์ (2542) ศึกษาเรื่องมณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ พบว่าลักษณะในมณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์นั้นเป็นมณฑลสาธารณะจำลอง (Pseudo-public sphere) ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นไม่อาจหาข้อสรุปเป็นสาธารณมติได้ เป็นเพียงช่องทางให้ผู้ใช้งานเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวแต่การแสดงความเห็นที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเสรี

พรทิพย์ ศิริชูทรัพย์ (2543) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมต่อปัญหาสังคมของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชน พบว่าเยาวชนที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อปัญหาสังคมบนเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนไม่แตกต่างกัน ในด้านของพฤติกรรมประชาธิปไตยของเยาวชนจำแนกตามเพศ พบว่า เยาวชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมประชาธิปไตยแตกต่างกัน โดยเพศชายจะมีพฤติกรรมประชาธิปไตยสูงกว่าเพศหญิง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดลักษณะทางประชากร (Demographic characteristic of audience) ของ Schramm และ Robert ที่ว่าผู้ชายกับผู้หญิงมีความแตกต่างกันมากในเรื่อง

ความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน

วิทอง ตัณฑกุลนินาท (2551) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของสื่อสาธารณะดิจิทัลที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคข่าวสาร ด้านการเมือง ศึกษาเฉพาะ ASTV ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เลือกที่จะรับชมข่าวสารด้านการเมืองจาก ASTV ผ่านช่องทางวิทยุมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเลือกที่จะรับชมข่าวสารด้านการเมืองจาก ASTV ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุด 2. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เลือกที่จะรับชมข่าวสารด้านการเมืองจาก ASTV เนื่องจากทัศนคติที่ว่าสื่อสาธารณะอื่นนำเสนอข่าวที่ไม่เป็นกลางและน่าเชื่อถือ รวมถึงมักจะใช้สื่อดังกล่าวเป็นช่องทางหนึ่งในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล 3. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีแนวโน้มที่เห็นด้วยว่า ASTV มีการนำเสนอข่าวที่เป็นอิสระ มีความเป็นกลาง ตรงไปตรงมา ไม่ได้เป็นเครื่องมือของฝ่ายใด อีกทั้งยังมีความยกย่องในตัวพิธีกรที่ดำเนินรายการ ซึ่งตรงข้ามกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี 4. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีแนวโน้มที่เห็นด้วยว่าการชุมนุมเป็นทางออกที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งตรงข้ามกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี 5. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มที่เห็นด้วยกับแนวทางการบริหารราชการของรัฐบาลในปัจจุบัน รวมถึงระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม 6. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นกลุ่มที่นิยมนำเสนอหาของสื่อที่ได้รับนั้น ไปเผยแพร่บอกต่อให้กับคนรอบข้างรับฟัง รวมถึงชักชวนให้บุคคลรอบข้างหันมารับข่าวสารจากสื่อ ASTV มากขึ้น

นอกจากผลการวิจัยในทัศนคติและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างหลังการรับชมข่าวสารด้านการเมืองผ่านสื่อ ASTV ดังที่ได้รายงานสรุปไปในข้างต้นแล้วนั้น ผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดขึ้นแล้วในปัจจุบัน อันเป็นผลสืบเนื่องจากการนำเสนอข่าวของสื่อดิจิทัล ทั้งทางด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจนั้น สามารถสรุปในแต่ละด้านได้ดังนี้ ผลกระทบด้านสังคม ผลกระทบที่ร้ายแรงที่สุดคือการสร้างความแตกแยกให้เกิดกับสังคมในทุกๆระดับตั้งแต่ระดับสังคม ชุมชน และประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการปลุกฝังความรุนแรงให้กับเยาวชนของชาติที่รับชม ผลกระทบด้านการเมือง การนำเสนอข่าวของ ASTV รวมทั้งสื่อดิจิทัลอื่นๆ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือในเรื่องของกระบวนการทำงานทั้งต่อตัวบุคคล องค์กร สถาบัน และระบบบริหารงานราชการงานปกครองต่างๆ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจเป็นการส่งผลกระทบโดยทางอ้อม อันเกิดจากการชุมนุมทาง

การเมือง ซึ่งสร้างความเสียหายและความเชื่อมั่นกับต่างประเทศเป็นมูลค่าอันมหาศาลรวมถึงเป็นการลดความน่าเชื่อถือด้านการลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ กับต่างประเทศ โดยผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวเนื่องมาจากการที่ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลสื่อ ซึ่งเป็นอาชีพที่ได้รับอิสระในการนำเสนอข่าว จนบางครั้งเกินขอบเขตอันควร ซึ่งส่งผลถึงการละเมิดยัทธิสิทธิของผู้อื่น อันจะก่อผลในเชิงลบที่ตามมาเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ทุกองค์ประกอบในสังคมจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการนำเสนอข่าว โดยเฉพาะบนพื้นที่สาธารณะในยุคดิจิทัลที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา

McNelly and Fonesca (1964) ได้ศึกษาเรื่องการใช้สื่อและความสนใจทางการเมืองที่มหาวิทยาลัยคอสตาริกา ผลการศึกษาพบว่า การใช้สื่อที่เป็นสิ่งตีพิมพ์ ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจข่าวสารทางการเมืองได้ดีกว่าการใช้วิทยุและโทรทัศน์ที่ประชาชนถือว่าเป็นสื่อที่ใช้สำหรับความบันเทิง และกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยคอสตาริกานั้น พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจไม่มีผลต่อการสนใจข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษา

Gabrial and Verba (1965: 387-400) ได้ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมของพลเมืองด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองและประชาธิปไตยใน 5 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมัน อิตาลี และ เม็กซิโก ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ (เพศและการศึกษา) มีความสัมพันธ์ต่อการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง โดยเพศชายมีการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง กลุ่มที่มีการศึกษาสูงมักจะติดตามข่าวสารทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า และเพศชายกับเพศหญิงในกลุ่มที่มีการศึกษาสูงมีการพูดคุยปัญหาเกี่ยวกับการเมืองไม่แตกต่างกัน

ฐิตกานต์ ธนาไอฟาร (2537) ได้ศึกษาเรื่องการสื่อสารกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย: ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่าการเปิดรับสื่อมวลชนและการสื่อสารกับสื่อบุคคล มีผลต่อการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญ นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เปิดรับสื่อมวลชนเพื่อข่าวสารประเภทให้ความบันเทิง ส่วนการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองนั้น นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ติดตามจากสื่อโทรทัศน์ในระดับค่อนข้างสูงและจากหนังสือพิมพ์และวิทยุในระดับปานกลาง สื่อบุคคลที่นิสิตนักศึกษามีการสื่อสารทางการเมืองด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มเพื่อน รองลงมาคือ บุคคลในครอบครัว

โดยมีการสื่อสารกับสื่อบุคคลทั้งสองกลุ่มเป็นครั้งคราว ส่วนครู อาจารย์เป็นสื่อบุคคลที่นิสิต นักศึกษามีการสื่อสารทางการเมืองในระดับค่อนข้างน้อยมาก ในด้านของตัวแปรบางตัวที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมไม่แตกต่างกันของนิสิตนักศึกษา ได้แก่ เพศ ลักษณะของพื้นที่ที่ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมระหว่างศึกษาในระดับมัธยมศึกษา การมีตำแหน่งทางกิจกรรมในระหว่างศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและในมหาวิทยาลัย และแนวโน้มของแบบของครอบครัว พบว่าตัวแปรเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันของนิสิตนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีผลต่อทัศนคติทางการเมือง และความรู้ทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ในขณะที่มหาวิทยาลัยที่ศึกษาเป็นตัวแปรที่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองที่แตกต่างกันของนิสิตนักศึกษา

ปรีวัตร สิงห์แก้ว (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต. พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันดังกล่าว ได้เรียนรู้ในเรื่องราวเกี่ยวกับสังคมของประเทศ มีความสนใจและติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ จึงส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงกว่าผู้ที่ศึกษาอยู่ในคณะอื่น ๆ นักศึกษาที่ชั้นปีศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน แสดงว่าความแตกต่างกันของชั้นปีที่ศึกษาในปัจจุบัน มีผลทำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ทางด้านระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต จะมีส่วนร่วมมากที่สุด ในประเด็นความคิดเห็นที่ว่าในปัจจุบัน การเมือง การปกครองในระดับชาติมีความขัดแย้งกัน ซึ่งข้อเท็จจริงในปัจจุบัน นักศึกษาสามารถติดตามการนำเสนอข่าวสารของสื่อต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง กว้างขวาง ถึงสถานการณ์ทางการเมืองที่ปรากฏให้เห็นเป็นความขัดแย้งกันอย่างเห็นได้ชัด เช่น การดำเนินนโยบายของฝ่ายรัฐบาลที่ขัดแย้งกันกับฝ่ายค้าน หรือกับกลุ่ม หรือองค์กรอิสระต่าง ๆ แม้ว่าทุกฝ่ายล้วนกล่าวว่าทำเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศทั้งสิ้น แต่มีผลต่อความรู้ทางการเมือง และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

มลณี สมภพเจริญ (2547) ได้ศึกษาเรื่องอินเทอร์เน็ตและสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า ภูมิฐานะที่อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ และปริมาณทลมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ในด้านของกิจกรรมทางการเมืองที่นักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ได้แก่ การเข้าไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งระดับท้องถิ่นมากที่สุด ในด้านกิจกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองที่กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาไม่เคยเข้าร่วมมากที่สุด ได้แก่ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมกำหนดนโยบายพรรค

การเมือง ด้านการแสวงหาข่าวสารทางการเมืองเพื่อใช้เป็นกรณีศึกษาในวิชาที่ตนเรียน พบว่าเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 11.5 นอกจากนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 88.5 ด้านสถานที่ที่นักศึกษาใช้คอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ตนั้น พบว่าอันดับที่หนึ่งคือที่บ้าน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเมืองและทัศนคติทางการเมือง พบว่ายังมีความรู้ทางการเมืองมาก ยังมีทัศนคติเชิงลบต่อการเมืองมากตาม ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองทางอินเทอร์เน็ตพบว่า มีผลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนสื่อที่มีผลทางอ้อมต่อการเมือง ได้แก่ การพูดคุยทางการเมืองกับอาจารย์ ด้านเหตุผลที่กลุ่มนักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดตามข่าวสารทางการเมือง พบว่าสื่ออินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองได้ไม่จำกัดเวลาไม่ว่าเป็นเวลาใด และพบว่าอินเทอร์เน็ตจะส่งผลทางตรงการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ชยัน สมนิยาม (2548) ได้การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์มีทัศนคติด้านสิทธิและหน้าที่ปวงชนชาวไทยในระดับ 4.2408 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับมาก ด้านความคิดเห็นต่อสิทธิในการเลือกตั้งในระดับ 4.3289 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับมาก ด้านความคิดเห็นต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระดับ 4.1314 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และด้านความคิดเห็นต่อสมาชิกวุฒิสภาในระดับ 4.178 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ภาพรวมของนักศึกษาที่มีต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก ด้านความแตกต่างของทัศนคติด้านต่างๆของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พบว่า มีความแตกต่างกันด้านสิทธิและหน้าที่ปวงชนชาวไทยด้านสิทธิการเลือกตั้ง ด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และด้านสมาชิกวุฒิสภา อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05 ด้านความแตกต่างของทัศนคติด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาต่อนักศึกษาที่ศึกษารัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กับนักศึกษาที่ไม่ศึกษา พบว่า ด้านสิทธิและหน้าที่ปวงชนชาวไทย ด้านสิทธิการเลือกตั้ง และด้านสมาชิกวุฒิสภา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อาชวินท์ อนันตกุล (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ผลของการศึกษา พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาเป็นวิทยุ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร และหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ตามลำดับ สื่อมวลชนประเภทเอกสารเผยแพร่ต่างๆ จะได้รับความสนใจต่ำที่สุดโดยเพื่อนมีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารข้อมูลทางการเมืองมาก รองลงมาคืออาจารย์ ญาติ พี่น้อง เจ้าหน้าที่

ของรัฐ ส่วนสื่อบุคคลที่เป็นนักการเมือง มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารข้อมูลทางการเมืองต่ำที่สุด ทางด้านสื่อพรรคการเมือง พบว่าที่มาของข่าวสารทางการเมืองนั้น ได้มาจากปัญหาเสียงมารองลงมาคือ โบนัสหรือวาระสาร และโฆษณาหาเสียง ตามลำดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาที่กระทำมากที่สุดคือ การใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาคือ การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองและการบริหาร ส่วนการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์สนับสนุนและคัดค้านการกระทำของรัฐบาลอยู่ในระดับน้อย ในส่วนของ เพศ อายุ สาขาวิชา ชั้นปีที่ ระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง เงินเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองมิได้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาแต่อย่างใด หากพิจารณาในรายด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา พบว่านักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ต 3-4 วันต่อสัปดาห์ รองลงมาคือ 1-2 วันนักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ต 1-2 ชั่วโมงต่อวันมากที่สุด รองลงมาคือ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือใช้เพื่อค้นหาข้อมูลและข่าวสาร รองลงมาคือเพื่อความบันเทิง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านทางอินเทอร์เน็ต ความคิดและพฤติกรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานครที่อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาคิดว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ทำให้ได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่เป็นอิสระมากกว่าสื่ออื่น และอินเทอร์เน็ตทำให้ได้ทราบข่าวสารทางการเมืองที่ไม่เผยแพร่ผ่านสื่ออื่น ในส่วนของ เพศ อายุ สาขาวิชา ชั้นปีที่ ระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง เงินเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองมิได้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านทางอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาแต่อย่างใด

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ ดังนี้

ในด้านของสื่อในปัจจุบัน โดย นิสิตนักศึกษาสามารถติดตามการนำเสนอข่าวสารของสื่อต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง กว้างขวาง ถึงสถานการณ์ทางการเมืองที่ปรากฏให้เห็นเป็นความขัดแย้งกันอย่างเห็นได้ชัด เช่น การดำเนินนโยบายของฝ่ายรัฐบาลที่ขัดแย้งกันกับฝ่ายค้าน หรือกับกลุ่มหรือองค์กรอิสระต่าง ๆ แม้ว่าทุกฝ่ายล้วนกล่าวว่าทำเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศทั้งสิ้น และจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า ในด้านสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น เว็บไซต์ไทยที่มีรูปแบบและลักษณะเฉพาะ เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากเนื้อหาที่มีการเผยแพร่ทางสื่อปกติ และมีบทบาทในการเชื่อมโยงประสานสังคม (social integration and correlation) มีการติดต่อสื่อสารสองทาง ทั้งยังก่อให้เกิดปรากฏการณ์ขยายฐานของสังคม (social expansion) และสื่ออินเทอร์เน็ต ยังเป็น

สื่อกลางคอมพิวเตอร์ที่เป็นมณฑลสาธารณะจำลอง (Pseudo-public sphere) ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นไม่อาจหาข้อสรุปเป็นสาธารณสมบัติได้ เป็นเพียงช่องทางให้ผู้ใช้งานเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวแต่การแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเสรี และการเปิดรับสื่อมวลชนและการสื่อสารกับสื่อบุคคล ยังมีผลต่อการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญ

ในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษานั้น นิสิตนักศึกษาเพศชายและหญิง แต่ละกลุ่มสาขาวิชามีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาเพศชายจะเป็นไปในลักษณะของการไปฟังปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุดคุยเรื่องการเมืองการบริหารและมีโอกาสเข้าร่วมชุมนุมประท้วงทางการเมืองโดยถูกต้องมากกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักความเป็นจริงนั้นมิได้มีข้อจำกัดที่เพศชายหรือเพศหญิง แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นั่นต้องใช้เหตุผลและมีส่วนร่วมและเคลื่อนไหวตามแนวทางหลักการประชาธิปไตย

ในด้านของสื่อที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ซึ่งไม่ว่าสื่ออินเทอร์เน็ตหรือสื่อประเภทใดจะนำเสนอข่าวสารทางการเมืองในลักษณะไหน หากนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิจารณญาณและเหตุผลในการพิจารณาข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อแล้วนั้น นิสิตนักศึกษาเองก็จะเป็นผู้ที่สามารถใช้การวิเคราะห์สภาพของการเมืองในปัจจุบันได้ หากนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะใช้ข้อมูลข่าวสารทั้งจากอินเทอร์เน็ต ข้อมูลจากเพื่อนและข้อมูลจากเครือข่ายประชาธิปไตยของตนเองเพื่อประกอบในการวิเคราะห์ด้วยตนเอง และเพื่อประกอบการตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้เพราะนิสิตนักศึกษานั้นเป็นปัญญาชนคนรุ่นใหม่ เป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานด้านประชาธิปไตย มีเหตุผล และตัวนิสิตนักศึกษาเองยังสามารถกำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของตนเองให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องได้โดยยึดหลักการประชาธิปไตยเป็นสำคัญ

จากการศึกษางานวิจัยของ ชูติگانต์ ธนาโอฬาร (2537), ปรีวัตร สิงห์แก้ว (2547), มลินี สมภพเจริญ (2547) และ อาชวินท์ อนันตกุล (2548) โดยงานวิจัยแต่ละงานมุ่งศึกษาในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ช่องทางในการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน โดยในงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเฉพาะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต และเพิ่มการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เมื่อพิจารณาจากคำถามวิจัยที่ได้กำหนดขึ้น คือ การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาได้หรือไม่ อย่างไร มีความใกล้เคียงกับคำถามในการวิจัยที่ได้ศึกษาดังกล่าวข้างต้น

จากการเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดพื้นที่สาธารณะของ ฮาเบอร์มาส และแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคีนิงนิจ ศรีบัวเต็ม มาพัฒนาในการ กำหนดกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ในงานวิจัยครั้งนี้ และใช้กรอบแนวคิดนี้ในการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยแสดงด้วยแผนภาพในหน้าถัดไป ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวความคิดนี้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่ออินเทอร์เน็ต การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ต และการมีส่วนร่วมทางการเมือง กล่าวคือ การสะท้อนความคิดเห็นนั้นเกิดจากการได้รับข้อมูลข่าวสารที่สามารถแลกเปลี่ยนได้ง่ายบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งจากเว็บไซต์ กระดานสนทนา หรือข่าวสารต่างๆ เป็นต้น เมื่อประชาชนรับข้อมูลที่มีความหลากหลาย จึงทำให้เกิดการรวบรวมความคิดภายในจิตใจของตนเอง และแสดงออกทางอารมณ์ในที่สุด รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ผ่านทางกระดานสนทนาซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงตัวตนที่แท้จริงก็ได้ จึงทำให้บนอินเทอร์เน็ตมีทั้งข้อมูลที่เป็นความจริง และเท็จปะปนกันไป เพราะไม่สามารถสืบหาแหล่งอ้างอิงที่ชัดเจนและข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ อาจส่งผลให้ประชาชนเกิดความสับสนในข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตลอดจนการตอกย้ำให้เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางการเมือง ซึ่งอาจนำไปสู่การแสดงออกทางอารมณ์ซึ่งอยู่เหนือข้อกฎหมาย อันก่อให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางการเมืองตามมา ซึ่งก็คือการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ เช่น การแสดงความคิดเห็นสาธารณะผ่านอินเทอร์เน็ตตอบโต้กันไปมา การวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง การให้ข้อมูลเพื่อตีแผ่ความจริงจากองค์กรอิสระ การร่วมชุมนุมเดินประท้วงเพื่อรักษาสิทธิ เสรีภาพของ

ตนเอง ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างๆที่เกิดขึ้นนั้น รวมทั้งผลกระทบต่างๆที่สืบเนื่องมาจากกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างๆ จึงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่ามีจุดเริ่มต้นมาจากสื่ออินเทอร์เน็ตและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ต

กรอบแนวคิดนี้ได้อธิบายถึงสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งแนวคิดของฮาเบอร์มาสมีความคาดหวังว่าเป็นพื้นที่สาธารณะ โดยที่บุคคลสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นหรือมีปฏิสัมพันธ์กันได้อย่างอิสระ นอกจากนี้สื่ออินเทอร์เน็ตยังส่งผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง โดยผ่าน 3 ช่องทาง ได้แก่ เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนา เมื่อบุคคลมีข้อมูลจำนวนหนึ่งแล้วจึงถูกกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่เพื่อสร้างและดำรงความสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม ซึ่งเมื่อบุคคลที่มีความคิดเห็นทางการเมืองสอดคล้องกันเกิดการรวมกลุ่มเกิดขึ้น อาจจะพัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น ในระดับการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในเว็บไซต์หรือกระดานสนทนา จัดได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย หรือการรวมกลุ่มเพื่อเข้าร่วมในการประท้วง จัดได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก ในระดับร่วมปฏิบัติการ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคีนิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และทราบถึงแนวโน้มระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นจะแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ผลเชิงคุณภาพ และ (2) การวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณเพื่อสนับสนุนผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยวิธีการดำเนินการวิจัยนั้นจะกล่าวในบทถัดไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ได้มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกสถานที่ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเฉพาะพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้นโดยมีการเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนประชากรเท่ากับ 14,289 คน (จำนวนนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคปลายปีการศึกษา ปี 2551, 2551 : ออนไลน์) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่มีอายุ 18-25 ปี ซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2-4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแบ่งได้เป็น 2 ประเภท กลุ่มตัวอย่างในเชิงคุณภาพ และกลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ คือ

กลุ่มตัวอย่างในเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้เริ่มต้นจากศึกษากลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) และกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค้กัก (ก.ป.ก.) ซึ่งทั้งสองกลุ่มนั้นสามารถเรียกได้ว่าเป็นกลุ่มสี่เหลี่ยม และสีแดง และทั้งสองกลุ่มนี้ใช้อินเทอร์เน็ต ประกอบกับจากตัวแทนของสองกลุ่มนี้มีนิสิตที่ศึกษาในคณะรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มประชากรไว้ ดังนี้

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจำนวนนิสิต 18 คน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นชาย 8 คน และหญิง 10 คน โดยผู้วิจัยได้แบ่งผู้เข้าร่วมสนทนาออกเป็น 2 กลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มนี้เป็นนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 2-4 โดยสามารถจำแนกตามกลุ่มที่สังกัดไว้ดังนี้

1. กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) เป็นชาย 4 คน หญิง 5 โดยเป็น นิสิตชั้นปีที่ 2-4 คณะรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พันตแพทยศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) เป็นชาย 4 คน หญิง 5 คน โดยเป็น นิสิตชั้นปีที่ 3-4 คณะรัฐศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มทั้ง 2 กลุ่มนี้ เพราะว่า นิสิตที่สังกัดอยู่ในทั้ง 2 กลุ่มนี้เป็น นิสิตที่มีความสนใจทางการเมืองค่อนข้างมาก ดังจะเห็นได้จากกิจกรรมที่ทั้งสองกลุ่มนี้เข้าร่วม เช่น การเข้าร่วมประท้วง การล่ารายชื่อเพื่อตรวจสอบ การออกแถลงการณ์ การอภิปรายเรื่อง ความรู้ด้านประชาธิปไตย การฟังและแสดงความคิดเห็นในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชน (Hyde Park) ในประเด็นทางการเมือง การต่อสู้เรื่องความไม่เป็นธรรมในสังคม และการเข้าร่วม กลุ่มทางการเมือง จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิจัยทั้ง 2 กลุ่มนี้

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มที่ศึกษาครั้งนี้คือ กลุ่ม เครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ซึ่งทั้งสองกลุ่ม นี้เป็นตัวแทนนิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนั้นผู้วิจัยสนใจใน การศึกษาเพิ่มเติมในเชิงปริมาณของนิสิตที่ได้ศึกษาอยู่ในคณะเหล่านั้น โดยใช้รูปแบบใน การศึกษาเป็นแบบสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่ม ตัวอย่างไว้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณ

นิสิตที่มีอายุ 18-25 ปี ซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2-4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี ภาควิชาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2551 มีจำนวนประชากรทั้งหมด 14,289 คน

กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยใช้ขั้นตอนการสุ่มดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เลือกมหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้วิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นที่ 2 เลือกนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจาก จำนวน 14,289 คน ได้จำนวน นิสิตที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 198 คน ของจำนวนนิสิตชั้นปีที่ 2-4 จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ใช้วิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นที่ 3 เลือกคณะจำนวน 4 คณะ ได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ คณะครุศาสตร์ (สายสังคมศาสตร์) คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ (สายวิทยาศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้วิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

สาเหตุผู้วิจัยที่เลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื่องจากมหาวิทยาลัยนี้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีบทบาททางสังคมและการเมืองเป็นอย่างสูงและมีความต่อเนื่องตลอดมาตราบช่วงสมัยประวัติศาสตร์การเมืองไทยจบจนถึงรัฐบาลปัจจุบัน ประกอบกับนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้มีส่วนร่วมในการแสดงบทบาททางสังคมและการเมืองโดยผ่านทางกระบวนการของกิจกรรมทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ โครงสร้างขององค์กรนิสิต มีการพัฒนาเติบโตมาเป็นลำดับและได้แสดงบทบาทของการมีส่วนร่วมทางการเมืองภายในมหาวิทยาลัยและแสดงออกต่อสังคมภายนอกอย่างชัดเจนต่อเนื่องมา จึงอาจกล่าวได้ว่านิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนี้ เป็นผู้ที่อยู่ในโครงสร้างและบรรยากาศของกิจกรรมที่มีองค์กรรองรับการพัฒนาทางการเมืองและมีโอกาสแสดงออกทางการเมืองได้มากกว่าและชัดเจนกว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยแห่งอื่น

สาเหตุผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 เท่านั้น สาเหตุผู้วิจัยไม่ได้ศึกษานิสิต ชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นของการร่วมกิจกรรมในสถาบันและความคิดเห็นต่อรูปแบบของการสื่อสารในสถาบันด้วย และได้พิจารณาเห็นว่านิสิตที่ได้เริ่มต้นเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำเป็นที่จะต้องมีการปรับตัวในด้านของการศึกษาเล่าเรียน และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมมหาวิทยาลัย ซึ่งจะแตกต่างกับช่วงชีวิตนักเรียนขณะศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างมาก ในช่วงระยะเวลาเพียง 1 ภาคการศึกษา นิสิตที่เข้าใหม่เหล่านี้ จึงอาจจะยังไม่สามารถปรับตัวให้กลมกลืนเข้ากับบรรยากาศการเรียนการสอนและการร่วมกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยได้มาก อีกทั้งมีการเรียนวิชาพื้นฐานด้านการเมืองการปกครองน้อยกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับนิสิต ในระดับชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ดังนั้นถ้าหากมีเก็บข้อมูลจากนิสิต ในระดับชั้นปีที่ 1 ร่วมด้วย คาดว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาบางประการอาจมีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง และอีกทั้งยังมีนิสิต ในระดับชั้นปีที่ 5 และ ปีที่ 6 ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้วิจัยจึงไม่ได้ทำการเก็บข้อมูลจากนิสิตทั้งสองชั้นปีนี้ ด้วยเหตุนี้ นิสิต ในชั้นปีทั้งสองนี้จึงมีจำนวนน้อย และเมื่อทำการสุ่มตัวอย่างออกมาจะทำให้ค่าของข้อมูลที่ได้จากส่วนนี้มีการเบี่ยงจากค่าจริง

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจาก ผู้วิจัยคาดว่าคณะรัฐศาสตร์ มีความรู้ด้านการเมืองมากที่สุด เนื่องจากบริบททางสังคมของคณะนี้ สนใจทางการเมืองสูง ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างในเชิงคุณภาพนั้น โดยส่วนใหญ่สังกัดคณะนี้ จำนวน 55 คน เป็นลำดับของแบบสอบถามจำนวนชุดที่ 1-55 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 47 คน เป็นลำดับของแบบสอบถามจำนวนชุดที่ 56-102 คณะแพทยศาสตร์ จำนวน 47 คน เป็นลำดับของแบบสอบถามจำนวนชุดที่ 103-149 และคณะครุศาสตร์ จำนวน 49 คน เป็นลำดับของแบบสอบถามจำนวนชุดที่ 150-198 ตามลำดับ

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ เวลา และการดำเนินการในการที่จะทำการศึกษาวินิจฉัย ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของแต่ละมหาวิทยาลัยได้ครบทุกมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาเฉพาะนิสิตของมหาวิทยาลัยเพียง 1 มหาวิทยาลัยเท่านั้น ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้น ผลของการวิจัยในครั้งนี้ โดยหลักการของระเบียบวิธีวิจัยจะไม่สามารถอ้างอิงให้เป็นข้อสรุปของประชากรที่แท้จริงได้ทั้งหมด แต่หากจะนำแนวทางในการการวิจัยในครั้งนี้ไปอนุมานใช้เพื่อประโยชน์ในการวางนโยบายและแผนพัฒนานิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในทางการเมืองได้

2. งานวิจัยครั้งนี้ ให้ความสำคัญที่จะศึกษาถึงบทบาทของอินเทอร์เน็ตที่มีผลต่อการพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยนำเอาปัจจัยทางด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต ตั้งเป็นประเด็นหลักในการวิเคราะห์ ซึ่งในความเป็นจริงนั้นยังอาจจะมีปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์อยู่ด้วย เนื่องจากการศึกษาในแง่มุมที่กว้างและหลากหลายออกไปจำเป็นต้องใช้เวลาและงบประมาณในการศึกษาวิเคราะห์มากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยมีเงื่อนไขที่จำกัด ส่งผลให้ไม่อาจทำการศึกษาได้ครบถ้วนในทุกประเด็นได้

ข้อตกลงในการวิจัย

ผู้วิจัยยอมรับคำตอบของกลุ่มตัวอย่างว่าตอบด้วยความจริง

วิธีการวิจัย

ระเบียบวิจัยเรื่องนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การศึกษาข้อมูลดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้รูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยพูดคุยกับกลุ่มนิสิตที่ใช้อินเทอร์เน็ตในทางการเมืองเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและได้รายละเอียด จัดกลุ่มสนทนา จำนวน 2 กลุ่ม และดำเนินการสนทนาตามแนวคำถามที่จัดเตรียมไว้

2. การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบการศึกษาเพิ่มเติมจากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบเป็นแบบสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน กล่าวคือ

1. เครื่องมือในเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม 1 ฉบับ จำนวน 12 ข้อ
2. เครื่องมือในเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ 1) แบบสอบถามด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต 2) แบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์หรือแบบสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบวัดที่พัฒนาและสร้างขึ้นเป็นแบบสนทนากลุ่ม จำนวน 1 ฉบับ โดยมีขั้นตอนการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง ให้ผู้ร่วมการสนทนาได้รู้จักคุ้นเคย
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดทำกรสนทนากลุ่ม

3. ชี้แจงให้ผู้ร่วมการสนทนาแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ พร้อมขอบันทึกเทป และจดบันทึกคำสนทนา
4. ให้ผู้ร่วมสนทนาแนะนำตนเอง ชักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัย และพูดเรื่องทั่วไปเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย
5. เริ่มต้นคำถามในแต่ละประเด็น โดยมีระยะเวลาในการสนทนาดูไม่เกินหนึ่งชั่วโมงครึ่ง เพื่อมิให้สมาชิกกลุ่มเหนื่อยล้าและรีบตอบให้เสร็จสิ้นการสนทนา ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับคำตอบที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเชิงปริมาณ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อกำหนดนิยามและโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบวัดที่พัฒนาและสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรนั้น ๆ ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้จำนวน 4 ท่าน และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 ปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริง

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีแบบสอบถามเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จึงกระทำในลักษณะเดียวกัน โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้ง 1 ฉบับ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการเมือง และสื่อสารมวลชนจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลงานวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ขอหนังสือรับรองจากหลักสูตรเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

1.1.1 การสนทนากลุ่ม กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก (ก.ป.ก.) เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2552 ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 9 คน เป็นชาย 4 คน หญิง 5 คน โดยเป็นนิสิตชั้นปีที่ 3-4 คณะรัฐศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.2 การสนทนากลุ่ม กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young Pad) เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2552 ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 9 คน เป็นชาย 4 คน หญิง 5 คน โดยเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2-4 คณะรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

ขอหนังสือรับรองจากหลักสูตรเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

1.2.1 ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้จะให้นิสิตชั้นปีที่ 2 - 4 ได้ตอบแบบสอบถาม โดยทำการนัดวันเวลา และวิธีเก็บข้อมูลจากจากอาจารย์ผู้สอน และผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งการดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ลักษณะคือ

1.2.1.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยไปดำเนินการเก็บข้อมูล กับนิสิตแต่ละคณะได้ตอบแบบสอบถามตามโรงอาหารของคณะต่างๆ 3 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

1.2.1.2 อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลให้ โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไว้ที่อาจารย์ผู้สอน และทำการนัดวันเวลากับอาจารย์ผู้สอนเพื่อไปรับแบบสอบถามคืน ซึ่งคณะที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลให้ โดยเป็นนิสิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาปฏิบัติการณ์วิชาสังคม รหัสวิชา 2403355 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 23 คน และรายวิชาทฤษฎีสังคมวิทยาและการวิจัย รหัสวิชา 2403463 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 32 คน สังกัดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 ใช้เวลาดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ประมาณ 3 อาทิตย์ จากนั้นทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้ ได้แก่ แบบสอบถามที่นิสิตตอบครบทุกข้อและนำมาทำการวิเคราะห์ ประมาณ 3 อาทิตย์

2. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูลที่รวบรวมมาได้ตามขั้นตอนดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ถอดความจากเทปบันทึกเสียง
2. วิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์
3. วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลงรหัสผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนาโดยจำแนกเป็นรายกลุ่มของนิสิตที่เข้าร่วมสนทนา ได้แก่

กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัส โดยทำการคละนิสิตที่เข้าร่วมกลุ่มสนทนาทั้งเพศชาย หญิง และคณะที่นิสิตศึกษา โดยลงรหัสตั้งแต่ ก.ป.ก. 1 จนกระทั่งถึง ก.ป.ก. 9

กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัส โดยทำการคละนิสิตที่เข้าร่วมกลุ่มสนทนาทั้งเพศชาย หญิง และคณะที่นิสิตศึกษา โดยลงรหัสตั้งแต่ Young PAD 1 จนกระทั่งถึง Young PAD 9

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาประมวลหาจำนวนรวมของแต่ละคำถามในเชิงคุณภาพ และประเมินคุณค่าของแต่ละคำถามที่ได้จากการสนทนาเข้ากับการสังเกตของผู้วิจัย เรียงเป็นประเด็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อบรรยายลักษณะของตัวแปรต่างๆ สถิติที่ใช้

คือ

ค่าร้อยละ (Percentage)

เป็นระเบียบวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบอย่างหนึ่ง ซึ่งบางครั้งอาจใช้เป็นการประมาณการเพื่อดูการกระจายของข้อมูลของตัวแปร และเพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มในแต่ละหมวดหมู่ของตัวแปร โดยมีสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ค่าร้อยละ
f	แทน	จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าเฉลี่ย หรือ มัชฌิมเลขคณิต (Mean หรือ \bar{x})

เป็นระเบียบวิธีการทางสถิติที่บอกให้ทราบถึงลักษณะหรือภาพพจน์โดยกว้าง ๆ ของข้อมูลทั้งหมด เป็นการหาตัวแทนของกลุ่มเพื่อบอกให้ทราบว่าข้อมูลอะไรเป็นตัวแทนของกลุ่ม โดยมีสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x}	แทน	คะแนนตัวกลางเลขคณิต
$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน	จำนวนคะแนนในข้อมูลนั้น

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เป็นระเบียบวิธีการทางสถิติที่เป็นการวัดการกระจายทางสถิติที่เป็นปกติทั่วไป ใช้สำหรับเปรียบเทียบค่าต่าง ๆ ในเขตข้อมูลกระจายตัวออกไปมากน้อยเท่าใด หากข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ใกล้ค่าเฉลี่ยมาก ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก็จะมีค่าน้อย ในทางกลับกัน ถ้าข้อมูลแต่ละจุดอยู่

ห่างไกลจากค่าเฉลี่ยเป็นส่วนมาก ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก็จะมีค่ามาก และเมื่อข้อมูลทุกตัวมีค่าเท่ากันหมด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจะมีค่าเท่ากับศูนย์ นั่นก็คือไม่มีการกระจายตัว โดยมีสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร SD} = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้คือ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

เป็นระเบียบวิธีการทางสถิติที่เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไป โดยที่ไม่ได้เจาะจงว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลเหนือตัวแปรใด ซึ่งเป็นการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยมีสูตร ดังนี้

$$r = \frac{n\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r เป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 N เป็นจำนวนคนหรือสิ่งที่ศึกษา
 $\sum X$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ X
 $\sum Y$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ Y
 $\sum X^2$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum Y^2$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum XY$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ X และ Y คูณกันแต่ละคู่

การจัดระเบียบข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการจัดระเบียบข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ การทดสอบค่าสถิติถดถอยพหุคูณ ดังนั้น ในการพิสูจน์สมมติฐานในเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจึงได้จัดระเบียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการหรือแนวทาง นั่นคือ

ตัวแปรที่มีระดับการวัดเป็นอันดับบัญญัติ (Ordinal Level of Measurement) ที่เป็นข้อมูลจากมาตรวัดที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยจะจัดให้เป็น 2 หมวดหมู่ ดังนี้

1. ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีดังนี้

ระดับมาก หมายถึง การมีส่วนร่วมในรายด้านนั้นอยู่ในระดับมากโดยได้คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.40 – 6.00 ซึ่งเปรียบเทียบกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น อยู่ในระดับการร่วมปฏิบัติการ และการควบคุมโดยประชาชน

ระดับปานกลาง หมายถึง การมีส่วนร่วมในรายด้านนั้นอยู่ในระดับมากโดยได้คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.70 – 4.39 ซึ่งเปรียบเทียบกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น อยู่ในระดับการปรึกษาหารือ และการวางแผนร่วมกัน

ระดับน้อย หมายถึง การมีส่วนร่วมในรายด้านนั้นอยู่ในระดับมากโดยได้คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 – 2.69 ซึ่งเปรียบเทียบกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น อยู่ในระดับการให้ข้อมูล และการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ทั้งนี้ ได้กำหนดการแปลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาก หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ตั้งแต่ 0.68 – 1.00

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปานกลาง หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ตั้งแต่ 0.35 - 0.67

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อย หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ตั้งแต่ 0.01 - 0.34

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งในส่วนของการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการจัดกลุ่มสนทนานั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษาให้ได้รายละเอียดเชิงลึก เพิ่มเติมจากข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการใช้แบบสอบถาม โดยหลังจากที่ได้ทราบผลการวิจัยเชิงปริมาณแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาจากการทำสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการพูดคุยกับกลุ่มนิสิตที่มีส่วนร่วมทางการเมือง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก (ก.ป.ก.) และกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) มีรายละเอียดดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา

ผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนามีจำนวน 18 คน เป็นชาย 8 คน และหญิง 10 คน โดยผู้วิจัยได้แบ่งผู้เข้าร่วมสนทนาออกเป็น 2 กลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มนี้เป็นนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งแบ่งตามกลุ่มที่สังกัด กลุ่มที่ 1 คือ ตัวแทนกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก (ก.ป.ก.) เป็นชาย 4 คน หญิง 5 คน ซึ่งเป็นนิสิตคณะรัฐศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มที่ 2 คือ ตัวแทนเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) เป็นชาย 4 คน หญิง 5 คน ซึ่งเป็นนิสิตคณะรัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งนิสิตที่มาร่วมสนทนากลุ่มมีอายุในช่วงระหว่าง 18 – 24 ปี มาจากครอบครัวฐานะปานกลาง และมีความสนใจในการติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเท่าที่ควร

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มสนทนา

1. กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก

1.1 องค์ประกอบและข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก (ก.ป.ก.)
กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก (ก.ป.ก.) เกิดขึ้นจากการรวมตัวของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีความสนใจในความเป็นไปของเหตุการณ์บ้านเมือง โดยสมาชิกส่วนใหญ่จะศึกษาอยู่ในคณะรัฐศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีจุดร่วมกันคือ มีความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยและรังเกียจระบอบเผด็จการ โดยก่อนที่จะรวมตัวเป็นกลุ่ม

ประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้น สมาชิกหลายคนมีบทบาทการเคลื่อนไหวในประเด็นทางสังคมมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว อาทิเช่น การเคลื่อนไหวต่อต้านการยึดอำนาจของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) และการต่อต้านการแปรรูปมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ เป็นต้น ซึ่งเมื่อมีความเห็นพ้องร่วมกันว่า ในอดีตนิสิตนักศึกษาเคยเป็นพลังสำคัญของพัฒนาการสังคม แต่ทุกวันนี้ พื้นที่มหาวิทยาลัยเหมือนถูกลิ้มเลียนเพราะการถูกกดทับของบริโศคนิยม การถูกปิดกั้นจากเหล่าผู้ใหญ่ และผู้มีอำนาจ

ฉะนั้น สมาชิกกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก จึงได้มารวมตัวกัน และยึดเอาพื้นที่ในมหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่หลักในการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย โดยหวังว่า จะเป็นการจุดประกายหนึ่งที่จะดึงเสียงของนิสิตนักศึกษาที่ถูกกดทับไว้ให้เป็นที่ได้ยิน และเป็นเสียงหนึ่ง ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นประชาธิปไตย และได้มาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชน (โอเคเนชั่น: ออนไลน์)

1.2 การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ

ผู้วิจัยได้จัดการสนทนากลุ่มกับตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) เพื่อขอทราบข้อมูลเรื่องกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ได้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อประเภทใด ผู้วิจัยพบว่า ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ หลากหลายช่องทาง เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และสื่ออื่นๆ ดังนี้

1.2.1 หนังสือพิมพ์

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่า รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อประเภท หนังสือพิมพ์ เพราะที่บ้านจะซื้อหนังสือพิมพ์มาทุกเช้า

เมื่อสนทนาต่อไป ผู้วิจัยพบว่า ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ส่วนใหญ่จะเลือกรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อหลากหลายสื่อ แต่สื่อรูปแบบใหม่ที่ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) เห็นว่ามีความน่าสนใจ คือ รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพราะไม่มีเวลาซื้อหรืออ่านอย่างหนังสือพิมพ์ซึ่งไม่สามารถเลือกรับเฉพาะข้อมูลที่น่าสนใจได้ แตกต่างจากการรับรู้ข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ต เพราะไม่เสียเงิน เลือกอ่านข้อมูลที่ตรงกับความสนใจมากที่สุด

1.2.2 โทรทัศน์

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่า รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อโทรทัศน์ รายการโทรทัศน์ที่ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่

ก๊ก (ก.ป.ก.) สนใจ คือ รายการวิเคราะห์ข่าว เพราะเป็นการสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน หรือแต่ละสัปดาห์

1.2.3 วิทย์

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค้ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่า เลือกรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อวิทยุ เนื่องจากมีความเคยชินในชีวิตประจำวัน ตอนเช้าฟังข่าว เมื่อกลับบ้านก็ดูข่าวจากโทรทัศน์และฟังวิทยุ บางครั้ง จึงจะอ่านหนังสือพิมพ์หรือใช้อินเทอร์เน็ต เพราะคิดว่าเสียเวลาในการอ่าน

1.2.4 สื่ออื่น ๆ

ผู้วิจัยพบว่านอกจากสื่อที่กล่าวไว้ข้างต้น ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค้ก๊ก (ก.ป.ก.) รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพราะใช้อินเทอร์เน็ตที่มหาวิทยาลัย และที่บ้าน เพื่อค้นหาหาข้อมูล พร้อมกับการทำรายงาน หรือการสนทนาผ่านโปรแกรมสนทนาต่าง ๆ และการผ่อนคลายจากการเรียน/กิจกรรมที่มหาวิทยาลัย จึงส่งผลให้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดในลำดับถัดไป

1.3 การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

1.3.1 การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค้ก๊ก (ก.ป.ก.) จะใช้อินเทอร์เน็ตที่มหาวิทยาลัย และที่บ้านมากที่สุด เนื่องจากนิสิตได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของนิสิตเอง จึงทำให้ง่ายต่อการค้นหาข้อมูล และการจัดการข้อมูลภายในเครื่องที่เป็นแฟ้มส่วนบุคคล หรือเข้าไปใช้บริการอินเทอร์เน็ตในสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ที่มีบริการเครือข่ายไร้สาย (WiFi) รับรอง ส่วนโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น นิสิตสามารถใช้ที่ใดก็ได้ที่มีสัญญาณโทรศัพท์ ทำให้สะดวกต่อการใช้งาน โดยมีรายละเอียดของคำกล่าวที่ว่า

“หนึ่งคือมันสะดวก สามารถหาข้อมูลได้หลายแหล่งข้อมูล หาข้อมูลเชิงลึกได้ สำคัญที่สุดคือ มันเหมือนว่าเราสามารถเลือกได้ว่าตอนไหนเราจะรับข่าวไหน แล้วก็เราสามารถเลือกได้ว่าเราสนใจข่าวไหนเป็นพิเศษ”

(ก.ป.ก. 4)

6 กุมภาพันธ์ 2552

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) บางท่านแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าอินเทอร์เน็ตมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ จึงทันเหตุการณ์มากกว่าหนังสือพิมพ์ที่ออกเป็นรายวัน นอกจากนี้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มอีกท่านหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความสะดวกในการเข้าถึงข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตไว้อย่างน่าสนใจอีกว่า

“ การเข้าสู่อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่เข้าถึงได้ง่ายที่สุด ไม่มีเหตุผลอะไรที่ไปไกลกว่านั้น ถ้ามองว่าความน่าเชื่อถือของอินเทอร์เน็ตมีไหม ผมตอบไม่ได้ เช่นเดียวกับการถามว่าใช้สื่ออินเทอร์เน็ตบ่อยแค่ไหน ก็เท่ากับการใช้กระดาษชำระอยู่ดี ทรายขาวที่คุณต้องอยู่กับกระดาษชำระก็ใช้มันอย่างนั้น ปกติเหตุผลในการใช้กระดาษชำระคืออะไรล่ะ มันจำเป็น ถูกต้อง และสองคือมันหยิบง่าย สามคือมันทิ้งง่าย คุณล้างไม่ได้ หาซื้อง่าย ทิ้งได้ คุณไม่จำเป็นต้องเชื่อมั่นทั้งหมด คุณอ่านแล้วก็จับโยนทิ้งๆ ในขณะที่หนังสือพิมพ์มันต้องอ่านแล้วอ่านอีก ต้องอ่านให้คุ้ม จ่ายเงินไปแล้ว อินเทอร์เน็ตมันเหมือนกับของใช้แล้วทิ้งๆ ผมคิดว่าที่ผมใช้เพราะว่ามันสะดวกแค่นั้นเอง ไม่มีอะไรมากไปกว่านั้น”

(ก.ป.ก. 8)

6 กุมภาพันธ์ 2552

1.3.2 รูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ต

ในด้านรูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ตของตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้น แบ่งเป็น 3 กรณี ดังนี้

1.3.2.1 การเข้าเว็บไซต์

1.3.2.1.1 เว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลความรู้ทางการเมือง

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่าเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลความรู้ทางการเมืองมีความทันต่อเหตุการณ์มากกว่าสื่ออื่น โดยส่วนใหญ่จะเข้าเว็บไซต์ประเภทหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเข้าไปอ่านข่าวสารทางการเมือง สาเหตุที่เลือกเพราะเว็บไซต์ดังกล่าวมีการปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูลให้ทันสมัยอยู่

เสมอ ในเว็บไซต์เหล่านี้มีการวิเคราะห์และให้ความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยนิสิตสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่นิสิตให้ความสนใจผ่านกระดานการให้ความเห็น (Comment) ที่เว็บไซต์ให้บริการไว้ ยกตัวอย่างเช่น เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งจากการสนทนาในประเด็นนี้ ผู้วิจัยพบว่า ตัวแทนนิสิตกลุ่มนี้ โดยส่วนใหญ่จะเลือกรับข่าวสารทางด้านการเมืองหลากหลายช่องทาง ซึ่งช่องทางใหม่ สะดวก และน่าสนใจ คือ การสื่อสารแบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับข้อสมมติฐานของผู้ดำเนินการวิจัยว่า อินเทอร์เน็ตมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในการเป็นช่องทางหนึ่งในการติดตามข่าวสารทางการเมือง

1.3.2.1.2 เว็บไซต์ลักษณะเครือข่ายสังคมออนไลน์

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่า ได้เลือกใช้เว็บไซต์ลักษณะเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ไฮไฟฟ์ (Hi5) เฟสบุ๊ก (Facebook) ในการโพสต์ (Post) ความคิดเห็นหรือข่าวลงในเว็บไซต์ดังกล่าวเพื่อให้สมาชิกในเครือข่ายที่สนใจได้เข้ามาอ่าน

1.3.2.2 การรับและส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email)

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่า นิสิตจะได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเมืองทุกวัน โดยลักษณะข่าวจะเป็นข่าวสารทางการเมืองที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งเมื่อได้รับก็จะส่งต่อไปที่กลุ่มจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่

1.3.2.2.1 กลุ่มเพื่อน

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากกลุ่มเพื่อนในคณะของตนที่ได้ศึกษาอยู่ โดยมีรายละเอียดของคำกล่าวที่ว่า

“...พวก Forward mail ส่วนใหญ่ได้มาแบบว่า สองฝั่ง ฝั่งพันธมิตรจะออกแนวว่าข่าวประชาชน ได้มาเพราะเพื่อนคนหนึ่งให้อักษรฯ เป็น young pad แล้วก็เคยได้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์เรื่องคุณปลื้มและดร.สุชุมพันธ์ ส่วนในอีกฝั่งหนึ่ง จะมีคนหนึ่งจะอยู่ฝั่ง พปช. คือคนละฝั่งก็ Forward mail

แบบนี้มาให้เหมือนกัน ผมก็ได้ 2 ฝั่งเลย...”

(ก.ป.ก.2)

6 กุมภาพันธ์ 2552

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) บางท่านแสดงความ
 คิดเห็นเสริมว่าการได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากกลุ่มเพื่อนแล้ว ยังมีกลุ่มคนที่สนใจ
 ทางด้านการเมืองเช่นเดียวกับตน เช่นบุคคลอื่น สมาชิกในครอบครัว และบุคคลใกล้ชิด

1.3.2.2.2 กลุ่มที่นิสิตเป็นสมาชิก

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่า
 ได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากกลุ่มที่นิสิตเป็นสมาชิก ซึ่งมีความสนใจร่วมรับข่าวสาร ส่ง
 ข่าวสารต่อกัน และถกเถียงแสดงความคิดเห็นผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือการส่งต่อ
 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Forward Mail)

1.3.2.2.3 อาจารย์

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่า
 ได้อ่านและส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแลกเปลี่ยนความ
 คิดเห็นของตนกับอาจารย์ที่มีความคิดเห็นอย่างไรในช่วงสถานการณ์ทางการเมืองขณะนั้น พร้อม
 ทั้งขอคำแนะนำกับอาจารย์ ในเรื่องต่างๆ เช่น การขอความช่วยเหลือ หรือบทบาทการรณรงค์ทาง
 การเมือง เป็นต้นบางครั้ง ข่าวสารทางการเมืองจากจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จะมีที่อยู่ของกระดาน
 สนทนา อยู่ในเนื้อหาของข่าวสารดังกล่าวด้วย หากเห็นว่ามีประเด็นที่น่าสนใจ นิสิตก็จะส่งต่อ
 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์พร้อมทั้งส่งที่อยู่ของ (Link) นั้นไปยังกลุ่มของตน ดังจะได้กล่าวในลำดับ
 ถัดไป

1.3.2.3 กระดานสนทนา (Web Board)

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) จะใช้กระดานสนทนา
 ค่อนข้างบ่อยครั้ง โดยแบ่งตามเนื้อหาของกระดานสนทนา คือ

1.3.2.3.1 เนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองและสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่
 กระดานสนทนา “ฟ้าเดียวกัน”

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงความคิดเห็นว่า ฟ้าเดียวกันจะเปิดกว้างทางความคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์มากกว่าประเด็นทางการเมือง โดยวิธีการเขียนความคิดเห็นนั้น จำเป็นที่จะต้องสมัครสมาชิก และยืนยันด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น (Post) ลงไปในกระดานสนทนาได้

ผู้ร่วมสนทนาบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นเป็นไปในทางเดียวกันในเรื่อง การเลือกแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนาตามโอกาสและข้อมูลของตนเองที่มี โดยมีรายละเอียดของคำกล่าวที่ว่า

“ฟ้าเดียวกัน แต่จะมีประชาไท แต่ว่าประชาไทจะไม่ได้ตอบ แต่ที่ตอบและเป็นสมาชิกด้วยคือ ฟ้าเดียวกัน บางครั้ง อันไหนที่เราสนใจ โอเคเรามีความรู้ อยู่ หรือว่าเราพอตอบได้ หรือหมั่นไล่อายากตอบ ช่วงนี้ตนเองจะไม่ค่อยไปตอบเรื่องทำนองนี้ บางทีมันก็เสี่ยง จะอ่านเฉยๆมากกว่า แล้วก็มาคุย คือตอนช่วงนี้ที่ตอบบ่อยจะเป็นประเภทไก่อ่า เพราะว่าตอนนี้คือที่ฟ้าเดียวกันมันแยกเป็น 3 บอร์ด แล้วบอร์ดที่เข้าบ่อยที่สุดคือ บอร์ด 3 เรื่องทั่วไป Lifestyle แค่มั่นดูแล้วสบายใจกว่าที่จะไปตอบ ...”

(ก.ป.ก. 6)

6 กุมภาพันธ์ 2552

1.3.3.3.2 เนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง ได้แก่ กระดานสนทนา “ประชาไท” และกระดานสนทนา “ผู้จัดการออนไลน์” ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่มีกระดานสนทนา นอกเหนือจากกระดานการให้ความเห็น (Comment) ด้วย โดยตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นิยมใช้กระดานสนทนาที่ตนเห็นว่ามีความเป็นกลางทางการเมือง โดยให้ความเห็นว่า ประชาไท จะให้ข้อมูลข่าวสารและมีการวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา เหมือนกับฟ้าเดียวกัน และยืนยันด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น (Post) ความคิดเห็นลงไปในกระดานสนทนานี้ได้ รองลงมาคือ เว็บไซต์ พันทิป ดอทคอม โดยเข้าไปในห้องสนทนาที่ “โต๊ะราชดำเนิน” และลำดับสุดท้ายคือ ผู้จัดการออนไลน์ ซึ่งกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) จะเป็นสมาชิกของกระดานสนทนาที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น

โดยกลุ่มนิสิตกลุ่มนี้จะแสดงความคิดเห็นของตนตอบกระทู้ของผู้ที่ตั้งประเด็นในกระดานสนทนาไว้แล้วเท่านั้น โดยไม่ได้เป็นผู้ตั้งประเด็นเพื่อให้ผู้อื่นตอบขึ้นมาใหม่

1.3.2.4 การสนทนาผ่านโปรแกรมสนทนา (Chat)

ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) จะใช้โปรแกรมสนทนาเอ็มเอสเอ็น (MSN) บ่อยครั้งในการสนทนาทางการเมือง หรือการนัดรวมตัวกันเพื่อชุมนุมทางการเมืองหรือเหตุการณ์ที่นิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) เห็นว่าไม่มีความยุติธรรม เป็นต้น เนื่องจากตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) เล็งเห็นว่าการใช้โปรแกรมสนทนาเอ็มเอสเอ็นนั้น มีความสะดวกรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโปรแกรมสนทนาเป็นโปรแกรมพื้นฐานของเครื่อง สำหรับโปรแกรมสนทนาแคมฟร็อก (Cam frog) ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ไม่ได้ใช้ในการสนทนาทางการเมือง เนื่องจากไม่มีความคุ้นเคยกับโปรแกรมอีกทั้งมีความซับซ้อนกว่าโปรแกรมสนทนาเอ็มเอสเอ็น (MSN)

1.4 ข้อค้นพบที่ได้รับหลังจากการสนทนา

กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) มีการเข้าร่วมกลุ่มทางการเมืองเนื่องจากมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน อีกทั้งมีความสนใจในสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศในขณะนั้น ประกอบกับพื้นฐานทางการเมืองที่เอื้อต่อการเข้ามาสืบบทบาททางการเมืองจึงส่งผลให้กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) รวมกลุ่มกันในลักษณะกึ่งทางการและมีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่ผ่านมา เช่น การเข้าร่วมประท้วงในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยออกนอกกระบวน เป็นต้น ซึ่งการรวมตัวกันดังกล่าวสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก

หากกล่าวถึงด้านการใช้อินเทอร์เน็ตก่อนที่นิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) จะเข้ามารวมกลุ่มกันนั้น เป็นไปในรูปแบบของการสนทนาทางการเมืองผ่านโปรแกรมสนทนาเอ็มเอสเอ็น (MSN) ซึ่งผู้ที่สนทนายาระหว่างกันนั้น ย่อมมีพื้นฐานทางความคิดเกี่ยวกับการเมืองค่อนข้างมาก โดยช่องทางการสนทนาผ่านทางโปรแกรมสนทนาเอ็มเอสเอ็น (MSN) เองนั้น เอื้อให้เกิดการสนทนาในประเด็นเดียวกันภายในกลุ่มของตนเองและผู้อื่น และได้ขยายกลุ่มในการสนทนาในประเด็นด้านการเมืองมากขึ้น จึงส่งผลให้เกิดการรวมตัวกันเป็น “กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.)”

หลังจากการรวมตัวเป็นกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แล้วนั้น บทบาทของการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นในรูปแบบของการใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารและเผยแพร่ความคิดเห็นทางด้านการเมืองของกลุ่มฯ เป็นส่วนใหญ่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยสมาชิกกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) จะใช้โปรแกรมสนทนาเอ็มเอสเอ็ม (MSN) ในการสนทนาทางการเมืองและการนัดรวมกลุ่มเพื่อออกไปเคลื่อนไหวทางการเมือง นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ยังใช้เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์เป็นแหล่งในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเมือง และติดตามเหตุการณ์ข่าวสารทางการเมือง ในการแสดงความคิดเห็นทางด้านการเมืองจะใช้การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ต่าง ๆ เช่น ไฮไฟฟ์ (hi5) และ เฟสบุ๊ก (Facebook) เนื่องจากรูปแบบของการติดต่อสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตมีความสะดวกรวดเร็ว และง่ายต่อการใช้งาน เพราะสมาชิกของกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้นมีต่างก็มีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลกันทุกคน จึงได้เลือกติดต่อสื่อสารกันผ่านทางอินเทอร์เน็ตนั่นเอง

การใช้ช่องทางในการติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตนี้ สะท้อนให้เห็นว่านิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้น มีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสะดวกรวดเร็วดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) แสดงออกนั้น เป็นในรูปแบบของการต่อยอดจากการสนทนากันภายในกลุ่มผ่านอินเทอร์เน็ต พัฒนาเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การเข้าชื่อถอดถอนรัฐมนตรี การเข้าร่วมประท้วงในเหตุการณ์ที่สมาชิกในกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) มีความคิดเห็นที่ไม่ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามการแสดงออกทางด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ยังไม่ถึงระดับของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอาจเป็นเพราะ การที่นิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ยังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษา และมีภาระของการศึกษาอยู่ จึงไม่สามารถเข้าร่วมเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองได้ แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นนั้น ก็สะท้อนให้เห็นว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้น อยู่ในระดับมาก

1.5 สรุป

ด้านความสนใจในข่าวสารทางการเมืองของนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้น มีความสนใจอยู่ในระดับค่อนข้างมากเนื่องจากมีความสนใจเป็นส่วนตัว บางส่วนสนใจในระดับปานกลางเพราะมีภาระหน้าที่อื่นที่จะต้องทำ ด้านการรับข้อมูลข่าวสารการเมืองจากสื่อ

ต่างๆ จะรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์ โดยความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนั้น จะรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนั้นบ่อย สาเหตุที่เลือกใช้สื่อประเภทนั้น เพราะง่ายต่อการเข้าถึง โดยเรียงลำดับของสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย คือ อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต โดยรับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตอยู่โดยตลอด ความถี่ของการใช้อินเทอร์เน็ตและช่วงเวลาที่ใช้ คือจะใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน และใช้ในเวลาที่ว่างจากการเรียน สาเหตุที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการรับข้อมูล เพราะสะดวก รวดเร็ว กว่าสื่อประเภทอื่น ง่ายต่อการเข้าถึง สามารถค้นหาข้อมูลได้ง่ายกว่าสื่ออื่น และมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นที่มากกว่าสื่ออื่นโดยการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละประเภทนั้น จะใช้อ่านที่ให้ข้อมูลทางการเมือง ซึ่งความถี่และสาเหตุการใช้เกือบทุกวัน เพราะสะดวกต่อการใช้ โดยใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศในการอ่านข้อมูล/รับรู้ข่าวสารการเมือง สาเหตุที่เข้าไปใช้เนื่องจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้น มีการปรับปรุงให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ มีการวิเคราะห์และให้ความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งนิสัยจะเข้าไปอ่านข้อมูลในหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากกว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ด้านเจตนาหมายอิเล็กทรอนิกส์ ความถี่ในการรับเจตนาหมายอิเล็กทรอนิกส์ นั้นจะรับเจตนาหมายอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเมืองทุกวัน โดยลักษณะของข่าวสารทางการเมืองที่เป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีความเป็นปัจจุบัน โดยแหล่งข่าวสารที่ได้รับจากกลุ่มเพื่อนและกลุ่มนิสิตที่เป็นสมาชิก ซึ่งการจัดเก็บและส่งต่อข้อมูลทางการเมือง จะอ่าน แต่จะส่งต่อเจตนาหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นบางครั้ง โดยการที่นิสิตใช้เจตนาหมายอิเล็กทรอนิกส์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ระหว่างอาจารย์ที่มีความสนิทสนมกัน เพื่อนนิสิตในและนอกมหาวิทยาลัย

การใช้บริการด้านกระดานสนทนาของนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ิก (ก.ป.ก.) นั้น จะใช้บริการค่อนข้างบ่อย โดยประเภทกระดานสนทนาที่นิสิตใช้บริการ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ และกระดานสนทนาของกลุ่มที่มีความสนใจในประเด็นเดียวกัน การที่นิสิตเข้าเป็นสมาชิกของกระดานสนทนานั้นส่วนใหญ่ จะเป็นสมาชิกของกระดานสนทนา ในส่วนของการอ่านความคิดเห็นต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนาของนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ิก (ก.ป.ก.) นั้นจะอ่านการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ และบางครั้งจะมีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ตนเองสนใจ

การจัดทำทางการเมืองนั้น นิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ิก (ก.ป.ก.) เคยจัดทำเว็บไซต์ทางการเมืองแต่ปัจจุบันล้มเลิกแล้ว ด้านการทำกิจกรรมของนิสิตด้านหนังสือพิมพ์

แผ่นพับที่ใช้เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลการเมืองแก่บุคคลอื่น ใช้แผ่นพับแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลทางการเมืองโดยไม่ใช่นั่งสื่อพิมพ์

การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก (ก.ป.ก.) ทุกคนเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ การเข้าร่วมประท้วง การล่ารายชื่อเพื่อตรวจสอบ และการออกแถลงการณ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทนิสิตต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น นิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก (ก.ป.ก.) ให้ความคิดเห็นว่า ปัจจุบันนิสิตนักศึกษาไม่บทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย เนื่องจาก นิสิตโดยส่วนใหญ่ไม่สนใจทางการเมืองเท่าใดนัก และได้เสนอวิธีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตในฐานะของประชาชนในประเทศ คือ ติดตามข่าวสารทางการเมืองและการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม

ความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก (ก.ป.ก.) ได้ให้ความคิดเห็นว่าการใช้อินเทอร์เน็ตจะเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้ เพราะมีพื้นที่ที่เสรีและเข้าถึงข้อมูลที่มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็น ส่วนความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้สื่อเพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่สามารถส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้เป็นอย่างดี

2. กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD)

2.1 องค์ประกอบและข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD)

กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) เกิดขึ้นจากกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นตัวแทนของเยาวชนที่มีแนวความคิดเดียวกัน มีนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในกลุ่มนี้จาก 80 สถาบันทั่วประเทศ ประกอบด้วยแกนนำกลุ่มนักศึกษาจาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรังสิต และยังมีโรงเรียนที่เข้าร่วมกับอีก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และโรงเรียนราชวินิตมัธยม

กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ร่วมเคลื่อนไหวคู่ขนาน และจัดกิจกรรมให้องค์ความรู้ทางด้านการเมือง อาทิ การจัดทำเอกสารให้ความรู้ทางการเมือง เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2551 เดินทางไปยังพรรคการเมืองต่างๆ ที่ร่วมรัฐบาลพรรคพลังประชาชน และพรรคฝ่ายค้าน เพื่อเรียกจิตสำนึกให้กับนักการเมือง ที่จะเลือกนายกรัฐมนตรีนายคนใหม่ และเมื่อวันที่ 22

กันยายน 2551 ได้จัดกิจกรรมอบรมทางวิชาการและการเมืองใหม่ พร้อมทั้งตีพิมพ์ภาษาอังกฤษให้กับตัวแทน กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ระดับมัธยมศึกษา

ปัจจุบัน เครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ยังคงดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้ความรู้ทางการเมืองและประชาธิปไตยแก่เยาวชน การจัดกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบที่สอดคล้องกับเยาวชนที่สนใจ การกำหนดทิศทางต่อพี่น้องเยาวชนเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง ผ่านการออกแถลงการณ์ในเหตุการณ์สำคัญต่างๆ และเป้าหมายสูงสุดคือ การสร้างการเมืองใหม่ ตามปณิธานของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

2.2 การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ

2.2.1 หนังสือพิมพ์

ตัวแทนนิสิตเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) แสดงความคิดเห็นว่าเคยใช้สื่อหนังสือพิมพ์ในการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในระดับชั้นมัธยมศึกษา แต่เมื่อได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาแล้ว จึงเปลี่ยนมาใช้สื่ออินเทอร์เน็ตแทน เพราะใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน

2.2.2 โทรทัศน์

ตัวแทนนิสิตเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) แสดงความคิดเห็นว่ารับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อประเภทโทรทัศน์ เนื่องจาก ครอบครัวติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อโทรทัศน์โดยตลอด ซึ่งมีการติดตามช่องโทรทัศน์ที่มีการสรุปข่าวประจำวันเพราะเป็นการสรุปภาพรวมของข่าวในแต่ละวัน โดยช่วงเวลาที่ติดตามคือ 18 นาฬิกาของวันจันทร์-ศุกร์ หรือช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ โดยสาเหตุที่รับชมเพราะง่ายต่อการเข้าถึงเนื่องจากสามารถเปิดรับชมได้ตลอด ประกอบกับมีความน่าเชื่อถือมากกว่าสื่ออื่น เพราะเห็นภาพ และกิริยาท่าทางของผู้สื่อข่าว และประชาชนโดยส่วนใหญ่จะรับชมโทรทัศน์มากที่สุด จึงส่งผลให้มีอิทธิพลต่อความคิดของประชาชนโดยส่วนใหญ่ โดยตัวแทนกลุ่มนิสิตกลุ่มนี้ท่านหนึ่ง ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของตนในการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อโทรทัศน์ไว้ ดังนี้

“ใช้โทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคืออินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ตใช้บ้าง แต่ความน่าเชื่อถือมันน้อยกว่า ขึ้นกับว่าเว็บไหนที่เราเข้ามันมีอคติด้วย คิดไม่เหมือนกัน แต่โทรทัศน์มันก็มี มันเห็น

ภาพกว่าที่จะเป็นคำพูดอย่างเดียว”

(Young PAD 5)

17 กุมภาพันธ์ 2552

แต่อย่างไรก็ตามจากการสนทนากับตัวแทนของกลุ่มนิสิตดังกล่าว ซึ่งอีกส่วนหนึ่งกล่าวว่าไม่ได้เลือกรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลารับชมเนื่องมาจากการทำกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจนกลับบ้านดึก จึงส่งผลให้เลือกรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เนื่องจากสื่ออินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงเนื้อหาของข่าวทางการเมืองได้ง่าย ในบางครั้งสามารถเปรียบเทียบเนื้อหาของข่าวทางการเมืองในหลากหลายที่ประกอบกับจะเข้าอ่านเว็บไซต์ประเภท Blog เนื่องจากต้องการทราบความคิดเห็นของบุคคลอื่นว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับข่าวนั้นอย่างไร

2.2.3 วิทยุ

ตัวแทนนิสิตเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) แสดงความคิดเห็นว่าเลือกรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อวิทยุ เพราะชีวิตประจำวันตอนเช้าจะฟังข่าว กลับบ้านจะดูข่าวโทรทัศน์และฟังวิทยุ

2.2.4 สื่ออื่น ๆ

จากการสนทนาเพิ่มเติม พบว่า ตัวแทนนิสิตเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ใช้สื่อประเภทการรับข้อความสั้นจากผู้ให้บริการผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (SMS: Short Message Service) ร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเนื่องจากการส่งข่าวสารทางการรับข่าวสั้นถึงผู้รับอย่างรวดเร็ว หากเป็นข่าวที่น่าสนใจผู้รับข่าวจึงจะติดตามรายละเอียดต่อไป

การใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) นั้น โดยส่วนใหญ่จะใช้อินเทอร์เน็ตที่มหาวิทยาลัยและบ้าน เพื่อทำรายงาน และการสนทนาผ่านโปรแกรมสนทนาต่าง ๆ กับกลุ่มเพื่อนของตน โดยจะกล่าวถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในลำดับถัดไป

2.3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

2.3.1 การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

ตัวแทนนิสิตเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD) จะใช้อินเทอร์เน็ตที่มหาวิทยาลัย และที่บ้านมากที่สุด เนื่องจากนิสิตได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของนิสิตเอง จึงทำให้ง่ายต่อการค้นคว้าข้อมูล และการจัดการข้อมูลภายในเครื่องที่เป็นแฟ้มส่วนบุคคล หรือเข้าไปใช้บริการอินเทอร์เน็ตในสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ที่มีบริการเครือข่ายไร้สาย (WiFi) รับรองส่วนโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น นิสิตสามารถใช้ที่ใดก็ได้ที่มีสัญญาณโทรศัพท์ ดังผู้ร่วมสนทนากลุ่มคนหนึ่งกล่าวว่า ตนเองนั้นส่วนใหญ่จะเลือกรับข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต

“ส่วนใหญ่ก็จะเป็นอินเทอร์เน็ต เพราะว่าปกติไม่ค่อยได้ดูโทรทัศน์ เพราะก็คือถ้าดูในอินเทอร์เน็ตมันอยากจะเข้าช่วงไหนก็ได้ตามใจเรา ก็เข้าทุกๆเย็น ดูทั้งประชาไท Manager สำนักข่าวชาวบ้าน มติชน อ่านทุกวัน”

(Young PAD 1)

17 กุมภาพันธ์ 2552

2.3.2 รูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ต

ในด้านการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD) นั้นแบ่งเป็น 3 กรณี ดังนี้

2.3.2.1. การเข้าเว็บไซต์

2.3.2.1.1 การเข้าเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลความรู้ทางการเมือง

ตัวแทนนิสิตเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD) จะเข้าไปดูเว็บไซต์ที่เป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ผู้จัดการออนไลน์ รองลงมาคือเนชั่น สาเหตุที่เลือกเข้าไปดูเว็บไซต์ดังกล่าวเพราะ ผู้จัดการออนไลน์ มีข้อมูลทางการเมือง มีบทวิเคราะห์ข่าวที่หลากหลาย และมีประเด็นนำเสนอที่แปลกใหม่ ตัวแทนนิสิตเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD) บางรายเลือกเข้าไปดูเว็บไซต์ ประชาไท เนื่องจากมีความเป็นกลางมากกว่า ผู้จัดการออนไลน์ และฟ้าเดียวกัน นิสิตกลุ่มนี้จะเข้าไปอ่านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และอ่านการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่นเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองที่นิสิตสนใจ โดยจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นบางประเด็นที่นิสิตมีความสนใจ นิสิตกลุ่มนี้บางส่วนได้เข้าไปดูเว็บไซต์ต่างประเทศ เช่น

BBC หรือ New York Times เนื่องจากเห็นว่าเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองที่มีความเป็นกลางมากกว่าเว็บไซต์ภายในประเทศ และได้นำข้อมูลที่ได้รับมาตรวจสอบข้อเท็จจริงเทียบกับเว็บไซต์ในประเทศ

2.3.2.1.2 การเข้าเว็บไซต์ลักษณะเครือข่ายสังคมออนไลน์ ตัวแทนนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD) ได้เลือกใช้เว็บไซต์ลักษณะเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ ไฮไฟฟ์ ในการนำข่าวสารทางการเมืองไปเผยแพร่บน ไฮไฟฟ์ ของตน เนื่องจากมีเพื่อนอยู่ในเครือข่ายนั้นค่อนข้างมาก

2.3.2.2 การตอบและส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) จากการสนทนากลุ่มพบว่า นิสิตกลุ่มนี้ได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองบ่อยครั้ง ลักษณะข่าวสารที่ได้รับจะเป็นสถานการณ์ทางการเมือง โดยได้รับจากกลุ่มต่างๆ คือ

2.3.2.2.1 กลุ่มเพื่อน

ตัวแทนนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD) เคยได้รับการส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากกลุ่มเพื่อนของตนที่นิสิตเห็นว่ากลุ่มเพื่อนดังกล่าวมีความใกล้ชิดดวงใน หากนิสิตอ่านแล้วเห็นว่ามีความน่าสนใจจะส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น

2.3.2.2.2 กลุ่มที่นิสิตเข้าร่วมเครือข่าย ได้แก่ กลุ่ม TGO (Taksin Get Out) ซึ่งกลุ่มนี้จะมีการส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และจะเขียนความคิดเห็นของนิสิตเองลงไป ในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งต่อไปยังกลุ่มเพื่อนของตน **แต่นิสิตบางส่วนไม่ส่งจดหมายต่อ ทั้งนี้เพราะกลัวการสืบพบตัวจากภาครัฐในประเด็นที่พาดพิงถึงความมั่นคงของประเทศ** นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนิสิตกับบุคคลอื่นที่สนิทกัน หรือเป็นอาจารย์ที่ตนรู้จัก นิสิตบางส่วนจะเขียนเนื้อหาเพิ่มเติมในส่วนที่คิดว่าถูกต้องเข้าไป จากนั้นจะส่งกลับไปเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ดังผู้เข้าร่วมสนทนาท่านหนึ่ง กล่าวว่า

“ก็จะเป็นกลุ่มของผมเองด้วย ที่จะติดต่อกันทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ แล้วก็มีการของกลุ่มของ TGO (Taksin Get Out) ที่

เขาจะทำเป็นข้อมูลเรื่องคุณทักษิณค่อนข้างเยอะ แล้วก็จะ
ส่งไปยังกลุ่มต่างๆให้ได้รับรู้ด้วย”

(Young PAD 7)

17 กุมภาพันธ์ 2552

และนิสิตเมื่ออ่านและกระดานสนทนาแล้วมีประเด็นที่น่าสนใจก็จะส่งเขียน
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์พร้อมทั้งส่งที่อยู่ของ (Link) นั้นไปยังกลุ่มของตน

2.3.2.3 การตอบกระดานสนทนา (Web Board)

ตัวแทนนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) จะใช้กระดานสนทนา
บ่อยครั้ง ประเภทกระดานสนทนาที่เข้าใช้บริการคือ ผู้จัดการออนไลน์ และ พันทิป ดอท คอม โดย
นิสิตจะไม่เข้าเป็นสมาชิกของกระดานสนทนา และแสดงความคิดเห็นมากนัก แต่จะเข้าไปอ่าน
ข่าวสารทางการเมืองในกระดานสนทนา เนื่องจากนิสิตเห็นว่าหากตนเข้าไปแสดงความคิดเห็น
ทางการเมืองที่เป็นฝ่ายตรงกันข้ามกับผู้เข้ามาสนทนาในกระดานสนทนาอาจถูกว่ากล่าวกลับมา
อย่างรุนแรง จึงไม่เป็นที่นิยม

2.3.2.4 การสนทนาผ่านโปรแกรมสนทนา (Chat)

ตัวแทนนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ได้มีการสนทนาทาง
การเมืองผ่านโปรแกรมสนทนาทั้งโปรแกรมเอ็มเอสเอ็น (MSN) และโปรแกรมแคมฟร็อก (Cam
frog) ซึ่งโปรแกรมนี้สามารถให้ผู้ใช้สามารถแลกเปลี่ยนภาพจากเว็บแคมและเสียงผ่านทาง
อินเทอร์เน็ต โดยโปรแกรมนี้สามารถใช้ให้มีการประชุมออนไลน์ได้หลายคนพร้อมกัน แคมฟร็อก
แตกต่างจากโปรแกรมทั่วไปโดยผู้ใช้สามารถใช้โปรแกรมบนเซิร์ฟเวอร์ของตัวเองได้ ในปัจจุบัน
แคมฟร็อกมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิด และการแสดงวิดีโอ หลายอย่างรวมถึงเรื่อง การ
ท่องเที่ยว กีฬา ภาษา วัฒนธรรม เล่นเกมตอบปัญหาออนไลน์ แม้แต่เรื่องทางเพศ หรือการร่วม
เพศออนไลน์ ในแคมฟร็อก

แคมฟร็อกมีการใช้งานแบ่งออกเป็นห้องโดยแต่ละห้องจะแบ่งออกตามหัวข้อ
ในการสนทนา เช่นห้องสำหรับพูดคุยภาษาอังกฤษ ภาษาอิตาลี ภาษาเยอรมัน และภาษาไทย
สำหรับฝึกภาษา ซึ่งรวมไปถึงภาษามือสำหรับคนพิการที่มีการเปิดไว้ให้คนพิการได้มีโอกาสคุยกัน
ออนไลน์หลายห้อง นอกจากนี้ยังมีห้องสำหรับพูดคุยเรื่องเพลง หรือเล่าเรื่องผี อย่างไรก็ตามการใช้
งานส่วนใหญ่ในแคมฟร็อกเป็นการใช้งานสำหรับชมและแสดงลามกทางอินเทอร์เน็ต ในประเทศ

ไทย คนไทยเป็นกลุ่มผู้ใช้บริการโปรแกรมแคมฟร็อกมากเป็นอันดับที่ 3 ของโลก โดยส่วนหนึ่งใช้เพื่อรับชมการแสดงลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต หรือไม่ก็แสดงลามกเสียเอง แต่ตัวแทนนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) นั้นใช้โปรแกรมนี้ในการสนทนาแลกเปลี่ยนและให้ข้อมูลทางด้านการเมือง เนื่องจากมีความคุ้นเคยในการใช้โปรแกรมนี้มากกว่ากลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) อีกทั้งกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) มีการตั้งห้องสนทนาที่มีชื่อว่า Young PAD ในโปรแกรมสนทนา ซึ่งข้อได้เปรียบของการใช้โปรแกรมแคมฟร็อกนี้คือ ให้ความรู้สึกเหมือนการเข้ามาร่วมสนทนากันเสมือนจริง

2.4 ข้อค้นพบที่ได้รับหลังจากการสนทนา

กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่รวมตัวกันเนื่องจากมีความคิดเห็นทางการเมืองที่ตรงกัน จึงทำให้มีการรวมกลุ่มในลักษณะกึ่งทางการ ซึ่งทำให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบของการรวมกลุ่มพูดคุยเรื่องราวเกี่ยวกับการเมือง นอกจากนี้ยังมีการเข้าร่วมประท้วงกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งในส่วนนี้กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ได้ให้เหตุผลว่าเป็นการแสดงออกทางการเมืองของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ที่สามารถทำได้

ในด้านของการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น ในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง แต่ในองค์ประกอบของกลุ่มเครือข่ายฯ ไม่มีแกนนำของกลุ่ม เพราะเป็นแค่การรวมกลุ่มกันแบบกึ่งทางการ โดยสมาชิกที่มาวมตัวกันมาจากความสมัครใจโดยมีพื้นฐานความคิดเห็นทางการเมืองที่สอดคล้องกัน และจะไม่มีหาสมาชิกเพิ่ม มีเพียงการจัดตั้ง “ชื่อกลุ่ม” โดยมีหัวหน้าที่จะจัดการการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองมากกว่า

ในด้านของการสื่อสารทางการเมือง โดยผ่านเว็บไซต์จะมีการสื่อสารผ่านเว็บไซต์จำพวก เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ได้แก่ ไฮไฟฟ์ (hi5) เฟสบุ๊ก (facebook) และเว็บไซต์จำพวกบล็อก (web blog) ได้แก่ เวิร์ดเพรส (wordpress) และ บล็อกของโอเคเนชั่น (oknation) ซึ่งสามารถแบ่งการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มได้เป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบแรกจะใช้เว็บไซต์ประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการติดต่อกันภายในกลุ่ม และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองด้วย รูปแบบที่สอง จะใช้เว็บจำพวกบล็อกในการแสดงความคิดเห็นของตนทางด้านการเมือง โดยการเขียนความคิดเห็นของตนเองเพื่อเผยแพร่และแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของตนทางด้านการเมือง

ในช่วงที่มีการชุมนุมจะมีการโพสต์เนื้อหาในเว็บไซต์ ไฮไฟฟ์ (hi5) ในการนัดการชุมนุม หรือจะมีการส่งข้อความผ่านทางเว็บไซต์ไฮไฟฟ์ในการเรียกสมาชิกให้เข้ามาร่วมชุมนุม ยกตัวอย่าง เช่น ในกรณีเดือนตุลาคม ปี 2549 ที่กลุ่มพันธมิตรฯ โดนล้อมจากภาครัฐ นั้นจะต้องการอาหาร และยาแล้วนำไปให้กลุ่มพันธมิตรฯ นั้น โดยกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ได้ใช้ช่องทางในเว็บไซต์ไฮไฟฟ์ติดต่อสื่อสารเพื่อช่วยเหลือผู้ชุมนุมในกลุ่มพันธมิตรฯ หรือในกรณีของการใช้โปรแกรมสนทนาแคมฟร็อก (Cam frog) นั้นก็เช่นกัน มีการพูดคุยเรื่องเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง ซึ่งข้อดีของการเลือกใช้โปรแกรมสนทนา นี้ เพราะในการสนทนานั้นจะมีการเห็นหน้าของอีกฝ่ายหนึ่งที่เข้าร่วมสนทนาด้วย และกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ยังใช้โปรแกรมสนทนาเอ็มเอสเอ็น (MSN) ในการสื่อสารพูดคุยทางการเมือง และเพื่อการนัดร่วมชุมนุมกัน ซึ่งโปรแกรมสนทนาเอ็มเอสเอ็นเป็นที่นิยมกว่าโปรแกรมสนทนาแคมฟร็อก

ในช่วงหลังจากการชุมนุม ช่องทางในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง สมาชิกกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) นั้นจะเข้าไปอ่านข่าวและข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองในเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์มากกว่าในเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์และเว็บไซต์บล็อกที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว และจึงนำเหตุการณ์ข่าวสารทางการเมืองที่เกิดขึ้นมาสนทนากับกลุ่มเพื่อนสมาชิกที่อยู่ในเครือข่ายฯ และยังคงใช้โปรแกรมการสนทนาเอ็มเอสเอ็น (MSN) มากที่สุดในการสนทนาทางการเมือง

ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2552) กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ร่วมกันเข้าชื่อถวายฎีกาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในกรณีที่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร กระทำความผิด นิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ได้มีการโพสต์แบบฟอร์มแจ้งความลงในเว็บไซต์ไฮไฟฟ์ของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ในกรณีนี้ เนื่องจากกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) มีความคิดเห็นว่าการถวายฎีกาในกรณีนี้ถือว่ามี ความผิดทางกฎหมาย จึงมีการร่วมกับเข้าร่วมรายชื่อเพื่อแจ้งความกับแกนนำกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กับทุกสถานีตำรวจทั่วประเทศ

สาเหตุที่กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ิก (ก.ป.ก.) นั้น อาจเป็นเพราะกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารทางการเมืองภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ิก (ก.ป.ก.) ดังจะเห็นจากการใช้โปรแกรมสนทนาแคมฟร็อก (Cam frog) โดยกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ให้เหตุผลว่าสะดวกสำหรับการสนทนากันภายในกลุ่ม ในกรณีที่ไม่สามารถนัดพบได้ ยกตัวอย่างในกรณีการประกาศใช้ พ.ร.บ.บริหารราชการแผ่นดินในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งห้ามให้

บุคคลตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปชุมนุมกัน ซึ่งช่องทางการสนทนาโดยผ่านโปรแกรมแคมพรีอค จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) เลือกใช้ในการสนทนาทางการเมือง การใช้อินเทอร์เน็ตเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ใช้อินเทอร์เน็ตค่อนข้างมาก โดยแสดงออกมาในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ และกระทู้ รวมไปถึงการใช้โปรแกรมสนทนา ซึ่งถือได้ว่าช่องทางเหล่านี้มีส่งผลให้ การใช้อินเทอร์เน็ตมีจำนวนผู้ใช้ที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของสมาชิกในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ค่อนข้างมาก เพราะสมาชิกในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำรายงานหรือการเรียน และคอมพิวเตอร์นั้นจะเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตด้วย หลังจากการทำรายงานในบางครั้งความสนใจส่วนตัวของสมาชิกในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) จะเข้าไปอ่านเว็บไซต์ หรือกระทู้ที่มีเนื้อหาทางการเมืองซึ่งจะกล่าวในลำดับถัดไป

2.5 สรุป

ในด้านความสนใจในข่าวสารทางการเมืองของนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) นั้น มีความสนใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีความสนใจการเมืองมาตั้งแต่วัยเด็ก เนื่องจากได้รับการปลูกฝังจากครอบครัว บางส่วนติดตามข่าวสารทางการเมืองเนื่องจากมีประเด็นที่ตนเองสนใจ ในการรับข้อมูลข่าวสารการเมืองจากสื่อต่างๆ จะรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์ โดยความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนั้น จะรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนั้นทุกวัน โดยสาเหตุที่เลือกใช้สื่อประเภทนั้น เพราะง่ายต่อการเข้าถึง, ใช้ได้ทุกช่วงเวลาที่ต้องการรวดเร็วและมีความคิดเห็นที่หลากหลายกว่าโดย เรียงลำดับของสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย คือ ลำดับแรกคืออินเทอร์เน็ต ลำดับที่สองคือโทรทัศน์

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตนั้นจะรับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตเพราะเลือกรับข้อมูลเองได้กว้างกว่า และมีประเด็นเป็นที่ไม่เปิดเผยตามสื่อสาธารณะ โดยความถี่ของการใช้อินเทอร์เน็ตและช่วงเวลาที่ใช้ จะใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน และใช้ในช่วงเวลาตลอดทั้งวันที่สามารถเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตได้ สาเหตุที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการรับข้อมูลเพราะง่ายต่อการเข้าถึง สะดวก และสามารถค้นหาข้อมูลได้ง่าย

การใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละประเภทนั้นนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) ใช้กระดานสนทนามากที่สุด และรองลงมาคือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนั้นนิตยสารยังดู

ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์สาเหตุที่เข้าไปใช้ เพราะมีบทความวิเคราะห์ข่าวที่ค่อนข้างมาก และมีประเด็นนำเสนอที่แปลกใหม่ การที่นิสิตเข้าไปอ่านข้อมูลและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั้น จะเข้าไปแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากกว่าการอ่านข้อมูล

ความถี่ในการรับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ นั้นรับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเมืองทุกวันลักษณะของข่าวสารทางการเมือง โดยเป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีความเป็นปัจจุบัน แหล่งข่าวสารที่ได้รับจะได้รับจากกลุ่มเพื่อน และกลุ่มที่นิสิตเข้าร่วมเครือข่าย ด้านการจัดเก็บและส่งต่อข้อมูลทางการเมืองจะมีการส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในประเด็นที่คิดว่าน่าสนใจ ในบางส่วนจะเขียนความคิดเห็นของนิสิตเองลงไป ในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งต่อไปยังกลุ่มเพื่อนของตน และมีบางส่วนไม่ส่งต่อ การที่นิสิตใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ระหว่างอาจารย์ที่มีความสนิทสนมกัน, เพื่อนนิสิตในและนอกมหาวิทยาลัย และ บุคคลอื่นที่มีความสนิทสนมกัน

การใช้บริการด้านกระดานสนทนาของนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) จะใช้กระดานสนทนาค่อนข้างบ่อย ประเภทกระดานสนทนาที่นิสิตใช้บริการ คือ หนังสือพิมพ์ออนไลน์, กระดานสนทนาของกลุ่มที่มีความสนใจในประเด็นเดียวกัน (<http://www.pantip.com>) การที่นิสิตเข้าเป็นสมาชิกของกระดานสนทนานั้นส่วนใหญ่ไม่เข้าเป็นสมาชิกของกระดานสนทนาการอ่านความคิดเห็นต่าง ๆ และในด้านการแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนาของนิสิตนั้นจะอ่านการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ในประเด็นที่ตนเองสนใจ แต่จะไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ

ด้านกิจกรรมทางการเมือง นิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) เคยจัดทำเว็บไซต์ คือ youngpad.org, oknation.com, hi5.com การทำกิจกรรมของนิสิตด้านหนังสือพิมพ์ แผ่นพับที่ใช้เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลการเมืองแก่บุคคลอื่น โดยใช้หนังสือพิมพ์และแผ่นพับแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลทางการเมือง

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) ทุกคนในกลุ่มเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ การ อภิปรายเรื่องความรู้ด้านประชาธิปไตย การฟังและแสดงความคิดเห็นในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชน (Hyde Park) ในประเด็นทางการเมือง การต่อสู้เรื่องความไม่เป็นธรรมในสังคม การเข้าร่วมกลุ่มทางการเมือง ได้แก่ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ด้านการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทนิสิตต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง นิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) มีความคิดเห็นว่านิสิตมีความเห็นว่าปัจจุบันนิสิตส่วน

ใหญ่มีความสนใจในประเด็นการเมืองไม่มากนัก ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม เพราะนิสิตคือคนรุ่นใหม่ที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศในอนาคต โดยวิธีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตในฐานะของประชาชนในประเทศ คือ ใช้สิทธิทางการเมืองของตนให้ครบถ้วน ได้แก่ การเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น และรวมกลุ่มจัดกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ เช่น การทำสื่อ ทำเว็บบล็อก (web blog) เป็นต้น

ด้านความคิดเห็นของนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD) ต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นั้น มีความคิดเห็นว่า อินเทอร์เน็ตจะช่วยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้ และสามารถเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ และสื่ออินเทอร์เน็ตจัดเป็นสื่อที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้นิสิต นักศึกษา และประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากการศึกษาวิจัยของกลุ่มสนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่มนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเปรียบเทียบอย่างชัดเจน ผู้วิจัยขอนำเสนอตารางการเปรียบเทียบ โดยมีผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายด้านของกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) และกลุ่มเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD) ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายด้านของกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) และกลุ่มเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD)

รายด้าน	กลุ่ม	กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.)	กลุ่มเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา (Young PAD)
1. ด้านความสนใจในข่าวสารทางการเมืองของนิสิต		มีความสนใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เนื่องจากมีความสนใจเป็นส่วนตัว บางส่วนสนใจในระดับปานกลาง เพราะมีภาระหน้าที่อื่นที่จะต้องทำ	มีความสนใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีความสนใจการเมืองมาตั้งแต่วัยเด็ก เนื่องจากได้รับการปลูกฝังจากครอบครัว บางส่วนติดตามข่าวสารทางการเมืองเนื่องจากมีประเด็นที่ตนเองสนใจ

รายด้าน \ กลุ่ม	กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.)	กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD)
2. การรับข้อมูลข่าวสารการเมืองจากสื่อต่างๆ	รับข่าวสารทางการเมืองจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์	รับข่าวสารทางการเมืองจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์
2.1 ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนั้น	รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนั้นบ่อย	รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนั้นทุกวัน
2.2 สาเหตุที่เลือกใช้สื่อประเภทนั้น	ง่ายต่อการเข้าถึง โดย เรียงลำดับของสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย คือ 1) อินเทอร์เน็ต 2) โทรทัศน์ 3) วิทยุ 4) หนังสือพิมพ์	ง่ายต่อการเข้าถึง, ใช้ได้ทุกช่วงเวลาที่ต้องการรวดเร็วและมีความคิดเห็นที่หลากหลายกว่า โดย เรียงลำดับของสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย คือ 1) อินเทอร์เน็ต 2) โทรทัศน์
3. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต	รับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตอยู่โดยตลอด	รับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตเพราะเลือกรับข้อมูลเองได้กว้างกว่า และมีประเด็นเป็นที่ไม่เปิดเผยตามสื่อสาธารณะ
3.1 ความถี่ของการใช้อินเทอร์เน็ตและช่วงเวลาที่ใช้	ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน และใช้ในเวลาที่ว่างจากการเรียน	ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน และใช้ในเวลาที่ว่างทั้งหมดทั้งวันที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้
3.2 สาเหตุที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการรับข้อมูล	สะดวก รวดเร็ว กว่าสื่อประเภทอื่น ง่ายต่อการเข้าถึง สามารถค้นหาข้อมูลได้ง่ายกว่าสื่ออื่น และมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นที่มากกว่าสื่ออื่น	ง่ายต่อการเข้าถึง สะดวก และสามารถค้นหาข้อมูลได้ง่าย

รายด้าน \ กลุ่ม	กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.)	กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู่ชาติ (Young PAD)
4. การใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละประเภท	อ่านเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลทางการเมือง	ใช้กระดานสนทนามากที่สุด และรองลงมาคือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ก็นิสิตยังดูข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์
4.1 ความถี่และสาเหตุการใช้	ใช้เกือบทุกวัน เพราะสะดวกต่อการใช้	ใช้เกือบทุกวัน ง่ายต่อการเข้าถึง
5. ด้านการมีส่วนร่วมในเว็บไซต์		
5.1 เว็บไซต์ประเภทใดที่คุณเข้าไปใช้ในการอ่านข้อมูล/รับรู้ข่าวสารการเมือง	หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศ	หนังสือพิมพ์ออนไลน์ทั้งในและต่างประเทศ
5.2 สาเหตุที่เข้าไปใช้	1) ปรับปรุงให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ อยู่เสมอ 2) มีการวิเคราะห์และให้ความคิดเห็นที่หลากหลาย	1) มีบทวิเคราะห์ข่าวที่ค่อนข้างมาก 2) มีประเด็นนำเสนอที่แปลกใหม่
5.3 การที่นิสิตเข้าไปอ่านข้อมูลและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเว็บไซต์	เข้าไปอ่านข้อมูลมากกว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	เข้าไปแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากกว่าการอ่านข้อมูล
6. ด้านการมีส่วนร่วมในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email)		
6.1 ความถี่ในการรับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเมืองทุกวัน	รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเมืองทุกวัน
6.2 ลักษณะของข่าวสารทางการเมือง	เป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีความเป็นปัจจุบัน	เป็นเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีความเป็นปัจจุบัน

รายด้าน \ กลุ่ม	กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.)	กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD)
6.3 แหล่งข่าวสารที่ได้รับ	กลุ่มเพื่อน และจากกลุ่มที่นิสิตเป็นสมาชิก	กลุ่มเพื่อน และกลุ่มที่นิสิตเข้าร่วมเครือข่าย
6.4 การจัดเก็บและส่งต่อข้อมูลทางการเมือง	อ่าน แต่จะส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นบางครั้ง	จะมีการส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในประเด็นที่คิดว่าน่าสนใจ ในบางส่วนจะเขียนความคิดเห็นของนิสิตเองลงไป ในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งต่อไปยังกลุ่มเพื่อนของตน และมีบางส่วนไม่ส่งต่อ
6.5 การที่นิสิตใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น	1) อาจารย์ที่มีความสนิทสนมกัน 2) เพื่อนนิสิตในและนอกมหาวิทยาลัย	1) อาจารย์ที่มีความสนิทสนมกัน 2) เพื่อนนิสิตในและนอกมหาวิทยาลัย 3) บุคคลอื่นที่มีความสนิทสนมกัน
7. ด้านการมีส่วนร่วมในกระดานสนทนา		
7.1 การใช้บริการด้านกระดานสนทนาของนิสิต	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างบ่อย
7.2 ประเภทกระดานสนทนาที่นิสิตใช้บริการ	1) หนังสือพิมพ์ออนไลน์กลุ่มทุน 2) กระดานสนทนาของกลุ่มที่มีความสนใจในประเด็นเดียวกัน (http://www.pantip.com)	1) หนังสือพิมพ์ออนไลน์กลุ่มทุน 2) กระดานสนทนาของกลุ่มที่มีความสนใจในประเด็นเดียวกัน (http://www.pantip.com)
7.3 การที่นิสิตเข้าเป็นสมาชิกของกระดานสนทนานั้น	ส่วนใหญ่ จะเป็นสมาชิกของกระดานสนทนา	ส่วนใหญ่ไม่เข้าเป็นสมาชิกของกระดานสนทนา

รายด้าน \ กลุ่ม	กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.)	กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD)
7.4 การอ่านความคิดเห็นต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนาของนิตินิต	อ่านการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ และบางครั้งจะมีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ตนเองสนใจ	อ่านการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ในประเด็นที่ตนเองสนใจ แต่จะไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ
8. การจัดทำเว็บไซต์ทางการเมือง	เคยจัดทำเว็บไซต์ทางการเมืองแต่ปัจจุบันล้มเลิกแล้ว	เคยจัดทำเว็บไซต์ คือ youngpad.org, oknation.com, hi5.com
9. การทำกิจกรรมของนิตินิตด้านหนังสือพิมพ์แผ่นพับที่ใช้เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลการเมืองแก่บุคคลอื่น	ใช้แผ่นพับแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลทางการเมืองโดยไม่ใช้หนังสือพิมพ์	ใช้หนังสือพิมพ์และแผ่นพับแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลทางการเมือง
10. การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของนิตินิต	ทุกคนเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ 1) การเข้าร่วมประท้วง 2) การล่ารายชื่อเพื่อตรวจสอบ 3) การออกแถลงการณ์	ทุกคนเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ 1) อภิปรายเรื่องความรู้ด้านประชาธิปไตย 2) ฟังและแสดงความคิดเห็นในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชน (Hyde Park) ในประเด็นทางการเมือง 3) การต่อสู้เรื่องความไม่เป็นธรรมในสังคม 4) การเข้าร่วมกลุ่มทางการเมือง ได้แก่ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

รายด้าน	กลุ่ม	กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.)	กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู่ชาติ (Young PAD)
11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทนิสิตต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง		บทบาทของนิสิตต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีบทบาทน้อย เนื่องจากนิสิตโดยส่วนใหญ่ไม่สนใจทางการเมืองเท่าใดนัก	นิสิตมีความเห็นว่าปัจจุบันนิสิตส่วนใหญ่มีความสนใจในประเด็นการเมืองไม่มากนัก ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม เพราะนิสิตคือคนรุ่นใหม่ที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศในอนาคต
12. วิธีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตในฐานะของประชาชนในประเทศ		1)ติดตามข่าวสารทางการเมือง 2)การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม	1)ใช้สิทธิทางการเมืองของตนให้ครบถ้วน ได้แก่ การเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น 2) รวมกลุ่มจัดกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ เช่น การทำสื่อ ทำ web blog เป็นต้น
12.1 ความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน		การใช้อินเทอร์เน็ตจะเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้ เพราะมีพื้นที่ที่เสรีและเข้าถึงข้อมูลที่มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็น	อินเทอร์เน็ตจะช่วยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้ และสามารถเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้
12.2 ความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้สื่อเพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน		สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้เป็นอย่างดี	สื่ออินเทอร์เน็ตจัดเป็นสื่อที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้ นิสิต นักศึกษา และประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) โดยสามารถแบ่งตามลำดับ ดังนี้

1. ลักษณะที่เหมือนกันของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตทั้ง 2 กลุ่ม คือ ด้านความสนใจในข่าวสารทางการเมืองของนิสิต ด้านความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารประเภทนั้น ด้านสาเหตุที่เลือกใช้สื่อประเภทนั้น ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ด้านความถี่ของการใช้อินเทอร์เน็ตและช่วงเวลาที่ใช้ ด้านสาเหตุที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการรับข้อมูล ด้านความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านเว็บไซต์ประเภทที่เข้าไปใช้ในการอ่านข้อมูล/รับรู้ข่าวสารทางการเมือง ด้านสาเหตุที่เลือกใช้เว็บไซต์นั้น ด้านการอ่านและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเว็บไซต์ ด้านความถี่ในการรับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านลักษณะของข่าวสารทางการเมือง ด้านแหล่งข่าวที่ได้รับ ด้านการจับเก็บและส่งต่อข้อมูลทางการเมืองในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ด้านการใช้บริการกระดานสนทนา ด้านประเภทของกระดานสนทนาที่นิสิตใช้บริการ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของนิสิต ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทนิสิตต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านวิธีการการมีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะของประชาชนในประเทศ ด้านความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการส่งเสริมกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และความคิดเห็นของนิสิตต่อการใช้สื่อเพื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

2. ลักษณะที่แตกต่างกันของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตทั้ง 2 กลุ่ม คือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่าง ๆ ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละประเภท ด้านการที่นิสิตเข้าเป็นสมาชิกของกระดานสนทนา นั้น ด้านการอ่านความคิดเห็นต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนาของนิสิต ด้านการจัดทำเว็บไซต์ทางการเมือง และด้านการทำกิจกรรมของนิสิตด้านหนังสือพิมพ์ แผ่นพับที่ใช้เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือการให้ข้อมูลทางการเมืองแก่บุคคลอื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ตัวอย่างเว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนาที่ผู้เข้าร่วมสนทนาเข้าใช้บริการ

3.1 ตัวอย่างเว็บไซต์

ภาพที่ 2 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์

ที่มา ผู้จัดการออนไลน์. Manager Online. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา

http://www.manager.co.th/ [2553, 31 มีนาคม].

คุณช่วยทำวิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์เนชั่น แชนเนล สถานีข่าว 24 ชั่วโมง

เว็บไซต์ Nation Channel แสดงตัวอย่างเว็บไซต์เนชั่น แชนเนล สถานีข่าว 24 ชั่วโมง

หน้าหลัก 31 มีนาคม 2553 ข่าวเด่น ie 18,617.02 Mil Baht SET50 INDEX 560.66 +2.36 +0.42% AGRO 202.80 +0.40 +0.20% AGRI 149.93 +1.41 +0.95% FC

Nation Channel Academy อบรมหลักสูตร "โครงการสานฝันผู้ประกาศ รุ่นที่ 4"

Nation Channel | Nation Radio | 76 Channels | Breaking News | Mobile | Oknation | Activities

Top Story

Hot Clips

LIVE BROADCAST NATION CHANNEL 56K 256K 512K FM 90.5 FM 102 NATION RADIO NBC Go Digital 12 ตุลาคม 2552

Hot Programs

10 คาบเคียงกับ มนต์มุนหรี

ขณะที่ตัวเลขการเสียชีวิต

สู่เส้นทางอนุสา?

\"ดร.\" มั่นใจ! ดูแลการชุมนุมใหญ่เสียดัง 3 เมษายน.ได้

พล.ต.ต. วีชัย สิงขประไพ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 1 ยอมรับว่า จนถึงขณะนี้ยังไม่ได้รับรายงานด้านการข่าว เรื่องการเคลื่อนไหวชุมนุม แต่ที่ยืนยันว่า สถานการณ์ไม่น่ากังวลใจ เพราะตำรวจมีการประสานกับแกนนำโดยตลอด เชื่อว่าเหตุการณ์ทุกอย่างจะเป็นไปด้วยความเรียบร้อยไม่มี ความรุนแรง ขณะที่กำลังเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ ก็ทำหน้าที่กันอย่างเต็มที่ ไม่มีใครอยากให้เกิดเหตุรุนแรงหรือเกิดเหตุร้ายว้าย โดยจะไม่ปล่อยปะละเลยให้มีการก่อเหตุอย่างแน่นอน

เมื่อกระแสลมเปลี่ยนทิศ
\"มหาบัณฑิต พ.ศ.นี้
ต้องรู้กัน..โลกตะวันตก
รู้ซึ่ง..โลกตะวันออก\"

ที่มา เนชั่น แชนเนล สถานีข่าว 24 ชั่วโมง. เนชั่น แชนเนล สถานีข่าว 24 ชั่วโมง. [ออนไลน์].

2552. แหล่งที่มา <http://www.nationchannel.com/> [2553, 31 มีนาคม].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์ฟ้าเดียวกันออนไลน์

ฟ้าเดียวกัน หน้าแรก | ข่าว | บทความ | วารสาร | สมาชิกวารสาร | เกี่ยวกับเรา

วารสารฟ้าเดียวกัน

ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 : นิตริฐกับความยุติธรรม

เรื่องเด่น ประเด็นร้อน

दानโหลศค้ำพิพากษาคดา ตอริปีโต ภาษาไทย | ภาษาอังกฤษ

หนังสือสำนักพิมพ์

วางจำหน่ายแล้ว! นี้

บทความวิชาการ

ความไม่พอเพียงของนิตริฐ

ถ้าหากว่า "นิตริฐ" มีความหมายเป็นเพียงแค่การปกครองโดยกฎหมาย

เราก็คงต้องยอมรับมาตรา 309 ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ที่ไม่เพียงแต่ไร้โทษกรรมให้กับการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 เท่านั้น แต่มีกรรมไปถึงการกระทำอื่นใดที่สืบเนื่องจากการรัฐประหารตั้งแต่อดีตจนถึงอนาคต

ในความเคลื่อนไหว

NO LOGO

NO MI KLEIN

ที่มา ฟ้าเดียวกันออนไลน์. ฟ้าเดียวกันออนไลน์. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา

<http://www.sameskybooks.org/> [2553, 31 มีนาคม].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 5 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์ประชาไท หนังสือพิมพ์ออนไลน์

ที่มา ประชาไท หนังสือพิมพ์ออนไลน์. ประชาไท หนังสือพิมพ์ออนไลน์. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา <http://www.prachatai.com/> [2553, 31 มีนาคม].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 6 แสดงตัวอย่างเว็บไซต์กลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกู่ชาติ

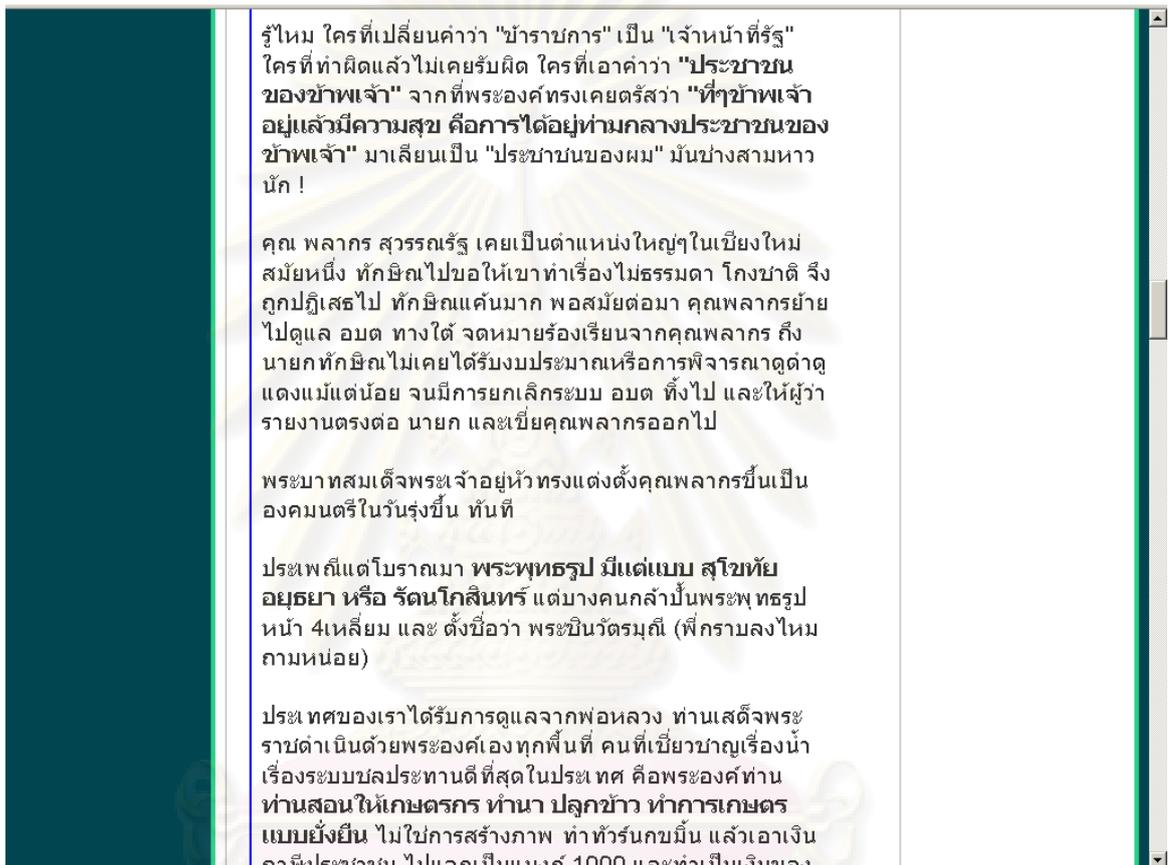
The image shows a screenshot of the Young PAD website. The header features the Young PAD logo and the text 'เครือข่ายเยาวชนกู่ชาติเยาวชนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย' (Young People's Alliance for Democracy). Below the header is a navigation menu with links: 'หน้าแรก', 'เกี่ยวกับเรา', '193 Shop', and 'Young PAD, Mail'. The main content area displays a news article titled 'แถลงการณ์ Young PAD. ฉบับพิเศษ : ยุบสภาไม่ใช่ทางออกของบ้านเมือง' (Young PAD Special Statement: Dissolving the House is not the way out of the country) dated March 22, 2010. The article text discusses the group's stance on the 2010 general election and the role of the Young PAD. To the right of the article is a sidebar with sections: 'คลังเก็บ' (Archives) listing dates from 2008 to 2010, 'หมวดหมู่' (Categories) with 'Uncategorized', 'ALLIANCE' listing 'ASTV ผู้จัดการออนไลน์', 'ASTV Network', 'พรรคการเมืองใหม่', and 'TGO City', 'YOUNG PAD, OTHER PLACES' listing social media links, and 'META' with 'เข้าระบบ'.

ที่มา เครือข่ายเยาวชนชนกู่ชาติ. Youngpad's Blog. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา
<http://youngpad.wordpress.com/>. [2553, 31 มีนาคม].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 ตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ภาพที่ 7 แสดงตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ฝ่ายเครือข่ายเยาวชนชนกู่ชาติ

ที่มา K.Chanpayom. <XXXXX@yahoo.com> ช่วยส่งต่อกันให้มาก ๆ. 22 มีนาคม 2552.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 8 แสดงตัวอย่างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ฝ่ายประชาสัมพันธ์ไปโดยไม่ใช้แค้ก

ที่มา Tik. <XXXX@hotmail.com> ตะกวดเหลือง อีกแพร่ 29 มีนาคม 2553

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 ตัวอย่างกระดานสนทนา

ภาพที่ 9 แสดงตัวอย่างกระดานสนทนาพันทิป

ตั้งกระทู้ใหม่ | ตั้งกระทู้ใหม่ | Refresh

P9061798 เลือดแดงกับเลือดเหลือง ประชว้างเลือดไหนทำให้ประเทศได้รับผลกระทบน้อยกว่ากัน [การเมือง] สายศรีสะเกษ (0 - 31 มี.ค. 53 15:07)

P9061791 "ปลื้ม"บอก"อันที่ฟังเหวงแล้วบอกไม่รู้เรื่อง" แสดงว่า "มีความรู้น้อยกว่าตนเอง [การเมือง] An.mkII (0 - 31 มี.ค. 53 15:05)

P9061787 **พรรค ค่า สิบ*** กาแฟดำสามช้อน (0 - 31 มี.ค. 53 15:04)

P9061773 ผัวักทม. ครั้น วันนี้ ร้อนมากมากครับ.... ขอป่าให้ไขมันบนเลือดแดงเล่นสงกรานต์ดีหน่อยได้มั้ยครับ พลังแผ่นดิน (0 - 31 มี.ค. 53 15:01)

P9061737 ผลจากการที่กลุ่มคนเลือดแดงมาช่วยผมบนที่กรุงเทพ.... [การเมือง] pamanpaman (6 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061734 ประโยคที่ว่า "มันคนละสถานการณ์กันครับ เปรียบเทียบกันไม่ได้" กับ "เราได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ...." glorinat (2 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061733 // อ่าฆ่ามาได้...อ่าฆ่าเหวงเลย...ความหมายเหมือนกันหรือเปล่าค้าบ...// abbeaw (9 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061726 ผ่าถาม โขงเขกกองทัพบกหน่อยครับว่า ทหารไทยคนนี้ สิ่งคิดหน่วยใด? [การเมือง] ขอคุยด้วยคน (7 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061717 บอกหน่อยเอจ...ไม่จริง ๆ น่าตาลเห็ด (2 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061714 ทำไม ทำไม.....ไม่รู้จักไม่เข้าใจ คัดชะป็นย (0 - 31 มี.ค. 53 14:48)

P9061701 อักษร "เหวง" KhongMear (10 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061700 "เทพเทือก"ก่อ"ริษาศกรรมด้านความคิด"เพื่อทำลายประชาธิปไตย... [การเมือง] นักรบกะปอมก่า (0 - 31 มี.ค. 53 14:46)

P9061697 พรรค ปชป. สมยานามว่า "เอาดีใส่ตัว เอาชั่วใส่คนอื่น " ได้มาอย่างไรบ้างครับ เพื่อนๆช่วยแชร์ความรู้หน่อย khunx (2 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061680 มีเหวงแล้ว ผมขอเพิ่มมาร์คบ้าง [การเมือง] จดหมายเหตุ (2 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061678 บ.พ.เหวง โตจิราการ...พฤษภาคม 2535 [การเมือง] นิยมะ (1 - 31 มี.ค. 53 15:01)

P9061650 แม่!!! มอนเดา เห็นตอนนี่กำลังฮึดสู้กันใน Facebook [การเมือง] bermby38 (4 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061649 อัยการไต่สวนเป็นอนวางแผนให้กับฝ่ายอัยมาตย์ McLamp (2 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061644 ออกจากคุกแล้ว ดีใจจัง โดนขัง 30 วัน rcya (10 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061614 เจอกันครึ่งทาง ดีแล้ว... aduntak (6 - 31 มี.ค. 53 15:01)

P9061606 การเจรจาสองวันที่ผ่านมาทำให้เราว่า... tedtae8 (10 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061596 มาร์คมีโอกาสรอดในใจชาวบ้านมากกว่าทักษิณแน่นอน Lungkaow (10 - 31 มี.ค. 53 15:01)

P9061586 มีใครตั้งกระทู้ราคาขายไปป์ ได้ข่าวว่า ทะลุ 100 บาท/กก.แล้วนะ [การเมือง] YangYin_seed (7 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061573 ทำไมต้องสร้างวาทกรรมคำว่า "เหวง" ฝังง (17 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061569 วาดเหตุการณ์จากกันแค้น มา มาร์คไม่คิดเลยว่า ปชช.รู้เท่าทันทุกอย่าง พุดลอยหน้าขึ้นเหยียดคนฟังอย่างนี้เขาคิดได้อย่างไรหนอ tinulong (9 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061551 ทำตัวเหมือนอภิสัทย์ อย่งนี้ขี้ มันถึงจะอยู่ข้างเดียวกับได้ optimo team (3 - 31 มี.ค. 53 14:56)

P9061548 รถบรรทุกคนเลือดแดงกลับจากทท.ค่าเงิน38ราย -=สาวลาวปากไทย=- (8 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061543 ไม่อยากให้ล้มท่านนี้ครับ "เจ้าเพียร" เจอข่าวเกี่ยวกับท่านจาก นสพ. วันนี้ อ่านแล้วเศร้าใจครับ [การเมือง] poolviwatana (2 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061541 ดู คิด วิเคราะห์ ให้ หน่อย คับ formoom_89 (2 - 31 มี.ค. 53 15:01)

P9061540 กรณ์ นางมินตรา โสรสที่ถูกกรัด พรหม จิกหัวลากไปกองไว้แทนเท้าทหาร คิดว่าเป็นทหารของประเทศใด tinulong (15 - 31 มี.ค. 53 15:06)

P9061533 รอบ 3 วันที่ 3 [การเมือง] จำ (0 - 31 มี.ค. 53 14:17)

P9061530 ผ่าถนัดจนครับ ยบ หรือไม่ยบ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นครับ Giuseppe (2 - 31 มี.ค. 53 14:56)

ที่มา พันทิป. Pantip.com โต๊ะราชดำเนิน. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา

<http://www.pantip.com/cafe/rajdumnern/> [2553, 31 มีนาคม].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 10 แสดงตัวอย่างกระดานสนทนาประชาไท

✉	ชี้แจงและขอความร่วมมือ	336	9 weeks 1 hour ago by ชีรณช	1 hour 15 min ago by gruff
✉	แนะนำวิธีการทาสี และปรับขนาดตัวอักษร สำหรับบอร์ดปัจจุบัน เนื่องจากตอนนี้ BB-code เดิมไม่ทำงานนะครับ	289	16 weeks 6 days ago by noname	47 min 35 sec ago by ศตวรรษ
✉	ถึงเวลา หรือยัง ที่จะเอา เรื่องจริง บนโซเชียล คลิป วิดีโอ เอกสาร มา ฉายให้คนทั่วไป ดูที่ผ่านฟ้า	2	12 min 30 sec ago by DDR	5 sec ago by Cleo7club
✉	ถึงเวลา หรือยัง ที่จะเอา เรื่องจริง บนโซเชียล คลิป วิดีโอ เอกสาร มา ฉายให้คนทั่วไป ดูที่ผ่านฟ้า	0	12 min 33 sec ago by DDR	n/a
✉	ถึงเวลา หรือยัง ที่จะเอา เรื่องจริง บนโซเชียล คลิป วิดีโอ เอกสาร มา ฉายให้คนทั่วไป ดูที่ผ่านฟ้า	2	12 min 38 sec ago by DDR	7 min 55 sec ago by แดน คนบ้านนอก
✉	ฝากถึงแกนนำอีกสักครั้ง คราวนี้เขียนคมมั่ง...???	6	20 min 36 sec ago by ขุนทด	8 min 57 sec ago by Midi
✉	15 วันที่แกนนำเสื้อแดงบอก เหมือนกับคำปั้นทุบดิน !!!	11	22 min 34 sec ago by เตฟ	1 min 32 sec ago by เตฟ
✉	@ โกลัศรครบ เมษาเลือด เอาภาพเก่าๆ มาเตือนความทรงจำและเชิดชูพี่น้องเรา!!@	13	24 min 31 sec ago by TAN007	1 min 50 sec ago by TAN007
✉	เพื่อความปลอดภัยของคนไทย...ต้องฆ่าทิ้ง	4	30 min 1 sec ago by แดน คนบ้านนอก	11 min 35 sec ago by ทางแดง
✉	สมการจะเปิดคลิปสลับปราศัย	3	30 min 59 sec ago by soon	17 min 29 sec ago by soon
✉	ขอวิงวอนให้บนเวทีและพีเพิลส์ชาแนลเปิดคลิปทหารฆ่าประชาชน 13เมย.	7	45 min 8 sec ago by tongyb	16 min 17 sec ago by NoOOK
✉	พี่น้องเสื้อแดง ลองตรวจสอบสังเกตดูรัยๆ ว่าเป็นมะเร็งจริงรึเปล่าครับ	12	45 min 10 sec ago by dimmu	7 min 10 sec ago by บ้าปากเกร็ด
✉	Clip ดร.ทักษิณ ขึ้นเวที 30 มีนาคม 2553	2	1 hour 20 sec ago by red9645	45 min 44 sec ago by ฝ้ายคำ
✉	ทหารชุดไทยไม่ได้ กับ ทหารชุดเพื่อความปลอดภัยของคนไทย ต้องฆ่าทิ้ง ต้องขยายผลบนเวที	12	1 hour 5 min ago by ขอนไม้	10 min 1 sec ago by OMG

ที่มา ประชาไท. สังกม-การเมือง Prachataiwebboard.com. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา

<http://www.prachataiwebboard.com/webboard/room/1>. [2553, 31 มีนาคม].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระตุ้นให้นิสิตเกิดการรับรู้ข่าวสารทางด้านการเมืองผ่านทางอินเทอร์เน็ตมีดังนี้

4.1 ความสนใจโดยส่วนตัวและพื้นฐานทางครอบครัว กล่าวคือ จากการสนทนากับผู้ร่วมสนทนากลุ่มพบว่า ทั้งสองกลุ่มคือ กลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ต่างเป็นนิสิตนักศึกษาที่มีความตื่นตัวทางด้านการเมืองอยู่แล้ว เป็นพื้นฐาน จึงได้เกิดการรวมกลุ่มกัน ซึ่งการติดตามข่าวสารทางด้านการเมืองนั้นจะมากขึ้นอยู่กับความสนใจพื้นฐานของสมาชิกในกลุ่มนั้น ๆ ดังเช่นความสนใจเฉพาะตนเกี่ยวกับการเมืองที่ค้นพบจากการสนทนา ดังเห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาท่านหนึ่ง จากกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกัญชาติ กล่าวว่

“ก็ถ้าเป็นข่าวสารทางการเมืองก็สนใจค่อนข้างมากอยู่แล้ว ส่วนตัวเป็นคนชอบเรื่องเกี่ยวกับการเมืองมาตั้งแต่เด็ก ยิ่งการเมืองเปลี่ยนหัวอะไรไปแบบนี้ยิ่งรู้สึกว่าจะต้องติดตามมากเป็นพิเศษ”

(Young PAD 3)

17 กุมภาพันธ์ 2552

และเมื่อได้สนทนาเพิ่มเติมจึงได้ประเด็นที่น่าสนใจว่า พื้นฐานทางครอบครัวก็มีส่วนในการกระตุ้นให้บุคคลนั้นเกิดการตื่นตัวในการติดตามข่าวสารทางการเมือง กล่าวคือ หนึ่งในสมาชิกกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกัญชาติ ได้กล่าวว่าตนเองนั้นได้ติดตามข่าวสารทางการเมืองมาตลอด แต่ว่าจะมากจะน้อยขึ้นกับช่วงเวลา

ผู้ร่วมสนทนายังกล่าวเสริมอีกว่า ตนเองนั้นมีความสนใจติดตามข่าวสารบ้านเมืองอยู่ในเกณฑ์ที่มากกว่านิสิตคนอื่น ที่อื่นหรือเพื่อน ๆ กัน เพราะมองว่ามันเป็นสิ่งที่ควรจะต้องรู้ไว้เพราะเป็นบ้านเมืองของเราจึงน่าสนใจมาก ประกอบกับบรรยากาศในครอบครัวก็มีส่วนช่วยเสริมให้เกิดความสนใจทางด้านนี้ เนื่องจากผู้ร่วมสนทนามีความคิดเห็นว่า หากผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวสนใจข่าวสารทางการเมือง จะส่งผลให้บุคคลในครอบครัวสนใจตามไปด้วย

จะเห็นได้ว่ากรณีที่สมาชิกจากกลุ่มทั้งสองมีการติดตามข่าวสารทางการเมืองนั้น ส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนสำคัญคือ พื้นฐานทางครอบครัว เมื่อบุคคลในบ้านมีการเปิดรับข่าวสารด้าน

การเมือง เช่น ในครอบครัวมีการเปิดดูข่าวสารผ่านทางโทรทัศน์ และเมื่อสมาชิกในกลุ่มทั้งสองได้เกิดการรับรู้ข่าวสารทางด้านการเมืองมาตั้งแต่ต้น ก็ย่อมส่งผลให้เกิดความสนใจเองโดยส่วนตัวด้วย จากการสนทนาพบว่าครอบครัวที่มักจะติดตามข่าวสารเรื่องการเมือง จะมีการนำประเด็นข่าวมาพูดคุยและแลกเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวด้วย ผู้เข้าร่วมสนทนาอีกหลายคนยังกล่าวอีกว่า ถ้าเป็นข่าวสารทางโทรทัศน์จะติดตามบ่อย เนื่องจากที่บ้านชอบเปิดโทรทัศน์ และในตอนเย็นๆก็จะมีข่าวการเมืองให้ติดตาม ทำให้ส่วนใหญ่จะเป็นการติดตามข่าวสารทางโทรทัศน์หรือไม่ก็วิทยุ เพราะในชีวิตประจำวันตอนเช้าจะนั่งฟังข่าวทุกเช้า กลับบ้านก็ดูข่าว นั่งกินข้าวก็จะดูโทรทัศน์ ติดตามข่าวการเมืองได้ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มยังให้ข้อมูลถึงรายการที่เฉพาะเจาะจงลงไปอีกว่า

“ส่วนใหญ่ที่เป็นหลักคือจะดูข่าว คุณสรยุทธ เพราะว่ามันจะเหมือนกับว่าสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาในแต่ละวัน โดยเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ มันจะมีรายการ เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ อันนี้ก็จะดูเพราะว่ามันสรุปความเป็นมาในแต่ละสัปดาห์ว่าเป็นอย่างไร คือส่วนใหญ่ผมจะดูอันนั้นเป็นหลัก ที่ประกอบมาก็คือเป็นในอินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์ เพราะที่บ้านจะซื้อหนังสือพิมพ์มาทุกเช้า แล้วอินเทอร์เน็ตก็ดูบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะเน้นเป็นบอร์ด พวกฟ้าเดียวกัน”

(ก.ป.ก. 3)

6 กุมภาพันธ์ 2552

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในเบื้องต้นการที่บุคคลจะมีความสนใจทางการเมืองนั้น เกิดจากการมีประสบการณ์มาจากทางครอบครัว และสื่อที่มีอิทธิพลในระยะแรกให้บุคคลมีความสนใจทางด้านการเมืองคือ สื่อโทรทัศน์ จากนั้นด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับมีความหลากหลายทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร สื่อที่เพิ่มเข้ามาให้สมาชิกทั้งสองกลุ่มติดตามข่าวสารคือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มากขึ้นเช่นกัน ผู้ร่วมสนทนาบางคนกล่าวถึงการสนใจสื่ออินเทอร์เน็ตในการติดตามข่าวสารทางด้านการเมืองเนื่องจากทางบ้านนั้น โดยปกติได้รับหนังสือพิมพ์อยู่เป็นประจำ แต่เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ที่บ้านรับแล้วด้วยความสนใจส่วนตัวของตนเองในด้านข่าวสารจึงเลือกที่จะติดตามข่าวสารการเมืองเพิ่มเติมผ่านทางอินเทอร์เน็ต

4.2 การรวมกลุ่มกันของผู้ที่มีความคิดทางการเมืองที่สอดคล้องกัน

จากการสนทนากลุ่มพบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากขึ้นของสมาชิกกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั่นก็คือ การที่บุคคลได้เข้าร่วมกลุ่มกัน ดังในรูปแบบที่เกิดขึ้นของทั้งสองกลุ่มนี้ กล่าวคือ การที่บุคคลที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันได้มาพบปะพูดคุยกัน ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกที่จะสร้างอัตลักษณ์ร่วมกันของกลุ่มของตนเองขึ้น การตั้งกลุ่มขึ้นมากลุ่มหนึ่งโดยรวบรวมสมาชิกที่มีแนวความคิดเห็นสอดคล้องกัน หรือไปในทิศทางเดียวกันนี้เอง ย่อมมีผลดีในการที่บุคคลเหล่านั้นสามารถ ตั้งกลุ่มเพื่อเป็นตัวแทน (Represent) ความคิดความต้องการ ตลอดจน เกิดเป็นพลังในการต่อรองขึ้นได้ จากการสนทนากลุ่มก็พบว่าการที่สมาชิกกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ได้รวมกลุ่มกันสำเร็จแล้วนั้น ทำให้ในกลุ่มเกิดการสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่คนของกลุ่มนั้น ๆ มีความสนใจ (ในที่นี้คือประเด็นทางการเมือง) กันมากขึ้น มีการส่งข่าวสารทางการเมืองมาแลกเปลี่ยนกันตลอดจนมีการพูดคุยกันในประเด็นต่าง ๆ อีกทั้งการรวมกลุ่มกันขึ้นนี้ยังเป็นแรงผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกด้วย ซึ่งจะกล่าวถึงในลำดับถัดไป

4.3 ความหลากหลายของช่องทางในการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการช่องทางในการแลกเปลี่ยนข่าวสารทางการเมือง

จากการสนทนากลุ่มพบว่า ในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารนั้นทำให้เกิดเกิดช่องทางในการรับรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น จากปัจจัยที่ได้กล่าวไปข้างต้น ในเรื่องของพื้นฐานทางครอบครัวซึ่งส่งผลต่อความสนใจทางการเมืองของกลุ่มผู้ร่วมสนทนาทั้งสองนั้น แสดงให้เห็นว่า สื่อโทรทัศน์ที่ครอบครัวยุคนั้นส่งผลอย่างยิ่งในรูปแบบของการกระตุ้นให้สมาชิกของทั้ง กลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) มีความตื่นตัวและสนใจเรื่องการเมือง แต่เมื่อมาในยุคสมัยนี้เอง สื่อประเภทอินเทอร์เน็ตมีบทบาทมากขึ้น ผู้ร่วมสนทนาได้กล่าวว่า สื่ออินเทอร์เน็ตนั้นเป็นช่องทางอีกทางหนึ่งในการติดตามข่าวสารทางการเมือง ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มพบว่ากลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ไม่สะดวกที่จะซื้อหรืออ่านหนังสือพิมพ์มากนัก และข่าวสารที่ได้รับจากการอ่านจากหนังสือพิมพ์ หรือการติดตามข่าวสารทางวิทยุ และโทรทัศน์ก็มีจำกัดคือไม่สามารถเลือกรับข้อมูลเฉพาะที่สนใจได้ ดังนั้น การเลือกรับข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตจึงมี

ความสำคัญมากขึ้น และเป็นทางเลือกอีกทางการติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองดังรายละเอียดจากการสนทนาว่าสมาชิกในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) หลายคนเลือกติดตามข่าวสารการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตเพราะสามารถเลือกรับข่าวสารเรื่องที่ตนเองสนใจได้

จะเห็นได้ว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ที่เข้ามามีบทบาทในการเข้าถึงผู้รับข่าวสารเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ข้อได้เปรียบของสื่ออินเทอร์เน็ตน่าจะเกิดจากที่มีความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ อีกทั้งอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อทางเลือกหนึ่งที่ผู้อ่านหรือผู้ที่สนใจในข่าวสารสามารถเลือกรับข้อมูลเท่าที่สนใจได้อีกด้วย

ข้อดีอีกอย่างหนึ่งของอินเทอร์เน็ตคือ เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ข่าวสารขนาดใหญ่และมีเครือข่ายที่กว้างไกลสามารถติดตามข่าวสารได้จากหลาย ๆ แหล่งทั้งในและต่างประเทศ ทำให้เกิดความหลากหลายของข้อมูล อีกทั้งรูปแบบของการสื่อสารนั้นก็มีความหลากหลาย เช่น ผ่านการติดต่อสื่อสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จากเว็บไซต์ และกระดานสนทนา เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สร้างความสามารถในการติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารได้อีกด้วย ส่งผลกระตุ้นให้ผู้ติดตามข่าวสารมีความสนใจและตื่นตัวที่จะติดตามข้อมูลข่าวสาร และโดยเฉพาะข่าวสารทางด้านการเมืองนั้น ยิ่งทำให้ผู้ที่สนใจข่าวสารทางด้านนี้มีความสนใจที่จะติดตามต่อไปอีก ดังที่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้กล่าวว่า

“ส่วนใหญ่ก็จะเป็นอินเทอร์เน็ต เพราะว่าปกติไม่ค่อยได้ดูโทรทัศน์ เพราะก็คือถ้าดูในอินเทอร์เน็ตมันอยากจะเข้าช่วงไหนก็ได้ตามใจเรา ก็เข้าทุกๆเย็น ดูทั้งประชาไท Manager สำนักข่าวชาวบ้าน มติชน อ่านทุกวัน”

(Young PAD 1)

17 กุมภาพันธ์ 2552

อย่างไรก็ตามหลายคำพูดในทำนองเดียวกัน ว่าติดตามข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตมากกว่า เช่น

“ถ้าแต่ก่อนจะเป็นทางหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ แต่ถ้าตอนนี้
ตั้งแต่นั้นปี 1 มาจะเป็นอินเทอร์เน็ตเพราะว่าค่อนข้างใช้
มากกว่า เล่นทุกวัน”

(Young PAD 7)

17 กุมภาพันธ์ 2552

4.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อ การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจาก
อินเทอร์เน็ต ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดาน
สนทนา กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต

4.4.1 ปัจจัยจากความสนใจส่วนตัวและพื้นฐานของครอบครัว

จากการสนทนาพบว่า ด้วยเหตุที่สมาชิกของทั้งสองกลุ่มนั้นมี ความสนใจทาง
การเมืองอยู่เป็นพื้นฐานแล้ว เมื่อสื่อต่าง ๆ มีความก้าวหน้ามากขึ้นดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น จึงทำ
ให้เป็นทางเลือกให้กับสมาชิกในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) และ กลุ่ม
ประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ในการติดตามข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนากลุ่ม
พบว่า สมาชิกของทั้งสองกลุ่มนี้ ได้มีการใช้ เว็บไซต์ กระดานสนทนาและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
ในการติดตามข่าวสารทางการเมือง กล่าวคือ เมื่อคนในครอบครัวติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่
เป็นประจำ จึงทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวสนใจที่จะติดตามข่าวสารทางการเมืองไปด้วย
ส่งผลกระตุ้นให้คนเหล่านั้นมีพื้นฐานความสนใจโดยส่วนตัวในเรื่องการเมืองมากกว่าบุคคลอื่น ๆ
ที่ในครอบครัวไม่ได้สนใจการเมืองนั่นเอง ซึ่งจากการสนทนากลุ่มพบว่า สมาชิก กลุ่มเครือข่าย
เยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้นต่างเป็นคนที่
มีพื้นฐานความสนใจการเมืองอยู่แล้ว เห็นได้จากสมาชิกของทั้งสองที่มีความแตกต่าง
หลากหลายในวิชาและความสนใจเห็นได้จากที่สมาชิกทั้งสองกลุ่มนั้นมีทั้งมาจากคณะอักษร
ศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ซึ่งหากมองโดยผิวเผินแล้วมีความ
เป็นไปได้ไม่น้อยที่จะสนใจเรื่องของการเมืองและข่าวสารในเชิงการเมือง แต่เพราะด้วยพื้นฐานทาง
ครอบครัวนั่นเองส่งผลให้เกิดเป็นความสนใจในเรื่องการเมืองมากขึ้น และยังก่อให้เกิดเป็นความ
สนใจส่วนตัวมากขึ้นเรื่อย ๆ ในประเด็นของความสนใจทางการเมืองนั่นเอง

“ก็ถ้าเป็นข่าวสารทางการเมืองก็สนใจค่อนข้างมากอยู่แล้ว ส่วนตัวเป็นคนชอบเรื่องเกี่ยวกับการเมืองมาตั้งแต่เด็ก ยิ่งการเมืองเปลี่ยนข่าวอะไรไปแบบนี้ยิ่งรู้สึกว่าจะต้องติดตามมากเป็นพิเศษ”

(Young PAD 3)

17 กุมภาพันธ์ 2552

ซึ่งจากปัจจัยข้างต้นนี้เอง ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ไปยังการเลือกใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการติดตามข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น

จากการสนทนากลุ่มพบว่า สมาชิกทั้งสองกลุ่มหลายคนแสดงความคิดเห็นในแนวทางเดียวกันว่า เมื่อเจอข้อมูลทางการเมืองที่ตนเองสนใจก็มักจะเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลเรื่องนั้น ๆ เพิ่มเติมเนื่องจากมีความเห็นว่าข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ตนั้นจะมีความรวดเร็วและทันเหตุการณ์ อีกทั้งในอินเทอร์เน็ตยังมีข่าวสารจากหลาย ๆ แหล่งให้เข้าอ่านและเอามาเปรียบเทียบกันได้ แต่ข้อที่ต้องระวังในการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ต ต้องอาศัยวิจารณญาณอย่างมากเช่นกันในการหลงเชื่อข่าวสารจากช่องทางนี้

“ปกติเป็นคนชอบอ่านเว็บประชาไท ถึงแม้จะรู้ว่าจะมีแนวทางของตนเองก็คือ จะไปทางฝ่ายซ้ายนิดหนึ่ง แต่เขาเลือกเสนอข่าวที่มันเป็นข่าวของชาวบ้านด้วย ในวงวิชาการ เป็นคนที่ไม่มีความเสี่ยงในสังคมซะเป็นส่วนใหญ่ ข่าวการเมืองเขาจะนำเสนอเป็นกลางมากกว่าเมื่อเทียบกับอย่าง Manager”

(Young PAD 1)

17 กุมภาพันธ์ 2552

4.4.2 ปัจจัยจากการรวมกลุ่มกันของผู้ที่มีความคิดทางการเมืองที่สอดคล้องกัน จากการสนทนาพบว่า การที่สมาชิกของทั้งสองกลุ่มคือ กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) สามารถรวมกลุ่มกันได้นั้น ผลที่เกิดต่อมาจากการรวมกลุ่มกันคือ ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมืองกันมากขึ้น ซึ่งในรูปแบบของการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการติดต่อ

แลกเปลี่ยนข่าวสารทางการเมืองกันภายในกลุ่มนั้นส่วนมากจะมากจะใช้การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ติดต่อกัน รูปแบบที่ใช้มากที่สุดคือในลักษณะของการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ต่อเนื่องกันหรือ การฟอร์เวิร์ดเมลนั่นเอง จากการสนทนายังพบอีกว่าการฟอร์เวิร์ดเมลนั้นส่วนมากสมาชิกจากทั้งกลุ่ม กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้นจะได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองจากแหล่งที่แตกต่างกัน อาจจะมีจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือพี่ ๆ น้อง ๆ ที่เคยรู้จักกัน บางคนกล่าวว่าจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องการเมืองนั้น บ่อยครั้งจะเป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีข้อมูลเชิงลึกที่ไม่สามารถทราบได้จากสื่อทั่วไป เช่น โทททัศน์หรือหนังสือพิมพ์ เป็นต้น และเมื่อได้รับข่าวสารจำพวกนี้แล้ว บางครั้งก็จะส่งต่อให้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่มบ้าง แต่บางครั้งก็ไม่ได้ส่งต่อเนื่องจาก การส่งต่อนั้นอาจจะต้องดูถึงกลุ่มผู้รับด้วยผู้ร่วมสนทนาท่านหนึ่งได้กล่าวว่า มีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกันภายในกลุ่ม

“ก็จะเป็นกลุ่มของผมเองด้วย ที่จะติดต่อกันทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ แล้วก็มีการกลุ่มของ TGO (Taksin Get Out) ที่เขาจะมาเป็นข้อมูลเรื่องคุณทักษิณค่อนข้างเยอะ แล้วก็ส่งไปยังกลุ่มต่างๆให้ได้รับรู้ด้วย”

(Young PAD 7)

17 กุมภาพันธ์ 2552

“ได้จากกลุ่มที่เป็นสมาชิก เขาก็จะสนใจร่วมรับข่าวสาร เขาก็จะสนใจร่วมรับข่าวสาร เขาก็จะ CC มาถึงเราด้วย เรื่อยๆ แล้วเวลาเขาถกเถียงอะไรกันก็จะถกเถียงผ่าน จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้จะเป็นพวก Forward Mail”

(ก.ป.ก 9)

6 กุมภาพันธ์ 2552

นอกจากนี้เมื่อมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกันมากขึ้นแล้ว การรวมกลุ่มกันได้เป็นปีกแผ่นของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ยังกระตุ้นให้เกิดการร่วมกันดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการเมือง

มากขึ้นอีกด้วย ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ล้วนเป็นผลต่อเนื่องมาจากการได้ร่วมตัวกัน และเกิดการติดต่อแลกเปลี่ยนกันในข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือการแนะนำกันให้อ่านติดตามข่าวสารในเว็บไซต์

4.4.3 ปัจจัยจากความหลากหลายของช่องทางในการรับรู้ข่าวสารทางด้านการเมืองและการช่องทางในการแลกเปลี่ยนข่าวสารทางด้านการเมือง

จากการสนทนากลุ่มพบว่า ด้วยช่องทางที่หลากหลายในการติดตามข่าวสารของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชุกชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ซึ่งการรับข่าวสารข้อมูลอันเกี่ยวกับการเมืองผ่านทางสื่อโทรทัศน์ และช่องทางสำคัญคืออินเทอร์เน็ต กระตุ้นให้สมาชิกของทั้งสองกลุ่มมีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น และเมื่อกล่าวถึงการใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองนั้น พบว่าสมาชิกกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชุกชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) หลายคนเลือกที่จะเข้าอ่านและติดตามข่าวสารทางการเมืองจากเว็บไซต์เป็นจำนวนมาก รองลงมาคือการเข้าไปอ่านบทความต่าง ๆ และนอกเหนือจากนี้ยังมีการเข้าติดตามอ่านข้อมูลเรื่องการเมืองผ่านทาง กระดานสนทนาและเว็บบล็อกต่าง ๆ ซึ่งการเลือกเข้าอ่านข้อมูลจากสื่อเหล่านี้ ก็เพราะสะดวกและยังสามารถติดตามข้อคิดเห็นของคนอื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ได้อีกด้วย เนื่องจากในกระดานสนทนาของเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองต่าง ๆ นั้น มักจะมีผู้คนจากหลากหลายเข้ามาอ่านและบางรายก็แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตอบโต้กันในกระดานสนทนา สมาชิกของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชุกชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) หลายคนกล่าวว่าเข้าไปอ่านข้อมูลในกระดานสนทนาและเว็บบล็อกต่าง ๆ อยู่เสมอ บางรายเข้าไปอ่านเพื่อติดตามข่าวสารและแนวทางความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งผู้ร่วมสนทนาท่านหนึ่งได้กล่าวไว้อย่างน่าสนใจว่าตนเองชอบเข้าอ่านกระดานสนทนาเพื่อติดตามว่าคนในกระดานสนทนานั้นกำลังให้ความสนใจเรื่องอะไร และมีแนวทางต่อเรื่องนั้น ๆ อย่างไร

“...จะชอบอ่านว่าเขาคุยอะไรกันมากกว่า ไม่ค่อยตอบ เวลาตอบก็ต้องดูประเด็นนั้น คือแต่เราจะไม่ชอบคนใช้คำหยาบหรือใช้อารมณ์ เราจะเขียนแบบมีเหตุผลอะไรแบบนี้มากกว่าใจเราคิดว่าพอไปเจอคนตอบหยาบคายๆ เราไปตอบแล้วจะมีคนอ่านต่อหรือ เราก็คิดว่าไม่ใช่คนที่ชอบด่าอะไรใคร เข้า

มาถึงเจอคำตำเราก็ก็น้อยากจะเขียนต่อแล้ว ดูอย่างเดียว
อยากได้ข้อมูลเฉยๆ แต่ไม่เขียนตอบ...”

(Young PAD 6)

17 กุมภาพันธ์ 2552

นอกจากนี้ในการสนทนายังพบอีกว่า ช่องทางที่สมาชิกของกลุ่มเครือข่ายเยาวชน
ภูษาคติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) นั้นเลือกที่จะใช้สื่ออินเทอร์เน็ต
ในการแสดงความคิดเห็นของตนเองสู่สาธารณะนั้น มักจะเลือกเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง
ในเว็บบล็อกส่วนตัวมากกว่าจะเขียนแสดงความคิดเห็นตาม กระดานสนทนาของเว็บไซต์เกี่ยวกับการ
การเมืองทั่วไป

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อให้นิสิตเกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทาง
การเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

5. บทวิเคราะห์จากข้อมูลเชิงคุณภาพในด้านของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากการศึกษาเรื่องระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นั้นสามารถ
แบ่งเป็น 6 ระดับ ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
กลุ่มเครือข่ายเยาวชนภูษาคติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ได้ดังนี้

5.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ต

จากข้อมูลจากการสนทนากลุ่มนั้น แสดงให้เห็นแล้วว่าสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นมี
ความสำคัญต่อการติดตามข่าวสารทางการเมืองของผู้ร่วมสนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่ม ซึ่ง

ช่องทางอินเทอร์เน็ตที่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มใช้ในการติดตามข่าวสารและส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแบ่งได้ดังนี้

5.1.1 เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ผู้เข้าร่วมสนทนาได้เข้าเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เนื่องจากผู้ร่วมสนทนาเชื่อว่าการที่อินเทอร์เน็ตมีส่วนส่งเสริมมากเพราะได้แสดงความคิดเห็นโดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตน และค่อนข้างจะเปิดกว้าง **ใครก็ได้ที่จะสามารถแสดงความคิดเห็นโดยไม่ต้องกลัวว่าจะรู้ว่าเราเป็นใคร ค่อนข้างมีความอิสระ** แต่ก็มีควมที่น่ากลัวตรงที่ว่า อิสระแล้วมีทั้งความจริงและลวง ทำให้คนอื่นที่เขาารับรู้ก็เข้าใจผิดได้ ความคิดเห็นหนึ่งที่ตอกย้ำให้เห็นว่า อินเทอร์เน็ตส่งผลเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความสนใจทางการเมือง ก็จากความคิดเห็นจากกลุ่มสนทนาที่กล่าวว่า

“วัยรุ่นปัจจุบันกับ IT แยกกันไม่ออก ใน 1 วัน ชีวิตวัยรุ่นจะอยู่กับอินเทอร์เน็ตค่อนข้างเยอะ เพราะฉะนั้นการที่อินเทอร์เน็ตมีช่องทางในการ Support ทางด้านการเมืองข่าวสารอะไรแบบนี้ จะช่วยให้วัยรุ่นและเยาวชนสามารถเข้าถึงได้รวดเร็วมากขึ้น บางครั้งการมีประเด็นในอินเทอร์เน็ตเล็กๆ ทำให้เกิดกระแสของวัยรุ่นขึ้นมาได้จำนวนมาก ตอนช่วงที่เป็นพันธมิตรอยู่ก็รู้สึกเลยว่าเราออกมาที่สยาม ออกมาแจกใบปลิว”

(Young PAD 3)

17 กุมภาพันธ์ 2552

โดยผู้เข้าร่วมสนทนาจำนวน 2 คนเลือกที่จะเข้าเว็บไซต์ ฟาเดียวกัน ประชาไท และเข้ากระดานสนทนาเรื่องการเมืองในเว็บไซต์พันทิป ห้องราชดำเนิน ในส่วนของการเข้าร่วมจะออกมาในรูปแบบของการเข้าอ่านข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นส่วนมาก และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเองผ่านทางกระดานสนทนาบ้าง ซึ่งเมื่อเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยวิเคราะห์ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว **การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในเว็บไซต์ ถือเป็น ระดับของการเปิดรับความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นยังอยู่ในระดับน้อย**

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนา มีการเพิ่มประเด็นในเว็บไซต์ และมีการตอบข้อคิดเห็นกลับ จะเลือกตอบเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ แต่โดยส่วนมากแล้วจะอ่าน

มากกว่าตอบกลับ เนื่องจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มหลายคนมีความคิดเห็นว่า เข้าไปอ่านเพื่อ
อยากทราบแนวทาง และกระแสของความคิดของคนอื่น ๆ

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนของสาเหตุที่ผู้เข้าร่วมการสนทนาเข้าไป
ไปตอบความคิดเห็นในเว็บไซต์เนื่องจากเพื่อน และอารมณ์ของผู้เข้าร่วมการสนทนา เนื่องจากส่วน
ใหญ่ถ้ามีเวลาผู้เข้าอ่านเว็บไซต์ถึงจะคอมเมนต์ (Comment) ผู้ร่วมสนทนากลุ่มยังกล่าวอีกว่า
การคอมเมนต์ (Comment) คือ การได้ระบายความรู้สึกของตนเอง เมื่อคอมเมนต์แล้วก็สามารถ
เข้าไปตรวจสอบอีกทีก็ดูว่าผลตอบรับเป็นอย่างไรบ้าง บางครั้งทัศนวิจารณ์ของบางคนอาจจะเป็น
ประเด็นในสังคมเลยก็ได้ แต่ว่าบางครั้งเมื่อวิจารณ์ไปแล้วก็ถูกตีกลับมาเช่นกัน สิ่งเหล่านี้เองถือ
ว่าได้พัฒนาตนเองเรื่องของการพูดและการสื่อสารไปในตัวนั่นเอง จากการสนทนากลุ่มใน
ประเด็นนี้จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเว็บไซด์นั้นจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้จะเป็นเพราะการส่งต่อจุดเชื่อมโยงบนเว็บไซต์ (Hyper
Link) ไปยังหน้าเว็บไซต์อื่น ให้กับกลุ่มเพื่อน หรือกลุ่มที่ผู้เข้าร่วมสนทนาติดต่อ ดังจะกล่าวใน
หัวข้อถัดไป

5.1.2 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนาเคยได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่
เกี่ยวกับการเมือง เช่น แลกเปลี่ยนทางการเมือง หรือเหตุการณ์ทางการเมือง เป็นต้น ดังที่ผู้ร่วม
สนทนาคนหนึ่งกล่าวว่า

“...เคยรับพวกจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเมือง ช่วง
ที่มีพันธมิตร ก็อันนั้นจะได้รับบ่อยเหมือนกัน แต่ก็ไม่ถึงกับ
เยอะมาก เช่นเป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เริ่มมีการ
แถลงการณ์...”

(Young PAD 2)

17 กุมภาพันธ์ 2552

ผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ๆ ได้แสดงความคิดเห็นในแนวทางเดียวกัน คือ จะได้รับ
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ข่าวสารทางการเมืองเป็นจำนวนมากทั้งที่นิสิตเห็นว่าถูกและผิด ประกอบ
กับได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ประเภทที่เป็นการก่อกวนบ้างเล็กน้อย การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการรับส่งข้อมูลและการส่งต่อข้อมูลโดย

การ Forward จัดอยู่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับ การให้ข้อมูล ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อยสุดของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

จากการสนทนากลุ่มเพิ่มเติม พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนาเมื่อได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แล้วก็ส่งต่อให้กลุ่มเพื่อนเพราะเห็นว่ามีค่าสำคัญที่คนอื่นน่าจะรับทราบได้ด้วย แต่หากเป็น “แถลงการณ์” จะไม่ส่งต่อเพราะนิสิตเห็นว่ามีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ จึงเลิกส่งต่อ อีกช่องทางหนึ่งของการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมือง คือ การโพสต์ลงในไฮไฟฟ์ (hi5) หรือเว็บบล็อก (web blog) ในขณะที่บางคนเห็นว่า ไม่ส่งต่อเพราะไม่แน่ใจว่าข่าวสารทางการเมืองที่ส่งมาให้ นั้นมีความถูกต้องเพียงใดหรือไม่ และกลัวถูกสืบสาวมายังตัวเอง แต่บางคนเมื่อรับข่าวสารทางการเมืองมาแล้วแต่ก็ไม่ทำอะไรต่อ ดังที่ผู้ร่วมสนทนาได้กล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

“ก็ได้รับ และ Forward บ้าง บางอันที่เราเห็นว่าสำคัญหรือคนส่วนใหญ่ก็นำรู้ด้วย แต่ว่าพอเป็นแถลงการณ์หลังๆมาก็ไม่ค่อยได้ส่งแล้ว เพราะรู้สึกว่ามันออกมามากเกินไป ตั้งแต่เรื่องที่พันธมิตร ก่อนที่จะได้นายกอภิสิทธิ์ พันธมิตรก็รุกหนักมาก เพื่อต้องการชัยชนะทางการเมือง ก็เริ่มรู้สึกว่าแถลงการณ์มันเยอะมาก จนไม่รู้ว่าแถลงการณ์ของกลุ่มไหนเป็นอะไร ก็เลิกส่งไป...”

(Young PAD 1)

17 กุมภาพันธ์ 2552

บางคนกล่าวว่าได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองเป็นประจำสม่ำเสมอ โดยรับจากบุคคลที่นิสิตเห็นว่ามีค่าใกล้เคียงคลุกคลีลงใน หากเห็นว่าข่าวสารทางการเมืองข่าวใดมีความน่าสนใจ ก็จะส่งต่อ หรือบางครั้งไปอ่านเว็บแล้วพบข่าวสารทางการเมืองที่น่าสนใจและต้องการให้ผู้อื่นรับรู้ นิสิตจะส่งข่าวสารทางการเมืองนั้นต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในส่วนนี้เองจะพบว่าผู้ส่งต่อข่าวสารทางการเมืองผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากได้ใช้วิจารณญาณประเมินข่าวสารที่ได้รับมาในระดับหนึ่งก่อนที่จะมีการส่งต่อ

จากการสนทนากลุ่มยังพบอีกว่า ผู้เข้าร่วมสนทนาจะส่งข่าวสารทางการเมืองกับบุคคลที่ตนเห็นว่ามีค่าเกี่ยวข้องกับข่าวสารทางการเมืองนั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายในกลุ่มของ

ตนเอง โดยส่วนมากจะส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารเรื่องที่น่าสนใจกันในกลุ่ม
 ดังที่ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งกล่าวว่า

“ก็จะเป็นกลุ่มของผมเองด้วย ที่จะติดต่อกันทางจดหมาย
 อิเล็กทรอนิกส์ แล้วก็มีกลุ่มของ TGO (Taksin Get Out) ที่เขา
 จะทำเป็นข้อมูลเรื่องคุณทักษิณค่อนข้างเยอะ แล้วก็ส่งไปยัง
 กลุ่มต่างๆให้ได้รับรู้ด้วย”

(Young PAD 7)

17 กุมภาพันธ์ 2552

5.1.3 กระดานสนทนา (กระดานสนทนา)

จากการสนทนา พบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาจะเข้าไปอ่านกระทู้ต่างๆ เพราะ
 อยากรู้ว่าคนอื่น ๆ คิดอย่างไร แต่ไม่เขียนข้อคิดเห็น (Comment) เนื่องจากเข้าไปอ่านเพียงต้องการ
 ทราบความคิดเห็นของคนอื่น ๆ และเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจอยู่ในกระดานสนทนาขณะนั้น
 มากกว่า **ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการใช้กระดานสนทนา (กระดานสนทนา) จัด**
อยู่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน ระดับของการเปิดรับความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งการ
มีส่วนร่วมในลักษณะนี้ยังอยู่ในระดับที่น้อย

ซึ่งจากการสนทนากลุ่ม ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้กล่าวถึงพฤติกรรมของตนเองในการ
 เข้าใช้กระดานสนทนาเอาไว้อย่างหลากหลาย แต่ล้วนเป็นในรูปแบบของการเข้าอ่าน และแสดง
 ความคิดเห็นบ้างในบางครั้ง ส่วนผู้เข้าร่วมการสนทนาจำนวนหนึ่งกล่าวว่า จะเข้าไปติดตาม
 ข่าวสารทางการเมืองผ่านทางเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์เพราะนิสัยเห็นว่าบุคคลที่เข้าไปใช้บริการ
 เว็บไซต์จะเป็นผู้ใหญ่ น่าจะมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเป็นจำนวนมาก และ
 อาจได้รับความรู้ใหม่ อีกทั้ง ลักษณะของกระดานสนทนาในเว็บไซต์แบ่งเป็นหลายห้อง มีการ
 วิเคราะห์แบบเจาะลึกเป็นเรื่องๆ หากเป็นห้องการเมืองก็จะมีบทวิเคราะห์ที่หลากหลาย

จากการพูดคุยเรื่องกระดานสนทนาต่าง ๆ ทำให้พบว่า กระดานสนทนาที่
 ผู้เข้าร่วมการสนทนาเข้าไปได้แก่ ฟ้าเดียวกัน พันทิป ห้องราชดำเนิน ประชาไท TGO ผู้จัดการ
 ออนไลน์ กระดานสนทนาพันธมิตร พันทิปและการค้นหาด้วย search engine ต่างๆ บางคนเข้า
 กระดานสนทนาต่าง ๆ ดังข้างต้นบ่อยครั้งก็จะมีความคิดเห็นกับกระดานสนทนานั้น ๆ และทราบถึง
 วิถีปฏิบัติในการแสดงความคิดเห็นในแต่ละบอร์ด ซึ่งจากการสนทนาผู้ร่วมสนทนาบางส่วนนั้น

กล่าวเป็นไปในทางเดียวกันในเรื่องของการเลือกที่จะแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนา ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะแสดงความคิดเห็นบ้างตามโอกาสและข้อมูลของตนเองที่มี

แต่สำหรับบางคนมีความพึงพอใจที่จะสมัครเป็นสมาชิกกระดานสนทนาเพื่อต้องการอ่านข่าวสารทางการเมือง และต้องการทราบว่าสมาชิกรายอื่นถกเถียงเรื่องเกี่ยวกับการเมืองในเรื่องใด โดยไม่ตอบกระทู้ จากการสนทนาพบอีกว่า ข้อจำกัดของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกระดานสนทนาคือ กระดานสนทนาบางเว็บไซต์ที่เข้าไปแสดงความคิดเห็นในบางเรื่องอาจจะไม่เหมาะสมมีความจำเป็นที่นักท่องกระดานสนทนา จำเป็นต้องทราบถึงส่วนนี้ จากการพูดคุยยังพบข้อมูลที่น่าสนใจอีกว่า ผู้ร่วมสนทนาในกลุ่มบางคนนั้นจะมีกระดานสนทนาเฉพาะของกลุ่ม นั่นก็คือกระดานสนทนาของเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD), ในเว็บไซต์ไฮไฟว์ และจะใช้สื่ออื่นการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ ห้องสนทนาในโปรแกรมสนทนาแคมฟร็อก (Camfrog) โดยแบ่งเป็นห้องของพันธมิตร และห้องของ นปช. เลียนแบบกับกระดานสนทนาทางการเมืองที่ผู้ร่วมสนทนาในกลุ่มเหล่านี้เคยเข้าไปอ่านและใช้บริการ

6. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบอื่น ๆ ของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ และกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก

จากการสนทนากลุ่มพบว่า นอกจากการที่กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) จะใช้ช่องทางของสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อการการติดตามข่าวสารทางการเมืองและใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลกันแล้ว การสื่อสารและการติดต่อกันที่เข้มข้นนั่นเอง ถือเป็นข้อได้เปรียบที่ส่งผลให้เกิดการต่อยอดไปสู่ กระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งทั้งกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ได้มีการจัดทำขึ้นดังนี้

6.1 การจัดทำเว็บไซต์และแผ่นพับทางการเมือง

จากการสนทนาพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนา เคยจัดทำเว็บไซต์ข่าวสารทางการเมือง แต่ไม่ได้ทำอย่างจริงจัง และบางส่วนเคยทำแผ่นพับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เพราะต้องการให้มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความจริงและเป็นการสร้างพื้นที่ให้กับความคิดเห็นของตัวเองหรือกลุ่มด้วย โดยทำแผ่นพับเอาไปแจกที่สยาม สีลม อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และตามมหาวิทยาลัยที่ต่างๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการจัดทำเว็บไซต์ และแผ่นพับ/ใบปลิวเกี่ยวกับการเมืองเหล่านี้ของ

กลุ่มผู้สนทนาเอง ถือได้ว่าเป็นกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่น่าสนใจอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถจัดอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับการให้ข้อมูล ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่น้อย ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นกัน

สมาชิกในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกษัตริย์ (YoungPAD) มีบางคนที่เคยร่วมสร้างกระดานสนทนา และร่วมทำกระดานสนทนาของกลุ่ม เช่น youngpad.org และ youngpad.hi5.com ซึ่งกำลังจะเริ่มทำนิตยสารอีกฉบับหนึ่งเกี่ยวกับการเมือง เผยแพร่ในเว็บไซต์ โดยจะทำเป็นคอลัมน์ต่างๆ มีแพชั่น การเมือง วัฒนธรรม อีกด้วยแต่จากการพูดคุยพบว่ายังอยู่ในขั้นตอนของการเตรียมการและค่อนข้างติดขัดอยู่ไม่น้อย แต่อย่างไรก็ตามในส่วนนี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า ในกลุ่มของผู้ร่วมสนทนามีความตื่นตัวในเรื่องนี้ และยังพบว่าผู้เข้าร่วมการสนทนาจำนวน 2 คน เคยทำ blog ของตัวเอง และหนึ่งในกลุ่มผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งก็ยังคงกล่าวเพิ่มเติมว่าตนเองนั้นมักจะเขียนบทความแสดงความคิดเห็นของตนและนำความคิดเห็นของบุคคลอื่นใส่ไว้ใน journal เช่น youngpad.hi5.com

6.2 การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

นอกเหนือจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มผู้ร่วมสนทนาทั้งสองกลุ่มในรูปแบบของการเผยแพร่ ส่งต่อข่าวสารข้อมูลทางการเมืองแล้วนั้น ผู้เข้าร่วมสนทนาจากทั้งสองกลุ่มยังกล่าวถึงรูปแบบการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงขึ้นไปนั่นก็คือ **ในระดับการปรึกษาหารือ** ซึ่งเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับที่เพิ่มขึ้นจากเดิมที่ทำเพียงแต่รับข่าวสารถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่น่าสนใจนี้กล่าวคือ เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองโดยการเข้าไปสังเกตการณ์ในการประท้วงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การเข้าไปฟังข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเก็บรายละเอียด และบางคนเข้าร่วมในเหตุการณ์ที่เรียกว่า “ไฮปาร์ค” แต่อย่างไรก็ตามในการสนทนาดังกล่าวก็มีสมาชิกบางท่านที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบของการเข้าร่วมในเหตุการณ์

“อย่างไปมีอบก็มีบ้าง ตอนที่ทำกลุ่ม ก.ป.ก. เราทางบให้กลุ่ม ไม่มีใครให้เงินเรา เราก็ทำแค้กไปขายกันที่มีอบ เรื่องรณรงค์ของ ก.ป.ก.ก็จะมี ด้านศาลรัฐธรรมนูญ เล่นละคร ล้อเลียนการเมือง ไปร่วมประท้วงบ้าง ส่วนมากจะชอบเล่นละคร ล้อเลียน ไปตามสถานที่ราชการ”

(ก.ป.ก. 1)

6 กุมภาพันธ์ 2552

สมาชิก ก.ป.ก. ท่านหนึ่งกล่าว

“ ก็เข้าอยู่ อย่างที่ผ่านมากลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่นี้ ก็ตั้ง
มาเพราะสาเหตุทางการเมือง ต้องการที่จะรณรงค์ทาง
การเมืองโดยเฉพาะ ในหลายประเด็น ส่วนใหญ่จะเป็น
ประเด็นร้อนที่จะทำงานระยะยาว ตอนนี้อยู่ สนนท. เป็น
สถานีสตินักศึกษาแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรนักศึกษาที่ทำ
ประเด็นสังคมการเมืองอยู่แล้วแต่ว่า จะไม่ค่อยจะได้จับ
ประเด็นร้อนบ่อยมาก แต่เน้นทำงานระยะยาวมากกว่า
อุดมการณ์ทางการเมืองก็มีอยู่”

(ก.ป.ก. 9)

6 กุมภาพันธ์ 2552

กล่าวโดยสรุปแล้วจากการสนทนาทำให้ทราบว่าผู้ร่วมสนทนากลุ่มนั้นจะเข้าร่วม
กิจกรรมทางการเมืองและเข้าร่วม เคลื่อนไหวโดยแล้วแต่ความสนใจและความสมัครใจของแต่ละ
คน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังค้นพบอีกว่า การสนทนากับผู้เข้าร่วมสนทนาคนอื่นก็ได้ชี้ให้เห็นแนวทาง
ของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ อีก เช่น การร่วมลงชื่อถอดถอน
รัฐมนตรี การลงประชามติ การเข้าชื่อเพื่อประท้วงในเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งการกระทำ
เช่นนี้ ถือได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก

อย่างไรก็ตามมีผู้เข้าร่วมสนทนาจำนวน 1 คน ได้ให้เหตุผลที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง
เพราะมองว่า การกระทำเช่นนี้เหมือนการได้เป็นตัวแทนเยาวชนที่เป็นกระบอกเสียงให้กับเขา
ว่าการเมืองมีผลกับเขาอย่างไร ไม่ใช่แค่พวกเขาที่มีหน้าที่เรียนอย่างเดียว

ด้วยเหตุนี้เป็นหลักฐานอย่างหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่ม
เครือข่ายเยาวชนภูษาคติ และกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่นี้ นั้นมีส่วนสืบเนื่องมาจากการติดตาม
ข่าวสารทางการเมืองผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทั้งผ่านทางเว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และ
กระดานสนทนาต่าง ๆ ที่เป็นส่วนกระตุ้นให้สมาชิกของทั้งสองกลุ่มมีการตื่นตัวทางการเมืองมาก
ขึ้น อีกทั้งยังเป็นสื่อกลางในการอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

อีกด้วย เมื่อสมาชิกของทั้งสองกลุ่มได้รับข่าวสารที่เพียงพอและเป็นประโยชน์ จึงทำให้เกิดแรงผลักดันในการแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ดังข้างต้นที่ได้กล่าวมาแล้วนั่นเอง

7. สรุบบทบาทของอินเทอร์เน็ตอันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากตัวแทนนิสิตกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกษัตริย์ (Young PAD) และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.)

7.1 บทบาทของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยพื้นฐาน

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาได้ให้ความคิดเห็นว่า นิสิตนักศึกษายังมีบทบาทในการเมืองน้อย เช่น เห็นได้จากที่คณะรัฐศาสตร์เมื่อครั้งที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งกลุ่มคนเล็กๆ ให้ความสนใจเท่านั้น สาเหตุที่มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยเพราะ มีแนวคิดต่างกัน ถูกปลูกฝังมาไม่เหมือนกัน อีกทั้งมีความแตกต่างกันในปัจจุบัน โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม เช่น ผู้ที่มีพื้นฐานโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่สูงกว่า สามารถเข้าถึงคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้มากกว่าผู้ที่มีพื้นฐานโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่ด้อยกว่า

ในส่วนของปัจจัยด้านความสนใจส่วนตัวนั้นทำให้ในปัจจุบันนิสิตนักศึกษามีแนวความคิดหลากหลาย มีการแสดงพฤติกรรมการเมืองหลากหลาย บางส่วนที่ออกมาเคลื่อนไหวก็มีบ้าง บางส่วนที่อยู่เฉยๆก็มีบ้าง แต่สำหรับคนที่ออกมาต่อสู้เพราะรู้สึกที่ทางภาครัฐไม่มีความยุติธรรม จึงต้องเคลื่อนไหวทำอย่างไรก็ได้ให้สังคมสามารถดำเนินไปได้ โดยยึดว่าอยากให้เกิดประโยชน์กับสังคมมากที่สุด

“คิดว่าตอนนี้ นิสิตมีบทบาทค่อนข้างน้อยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างที่บอกไปว่าเขาเห็นเรื่องการเมืองเป็นเรื่องไกลตัวไปแล้ว และด้วยเรื่องของอาจจะในสังคมตอนนี้ มันมีสิ่งยั่วยวนมากกว่า ดึงให้เขาสนใจเรื่องอื่น เคยเห็นพี่ๆ เขามีเคลื่อนไหวทางการเมือง อย่างเช่นช่วงที่มีพันธมิตร เห็นที่คณะรัฐศาสตร์ ก็จะมีบางกลุ่มที่เขาออกมาเขียนป้าย ออกมาชักชวนให้คนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

แต่มันก็ยังเป็นเพียงแค่กลุ่มเล็กๆกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมันก็กลายเป็นว่าคนที่เขามอง เขาก็จะมองว่าพวกนี้เอียงซ้าย ทำไม่ถึงไม่ไปทำอย่างอื่น กลายเป็นว่าเรื่องที่ไม่ดีไป คนไม่ยอมเข้าไปร่วม บางที่เขาอาจจะขาดความเข้าใจในเรื่องของบางเรื่อง ขาดความรู้และมีทัศนคติที่ไม่ดี”

(Young PAD 2)

17 กุมภาพันธ์ 2552

สำหรับเสียงของนิสิตนั้นแท้จริงแล้ว มีส่วนสำคัญอย่างมากแต่นิสิตนักศึกษากลับไม่ตระหนักถึง ไม่เชื่อในพลังของตัวเอง ซึ่งพลังนั้นสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ พลังของนักศึกษาเป็นเหมือนภาพลักษณ์ที่ไม่มีพลัง ไม่มีการเคลื่อนไหวในมหาวิทยาลัยตัวเอง ไม่มีการต่อยอด เพราะคนยังติดภาพลักษณ์ของนักศึกษา 14 ตุลาซึ่งที่จริงมันอาจจะไม่ใช่อย่างนั้น และตัวแทนนิสิตทั้งสองกลุ่มยังมีความเชื่อมั่นในพลังของพลังนิสิตนักศึกษาในรุ่นสมัยของตนเอง อยู่ไม่น้อย เพียงแต่ด้วยเงื่อนไขของเหตุการณ์และสภาพของสังคมที่ทำให้ พลังของนิสิต นักศึกษา ยังไม่ได้แสดงออกอย่างเต็มที่นั่นเอง โดยเชื่อมั่นอีกว่าในส่วนของภาคประชาชนทุกคนล้วนมีความสนใจทาง

พรรคคนที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งจากการพูดคุยสนทนาในกลุ่มมีข้อสังเกตเรื่องของนิสิตนักศึกษาในส่วนของคณะรัฐศาสตร์บางคน ที่ผู้ร่วมสนทนาบอกว่า นิสิตที่เรียนรัฐศาสตร์บางคนก็เข้าใจการเมือง บางคนก็เข้าใจเพื่อจะไปสอบ หรือเพื่อไปทำรายงาน อีกส่วนหนึ่งเข้าใจแต่ไม่อยากออกมาเคลื่อนไหว มองว่าพลังนักศึกษาไม่แน่นเหมือนก่อน ประกอบกับมวลชนที่เป็นแนวร่วมยังมีน้อยด้วยจึงส่งผลต่อการเคลื่อนไหวของกลุ่มนิสิต นักศึกษานั้นเอง

“คิดวานิสิต นักศึกษากับการเมืองเป็นอะไรที่มีส่วนร่วมน้อยมาก แต่คือคนใกล้ตัวก็จะมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่คือถ้านับส่วนใหญ่เลย ทั้งประเทศ เอาจริงๆคนที่รู้การเมืองนั้นน้อยมาก แล้วคนที่สนใจการเมืองจริงๆแบบลงลึกก็น้อยมาก บทบาทน้อย คือไม่รู้ว่าเขาไม่สนใจเองหรือว่าการศึกษาที่รัฐบาลป้อนให้มันทำให้เขาไม่สนใจ”

(ก.ป.ก. 5)

6 กุมภาพันธ์ 2552

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าในกลุ่มสนทนามีความคิดเห็นว่า คนสมัยนี้ขาดจิตสำนึกทางการเมือง เพราะถูกชักจูงจากสภาพแวดล้อมได้ง่าย แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมของสังคมนั้นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาด้วย

จากการสนทนากลุ่มเพิ่มเติม ยังพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนามีความคิดเห็นว่า การเปิดประเด็นคุยกับกลุ่มเพื่อนในเชิงสรรค์สร้าง ควรจัดกิจกรรมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านอื่น เช่น ทำเสื้อ ทำหนังสือ วารสารมาแลกเปลี่ยน เป็นการสร้างพื้นที่ให้เกิดการพูดคุยเรื่องการเมืองให้เป็นวงกว้างมากขึ้นนั่นเองอันจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงขึ้น และเผยแพร่แนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้นด้วย

7.2 อินเทอร์เน็ตช่องทางในการสื่อสารทางการเมือง

จากการสนทนานั้นสามารถนำไปสู่ประเด็นเรื่องอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองและถือว่าเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่น่าไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเคลื่อนไหวทางการเมืองมากขึ้น เนื่องจากในอินเทอร์เน็ตนอกจากจะมีช่องทางให้ผู้ที่สนใจเรื่องการเมืองเข้าไปอ่านข่าวสารและติดตามข่าวสารแล้ว เองด้วยอินเทอร์เน็ตค่อนข้างมีอิสระระดับหนึ่งในการแสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยเฉพาะรูปแบบของการเป็นเครือข่ายของคนที่สนใจเรื่องเดียวกัน ย่อมทำให้เกิดพลังในการรวมตัวกันของคนได้ อีกทั้งการสนทนาในลักษณะตอบกระทู้ หรือ การแสดงความคิดเห็นระดับบุคคล ในรูปแบบของการเขียนบล็อก ก็เป็นส่วนช่วยกระตุ้นให้คนมีจิตสำนึกร่วมทางการเมืองได้ ดังที่ตัวแทนนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) ได้ให้ข้อมูลไว้อย่างน่าสนใจว่า

“...คิดว่าช่วยมาก อย่างที่ผ่านมา การเคลื่อนไหวทางการเมืองจะเห็นได้ว่า หลายกลุ่มๆ เช่นกลุ่มพลเมืองภิวตัน หรือว่ากลุ่มของ youngpad สาธิตมีชวาน ไม่ว่าจะสีแดงสีเหลืองหรือพรรคการเมือง ต่างต้องมีเป็นของตนเอง เวลาจะมีอะไรก็จะ Update ข้อมูลข่าวสารผ่านทางนี้ ไม่ว่าจะทำเว็บเป็นของตนเอง จะทำ Blog ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ บางกลุ่มก็มีเกมทางการเมืองให้เล่น คล้ายๆภาพเคลื่อนไหวก็มี

สมัยนี้ไม่จำเป็นที่จะต้องรวมพลอะไรมากมาย แค่คุยกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทำให้ความเข้าใจทางการเมือง หรือการรวมกลุ่มอะไรสักอย่างเพื่อที่จะทำอะไรสักอย่างมันก็ทำได้ง่ายขึ้น ในตอนนี้เราก็เห็นแล้วว่า ใน hi5 หรือ facebook เองก็มีการใช้เครื่องมือตรงนี้รณรงค์ทางการเมืองได้เหมือนกัน”

(ก.ป.ก. 9)

6 กุมภาพันธ์ 2552

อย่างไรก็ตาม ความสนใจส่วนตัวมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตที่จะนำไปสู่ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงขึ้น เช่น สมาชิกในกลุ่มเครือข่ายเยาวชนภูษาคติ (Young PAD) ได้ใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ ไฮไฟฟ์ (Hi5) ในการนัดชุมนุมเพื่อเคลื่อนไหวทางการเมืองร่วมกัน อีกทั้งยังมีการพูดคุยกับกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นทางด้านการเมืองสอดคล้องกันในเว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น ในเว็บไซต์ของกลุ่มเครือข่ายฯ เอง

7.3 บทบาทที่ควรจะเป็นของนิสิต นักศึกษา ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตัวแทนนิสิตทั้งสองกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นว่า นิสิตนักศึกษาในฐานะที่เป็นประชาชนควรที่จะสนใจ ติดตามข่าวสาร ไม่ปิดหูปิดตา เพื่อรับข้อมูลที่เป็นความจริง แม้ปัจจุบันสื่อเองบางส่วนก็ตกอยู่ภายใต้ทุนนิยม ใครมีเงินสามารถทำให้สื่อเบี่ยงเบนได้ แต่อย่างไรก็ตามสื่อบางกลุ่มเงินก็ซื้อไม่ได้ เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญคือประชาชนต้องหารับทราบข้อมูลที่เป็นความจริงแล้วจะสามารถวิเคราะห์และแสดงพฤติกรรมออกมาได้ สำหรับคนที่มีภาระงานมาก มีภารกิจต้องดูแลครอบครัว ก็อาจจะออกมามีส่วนร่วมในรูปแบบของ ในฐานะประชาชนคนหนึ่งที่จะรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติไว้ ซึ่งนั่นน่าจะเป็นทางออกหนึ่ง ดังที่ผู้ร่วมสนทนาท่านหนึ่งกล่าวถึงเรื่องนี้ว่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“การติดตามข่าวสารทางการเมือง รู้ในเรื่องที่เป็นเรื่องจริงมากกว่าที่จะเป็นการป้อนข่าวสารที่มาจากฝ่ายกระแสหลัก ถือว่าเป็นการสนใจทางการเมืองในระดับที่ดีมาก ที่นิสิตจะสามารถทำได้”

(ก.ป.ก. 5)

6 กุมภาพันธ์ 2552

การมีส่วนร่วมของประชาชนทางด้านการเมือง ส่วนใหญ่แล้วน่าจะเป็นในส่วนของ การติดตามข่าวสารทางการเมือง ซึ่งน่าจะเป็นสิ่งที่เราสามารถทำได้ดีที่สุดสำหรับฐานะของการ เป็นนิสิต เนื่องจากในกลุ่มสนทนามองว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองนั่นเองเป็นพื้นฐานในการ เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในต่อไปได้ นิสิตนักศึกษาในฐานะที่เป็นประชาชนควรที่จะมีความ สนใจ โดยจะส่งผลถึงจิตสำนึกที่จะเกิดขึ้นเองแล้วก็จะพัฒนาไปเรื่อยๆ และยังสนับสนุนให้นิสิต นักศึกษานำความรู้ทางการเมืองที่ได้รับจากช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ นำไปเผยแพร่อีกด้วย

“เราก็จัดตั้งเป็นกลุ่มในมหาวิทยาลัยก็ได้ ให้ความรู้กับคนใน มหาวิทยาลัย สามารถเผยแพร่สิ่งที่เราคิดว่านิสิตควรจะทำ นิสิตไม่เข้าใจให้คนอื่นได้รับรู้ นอกจากนี้ ถ้าเราอยู่บ้านเราก็ ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตส่งข้อมูล อะไรที่เราจะไปอ่านมาให้เพื่อน ทำ กระดานสนทนา ก็ทำได้”

(Young PAD 4)

17 กุมภาพันธ์ 2552

ผู้เข้าร่วมสนทนายังมีความคิดเห็นเสริมว่า นิสิตนักศึกษาในฐานะที่เป็นประชาชน ควรที่จะมีความรู้และเผยแพร่ความรู้ เช่น เรื่องสิทธิของบุคคล สิทธิประชาชน กฎหมายเบื้องต้น หรือช่วยเหลือคนด้อยโอกาส เนื่องจากอย่างน้อยนิสิตนักศึกษาที่มีความรู้ รู้เท่าทันกับเรื่อง การเมืองของประเทศ เช่นเรื่องสิทธิ ถ้ามีความรู้เรื่องนี้บ้าง ก็จะไปต่อกับบางเรื่องที่จะถูก ละเมิดสิทธิโดยไม่รู้ตัวได้

8. การอภิปรายผลเชิงคุณภาพ

ในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามการเก็บข้อมูลเชิงลึก พบว่า จากการสนทนากลุ่มระหว่างนิสิตกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) กับกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD) นั้น นิสิตทั้งสองกลุ่มสนใจข่าวการเมืองอย่างมาก โดยได้รับข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตและโทรทัศน์มากที่สุด กลุ่มที่ศึกษาทั้ง 2 กลุ่มจะใช้อินเทอร์เน็ตโดยเป็นส่วนหนึ่งของช่องทางในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็ว มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอห์นสัน (Johnson, 2002 :417) ได้กล่าวว่า การเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองสามารถทำได้ในเวลาอย่างรวดเร็ว, เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย, สามารถสืบค้นจากที่บ้านหรือสถานศึกษาได้ กิจกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต กลุ่มสนทนาทั้ง 2 กลุ่ม โดยส่วนมากเริ่มต้นกิจกรรมจากการใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ กิจกรรมต่อมาเกิดขึ้นหลังจากการอ่านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองก็จะใช้การอ่านข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านช่องทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยสื่อสารในกลุ่มของตน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดูมาเลา (Dumalo, 2003: 283-308) พบว่าเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์สื่อสารกับกลุ่มของตนนั้น เพราะจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวก ไม่กำหนดหรือจำกัดเวลาในการใช้ สามารถสื่อสารสนองความต้องการได้ตลอดเวลา และกิจกรรมสุดท้ายคือ การใช้กระดานสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอห์นสัน (Johnson, 2002 :417) ได้กล่าวว่า กระดานสนทนาเป็นรูปแบบของเทคโนโลยีสื่อสารช่วยขยายฐานการปฏิบัติในระบบประชาธิปไตยให้กว้างขวางขึ้น อำนวยความสะดวกในการรวบรวมความคิดเห็นหรือแม้กระทั่งประจักษ์ต่อประเด็นปัญหาในระดับชาติ

นอกจากกลุ่มสนทนาทั้ง 2 กลุ่มจะอาศัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตแล้ว ยังได้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบอื่น ได้แก่ การประท้วง การลงนามรายชื่อเพื่อตรวจสอบ การออกแถลงการณ์ การฟังกาารอภิปรายต่อสาธารณชน กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาตินั้นยังได้ร่วมเดินขบวน ชื่นปราศรัย และเข้าชื่อเพื่อถอดถอนรัฐมนตรีด้วย ในด้านข้อเสนอแนะของนิสิตทั้ง 2 กลุ่มนั้นมีความคิดเห็นตรงกันว่า นิสิตควรมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเดิม โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับ มลินี สมภพเจริญ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อินเทอร์เน็ตส่งผลต่อ

กระบวนการทางประชาธิปไตย และเป็นเครื่องมือที่สามารถกระตุ้นให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

จากการศึกษาเชิงคุณภาพนั้น พบว่า การมีส่วนร่วมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสอดคล้องกับแนวคิดและนิยามด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหลักสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผ่านกิจกรรมกลุ่มและการเสนอความคิดเห็นทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่นิสิตนักศึกษาใช้ในการค้นหาข้อมูลข่าวสาร และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้อย่างเสรี จึงเป็นที่นิยมในกลุ่มนิสิต ที่จะใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากรายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2550 ของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำรวจเมื่อเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2550 (ชฎามาศ ธวัชเศรษฐกุล, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยนสมนิยาม (2548) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์มีทัศนคติด้านสิทธิและหน้าที่ปวงชนชาวไทยอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อสิทธิในการเลือกตั้งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ในทางตรงกันข้าม ผู้วิจัยพบว่า ในทางทฤษฎีพื้นที่สาธารณะของฮาร์เบอมาสที่มีความเชื่อว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีความเสรีนั้น หากแต่ในทางปฏิบัติผู้วิจัยพบว่าการใช้อินเทอร์เน็ตกับการสื่อสารทางการเมืองประสบปัญหาที่ไม่มีความเป็นเสรีในการแสดงความคิดเห็นเพราะถูกปิดกั้นจากภาครัฐในบริบทของประเทศไทย จากความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนากล่าวว่า

“ในอินเทอร์เน็ตที่เคยคิดว่ามันเสรีแล้ว แต่ก็ไม่ได้ทั้งหมด ยกตัวอย่างข่าวของอาจารย์ไจลส์ ตัวแฉการฉ้อโกงของอาจารย์นั้นโดนขีดฆ่าทุกคำที่พูดถึง เบื้องบนจนอ่านไม่รู้เรื่อง เมื่อไปหาข้อมูลต่อ เว็บบางเว็บก็โดนบล็อกจากไปเลย คือกลายเป็นว่าง ๆ เคยคิดว่าสื่ออินเทอร์เน็ตที่คิดว่าเสรีมันก็ไม่ได้เสรีสุด ๆ ในเรื่องทางการเมือง”

(Young PAD 6)

17 กุมภาพันธ์ 2552

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต เนื่องจากสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่ายในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองได้ง่ายขึ้น ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษาวิจัย มีความสนใจและให้ความสำคัญต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมืองสูง จึงทำให้พวกเขาใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางหนึ่งในการแสดงการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนา เป็นต้น

โดยการยืนยันสมมติฐานของการวิจัยว่าการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต จะนำเสนอบทวิเคราะห์ทางสถิติที่สนับสนุนเชิงคุณภาพในบทถัดไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผลเชิงปริมาณ

การวิจัยเรื่อง “อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย นำมาประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS ซึ่งจะนำมาแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล และงานวิจัยฉบับนี้ยังใช้การวิจัยแบบผสมผสานเพื่อให้เกิดความชัดเจนของความคิดเห็นในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ผู้วิจัยจึงใช้การสนทนากลุ่ม(Focus Groups Discussion) และใช้เครื่องมือที่เป็นสัมภาษณ์ เพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างของนิสิตมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เพื่อบรรณาการให้งานวิจัยเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในการประมวลผลแบบสอบถามในขั้นตอนเชิงปริมาณที่ผู้วิจัยจะนำเสนอไว้เป็นลำดับแรกนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	สัมประสิทธิ์การพยากรณ์
β	แทน	สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที
X	แทน	ตัวแปรต้น การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต
X_1	แทน	ตัวแปรต้น ทางด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสาร
X_2	แทน	ตัวแปรต้น ทางด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
X_3	แทน	ตัวแปรต้น ทางด้านกระดานสนทนา
Y	แทน	ตัวแปรตาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต
Sig.	แทน	ตัวเลขที่ได้จากวัดทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน
p	แทน	Probability ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีดังนี้ .05 หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นในข้อมูล 95% .01 หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นในข้อมูล 99%

ข้อมูลด้านประชากรที่ศึกษา

1) เพศ

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีสัดส่วนประชากรเพศหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 54 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 46 โดยพบว่ามีจำนวนหญิงมากกว่านิตชายเล็กน้อย

2) อายุ

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 18 – 24 ปี ซึ่งค่าเฉลี่ยของอายุนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ 20.37 ปี

3) ฐานะทางเศรษฐกิจ

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนมากมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 10,001 – 50,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 65

4) ภูมิลำเนา

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนมากเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 67

5) คณะ/แผนการเรียน

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และรัฐศาสตร์ ซึ่งเก็บข้อมูลจากนิสิตคณะรัฐศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28 (สำนักงานการทะเบียนและประมวลผล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551 : ออนไลน์ (คำนวณโดยผู้วิจัย))

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษา

ตอนที่ 3 การอภิปรายผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน

1.1 การศึกษาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวม จำแนกรายข้อ

จากนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 198 ตัวอย่าง จาก 4 คณะ ซึ่งได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และคณะครุศาสตร์นั้น พบว่า มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยติดต่อกับคนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จะมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ มากที่สุด ในด้านกระดานสนทนานั้นจะรับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนามากที่สุด ตามลำดับ

ในด้านของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น กลุ่มตัวอย่างได้มีการให้ข้อมูลรายข้อ ในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือ ในด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่าน กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มากที่สุด ในด้านการปรึกษาหารือ นั้น จะมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์มากที่สุด ในด้านการวางแผนร่วมกันนั้น จะมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มากที่สุด ในด้านการร่วมปฏิบัติการนั้น จะมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด และในด้านการควบคุมโดยประชาชนนั้น จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เช่นกัน ตามลำดับ ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 2 - 12

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	N
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต	3.49	.43	198
- ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.47	.53	198
- ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.55	.55	198
- ด้านกระดานสนทนา	3.47	.65	198

จากตารางที่ 2 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านของตัวแปรอิสระเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตนั้น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.49 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.55 รองลงไปได้แก่ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับด้านกระดานสนทนา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.47

ตารางที่ 3 แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายชื่อ

ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. กลุ่มคนทำงาน	3.49	1.09	ปานกลาง
2. เพื่อนสนิท	3.66	.99	ปานกลาง
3. กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง	3.45	1.01	ปานกลาง
4. องค์กรอิสระ (NGOs)	3.29	1.09	ปานกลาง
5. คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง	3.89	1.05	ปานกลาง
รวม	3.55	.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวม 3.55 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 5 รายข้อนั้นก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด คือ 3.89 รองลงไปได้แก่เพื่อนสนิท มีค่าเฉลี่ยรวม 3.66 กลุ่มคนทำงาน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.49 เป็นอันดับที่ 3 กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.45 เป็นอันดับที่ 4 และองค์กรอิสระ(NGOs) มีค่าเฉลี่ยรวม 3.29 เป็นอันดับสุดท้าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายข้อ

ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนรวม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ	4.08	1.07	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ	3.51	1.03	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com	3.58	.86	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com	3.31	1.07	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.08	1.18	ปานกลาง
6.ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.17	1.06	ปานกลาง
7. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.53	1.02	ปานกลาง
รวม	3.47	.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่าค่าเฉลี่ยรวมด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 7 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 4.08 รองลงมาคือเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.58 ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.53 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.51 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.31 เป็นอันดับที่ 5 ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.17 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.08 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 5 แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อ

ด้านกระดานสนทนา	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. รับประทานอาหารทางการแพทย์เมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.80	.87	ปานกลาง
2. รับประทานอาหารความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.43	.94	ปานกลาง
3. รับประทานอาหารเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.43	.95	ปานกลาง
4. รับประทานอาหารเผยแพร่ข่าวสารทางการแพทย์เมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.31	1.05	ปานกลาง
5. รับประทานอาหารตั้งประเด็นคำถามทางการแพทย์เมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.37	1.01	ปานกลาง
รวม	3.47	.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 ปราบกฏผลดังนี้

ในด้านกระดานสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านกระดานสนทนาทั้ง 5 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ รับประทานอาหารทางการแพทย์เมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.80 รองลงไปได้แก่ รับประทานอาหารความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ รับประทานอาหารเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันคือ 3.43 รับประทานอาหารตั้งประเด็นคำถามทางการแพทย์เมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.37 เป็นอันดับที่ 3 และรับประทานอาหารเผยแพร่ข่าวสารทางการแพทย์เมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.31 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 6 แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	n
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต	3.24	.70	198
- การให้ข้อมูล	3.40	.72	198
- การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	3.20	.74	198
- การปรึกษาหารือ	3.30	.78	198
- การวางแผนร่วมกัน	3.14	.79	198
- การร่วมปฏิบัติการ	3.24	.84	198
- การควบคุมโดยประชาชน	3.21	.75	198

จากตารางที่ 6 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านตัวแปรตาม ซึ่งในที่นี้คือตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ซึ่งเป็น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.24 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม 6 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ การให้ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.40 รองลงไปได้แก่ การปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.30 การร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.24 เป็นอันดับที่ 3 การควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.21 เป็นอันดับที่ 4 การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.20 เป็นอันดับที่ 5 และการวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.14 เป็นอันดับสุดท้าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ

ด้านการให้ข้อมูล	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนรวม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.87	1.21	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.18	1.02	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.33	1.02	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.29	1.09	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.12	1.13	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.17	1.08	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.52	1.24	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.48	.98	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.32	1.00	ปานกลาง
รวม	3.40	.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการให้ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.40 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการให้ข้อมูลข่าวสารทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดคือ 3.87 รองลงไปได้แก่ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.52 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.48 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.33 เป็นอันดับที่ 4 กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 3.32 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.29 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.18 เป็นอันดับที่ 7 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.17 เป็นอันดับที่ 8 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.12

ตารางที่ 8 แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.28	1.08	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.24	1.15	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.24	1.05	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.15	1.12	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.12	1.22	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.16	1.02	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.24	1.04	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.17	1.13	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.25	1.10	ปานกลาง
รวม	3.20	.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.20 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.28 รองลงไปได้แก่ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน คือ 3.24 กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 3.25 เป็นอันดับที่ 3 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.24 เป็นอันดับที่ 4 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.17 เป็นอันดับที่ 5 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.16 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 เป็นอันดับที่ 7 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.12 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 9 แสดงด้านการปรึกษาหารือรายชื่อ

ด้านการปรึกษาหารือ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.47	1.19	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.21	1.10	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.37	1.12	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.20	1.07	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.09	1.11	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.53	1.24	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.27	1.05	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.29	1.07	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.17	1.08	ปานกลาง
รวม	3.30	.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.30 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการปรึกษาหารือทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.53 รองลงไปได้แก่ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.37 เป็นอันดับที่ 3 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.29 เป็นอันดับที่ 4 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.27 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.21 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.20 เป็นอันดับที่ 7 กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 3.17 เป็นอันดับที่ 8 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.09 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 10 แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายข้อ

ด้านการวางแผนร่วมกัน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.07	1.09	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.15	1.10	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.19	1.07	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.15	1.13	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.06	1.14	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.17	1.16	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.14	1.07	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.15	1.11	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.26	1.13	ปานกลาง
รวม	3.14	.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.14 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านด้านการวางแผนร่วมกัน ทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด คือ 3.26 รองลงไปได้แก่เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.19 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.17 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน คือ 3.15 เป็นอันดับที่ 4 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.14 เป็นอันดับที่ 5 และเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.07 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.06 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 11 แสดงด้านการร่วมปฏิบัติการรายชื่อ

ด้านการร่วมปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.46	1.26	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.17	1.06	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.29	1.09	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.45	1.27	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.27	1.77	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.14	1.16	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.11	1.01	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.17	1.10	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.15	1.12	ปานกลาง
รวม	3.24	.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.24 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการปฏิบัติการทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.46 รองลงไปได้แก่เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.45 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.29 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.27 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน คือ 3.17 เป็นอันดับที่ 5 กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 เป็นอันดับที่ 6 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.14 เป็นอันดับที่ 7 และblog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.11 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 12 แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายข้อ

ด้านการควบคุมโดยประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.44	1.15	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.18	1.17	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.25	1.09	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.17	1.10	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.10	1.15	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.29	1.12	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.18	1.07	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.23	1.08	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.06	1.19	ปานกลาง
รวม	3.21	.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.21 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการควบคุมโดยประชาชน ทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.44 รองลงไปได้แก่ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.29 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.25 เป็นอันดับที่ 3 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.23 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวม 3.18 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.17 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.10 เป็นอันดับที่ 7 และ กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 3.06 เป็นอันดับสุดท้าย

1.2 การศึกษาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิจารณารายข้อ จำแนกรายคณะ

1.2.1 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจะมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองใน เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด ในด้านของกระดานสนทนานั้น นิสิตคณะนี้ได้มีการรับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา/ห้องสนทนา มากที่สุด ในด้านของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะมีการรับส่งกันภายในกลุ่มคนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมากที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ในขั้นตอนของด้านการให้ข้อมูลมากที่สุด รองลงมาคือด้านการรักษาหรือ ด้านการร่วมปฏิบัติการ ด้านการควบคุมโดยประชาชน จะมีส่วนร่วมในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนนั้นจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในกระดานสนทนา / ห้องสนทนา และ ด้านการวางแผนร่วมกันนั้นจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 13 - 23

ตารางที่ 13 แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	N
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต	3.60	.31	55
- ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.56	.46	55
- ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.51	.33	55
- ด้านกระดานสนทนา	3.56	.24	55

จากตารางที่ 13 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านของตัวแปรอิสระเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.60 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับด้านกระดานสนทนา มี

ค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 3.56 รองลงไปได้แก่ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51

ตารางที่ 14 แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายชื่อของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ	4.31	.98	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ	3.60	.85	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com	3.47	.72	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com	3.47	.77	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.36	.99	ปานกลาง
6.ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.42	.94	ปานกลาง
7. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.60	.81	ปานกลาง
รวม	3.56	.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.56 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายชื่อนั้นจะพบว่าค่าเฉลี่ยรวมด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 7 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 4.31 รองลงมาคือเว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง ซึ่งเท่ากับ 3.60 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ ซึ่งเท่ากับ 3.47 เป็นอันดับที่ 3 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 15 แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านกระดานสนทนา	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.รับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.93	.69	ปานกลาง
2.รับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.33	.84	ปานกลาง
3.รับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.49	.86	ปานกลาง
4.รับทราบการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.33	.82	ปานกลาง
5.รับทราบถึงการตั้งประเด็นคำถามทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.47	.94	ปานกลาง
รวม	3.56	.24	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านกระดานสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.56 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านกระดานสนทนาทั้ง 5 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ รับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.93 รองลงไปได้แก่ รับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันคือ 3.49 รับทราบถึงการตั้งประเด็นคำถามทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 เป็นอันดับที่ 3 รับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา และรับทราบการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.33 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 16 แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายชื่อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. กลุ่มคนทำงาน	3.36	.91	ปานกลาง
2. เพื่อนสนิท	3.38	.85	ปานกลาง
3. กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง	3.52	.86	ปานกลาง
4. องค์กรอิสระ (NGOs)	3.49	.94	ปานกลาง
5. คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง	4.02	.91	ปานกลาง
รวม	3.51	.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวม 3.51 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายชื่อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 5 รายชื่อนั้นก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด คือ 4.02 รองลงไปได้แก่กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.52 องค์กรอิสระ(NGOs) มีค่าเฉลี่ยรวม 3.29 เป็นอันดับที่ 3 เพื่อนสนิท มีค่าเฉลี่ยรวม 3.38 เป็นอันดับที่ 4 และกลุ่มคนทำงาน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.36 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 17 แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	n
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต	3.48	.35	55
- การให้ข้อมูล	3.58	.46	55
- การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	3.44	.37	55
- การปรึกษาหารือ	3.56	.46	55
- การวางแผนร่วมกัน	3.42	.47	55
- การร่วมปฏิบัติการ	3.48	.47	55
- การควบคุมโดยประชาชน	3.44	.43	55

จากตารางที่ 17 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านตัวแปรตาม ซึ่งในที่นี้คือตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ซึ่งเป็น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.24 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม 6 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ การให้ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.40 รองลงไปได้แก่ การปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.30 การร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.24 เป็นอันดับที่ 3 การควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.21 เป็นอันดับที่ 4 การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.20 เป็นอันดับที่ 5 และการวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 18 แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการให้ข้อมูล	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	4.16	.96	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.25	.77	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.45	.86	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.45	.88	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.25	.91	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.40	.95	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.82	1.26	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.73	.91	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.69	.90	ปานกลาง
รวม	3.58	.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการให้ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.58 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการให้ข้อมูลข่าวสารทั้ง 9 รายข้อนั้นก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 4.16 รองลงไปได้แก่ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.82 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.73 เป็นอันดับที่ 3 กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 3.69 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันคือ 3.45 เป็นอันดับที่ 5 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.40 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันคือ 3.25 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 19 แสดงด้านการปรึกษาหารือรายข้อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการปรึกษาหารือ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.74	1.09	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.56	.92	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.55	.88	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.62	.85	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.45	.99	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.73	1.21	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.47	.99	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.58	.87	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.33	.92	ปานกลาง
รวม	3.56	.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.56 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการปรึกษาหารือทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดเท่ากับ 3.74 รองลงมาคือ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เป็นอันดับที่ 3 จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 เป็นอันดับที่ 6 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 เป็นอันดับที่ 7 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 เป็นอันดับที่ 8 และ กระดานสนทนา / ห้องสนทนา เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 20 แสดงด้านการร่วมปฏิบัติการรายข้อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการร่วมปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.92	1.03	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.33	.79	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.49	.90	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.62	1.24	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.58	.87	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.36	.95	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.18	.79	ปานกลาง
8.จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.36	.89	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.45	.98	ปานกลาง
รวม	3.48	.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.48 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการปฏิบัติการทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.92 รองลงไปได้แก่เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.62 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.58 เป็นอันดับที่ 3

ตารางที่ 21 แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายชื่อ ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการควบคุมโดยประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.60	1.03	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.53	.98	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.38	1.01	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.38	.91	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.42	.89	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.47	.92	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.33	.88	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.51	.94	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.31	1.05	ปานกลาง
รวม	3.44	.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.44 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการควบคุมโดยประชาชน ทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.60รองลงไปได้แก่ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.53 แบบสำรวจ

ทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.42 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ ซึ่งเท่ากับ 3.38 เป็นอันดับที่ 5 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.33 เป็นอันดับที่ 6 และ กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.31 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 22 ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.45	.86	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.55	.86	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.35	.82	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.45	.92	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.40	.99	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.36	.75	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.55	.88	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.25	.91	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.64	.89	ปานกลาง
รวม	3.44	.37	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.44 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม

สูงสุดเท่ากับ 3.64 รองลงมาคือ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ และ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 เป็นอันดับที่ 4 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 23 แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายชื่อของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการวางแผนร่วมกัน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.36	.85	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.49	.92	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.34	.84	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.62	.85	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.27	.99	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.56	.92	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.40	.89	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.38	.97	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.30	.96	ปานกลาง
รวม	3.42	.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.14 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านด้านการวางแผนร่วมกัน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด เท่ากับ 3.62 รองลงมาคือ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.56 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 เป็นอันดับที่ 3 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.40 เป็นอันดับที่ 4 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.38 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.36 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.34 เป็นอันดับที่ 7 กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.30 เป็นอันดับที่ 8 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.27 เป็นอันดับสุดท้าย

1.2.2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตในด้านของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะมีการรับส่งกันภายในกลุ่มคนทำงานมากที่สุด ในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจะมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศมากที่สุด ในด้านของกระดานสนทนานั้น นิสิตคณะนี้ได้มีการรับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา/ห้องสนทนา มากที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ในขั้นตอนของด้านการให้ข้อมูลและการปรึกษาหารือมากที่สุด จะมีส่วนร่วมในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือด้านการร่วมปฏิบัติการ จะมีส่วนร่วมในเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศมากที่สุด ด้านการร่วมปฏิบัติการ ด้านการควบคุมโดยประชาชน จะมีส่วนร่วมในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนนั้นจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในเว็บไซต์ของพรรคการเมือง ด้านการวางแผนร่วมกันนั้น จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ และด้านการควบคุมโดยประชาชน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 24 - 34

ตารางที่ 24 แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	N
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต	3.60	.19	47
- ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.61	.30	47
- ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.68	.35	47
- ด้านกระดานสนทนา	3.51	.34	47

จากตารางที่ 24 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านของตัวแปรอิสระเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั้น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.60 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด รองลงไปได้แก่ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.61 ด้านกระดานสนทนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 25 แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. กลุ่มคนทำงาน	3.98	.85	ปานกลาง
2. เพื่อนสนิท	3.49	.93	ปานกลาง
3. กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง	3.53	.83	ปานกลาง
4. องค์กรอิสระ (NGOs)	3.62	.77	ปานกลาง
5. คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง	3.81	1.07	ปานกลาง
รวม	3.68	.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวม 3.68 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 5 รายข้อนั้นก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ กลุ่มคนทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.98 รองลงไปได้แก่ คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 องค์กรอิสระ (NGOs) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.62 เป็นอันดับที่ 3 กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.53 เป็นอันดับที่ 4 เพื่อนสนิท มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 26 แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายข้อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ	3.87	1.05	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ	3.62	.71	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com	3.49	.69	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com	3.89	.94	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.53	.88	ปานกลาง
6.ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.31	1.00	ปานกลาง
7. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.55	.93	ปานกลาง
รวม	3.61	.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.61 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่าค่าเฉลี่ยรวมด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 7 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสาร

ทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด เท่ากับ 3.89 รองลงมาได้แก่ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.87 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.62 เป็นอันดับที่ 3 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.55 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.53 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 เป็นอันดับที่ 6 ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.31 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 27 แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านกระดานสนทนา	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.รับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	4.02	.71	ปานกลาง
2.รับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.51	.83	ปานกลาง
3.รับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.25	.89	ปานกลาง
4.รับทราบการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.40	1.08	ปานกลาง
5.รับทราบถึงการตั้งประเด็นคำถามทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.34	.81	ปานกลาง
รวม	3.51	.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 ปรากฏผลดังนี้
 ในด้านกระดานสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.51 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง
 หากพิจารณาเป็นรายชื่อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านกระดานสนทนาทั้ง 5 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ รับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดเท่ากับ 4.02 รองลงไปได้แก่ รับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่อง

การเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.51 รับผิดชอบต่อเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.40 เป็นอันดับที่ 3 รับผิดชอบต่อการตั้งประเด็นคำถามทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.34 เป็นอันดับที่ 4 และ รับผิดชอบต่อสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.25 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 28 แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	n
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต	3.53	.13	47
- การให้ข้อมูล	3.57	.26	47
- การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	3.54	.27	47
- การปรึกษาหารือ	3.57	.26	47
- การวางแผนร่วมกัน	3.49	.20	47
- การร่วมปฏิบัติการ	3.55	.25	47
- การควบคุมโดยประชาชน	3.48	.28	47

จากตารางที่ 28 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านตัวแปรตาม ซึ่งในที่นี้คือตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ซึ่งเป็น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.53 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม 6 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ การให้ข้อมูลและการปรึกษาหารือมีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดคือ 3.57 รองลงไป ได้แก่ การร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.55 การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.54 เป็นอันดับที่ 3 การวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.49 เป็นอันดับที่ 4 การควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.48 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 29 แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการให้ข้อมูล	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	4.28	.85	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.49	.75	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.36	.76	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.74	.79	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.49	.86	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.34	.87	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.53	1.19	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.68	.66	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.19	.74	ปานกลาง
รวม	3.57	.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการให้ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.57 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการให้ข้อมูลข่าวสารทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดเท่ากับ 4.28 รองลงมาได้แก่ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.74 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.68 เป็นอันดับที่ 3 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.53 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับเว็บไซต์ของพรรคการเมือง คือ 3.49 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.36 เป็นอันดับที่ 6 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.34 เป็นอันดับที่ 7 และกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.19 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 30 แสดงด้านการปรึกษาหารือรายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการปรึกษาหารือ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.87	.97	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.47	.75	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.62	.85	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.53	.83	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.38	.82	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.77	1.02	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.59	.74	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.47	.78	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.40	.92	ปานกลาง
รวม	3.57	.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 30 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.57 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการปรึกษาหารือทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด เท่ากับ 3.87 รองลงมาได้แก่ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.77 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.62 เป็นอันดับที่ 3 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.59 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.53 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 เป็นอันดับที่ 6 กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.40 เป็นอันดับที่ 7 และ เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.38 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 31 แสดงด้านการร่วมปฏิบัติการรายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการร่วมปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.42	.74	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.66	.89	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.70	1.14	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.51	.62	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.47	.93	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.36	.84	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.45	.95	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.55	.93	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.42	.74	ปานกลาง
รวม	3.55	.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 31 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.55 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการปฏิบัติการทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด เท่ากับ 3.70 รองลงมาได้แก่ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.66 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.55 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.51 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 เป็นอันดับที่ 5 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.45 เป็นอันดับที่ 6 กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.42 เป็นอันดับที่ 7 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.36 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 32 แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.59	.92	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.49	.99	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.66	.81	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.55	.85	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.68	.93	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.47	.85	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.66	.73	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.45	1.04	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.28	1.04	ปานกลาง
รวม	3.54	.27	ปานกลาง

จากตารางที่ 32 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.54 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด เท่ากับ 3.68 รองลงมาได้แก่ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง คือ 3.66 เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.59 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.55 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 เป็นอันดับที่ 5 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์

ไซด์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 เป็นอันดับที่ 6 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.45 เป็นอันดับที่ 7 กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.28 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 33 แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการวางแผนร่วมกัน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.25	.99	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.47	.90	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.66	.89	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.49	.90	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.51	.95	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.51	1.08	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.57	.77	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.32	.96	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.64	.94	ปานกลาง
รวม	3.49	.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 33 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.49 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านด้านการวางแผนร่วมกัน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดเท่ากับ 3.66 รองลงมาคือ กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.64 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.57 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ คือ 3.51 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจาก

ต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 เป็นอันดับที่ 6 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.32 เป็นอันดับที่ 7 และเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.25 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 34 แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายชื่อ ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการควบคุมโดยประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.68	.91	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.38	.92	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.40	.88	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.49	1.04	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.55	.85	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.72	.90	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.51	.83	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.45	.90	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.17	1.11	ปานกลาง
รวม	3.48	.28	ปานกลาง

จากตารางที่ 34 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.54 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการควบคุมโดยประชาชน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ .แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด เท่ากับ 3.72 รองลงมาได้แก่ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเท่ากับ 3.68 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 เป็นอันดับที่ 3 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.51 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมือง

จากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.49 เป็นอันดับที่ 5 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.45 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.40 เป็นอันดับที่ 7 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.38 เป็นอันดับที่ 8 กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.17 เป็นอันดับสุดท้าย

1.2.3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตในด้านของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะมีการรับส่งกันภายในกลุ่มคนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมากที่สุด ในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจะมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด ในด้านของกระดานสนทนานั้น นิสิตคณะนี้ได้มีการรับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มากที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ในขั้นตอนของด้านการให้ข้อมูล จะมีส่วนร่วมในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือด้านการร่วมปฏิบัติการ จะมีส่วนร่วมในเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศมากที่สุด ด้านการปรึกษาหารือกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ ด้านการวางแผนร่วมกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในกระดานสนทนา / ห้องสนทนามากที่สุด ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนนั้นจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ด้านการควบคุมโดยประชาชน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 35 – 45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	N
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต	3.26	.37	47
- ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.47	.29	47
- ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.48	.38	47
- ด้านกระดานสนทนา	3.36	.44	47

จากตารางที่ 35 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านของตัวแปรอิสระเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.26 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดเท่ากับ 3.48 รองลงมาคือ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 ด้านกระดานสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.36 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 36 แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. กลุ่มคนทำงาน	3.42	.62	ปานกลาง
2. เพื่อนสนิท	3.42	.68	ปานกลาง
3. กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง	3.38	.74	ปานกลาง
4. องค์กรอิสระ (NGOs)	3.32	.78	ปานกลาง
5. คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง	3.85	.51	ปานกลาง
รวม	3.48	.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 36 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวม 3.48 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 5 รายข้อ นั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด คือ 3.85 รองลงไปได้แก่ เพื่อนสนิท มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับกลุ่มคนทำงาน คือ 3.42 กลุ่มนิสิต นักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.38 เป็นอันดับที่ 3 และองค์กรอิสระ (NGOs) มีค่าเฉลี่ยรวม 3.32 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 37 แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายข้อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ	4.04	.29	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ	3.36	.57	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com	3.57	.49	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com	3.34	.59	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.42	.77	ปานกลาง
6.ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.17	.64	ปานกลาง
7. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.36	.73	ปานกลาง
รวม	3.47	.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 37 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่าค่าเฉลี่ยรวมด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 7 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ มี

ค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 4.04 รองลงมาคือเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.57 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.42 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง คือ 3.36 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.34 เป็นอันดับที่ 5 และ ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.17 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 38 แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านกระดานสนทนา	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.รับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.42	.58	ปานกลาง
2.รับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.32	.69	ปานกลาง
3.รับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.49	.72	ปานกลาง
4.รับทราบการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.29	.81	ปานกลาง
5.รับทราบถึงการตั้งประเด็นคำถามทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.25	.76	ปานกลาง
รวม	3.36	.44	ปานกลาง

จากตารางที่ 38 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านกระดานสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.36 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายชื่อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านกระดานสนทนาทั้ง 5 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ รับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.49 รองลงไปได้แก่ รับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.42 รับทราบความ

ความเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนาซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับคือ 3.32 อยู่ในลำดับที่ 3 การรับทราบการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.29 อยู่ในอันดับที่ 4 และรับทราบถึงการตั้งประเด็นคำถามทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 3.25 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 39 แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	n
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต	3.26	.37	47
- การให้ข้อมูล	3.51	.25	47
- การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	3.12	.53	47
- การปรึกษาหารือ	3.33	.40	47
- การวางแผนร่วมกัน	3.15	.48	47
- การร่วมปฏิบัติการ	3.36	.49	47
- การควบคุมโดยประชาชน	3.11	.58	47

จากตารางที่ 39 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านตัวแปรตาม ซึ่งในที่นี้คือตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ซึ่งเป็น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.26 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม 6 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ การให้ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.51 รองลงไปได้แก่ การร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.36 การปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.23 เป็นอันดับที่ 3 การวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 เป็นอันดับที่ 4 การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.12 เป็นอันดับที่ 5 และการควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.11 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 40 แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการให้ข้อมูล	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.96	.46	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.40	.65	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.51	.66	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.47	.62	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.51	.59	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.28	.71	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.79	.55	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.30	.55	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.38	.79	ปานกลาง
รวม	3.51	.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 40 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการให้ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.51 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการให้ข้อมูลข่าวสารทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดคือ 3.96 รองลงไปได้แก่ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.79 รองลงมาคือเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศและเว็บไซต์ของพรรคการเมืองซึ่ง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันคือ 3.51 อันดับที่ 4 คือ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.47 อันดับที่ 5 คือ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.40 อันดับที่ 6 กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.38 และอันดับที่ 7 คือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.30 ส่วนในอันดับท้ายสุดคือแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.28

ตารางที่ 41 แสดงด้านการร่วมปฏิบัติการรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการร่วมปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.47	.69	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.34	.67	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.26	.71	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.89	.38	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.64	2.94	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.28	.87	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.19	.68	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.15	.93	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.00	.75	ปานกลาง
รวม	3.36	.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 41 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.36 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการปฏิบัติการทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.89 รองลงไปได้แก่เว็บไซต์ของพรรคการเมืองมีค่าเฉลี่ยรวม 3.64 เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.34 เป็นอันดับที่ 4 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน คือ 3.28 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยรวม 3.26 เป็นอันดับที่ 6 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.19 เป็นอันดับที่ 7 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 เป็นอันดับที่ 8 และกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.00 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 42 แสดงด้านการปรึกษาหารือรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการปรึกษาหารือ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.38	.68	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.19	.80	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.40	.77	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.19	.74	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.32	.78	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.94	.44	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.28	.54	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.13	.80	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.19	.80	ปานกลาง
รวม	3.33	.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 42 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.33 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการปรึกษาหารือทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.94 รองลงไปได้แก่ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.40 เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.38 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.32 เป็นอันดับที่ 4 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.28 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ, เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ และกระดานสนทนา / ห้องสนทนาซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันคือ 3.19 อยู่ในอันดับที่ 6 และในอันดับสุดท้ายคือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวม 3.13

ตารางที่ 43 แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการวางแผนร่วมกัน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.17	.76	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	2.98	.67	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.15	.72	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.21	.88	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.25	.64	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.17	.87	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	2.96	.83	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.17	.73	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.28	.88	ปานกลาง
รวม	3.15	.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 43 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านด้านการวางแผนร่วมกัน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุด คือ 3.28 รองลงไปได้แก่เว็บไซต์ของพรรคการเมืองมีค่าเฉลี่ยรวม 3.25 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.21 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ , แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันและมีค่าเท่ากับ 3.17 อยู่ในอันดับที่ 4 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.98 และ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.96 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 44 แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.21	.68	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.15	.72	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมือง ภายในประเทศ	3.11	.76	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจาก ต่างประเทศ	3.15	.83	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.08	.88	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บ ไซด์	3.17	.84	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.08	.75	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.21	.88	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	2.96	.78	ปานกลาง
รวม	3.12	.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 44 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.12 แสดงว่าอยู่ในระดับ
ปานกลาง

หากพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน
ทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และจดหมาย
อิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดคือ 3.21 รองลงไปได้แก่ แบบสำรวจทางการเมืองใน
อินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซด์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.17 รองลงมาคือเว็บไซต์ของ
สถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ และเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มี
ค่าเฉลี่ยรวม 3.15 อันดับี่ 4 คือเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มี
ค่าเฉลี่ยรวม 3.11 เว็บไซต์ของพรรคการเมืองและ blog ที่มีเนื้อหาทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยรวม

3.08 เป็นอันดับที่ 5 และกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมกับ 2.96 อยู่ในอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 45 แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายชื่อ ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการควบคุมโดยประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.28	.87	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	3.02	.79	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.10	.84	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	3.17	.67	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	3.21	.83	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	3.21	.81	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.06	.92	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.15	.72	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	2.81	.97	ปานกลาง
รวม	3.11	.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 45 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.11 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการควบคุมโดยประชาชน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.28 รองลงไปได้แก่ .เว็บไซต์ของพรรคการเมืองและแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์มีค่าเฉลี่ยรวม 3.21อันดับที่ 3 คือ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.17 อันดับที่ 4 คือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.15 อันดับที่5 คือเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวม 3.10

blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.06 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.02 เป็นอันดับที่ 7 และ กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 2.81 เป็นอันดับสุดท้าย

1.2.4 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตในด้านของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะมีการรับส่งกันภายในกลุ่มเพื่อนสนิทมากที่สุด ในด้านของกระดานสนทนานั้น นิสิตคณะนี้ได้มีการรับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มากที่สุดในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจะมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ในขั้นตอนของด้านการควบคุมโดยประชาชน จะมีส่วนร่วมในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือด้านการให้ข้อมูล จะมีส่วนร่วมในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มากที่สุด ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนนั้น จะมีส่วนร่วมทางการเมืองกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มากที่สุด ด้านการปรึกษาหารือจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด ด้านการร่วมปฏิบัติการรายนั้นจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มากที่สุด ด้านการวางแผนร่วมกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในกระดานสนทนา / ห้องสนทนา ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 46 – 56

ตารางที่ 46 แสดงลักษณะของตัวแปรอิสระเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	N
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต	3.39	.74	49
- ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.17	.87	49
- ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.51	.85	49
- ด้านกระดานสนทนา	3.51	1.14	49

จากตารางที่ 46 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านของตัวแปรอิสระเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั้น มีค่าเฉลี่ยรวม 3.39 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับด้านกระดานสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 รองลงไปได้แก่การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และอันดับสุดท้ายคือด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17

ตารางที่ 47 แสดงด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รายข้อ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. กลุ่มคนทำงาน	3.22	1.62	ปานกลาง
2. เพื่อนสนิท	4.35	1.16	ปานกลาง
3. กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง	3.37	1.45	ปานกลาง
4. องค์กรอิสระ (NGOs)	2.73	1.28	ปานกลาง
5. คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง	3.88	1.48	ปานกลาง
รวม	3.51	.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 47 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวม 3.51 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 5 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อนสนิทมีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด คือ 4.35 รองลงไปได้แก่คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมีค่าเฉลี่ยรวม 3.88 กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.37 เป็นอันดับที่ 3 กลุ่มคนทำงานมีค่าเฉลี่ยรวม 3.22 เป็นอันดับที่ 4 และองค์กรอิสระ(NGOs) มีค่าเฉลี่ยรวม 2.73 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 48 แสดงด้านกระดานสนทนารายชื่อ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านกระดานสนทนา	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนรวม
1. รับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.84	1.26	ปานกลาง
2. รับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.59	1.29	ปานกลาง
3. รับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.49	1.26	ปานกลาง
4. รับทราบการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.22	1.42	ปานกลาง
5. รับทราบถึงการตั้งประเด็นคำถามทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.39	1.40	ปานกลาง
รวม	3.51	1.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 48 ปราบกฏผลดังนี้

ในด้านกระดานสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.51 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านกระดานสนทนาทั้ง 5 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ 1. รับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.84 รองลงไปได้แก่ 2. รับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.59 3. รับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้กระดานสนทนา / ห้องสนทนา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันคือ 3.49 อยู่ในอันดับที่ 3 4. รับทราบถึงการตั้งประเด็นคำถามทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.39 เป็นอันดับที่ 4 และ 5. รับทราบการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.22 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 49 แสดงด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรายข้อ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ	4.06	1.56	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ	3.45	1.65	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com	3.82	1.30	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com	2.53	1.35	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	2.02	1.33	ปานกลาง
6.ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	2.73	1.42	ปานกลาง
7. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	3.59	1.47	ปานกลาง
รวม	3.17	.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 49 ปรากฏผลดังนี้

ในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.17 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายข้อนั้นจะพบว่าค่าเฉลี่ยรวมด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 7 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 4.06 รองลงมาคือเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com มีค่าเฉลี่ยรวม 3.82 ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.59 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.45 เป็นอันดับที่ 4 ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.73 เป็นอันดับที่ 5 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com มีค่าเฉลี่ยรวม 2.53 เป็นอันดับที่ 6 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.02 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 50 แสดงลักษณะของตัวแปรตามเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปร	\bar{x}	S.D	n
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต	2.68	1.13	47
- การให้ข้อมูล	2.78	1.14	47
- การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	2.69	1.13	47
- การปรึกษาหารือ	2.68	1.22	47
- การวางแผนร่วมกัน	2.52	1.22	47
- การร่วมปฏิบัติการ	2.58	1.33	47
- การควบคุมโดยประชาชน	2.79	1.17	47

จากตารางที่ 50 ปรากฏผลดังนี้

ในรายด้านตัวแปรตาม ซึ่งในที่นี้คือตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ซึ่งเป็น มีค่าเฉลี่ยรวม 2.68 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม 6 ตัว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ การควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 2.79 รองลงไปได้แก่ การให้ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.78 การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 2.69 เป็นอันดับที่ 3 อันดับที่ 4 ได้แก่ การปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.68 การร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.58 เป็นอันดับที่ 5 และการวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 2.52 เป็นอันดับสุดท้าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 51 แสดงด้านการควบคุมโดยประชาชน รายชื่อ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการควบคุมโดยประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.18	1.60	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	2.73	1.65	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.10	1.52	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	2.63	1.47	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	2.20	1.43	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	2.77	1.50	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	2.82	1.44	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	2.79	1.48	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	2.90	1.54	ปานกลาง
รวม	2.79	1.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 51 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการควบคุมโดยประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 2.79 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการควบคุมโดยประชาชน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.18 รองลงไปได้แก่ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.10 กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวม 2.90 เป็นอันดับที่ 3 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.82 เป็นอันดับที่ 4 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวม 2.79 เป็นอันดับที่ 6 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.77 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.73 เป็นอันดับที่ 7 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.63 เป็นอันดับที่ 8 และอันดับสุดท้าย คือเว็บไซต์ของพรรคการเมือง 2.20

ตารางที่ 52 แสดงด้านการให้ข้อมูลรายชื่อ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการให้ข้อมูล	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	3.06	1.76	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	2.55	1.46	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	3.00	1.53	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	2.51	1.46	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	2.22	1.46	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	2.61	1.47	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	2.92	1.51	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.20	1.46	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	2.96	1.34	ปานกลาง
รวม	2.78	1.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 52 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการให้ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.78 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการให้ข้อมูลข่าวสารทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.20 รองลงไปได้แก่ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.06 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.00 เป็นอันดับที่ 3 กระดานสนทนา / ห้องสนทนา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.96 เป็นอันดับที่ 4 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยรวม 2.92 เป็นอันดับที่ 5 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.61 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.55 เป็นอันดับที่ 7 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย 2.51 เป็นอันดับที่ 8 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.22

ตารางที่ 53 แสดงด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	2.86	1.55	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	2.73	1.64	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	2.84	1.47	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	2.43	1.43	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	2.31	1.53	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	2.61	1.35	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	2.63	1.35	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	2.77	1.52	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	3.08	1.48	ปานกลาง
รวม	2.69	1.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 53 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าเฉลี่ยรวม 2.69 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 3.08 รองลงไปได้แก่ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.86 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน คือ 2.84 อยู่ในอันดับที่ 3 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวม 2.77 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.73 เป็นอันดับที่ 5 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.63 เป็นอันดับที่ 6 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.61

เป็นอันดับที่ 7 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.43 เป็นอันดับที่ 8 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.31 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 54 แสดงด้านการปรึกษาหารือรายชื่อ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการปรึกษาหารือ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	2.86	1.58	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	2.59	1.51	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	2.92	1.65	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	2.43	1.35	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	2.20	1.29	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	2.69	1.58	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	2.73	1.48	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	2.98	1.56	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	2.75	1.46	ปานกลาง
รวม	2.68	1.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 54 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการปรึกษาหารือ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.68 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อพบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของด้านการปรึกษาหารือทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 2.98 รองลงไป ได้แก่ .เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.92 เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.86 เป็นอันดับที่ 3 กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 2.75 เป็นอันดับที่ 4 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.73 เป็นอันดับที่ 5 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.69 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.59 เป็นอันดับที่ 7 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอด

ข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.43 เป็นอันดับที่ 8 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.20 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 55 แสดงด้านการร่วมปฏิบัติการรายข้อ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการร่วมปฏิบัติการ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	2.53	1.55	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	2.57	1.58	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	2.73	1.51	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	2.61	1.59	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	2.34	1.46	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	2.43	1.49	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	2.69	1.46	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	2.71	1.44	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	2.55	1.43	ปานกลาง
รวม	2.58	1.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 55 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการร่วมปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.58 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านการปฏิบัติการทั้ง 9 รายข้อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมสูงที่สุดคือ 2.73 รองลงไปได้แก่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.71 blog ที่มีเนื้อหาทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยรวม 2.69 เป็นอันดับที่ 3 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.61 เป็นอันดับที่ 4 เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน คือ 2.57 เป็นอันดับที่ 5 กระดานสนทนา / ห้อง

สนทนามีค่าเฉลี่ยรวม 2.55 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.53 เป็นอันดับที่ 7 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.43 เป็นอันดับที่ 8 และเว็บไซต์ของพรรคการเมือง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.34 เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 56 แสดงด้านการวางแผนร่วมกันรายชื่อ ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการวางแผนร่วมกัน	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ	2.49	1.44	ปานกลาง
2.เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ	2.61	1.51	ปานกลาง
3.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ	2.61	1.44	ปานกลาง
4.เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ	2.24	1.32	ปานกลาง
5.เว็บไซต์ของพรรคการเมือง	2.22	1.42	ปานกลาง
6.แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์	2.41	1.38	ปานกลาง
7. blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง	2.59	1.39	ปานกลาง
8.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	2.71	1.53	ปานกลาง
9.กระดานสนทนา / ห้องสนทนา	2.82	1.51	ปานกลาง
รวม	2.52	1.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 56 ปรากฏผลดังนี้

ด้านการวางแผนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยรวม 2.52 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

หากพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านด้านการวางแผนร่วมกัน ทั้ง 9 รายชื่อนั้น ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้ กระดานสนทนา / ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด คือ 2.82 รองลงไปได้แก่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวม 2.71 และอันดับที่ 3 ได้แก่ เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ และเว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากันและมีค่าเท่ากับ 2.61 และblog ที่มีเนื้อหาทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยรวม 2.59

เป็นอันดับที่ 4 และเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.49 เป็นอันดับที่ 5 แบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์มีค่าเฉลี่ยรวม 2.41 เป็นอันดับที่ 6 เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.24 เป็นอันดับที่ 7 และอันดับสุดท้ายคือเว็บไซต์ของพรรคการเมือง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.22

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.1 การศึกษาความสัมพันธ์รายด้านของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม

ตารางที่ 57 แสดงร้อยละของนิสิตตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ต ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ในภาพรวม

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ไม่เคยเลย	2 (100.0%)	-	-	2 (100.0%)
เดือนละครั้ง	8 (80.0%)	2 (20.0%)	-	10 (100.0%)
1 อาทิตย์ครั้ง	10 (15.9%)	53 (84.1%)	-	63 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	9 (7.8%)	105 (90.5%)	2 (1.7%)	116 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	4 (100.0%)	-	4 (100.0%)
ทุกวัน	2 (66.7%)	1 (33.3%)	-	3 (100.0%)
รวม	31 (15.7%)	165 (83.3%)	2 (1.0%)	198 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 83.3 โดยนิสิตที่ใช้จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 4-5 วันต่อครั้ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 90.5 รองลงมา คือ นิสิตที่ใช้จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 1 อาทิตย์ต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 84.1

ตารางที่ 58 แสดงร้อยละของนิสิตตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ในภาพรวม

เว็บไซต์ข้อมูล ข่าวสารทาง การเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	2 (100.0%)	-	-	2 (100.0%)
เดือนละครั้ง	12 (85.7%)	2 (14.3%)	-	14 (100.0%)
1 อาทิตย์ครั้ง	11 (15.1%)	61 (83.6%)	1 (1.4%)	73 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	6 (5.7%)	99 (93.4%)	1 (.9%)	106 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	2 (100.0%)	-	2 (100.0%)
ทุกวัน	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
รวม	31 (15.7%)	165 (83.3%)	2 (1.0%)	198 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 83.3 โดยนิสิตที่ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 93.4 รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 83.6

ตารางที่ 59 แสดงร้อยละของนิสิตตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา ในภาพรวม

กระดาน สนทนา	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	6 (100.0%)	-	-	6 (100.0%)
เดือนละครั้ง	5 (55.6%)	4 (44.4%)	-	9 (100.0%)
1 อาทิตย์ครั้ง	10 (10.5%)	85 (89.5%)	-	95 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	2 (2.8%)	69 (97.2%)	-	71 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	6 (40.0%)	7 (46.7%)	2 (13.3%)	15 (100.0%)
ทุกวัน	2 (100.0%)	-	-	2 (100.0%)
รวม	31 (15.7%)	165 (83.3%)	2 (1.0%)	198 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่การรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนาส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 83.3 โดยนิสิตที่ใช้กระดานสนทนา 4-5 วันต่อครั้ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 97.2 รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้กระดานสนทนา 1 อาทิตย์ต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 89.5

จากตารางที่ 57-59 พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 198 ตัวอย่าง จาก 4 คณะ ซึ่งได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และคณะครุศาสตร์นั้น ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น โดยส่วนใหญ่ จะใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันครั้ง ในด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองนั้น จะใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันครั้ง และในด้านกระดานสนทนา นั้น จะใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันครั้งอีกเช่นกัน

2.2 การศึกษาความสัมพันธ์รายด้านของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม โดยจำแนกรายคณะ

2.2.1 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 60 แสดงร้อยละของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	1 (100.0%)	-	-	1 (100.0%)
เดือนละครั้ง	-	-	-	-
1 อาทิตย์ครั้ง	-	20 (100.0%)	-	20 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	-	32 (100.0%)	-	32 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	2 (100.0%)	-	2 (100.0%)
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	1 (1.8%)	54 (98.2%)	-	55 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 98.2 โดยนิสิตคณะรัฐศาสตร์ใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 4-5 วันต่อครั้ง รองลงมา คือ นิสิตที่ใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 1 อาทิตย์ต่อครั้ง และ 2-3 วันต่อครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 61 แสดงร้อยละของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

เว็บไซต์ข้อมูล ข่าวสารทาง การเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	-	-	-	-
เดือนละครั้ง	-	-	-	-
1 อาทิตย์ครั้ง	1 (5.9%)	16 (94.1%)	-	17 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	-	38 (100.0%)	-	38 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	-	-	-
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	1 (1.8%)	54 (98.2%)	-	55 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทาง
อินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับ
ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 98.2 โดยนิสิตคณะรัฐศาสตร์ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง
4-5 วันต่อครั้ง รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 62 แสดงร้อยละของนิสิตนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา

กระดาน สนทนา	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	-	-	-	-
เดือนละครั้ง	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
1 อาทิตย์ครั้ง	1 (3.6%)	27 (96.4%)	-	28 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	1 (3.6%)	25 (100.0%)	-	25 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	1 (1.8%)	54 (98.2%)	-	55 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนาส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 98.2 โดยนิสิตคณะรัฐศาสตร์ใช้กระดานสนทนา 1 อาทิตย์ต่อครั้ง รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้กระดานสนทนา 4-5 วันต่อครั้ง

จากตารางที่ 60-62 พบว่านิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง และใช้กระดานสนทนาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง

2.2.2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 63 แสดงร้อยละของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	-	-	-	-
เดือนละครั้ง	-	-	-	-
1 อาทิตย์ครั้ง	-	15 (100.0%)	-	15 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	-	31 (100.0%)	-	31 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	-	47 (100.0%)	-	47 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง โดยนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์จะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 4-5 วันต่อครั้ง รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 1 อาทิตย์ต่อครั้ง และ 2-3 วันต่อครั้ง ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 64 แสดงร้อยละของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

เว็บไซต์ข้อมูล ข่าวสารทาง การเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	-	-	-	-
เดือนละครั้ง	-	-	-	-
1 อาทิตย์ครั้ง	-	18 (100.0%)	-	18 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	-	28 (100.0%)	-	28 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	-	47 (100.0%)	-	47 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง โดยนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์จะใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง และ 2-3 วันต่อครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 65 แสดงร้อยละของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา

กระดาน สนทนา	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	-	-	-	-
เดือนละครั้ง	-	-	-	-
1 อาทิตย์ครั้ง	-	24 (100.0%)	-	24 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	-	22 (100.0%)	-	22 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	-	47 (100.0%)	-	47 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนาส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง โดยนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์จะใช้กระดานสนทนา 1 อาทิตย์ต่อครั้ง รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้กระดานสนทนา 4-5 วันต่อครั้ง และ 2-3 วันต่อครั้ง ตามลำดับ

จากตารางที่ 63-65 พบว่านิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง และใช้กระดานสนทนาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง **ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ**

2.2.3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 66 แสดงร้อยละของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	-	-	-	-
เดือนละครั้ง	1 (33.3%)	2 (66.7%)	-	3 (100.0%)
1 อาทิตย์ครั้ง	1 (7.1%)	13 (92.9%)	-	14 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	1 (3.3%)	29 (96.7%)	-	30 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	-	-	-
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	3 (6.4%)	44 (93.6%)	-	47 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 93.6 โดยนิสิตคณะแพทยศาสตร์จะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 4-5 วันต่อครั้ง รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 1 อาทิตย์ต่อครั้ง และเดือนละครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 67 แสดงร้อยละของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

เว็บไซต์ข้อมูล ข่าวสารทาง การเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	-	-	-	-
เดือนละครั้ง	-	-	-	-
1 อาทิตย์ครั้ง	3 (11.5%)	23 (88.5%)	-	26 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	-	21 (100.0%)	-	21 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	-	-	-
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	3 (6.4%)	44 (93.6%)	-	47 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 93.6 โดยนิสิตคณะแพทยศาสตร์ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง

ตารางที่ 68 แสดงร้อยละของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา

กระดานสนทนา	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	-	-	-	-
เดือนละครั้ง	-	-	-	-
1 อาทิตย์ครั้ง	3 (11.5%)	23 (88.5%)	-	26 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	-	21 (100.0%)	-	21 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	-	-	-
ทุกวัน	-	-	-	-
รวม	3 (6.4%)	44 (93.6%)	-	47 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนาส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 93.6 โดยนิสิตคณะแพทยศาสตร์ใช้กระดานสนทนา 1 อาทิตย์ต่อครั้ง รองลงมาคือนิสิตที่ใช้กระดานสนทนา 4-5 วันต่อครั้ง

จากตารางที่ 66-68 พบว่านิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และกระดานสนทนาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง **ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ**

2.2.4 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 69 แสดงร้อยละของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	1 (100.0%)	-	-	1 (100.0%)
เดือนละครั้ง	7 (100.0%)	-	-	7 (100.0%)
1 อาทิตย์ครั้ง	9 (64.3%)	5 (35.7%)	-	14 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	8 (34.8%)	13 (56.5%)	2 (8.7%)	23 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
ทุกวัน	2 (66.7%)	1 (33.3%)	-	3 (100.0%)
รวม	27 (55.1%)	20 (40.8%)	2 (4.1%)	49 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 55.1 โดยนิสิตคณะครุศาสตร์จะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 1 อาทิตย์ต่อครั้ง รองลงมาคือ นิสิตที่ใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 4-5 วันต่อครั้ง และ เดือนละครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 70 แสดงร้อยละของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

เว็บไซต์ข้อมูล ข่าวสารทาง การเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	2 (100.0%)	-	-	2 (100.0%)
เดือนละครั้ง	12 (85.7%)	2 (14.3%)	-	14 (100.0%)
1 อาทิตย์ครั้ง	7 (58.3%)	4 (33.3%)	1 (8.3%)	12 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	6 (31.6%)	12 (63.2%)	1 (5.3%)	19 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
ทุกวัน	-	1 (100.0%)	-	1 (100.0%)
รวม	27 (55.1%)	20 (40.8%)	2 (4.1%)	49 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 55.1 โดยนิสิตคณะครุศาสตร์จะใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเดือนละครั้ง รองลงมา คือ นิสิตที่ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง และ 4-5 วันต่อครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 71 แสดงร้อยละของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนา

กระดานสนทนา	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ไม่เคยเลย	5 (100.0%)	-	-	5 (100.0%)
เดือนละครั้ง	5 (83.3%)	1 (16.7%)	-	6 (100.0%)
1 อาทิตย์ต่อครั้ง	7 (46.7%)	8 (53.3%)	-	15 (100.0%)
4-5 วันครั้ง	2 (22.2%)	7 (77.8%)	-	9 (100.0%)
2-3 วันครั้ง	6 (50.0%)	4 (33.3%)	2 (16.7%)	12 (100.0%)
ทุกวัน	2 (100.0%)	-	-	2 (100.0%)
รวม	27 (55.1%)	20 (40.8%)	2 (4.1%)	49 (100.0%)

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตด้านกระดานสนทนาส่วนมากเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 55.1 โดยนิสิตคณะครุศาสตร์จะใช้กระดานสนทนา 1 อาทิตย์ต่อครั้ง รองลงมา คือ นิสิตที่ใช้กระดานสนทนา 2-3 วันต่อครั้ง

จากตารางที่ 69-71 พบว่านิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองเดือนละครั้ง และใช้กระดานสนทนาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง

จากตารางที่ 60-71 นั้น พบว่า นิสิตคณะรัฐศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ และครุศาสตร์ ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนา 1 อาทิตย์ครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในทุกอาทิตย์ในเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจะมีการสรุปข่าว หรือประเด็นที่น่าสนใจในอาทิตย์นั้น แสดงไว้ในเว็บไซต์ เมื่อนิสิตได้อ่านในประเด็นที่ตนเองสนใจ อาจมีการแสดงความคิดเห็นในประเด็นเหล่านั้นผ่านกระดานสนทนา พร้อมทั้ง จะมีการส่งต่อข้อมูลต่าง ๆ โดยการใช้อีเมลอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังกลุ่มต่าง ๆ ที่นิสิตติดต่อกันอยู่

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในบางส่วนไม่เคยใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนา เพื่อมีส่วนร่วมทางการเมืองเลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะครุศาสตร์ เปิดการเรียนการสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ธุรกิจศึกษา ศิลปศึกษา การศึกษานอกระบบโรงเรียน และดนตรีศึกษา ทำให้บริบทของกลุ่มประชากรนี้ อาจมีความแตกต่างกัน จึงทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต แตกต่างจากนิสิตคณะอื่น ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างอื่น

สมมติฐานการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์ในทางบวกและสามารถทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตได้ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาปรากฏผลดังตารางที่ 72 ในหน้าถัดไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 การศึกษาระดับความสัมพันธ์ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 72 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตรายด้าน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตในภาพรวม

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	Y
ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสาร (X ₁)	1			
ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (X ₂)	.329**	1		
ด้านกระดานสนทนา (X ₃)	.340**	.328**	1	
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต (Y)	.623**	.430**	.355**	1

** p < .01

จากตาราง 72 ปรากฏผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต พบว่า ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และด้านกระดานสนทนา กับตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสัมพันธ์กันซึ่งเป็นความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสรุปได้ว่า หากมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสาร ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และด้านกระดานสนทนา ก็จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารนั้น มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($r = .623$) แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองก็มีความสัมพันธ์กับระดับตัวแปรการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และด้านกระดานสนทนา ตามลำดับด้วยเช่น ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลตามรายด้านไว้ดังนี้

ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ความสัมพันธ์มีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .623$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่าเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเว็บไซต์นั้นสามารถเข้าถึงได้ง่าย ข้อมูลมีความรวดเร็วหลากหลายรูปแบบในการนำเสนอ อาทิ ข้อความ

ภาพนิ่ง วิดิทัศน์ การสื่อสารแบบเรียลไทม์ (Real Time) และมีการประชาสัมพันธ์ที่อยู่เว็บไซต์ (Web address) ทางสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น ทำให้เกิดความต้องการเข้าถึงเว็บไซต์ อีกทั้งนิสิตในปัจจุบันมีความตื่นตัวทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้นิสิตมีความต้องการในการสืบค้นข้อมูลทางด้านการเมืองในประเด็นต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจเพิ่มเติมและนำประเด็นเหล่านั้นมาเปรียบเทียบกับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองรูปแบบเดียวกันแต่ได้รับจากสื่ออื่นที่นำมาเสนอ ดังนั้นถ้าคาดหมายว่านิสิตใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมากเท่าใด ก็จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ความสัมพันธ์มีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง ($r=.430$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่าจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสื่อสารในปัจจุบันอยู่ในยุคไร้พรมแดนใช้เวลาเพียงไม่กี่วินาทีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ง่าย ประกอบกับนิสิตจะมีกลุ่มเฉพาะที่จะสื่อสารทางการเมืองในประเด็นที่ตนเองสนใจ และอาศัยการส่งข้อความผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังกลุ่มที่นิสิตติดต่อเพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประกอบกับคุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตที่สามารถที่จะเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ จึงทำให้เป็นที่นิยมในกลุ่มนิสิต ดังนั้นถ้าคาดหมายว่านิสิตใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์มากเท่าใด ก็จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

ด้านกระดานสนทนา

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างด้านกระดานสนทนา กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ความสัมพันธ์มีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับปานกลาง ($r=.355$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่ากระดานสนทนา มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในกระดานสนทนาไม่มีการจำกัดความยาวในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ สามารถนำรูปภาพประกอบความคิดเห็นต่าง ๆ ของตนได้ อีกทั้งการนำเสนอความคิดเห็นเหล่านี้สามารถเข้าถึงได้ในทุกกลุ่มบุคคล ประกอบกับผู้แสดงความคิดเห็นโดยส่วนใหญ่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ดังนั้นถ้าคาดหมายว่านิสิตใช้กระดานสนทนามากเท่าใด ก็จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

สำหรับการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณนั้นมีเงื่อนไข คือ ตัวแปรอิสระ (ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสาร ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และด้านกระดานสนทนา) ในแต่ละคู่จะต้องไม่สัมพันธ์สูงเกินกว่า 0.75 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548: 150) มิเช่นนั้นจะไม่สามารถแยกอิทธิพลของตัวแปรตัวหนึ่งออกจากตัวแปรอีกตัวหนึ่งได้ ทั้งนี้การตรวจสอบเงื่อนไขดังกล่าว พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีความสัมพันธ์กันไม่เกิน 0.70 จึงสามารถนำตัวแปรอิสระทุกตัวในการวิเคราะห์แบบภาพรวมไม่จำแนกรายคนมารวมวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณได้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 73

2.4 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อพิจารณาผลของความสัมพันธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์และพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 73 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ค่าสถิติ t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ และสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต

ตัวแปรพยากรณ์	กลุ่มรวม	
	β	t
ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	.512	88.000**
ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	.227	3.914**
ด้านกระดานสนทนา	.106	1.827**
R = .674	R ² = .454	F = 53.747**

** p < .01

จากตาราง 73 ปรากฏผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณระหว่างตัวแปรการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และด้านกระดานสนทนา กับตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมือง สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสาร สามารถอธิบายการแปรผันของการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ดีที่สุด ($\beta = .512$) รองลงมาคือตัวแปรด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ($\beta = .227$) และตัวแปรด้านกระดานสนทนา ($\beta = .106$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ จากการศึกษาในรายละเอียดของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 73) พบว่า ตัวแปรด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และตัวแปรด้านกระดานสนทนา และอาจกล่าวได้ว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้ ต่างก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ต ด้วยเหตุนี้ในการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ จึงสามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองสามารถอธิบายการแปรผันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมมากที่สุด ทั้งนี้จะเป็นเพราะ เว็บไซต์สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารในรูปแบบของข้อความ เสียง วิดิทัศน์ และยังเป็นช่องทางที่เข้าถึงได้ง่ายและมีความรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ทำให้เป็นทางเลือกให้แก่ผู้ที่สนใจทุกกลุ่มบุคคลสามารถเข้ามาศึกษาข้อมูลต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันได้

ผลจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณนั้นใกล้เคียงกับผลจากการสนทนากลุ่มในเชิงคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งสองกลุ่มอยู่ในสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงกัน แต่อาจจะมีภูมิหลังประชากรแตกต่างกัน อีกทั้งศึกษาอยู่ในคณะที่มีความแตกต่างกัน และนิสิตทั่วไปอาจสนใจทางการเมืองแต่ไม่ได้แสดงตัวเหมือนกับกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ (Young PAD) และกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค๊ก (ก.ป.ก.) ซึ่งมีการรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นและมีการแสดงออกทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด ส่งผลให้ความคิดเห็นมีความหลากหลายขึ้น

ตอนที่ 3 การอภิปรายผลการวิจัยเชิงปริมาณ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ได้รวบรวมข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการอภิปราย ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอ ดังนี้

3.1 การอภิปรายผลตามคุณลักษณะของตัวแปร

ตัวแปรต้นการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยรวม 3.49 คิดเป็นร้อยละ 50.1 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยรวม 3.55 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง และด้านกระดานสนทนามีค่าร้อยละ 58.5 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า นิสิตมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตในทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์อื่นและสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้จากแหล่งอื่น ๆ ได้ อีกทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของจิตกานต์ ธนาโอฬาร (2537) ได้ศึกษาเรื่องการสื่อสารกับการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เปิดรับสื่อมวลชนเพื่อข่าวสารประเภทให้ความบันเทิง ส่วนการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองนั้น นิสิตส่วนใหญ่ติดตามจากสื่อโทรทัศน์ในระดับค่อนข้างสูงและจากหนังสือพิมพ์และวิทยุในระดับปานกลาง

ตัวแปรตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต มีค่าเฉลี่ยรวม 3.24 คิดเป็นร้อยละ 48.5 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้ข้อมูล มีค่าร้อยละ 50.0 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน มีค่าร้อยละ 44.4 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปรึกษาหารือ มีค่าร้อยละ 48.9 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวางแผนร่วมกัน มีค่าร้อยละ 50.0 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านร่วมปฏิบัติการ มีค่าร้อยละ 57.0 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการควบคุมโดยประชาชน มีค่าร้อยละ 51.1 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตในทุก ๆ ด้านนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจและทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังเช่นที่ถณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ ได้กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า หมายถึง บุคคลที่สนใจทางการเมือง มีความเข้าใจการเมือง เชื่อว่าตนเองมีประสิทธิภาพทางการเมือง มีความศรัทธาในกระบวนการทางการเมืองและตัวนักการเมือง และคิดว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ของตน เป็นคนที่มีความสามารถในการเข้าสังคม และเป็นคนที่มีความหวังในชีวิตทางการเมืองเป็นหน้าที่ของตน เป็นคนที่มีความสามารถในการเข้าสังคม และเป็นคนที่มีความหวังในชีวิต และวอร์ตัน ชัยชนะ (2546: 145) ได้กล่าวว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นกลางต่อการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และมีทัศนคติเชิงบวกคือ มีความเห็นด้วยในเรื่องรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ความไม่เท่าเทียมกันทางการเมือง และคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมือง และแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างถูกต้อง ในเรื่องการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเป็นกลางในเรื่องพื้นฐานทางสังคมและผลกระทบต่อบทบาททางการเมือง นักการเมืองกับผลประโยชน์ทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และการถอดถอนนักการเมือง

3.2 การอภิปรายผลเชิงปริมาณ

สมมติฐาน การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต

ในด้านของการหาความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่ ด้านกระดานสนทนา ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และด้านเว็บไซต์ ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตในรายด้านโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานสอดคล้องกับ งานวิจัยของ รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์ (ปริวัตร สิงห์แก้ว, 2547: 18; อ้างถึงใน รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์, 2542) ที่ได้ศึกษา พบว่าลักษณะการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์นั้นเป็นมณฑลสาธารณะจำลอง (Pseudo-public sphere) เป็นช่องทางให้ผู้ใช้งานเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวแต่การแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเสรี สื่ออินเทอร์เน็ตจึงเป็นสื่อที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และสอดคล้องกับการศึกษาของ สายชล บุรณกิจ (ปริวัตร สิงห์แก้ว, 2547: 18; อ้างถึงใน สายชล บุรณกิจ, 2541) ที่ได้ศึกษา พบว่าเว็บไซต์ไทยที่มีรูปแบบและลักษณะเฉพาะ เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากเนื้อหาที่มีการเผยแพร่ทางสื่อปกติ และมีบทบาทในการเชื่อมโยงประสานสังคม (social integration and correlation) มีการติดต่อสื่อสารสองทางทั้งยังก่อให้เกิดปรากฏการณ์ขยายฐานของสังคม (social expansion) และการที่นิสิตเสนอความคิดเห็นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมลินี สมภพเจริญ ที่ศึกษาการติดตามข่าวสารทางการเมืองบนอินเทอร์เน็ต พบว่าการติดตามข่าวสารทางการเมืองบนอินเทอร์เน็ตมีผลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง และยังสอดคล้องกับคำทำนายของนักรัฐศาสตร์หลายท่าน อาทิ เฮท (Health) (มลินี สมภพเจริญ, 2545: 230 ; อ้างถึงใน Health, 1998: 273-288) ที่กล่าวว่าอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดปรากฏการณ์ Democratizing effect และอินเทอร์เน็ตจะส่งผลกระทบมากกว่าสื่อดั้งเดิมที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน (Conventional media) นอกจากนั้นแล้วผลการวิจัยของผู้วิจัยนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ มลินี สมภพเจริญ ที่ศึกษาการคาดการณ์ในแบบจำลอง Utilization mode of E-democracy ที่พบว่าอินเทอร์เน็ตสามารถผลักดันทางการเมืองได้ และเป็นสาเหตุที่ทำให้นิสิตนักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้นควรใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางการเมืองด้วย (มลินี สมภพเจริญ, 2545: 230 ; อ้างถึงใน Berger and Park, 2003: 76-99)

จากผลการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ด้านกระดานสนทนา ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และด้านเว็บไซต์ ข้อมูลข่าวสาร มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตซึ่งจะเห็นได้จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นได้สนับสนุนว่า ในปัจจุบันสื่อมีส่วน

เกี่ยวข้องกับการเมืองเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการที่นิสิตในปัจจุบันใช้สื่อประเภทอินเทอร์เน็ตในการถ่ายทอดเรื่องราวและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตนั้นแสดงให้เห็นว่าเยาวชนซึ่งเป็นนิสิตรุ่นใหม่ในสังคมไทยให้ความสนใจต่อการเมือง ส่งผลทำให้นิสิตรุ่นใหม่มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

ในด้านของการหาอิทธิพลของแนวโน้มของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามสมมติฐาน พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตโดยรวมเป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต โดยตัวแปรการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตโดยรวมสามารถทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตได้ร้อยละ 45.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ สิมิก้า ซาสซี (Simikka Sassi) (มลินี สมภพเจริญ, 2545: 230 ; อ้างถึงใน Simikka Sassi, 2001) ที่ได้กล่าวว่า อินเทอร์เน็ตเป็นรูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยพัฒนาการปกครองแบบตัวแทน ไปเป็นประชาธิปไตยมีส่วนร่วมแบบทางตรงได้ และจากผลของการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ มลินี สมภพเจริญ (2547) ที่ได้ศึกษาพบว่า ในด้านของการติดตามข่าวสารทางการเมืองทางอินเทอร์เน็ตนั้น มีผลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านเหตุผลที่กลุ่มนักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดตามข่าวสารทางการเมือง พบว่าสื่ออินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองได้ไม่จำกัดเวลาไม่ว่าเป็นเวลาใด และยังพบว่าอินเทอร์เน็ตนั้นจะส่งผลทางตรงการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ อาชวินท์ อนันตกุล (2548) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก รองลงมาจากสื่อประเภทโทรทัศน์ ยังมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านมากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ต 3-4 วันต่อสัปดาห์ รองลงมาคือ 1-2 วัน นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ต 1-2 ชั่วโมงต่อวันมากที่สุด รองลงมาคือ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดส่วนหนึ่งมาจากด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอินเทอร์เน็ต ด้วย คิดว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ทำให้ได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่เป็นอิสระมากกว่าสื่ออื่น และอินเทอร์เน็ตทำให้ได้ทราบข่าวสารทางการเมืองที่ไม่เผยแพร่ผ่านสื่ออื่น

จากผลการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้ศึกษามานั้นสามารถสรุปได้ว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่นิสิตสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ การที่นิสิตได้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตส่งผลให้นักศึกษามีความสนใจทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น และสามารถทำให้นิสิตมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนั้นเป็นสิทธิและหน้าที่ตามสถานะที่ประชาชนคนไทยคนหนึ่งที่มีสิทธิออกเสียงและเรียกร้องความเป็นธรรมทาง

ประชาธิปไตยได้ จากงานวิจัยนี้จะเห็นได้ว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทและมีความสำคัญจัดเป็นสื่อสาธารณะที่มีส่วนช่วยส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยได้ แต่ในบางครั้งสื่ออินเทอร์เน็ตก็ใช้การสื่อสารในทางที่ไม่สมควร ดังนั้น ภาครัฐบาลจึงควรให้ความสนใจในสื่อประเภทนี้เป็นพิเศษ เพราะเป็นทั้งผลดีและผลเสียต่อนิสิตซึ่งเป็นเยาวชนของประเทศ เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี แต่การใช้สื่อทางการเมืองไปในทางที่ไม่ดีนั้นจะส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งการสรุปผลทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณนั้น จะกล่าวในบทถัดไป

อย่างไรก็ตาม แม้ว่านิสิตจะรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตส่งผลให้นักศึกษามีความสนใจทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น และสามารถทำให้นิสิตมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น แต่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ยังไม่แน่ใจในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจากตารางที่ 17 ตารางที่ 28 ตารางที่ 39 และตารางที่ 50 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจากแต่ละคณะนั้นมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละด้านซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับที่ใกล้เคียงกันในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นอาจยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองมากพอ จึงเลี้ยงที่จะตอบคำตอบที่มีลักษณะสุดโต่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานั้นไม่ได้เป็นผู้ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในทางการเมืองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่าที่ควร แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากจะเป็นนิสิตคณะรัฐศาสตร์ แต่ส่วนใหญ่ก็จะเป็นนิสิตที่สังกัดภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ชั้นปีที่ 3 และ 4 ซึ่งเป็นนิสิตที่ได้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่ค่อยเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่าที่ควร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา “อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีผลการวิจัยในเชิงปริมาณสนับสนุนผลการวิจัยในเชิงคุณภาพ มีสมมติฐานคือ “การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต” โดยศึกษาเฉพาะนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับการวิจัยครั้งนี้โดยมีข้อค้นพบในการการวิจัย ดังนี้

ข้อค้นพบจากการวิจัย

1. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต โดยที่ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองนั้นมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด แต่ในระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นอยู่ในระดับของการให้ข้อมูลเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เว็บไซต์นั้นสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเป็นวงกว้าง กล่าวคือ บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่า จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนา

แสดงให้เห็นได้ว่า อินเทอร์เน็ตเป็นเพียงแค่ “เครื่องมือ” และ “ช่องทาง” ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แต่ไม่ได้เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยที่ เว็บไซต์นั้นเป็นเครื่องมือที่สามารถเข้าถึงบุคคลได้มากที่สุด โดยที่เมื่อสังเกตจากเชิงคุณภาพนั้น พบว่า “อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองและถือว่าเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่น่าไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเคลื่อนไหวทางการเมือง” เนื่องจากในอินเทอร์เน็ตนอกจากจะมีช่องทางให้ผู้สนใจเรื่องการเมืองเข้าไปอ่านข่าวสารและติดตามข่าวสารแล้ว เนื่องด้วยอินเทอร์เน็ตค่อนข้างมีอิสระระดับหนึ่งในการแสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน โดยเฉพาะรูปแบบของการเป็นเครือข่ายของคนที่สนใจเรื่องเดียวกัน ย่อมทำให้เกิดพลังในการรวมตัวกันของคนได้ อีกทั้งการสนทนาในลักษณะตอบกระทู้ หรือ การแสดงความคิดเห็นระดับบุคคล ในรูปแบบของการเขียนบล็อก ก็เป็นส่วนช่วยกระตุ้นให้คนมีจิตสำนึกร่วมทางการเมืองได้

จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มเครือข่ายเยาวชนนักศึกษา และกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก็มีส่วนร่วมสืบเนื่องมาจากการติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านทาง

อินเทอร์เน็ต ทั้งผ่านทางเว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนาต่าง ๆ ที่เป็นส่วนกระตุ้นให้สมาชิกของทั้งสองกลุ่มมีการตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นสื่อกลางในการอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอีกด้วย เมื่อสมาชิกของทั้งสองกลุ่มได้รับข่าวสารที่เพียงพอและเป็นประโยชน์ จึงทำให้เกิดแรงผลักดันในการแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การเข้าร่วมประท้วง การล่ารายชื่อเพื่อตรวจสอบ การออกแถลงการณ์ การถกกันเรื่องความรู้ด้านประชาธิปไตย ฟังและแสดงความคิดเห็นในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชน (Hyde Park) ขึ้นปราศรัย เดินขบวน และการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนรัฐมนตรี

2. สำหรับกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ และ กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค๊ก ก็นั้น ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ซึ่งอยู่ในระดับการปรึกษาหารือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มพวกเขา มีความสัมพันธ์กันภายในกลุ่มอย่างแน่นแฟ้นอยู่แล้ว พวกเขาใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเพียงแค่เครื่องมือในการสร้างความสะดวกในการติดต่อพูดคุยสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม โดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนา ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกภายในกลุ่มโดยส่วนใหญ่ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นกับบุคคลอื่นที่มีใช้สมาชิกในกลุ่มตน

จากการสังเกตในเชิงคุณภาพ พบว่า ตัวแทนกลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ และกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค๊ก ก็นั้น มีการติดต่อสื่อสารกัน “เฉพาะ” บุคคลที่คิดว่ามีความใกล้ชิดคลุกคลีลงใน กล่าวคือบุคคลที่อยู่ภายในกลุ่มของตนเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองที่สนใจกันภายในกลุ่ม และมีความคิดเห็นที่กล่าววว่า

“สมัยนี้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องรวมพลอะไรมากมาย แค่คุยกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทำให้ความเข้าใจทางการเมือง หรือการรวมกลุ่มอะไรสักอย่างเพื่อที่จะทำอะไรสักอย่างมันก็ทำง่ายขึ้น”

(ก.ป.ก. 9)

6 กุมภาพันธ์ 2552

3. พื้นที่สาธารณะของฮาเบอร์มาสมีลักษณะเด่นทางด้านวาทกรรม เป็นแบบจำลองทางวาทกรรมเกี่ยวกับการสร้างเจตจำนงและความคิดเห็นทางการเมือง เป็นแบบจำลองที่เน้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการตัดสินใจทางการเมืองโดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนการสื่อสารระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ จากการศึกษาค้นพบว่า อินเทอร์เน็ตมีบทบาทต่อกลุ่มนิสิตทั้งในการ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนา แสดงให้เห็นว่าพื้นที่สาธารณะทางการเมือง ไม่ใช่เป็นพื้นที่สำหรับเสวนาทางการเมืองเพียงเท่านั้น หากแต่เป็นพื้นที่ของการจัดการองค์การทางการเมืองเพื่อการต่อสู้ผ่านพัฒนาการของสื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น อินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่สาธารณะใหม่ที่ส่งเสริมให้มีการเคลื่อนไหวสังคมแบบใหม่ และเปิดโอกาสให้กลุ่มพลังที่ต่อต้านอำนาจรัฐได้ใช้เพื่อให้เกิดการศึกษาแก่มวลชน และกระตุ้นให้มวลชนรวมตัวกันเพื่อสร้างสังคมการเมืองแบบใหม่ขึ้นมา ศักยภาพของอินเทอร์เน็ตแบบนี้ไม่อยู่ในการวิเคราะห์ของฮาเบอร์มาสเลย มีการวิเคราะห์พื้นที่สาธารณะที่ผ่านมา ฮาเบอร์มาสก็ไม่ได้ให้ความสนใจแก่เรื่องการเคลื่อนไหวสังคมเท่าใดนัก อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาขึ้นเป็นการตอกย้ำว่าอินเทอร์เน็ตเป็นเพียงช่องทางในการก่อให้เกิดการรวมกลุ่ม โดยลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตในระดับปฏิบัติการเพียงเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ตามทฤษฎีของฮาเบอร์มาสที่ได้กล่าวถึง “พื้นที่สาธารณะ(Public sphere) ประกอบด้วยพื้นที่ต่างๆ ทางสังคม ซึ่งปัจเจกชนทั้งหลายมารวมตัวกัน เพื่อพูดคุยถึงเรื่องราวสาธารณะร่วมกัน และรวมตัวกันต่อต้านอำนาจตามอำเภอใจและการกดขี่ต่างๆ ที่มีต่อพลังสาธารณะและพลังทางสังคมโดยรัฐ หลักการทั้งหลายเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ เกี่ยวพันกับการสนทนาที่เปิดกว้างในทุกๆ ประเด็นปัญหาที่ได้รับความเอาใจใส่โดยทั่วไป รวมถึงผลประโยชน์ต่างๆ และสิ่งที่ดีสำหรับสาธารณะ ด้วยเหตุดังนั้น พื้นที่สาธารณะจึงได้รับการสมมุติล่วงหน้าในฐานะที่เป็นพื้นที่ซึ่ง “สามารถพูดคุยกันได้อย่างอิสระ” และ“ชุมนุมกันได้อย่างเสรี” หรือเป็นพื้นที่บนสิ่งพิมพ์ที่มีเสรีภาพ, และมีสิทธิ์ที่จะมีส่วนร่วมอย่างอิสระในการถกเถียงกันทางการเมืองและทำการตัดสินใจ” ซึ่งในกรณีของสังคมไทยนั้น การศึกษานี้มีข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งนั่นก็คือ อินเทอร์เน็ตไม่ได้เป็นเครื่องมือในการเปิดพื้นที่สาธารณะอย่างสมบูรณ์ตามที่ฮาเบอร์มาสได้กล่าวถึงเอาไว้ กล่าวคือ ทั้งกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช้แค่กติกากลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู่ชาติ ต่างก็เน้นที่จะเข้าอ่านเว็บไซต์ของฝ่ายตนเองเป็นหลักและไม่ค่อยเปิดโลกทัศน์ของตนเอง จึงทำให้เป็นการวิพากษ์ทฤษฎีของฮาเบอร์มาสดังกล่าวข้างต้น

ในทางกลับกัน จากการศึกษาเพิ่มเติม พบว่า แนวโน้มของอินเทอร์เน็ตในการเป็นเครื่องมือในสื่อสารกล่าวคือ เครือข่ายทางสังคมในอินเทอร์เน็ตที่เริ่มมีผลกระทบต่อสังคมอย่างชัดเจน นั่นคือ การพัฒนาระบบเว็บไซต์ของสำนักข่าวต่างๆ ให้เป็นพื้นที่สาธารณะมากขึ้น เช่น เว็บไซต์ข่าวของมติชน โดยจากเดิมผู้บริโภคสื่ออย่างพวกเราเป็นผู้หนึ่งอยู่เฉยๆ รอรับข้อมูลข่าวสารที่ผ่านการกลั่นกรอง คัดเลือกจากนักข่าวหรือกองบรรณาธิการข่าว กลายสภาพเป็นผู้ที่สามารถเขียนหรือนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เปิดประเด็นข่าว รวมทั้งแสดงความคิดเห็นกลับไปยังสื่อหรือส่ง

สารไปถึงนักข่าว ขณะเดียวกันยังสามารถส่งข้อมูลข่าวสารไปยังสาธารณชนหรือชุมชน ได้ร่วมรับรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันอีกด้วย หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการเปลี่ยนสภาพจากคนอ่านข่าว ฟังข่าว ดูข่าว เป็นนักข่าว นักวิเคราะห์ และนักวิจารณ์ โดยปรากฏการณ์ลักษณะนี้กำลังกลายเป็นแนวโน้มใหม่ของการสื่อสารมวลชน อาจทำให้เกิดการรวมตัวกันและนำไปสู่การมีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติการก็เป็นได้

จะเห็นได้ว่าอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากอินเทอร์เน็ตมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกันภายในกลุ่ม ซึ่งการสรุปผลการวิจัยนั้นจะกล่าวในลำดับถัดไป

สรุปผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ซึ่งสามารถอธิบายในแต่ละด้านของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ได้ดังต่อไปนี้

1) ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก นิสิตกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเข้าเว็บไซต์ที่เป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ โดยส่วนใหญ่จะเข้าไปอ่านเนื้อหาการเมืองในเว็บไซต์นั้น สาเหตุที่เลือกเพราะเว็บไซต์ดังกล่าวมีการปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ และมีการวิเคราะห์และให้ความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยที่นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่นิสิตให้ความสนใจผ่านกระดานการให้ความเห็น (Comment) ที่เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้นๆ จัดบริการไว้ให้ได้ เช่น **เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์** เป็นต้น

กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ นิสิตกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเข้าเว็บไซต์ที่เป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์ **ผู้จัดการออนไลน์** รองลงมาคือเว็บไซต์ **เนชั่น** โดยสาเหตุที่เลือกใช้เพราะ เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ นั้นมีข้อมูลทางการเมือง มีบทวิเคราะห์ข่าวที่หลากหลาย และมีประเด็นนำเสนอที่แปลกใหม่ ในด้านเหตุผลที่เลือกเว็บไซต์ **เนชั่น** เนื่องจากมีความเป็นกลางมากกว่า **ผู้จัดการออนไลน์** และ**ฟ้าเดียวกัน** นิสิตกลุ่มนี้จะเข้าไปอ่านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นบ้างในประเด็นที่นิสิตมีความสนใจ แต่โดยส่วนใหญ่จะเข้าไปอ่านความคิดเห็นของผู้อื่นมากกว่าในประเด็นที่นิสิตสนใจ นิสิตกลุ่มนี้บางส่วนได้เข้าไปในเว็บไซต์

ต่างประเทศเพื่อรับข้อมูลที่เป็นกลางมากกว่าเว็บไซต์ภายในประเทศและนำมาตรวจสอบข้อเท็จจริง

2) ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก พบว่านิสิตจะได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการเมืองทุกวัน โดยลักษณะข่าวจะเป็นข่าวสารทางการเมืองที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งได้รับจากกลุ่มเพื่อน และจากกลุ่มที่นิสิตเป็นสมาชิก โดยนิสิตจะอ่านและส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น และใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ว่ามีความคิดเห็นอย่างไร และนิสิตเมื่ออ่านเว็บไซต์และกระดานสนทนาแล้วมีประเด็นที่น่าสนใจก็จะส่งเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์พร้อมทั้งส่งที่อยู่ของเว็บไซต์ (Link) นั้นไปยังกลุ่มของตน

กลุ่มเครือข่ายเยาวชนชกัชาติ พบว่า นิสิตกลุ่มนี้ได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองบ่อยครั้ง ลักษณะข่าวสารที่ได้รับจะเป็นสถานการณ์ทางการเมือง โดยได้รับจากกลุ่มเพื่อน และกลุ่มที่นิสิตเข้าร่วมเครือข่าย ได้แก่ กลุ่ม TGO (Taksin Get Out) ซึ่งกลุ่มนี้จะมีการส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และจะเขียนความคิดเห็นของนิสิตเองลงไปในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งต่อไปยังกลุ่มเพื่อนของตน แต่นิสิตบางส่วนไม่ส่งจดหมายต่อทั้งนี้เพราะกลัวการสืบพบตัวจากภาครัฐในประเด็นที่พาดพิงถึงความมั่นคงของประเทศ นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนิสิตกับบุคคลอื่นที่สนิทกัน หรือเป็นอาจารย์ที่ตนรู้จัก นิสิตบางส่วนจะเขียนเนื้อหาเพิ่มเติมในส่วนที่คิดว่าถูกต้องเข้าไป จากนั้นจะส่งกลับไปเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล และนิสิตเมื่ออ่านเว็บไซต์และกระดานสนทนาแล้วมีประเด็นที่น่าสนใจก็จะส่งเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์พร้อมทั้งส่งที่อยู่ของเว็บไซต์ (Link) นั้นไปยังกลุ่มของตน

3) ด้านกระดานสนทนา

กลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก จะใช้กระดานสนทนาค่อนข้างบ่อยครั้ง ประเภทกระดานสนทนาที่เข้าใช้บริการมากที่สุด โดยแบ่งตามเนื้อหาของกระดานสนทนา คือ

3.1 เนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองและสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่ เว็บไซต์ฟ้าเดียวกันจะโดยฟ้าเดียวกันจะเปิดกว้างทางความคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์มากกว่าประเด็นทางการเมือง โดยวิธีการเขียนความคิดเห็นนั้น จำเป็นที่ต้องสมัครสมาชิก และยืนยันด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก่อนที่จะความเห็น (Post) ความคิดเห็นลงไปเ็นกระดานสนทนานี้ได้

3.2 เนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง ได้แก่ เว็บไซต์ *ประชาไท* และเว็บไซต์ *ผู้จัดการออนไลน์* ซึ่งเป็นเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่มีกระดานสนทนาออกเหนือจากกระดานการให้ความเห็น (Comment) ด้วย โดยกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) จะนิยมใช้กระดานสนทนาของเว็บไซต์ที่มีความเป็นกลางทางการเมือง โดยให้ความเห็นว่าเว็บไซต์ *ประชาไท* จะให้ข้อมูลข่าวสารและมีการวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ประชาชนและชุมชนต่างๆ ได้มีโอกาสรับรู้และรู้ทันสถานการณ์ของสังคมไทยในด้านต่างๆ โดยวิธีการเขียนความคิดเห็นนั้น เหมือนกับเว็บไซต์ *ฟ้าเดียวกัน* คือจำเป็นที่จะต้องสมัครสมาชิก และยืนยันด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก่อนที่จะความเห็น (Post) ความคิดเห็นลงไปบนกระดานสนทนานี้ได้ รองลงมาคือ เว็บไซต์ *พันธมิตรไทย ดอท คอม* โดยเข้าไปในห้องสนทนาที่ “โต๊ะราชดำเนิน” ที่มีความตรงไปตรงมาทางด้านเนื้อหาการสนทนาเกี่ยวกับการเมือง โดยจะมีกฎระเบียบในการเป็นสมาชิก โดยการลงทะเบียนจำเป็นที่จะต้องใส่เลขที่บัตรประชาชนลงไปด้วย ฉะนั้นการแสดงความคิดเห็นจึงมีเนื้อหาที่รุนแรงน้อยกว่ากระดานสนทนาทางการเมืองอื่น และลำดับสุดท้ายคือเว็บไซต์ *ผู้จัดการออนไลน์* นิสิตได้ให้ความคิดเห็นว่ากระดานสนทนาจะมีเนื้อหาที่โหดร้ายไปยังฝ่ายพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ไม่มีความเป็นกลางทางการเมือง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ในเครือผู้จัดการ โดยวิธีการเขียนความคิดเห็นนั้น ในเว็บไซต์ *ผู้จัดการออนไลน์* นี้ไม่จำเป็นที่จะต้องสมัครสมาชิก ก็สามารถที่จะให้ความเห็น (Post) ความคิดเห็นลงไปบนกระดานสนทนาได้ ซึ่งกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ก (ก.ป.ก.) จะเป็นสมาชิกของกระดานสนทนาที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น โดยที่กลุ่มนิสิตกลุ่มนี้จะแสดงความคิดเห็นของตนตอบกระทู้ของผู้ที่ตั้งประเด็นในกระดานสนทนาไว้แล้วเท่านั้น โดยไม่ได้เป็นผู้ตั้งประเด็นเพื่อให้ผู้อื่นตอบขึ้นมาใหม่

กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกษัตริย์ นั้น นิสิตกลุ่มนี้จะใช้กระดานสนทนาบ่อยครั้งประเภทกระดานสนทนาที่เข้าใช้บริการคือ *ผู้จัดการออนไลน์* และ *พันธมิตรไทย ดอท คอม* โดยนิสิตจะไม่เข้าเป็นสมาชิกของกระดานสนทนา และแสดงความคิดเห็นมากนัก แต่จะเข้าไปอ่านเนื้อหาในกระดานสนทนามากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากหากนิสิตแสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่เป็นฝ่ายตรงกันข้ามกับผู้เข้ามาสนทนาในกระดานสนทนาอาจถูกว่ากล่าวกลับมาอย่างรุนแรงจึงไม่เป็นที่นิยมที่จะเลือกใช้ในกลุ่มนี้จากสาเหตุดังกล่าว

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในด้านใดก็ตาม ต่างก็มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมือง

ของนิสิตได้ทั้งสิ้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปประเด็นของความสัมพันธะระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาไว้ ดังนี้

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต

จากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ทั้งกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ิก และกลุ่มเครือข่ายเยาวชนชนกัญชาตินั้นใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน ในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ทั้งนี้เนื่องจาก ทั้งสองกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีความสนใจทางการเมือง และเข้าร่วมกิจกรรมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่เสมอ ดังนั้นจึงส่งผลให้ตัวแทนนิสิตทั้งสองกลุ่มนี้มีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับทุกวัน

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาเชิงปริมาณที่ได้นั้น สามารถนำไปใช้เป็นข้อสนับสนุนให้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพข้างต้นมีความเด่นชัดยิ่งขึ้น กล่าวคือ จากผลการศึกษาเชิงปริมาณนั้น พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยเฉลี่ย 4-5 วันต่อครั้ง หากจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และในด้านกระดานสนทนา พบว่า นิสิตเข้าไปรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง โดยจากเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การแสดงความคิดเห็นผ่านทางอินเทอร์เน็ตนั้น เป็นช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านการเมืองได้สะดวกและรวดเร็วกว่าช่องทางอื่น แต่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีความสนใจส่วนตัวในเรื่องของการเมืองมากนัก จึงไม่ทำให้เกิดการใช้ช่องทางของอินเทอร์เน็ตไปสู่การรวมกลุ่มทางการเมือง แต่หากจำแนกรายคณะ พบว่า

นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง และใช้กระดานสนทนาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง ตามลำดับ

นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง และใช้กระดานสนทนาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง

นิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4-5 วันต่อครั้ง ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และกระดานสนทนาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง

นิติตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง ใช้เว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองเดือนละครั้ง และใช้กระดานสนทนาในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 1 อาทิตย์ต่อครั้ง

โดยสรุปแล้วจากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และ ด้านกระดานสนทนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถอธิบายผลแต่ละประเด็นโดยเชื่อมโยงกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพได้ดังนี้

การใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

จากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า สมาชิกกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ิก และ กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ เลือกที่จะเข้าอ่านและติดตามข่าวสารทางการเมืองจากเว็บไซต์เป็นจำนวนมาก รองลงมาคือการเข้าไปอ่านบทความต่างๆ และนอกเหนือจากนี้ยังมีการเข้าติดตามอ่านข้อมูลเรื่องการเมืองผ่านทาง กระดานสนทนาและเว็บบล็อกต่าง ๆ ซึ่งการเลือกเข้าอ่านข้อมูลจากสื่อเหล่านี้ มีความสะดวกและยังสามารถติดตามข้อคิดเห็นของคนอื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ได้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะกระดานสนทนาของเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองต่าง ๆ นั้น มักจะมีผู้คนจากหลากหลายเข้ามาอ่านและบางรายก็แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตอบโต้กันในกระดานสนทนา โดยที่ ต้องการทราบแนวทางการคิดเห็นของผู้อื่น

ปัจจัยในการเลือกการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ในด้านของปัจจัยใดที่นิสิตเลือกใช้ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น จากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ตัวแทนสมาชิกกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊ิก และ กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอยู่ในรูปแบบของการเข้าอ่านข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นส่วนมาก ซึ่งมีการเพิ่มประเด็นในเว็บบอร์ด และมีการตอบข้อคิดเห็นกลับ โดยจะเลือกตอบเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ แต่ส่วนมากแล้วจะอ่านมากกว่าตอบกลับ ดังนั้น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในเว็บบอร์ด หากวิเคราะห์ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า อยู่ในระดับของการเปิดรับความคิดเห็นของประชาชน หากพิจารณาผลการวิจัยเชิงปริมาณ

พบว่า ปัจจัยด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองนั้น พบว่ามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ($r=.623$) และสามารถอธิบายการแปรผันของการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ดีที่สุด ($\beta = .512$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น จากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า บุคคลที่ตัวแทนสมาชิกกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก และ กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติจะติดต่อสื่อสารด้วยการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น จะเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับกลุ่มของตน โดยส่วนมากจะส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารเรื่องที่สนใจกันภายในกลุ่ม ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของการรับส่งข้อมูลและการส่งต่อข้อมูลโดยการ Forward นั้น หากวิเคราะห์ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือได้ว่าอยู่ในระดับการให้ข้อมูล หากพิจารณาผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่ามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่รองลงมาจากปัจจัยด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($r=.430$) สามารถอธิบายการแปรผันของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้ในระดับรองลงมาจากเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\beta = .227$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัจจัยด้านกระดานสนทนานั้น จากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ตัวแทนสมาชิกกลุ่มประชาธิปไตยไม่ใช่แค่ก๊าก และ กลุ่มเครือข่ายเยาวชนกัญชาติ จะใช้บริการกระดานสนทนาด้วยการเข้าไปอ่านความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่ และจะเข้ากระดานสนทนาที่ตนเองมีความเคยชินเนื่องจากทราบถึงวิธีปฏิบัติในการแสดงความคิดเห็นในแต่ละกระดานสนทนา โดยที่จะการเลือกที่จะแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนา ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะแสดงความคิดเห็นบ้างตามโอกาสและข้อมูลของตนเองที่มี แต่สำหรับบางคนมีความพึงพอใจที่จะสมัครเป็นสมาชิกกระดานสนทนาเพื่อต้องการอ่านข่าวสารทางการเมือง และต้องการทราบว่าสมาชิกรายอื่นถกเถียงเรื่องเกี่ยวกับการเมืองในเรื่องใด โดยไม่ตอบกระทู้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการใช้กระดานสนทนา หากวิเคราะห์ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือได้ว่าอยู่ในระดับการเปิดรับความคิดเห็นของประชาชน เนื่องจากเข้าไปอ่านเพียงต้องการทราบความคิดเห็นของคนอื่น ๆ และเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจอยู่ในกระดานสนทนาขณะนั้นมากกว่า หากพิจารณาจากผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่รองลงมาจากปัจจัยด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ($r=.355$) สามารถอธิบายการแปรผันของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้ในระดับรองลงมาจากเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ($\beta = .106$)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. บทบาทของนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่นที่มีภาวะทางอารมณ์สูงตามลักษณะพัฒนาการของมนุษย์ และเป็นปัญญาชนคนรุ่นใหม่ในสังคมที่ได้รับการศึกษาตามระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยของประเทศไทย ปัจจุบันนิสิตนักศึกษาเหล่านี้ มีความชำนาญในด้านการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในทางการเมืองดังนั้น รัฐบาลจึงควรให้การสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงบทบาทในทางการเมืองที่ถูกต้อง เพื่อมิให้เกิดความรุนแรงขึ้นเฉกเช่นบทเรียนในอดีตที่ผ่านมาของประเทศไทย

2. ภาครัฐสามารถนำผลการวิจัยในเรื่องนี้ ไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายพัฒนาและส่งเสริมเยาวชนซึ่งเป็นนิสิตนักศึกษา ให้มีแนวทางของการแสดงบทบาทและใช้สิทธิทางประชาธิปไตยที่ถูกต้องในอนาคต อีกทั้งนำไปเป็นแนวทางดำเนินนโยบายเกี่ยวกับสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตและสื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในลำดับต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสังคมในขอบข่ายที่กว้างขวางไปจากนี้ ซึ่งสามารถศึกษาได้หลายกลุ่ม เช่น ศึกษากลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาค เพื่อจะได้ทราบถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนถึงความสนใจทางการเมืองของกลุ่มปัญญาชนคนรุ่นใหม่ในสังคมที่มีมุมมองกว้างขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้โดยศึกษาตัวแปรในลักษณะอื่นๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแปรภูมิหลังประชากร และตัวแปรด้านจิตวิทยาวัยรุ่น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรที่จะมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนนี้เพื่อขยายขอบเขตขององค์ความรู้ทางด้านนี้ให้กว้างขวางและเพื่อให้เกิดความเข้าใจในนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาถึงสื่ออินเทอร์เน็ตที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทั้งการศึกษาเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่ากลุ่มประชาชนทุกกลุ่มคือฐานของประชาธิปไตย และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดี

4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเมืองและประชาชนในต่างจังหวัด เพื่อที่จะสามารถนำผลการศึกษาที่ได้รับไปพัฒนาประเทศตามแนวทางประชาธิปไตยเป็นลำดับต่อไป

5. ในการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในนิยามเชิงปฏิบัติการของการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตเท่านั้น ซึ่งอาจทำให้เห็นพฤติกรรมกรมการเมืองที่ไม่ลึกซึ้งหรือครอบคลุมไปถึงระดับการมีส่วนร่วมในระดับสูงกว่าการแสดงความคิดเห็นซึ่งก็คือการวางแผน การลงมือปฏิบัติการด้านการเมืองบางอย่าง และการควบคุมโดยประชาชน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรมีการขยายขอบเขตของการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไปถึงระดับดังกล่าวด้วยว่า เป็นผลสืบเนื่องหรือมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตได้อย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ต้นฉบับไม่มีหน้า 210

NO PAGE 210 IN ORIGINAL

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนก วงษ์ตระหง่าน. การเมืองในระบอบประชาธิปไตยไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

กนกศักดิ์ แก้วเทพ. เศรษฐศาสตร์การเมืองของสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก. รัฐบาลสนับสนุนเยาวชนในการมี
ส่วนร่วมพัฒนาการเมืองไทยให้เข้มแข็ง. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา:
<http://media.thaigov.go.th/pageconfig/viewcontent/viewcontent1.asp?pageid=471&directory=1779>. [2552, 3 มีนาคม].

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. อินเทอร์เน็ตคืออะไร. [ออนไลน์]. 2552.
แหล่งที่มา:<http://school.obec.go.th/mrPaisan/e-learning/information/content/internet1.htm>. [2552, 19 พฤศจิกายน].

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. บทเรียนอินเทอร์เน็ตเทคโนโลยี.
[ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา<http://student.swu.ac.th/ed4611116/et452/website/mainpagesub1.html> [2552, 19 พฤศจิกายน].

คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ. ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, 2544.

ชฎามาศ ชูระเศรษฐกุล. "รายงานผลการสำรวจกลุ่มผลกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย
ปี 2550". ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. [ออนไลน์].
2551. แหล่งที่มา: http://pld.nectec.or.th/websrii/images/stories/documents/books/internetuser_2007.pdf. 2551. [2551, 9 กันยายน].

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ อังรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์. จาก 14 ถึง 6 ตุลา. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2544.

ชยัน สมนิยาม. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ภาควิชาปกครอง
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

- ไชยันต์ ไชยพร. "การพัฒนาการของสื่อกับปรัชญาสิทธิเสรีภาพ และพื้นที่สาธารณะ แง่คิด
บทเรียน ละเอียดปัญหาบางประการจากสังคมตะวันตก". รัฐศาสตร์สาร.
(มีนาคม 2545): 7-8.
- ฐิตกานต์ ธนาโอฬาร. การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตและนักศึกษามหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. สื่อมวลชนบนเส้นทางทุนนิยม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546
- ณรงค์ บุญสวยขวัญ. การเมืองภาคพลเมือง บทวิเคราะห์แนวคิดและปฏิบัติการทำทนายอำนาจการเมืองในระบบตัวแทน. กรุงเทพฯ: เอดิชั่นเพรส โปรดักส์, 2552.
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology). กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2546.
- ถวิลวดี บุรีกุล. การมีส่วนร่วม แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ. กรุงเทพฯ: พาณิชพระนคร (2535), 2550
- นิคม ปั่นณะเจริญรักษ์ . ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสารหนังสือพิมพ์กับการเรียนรู้และการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- นิยม รัฐอมฤต. การเมืองไทย พัฒนาการ ปัญหา และแนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ : เอื้ออาทร, 2540
- นิลุบล ใจอ่อนนุ่ม. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543
- บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. "จำนวนนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคปลายปีการศึกษา ปี 2551". บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [ออนไลน์]. 2551. แหล่งที่มา: <http://www.reg.chula.ac.th/statistics/statistics-three.html>. [2551, 9 กันยายน].

บุญยิ่ง ประทุม. การสื่อสารทางการเมืองในสถานการณ์ความขัดแย้งของสังคมไทย.

[ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา: <http://gotoknow.org/blog/baocd12/299934>.

[2552, 19 พฤศจิกายน].

ประมวล แสงแก้วศรี. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตปทุมวัน

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชา ภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546

ปริวัตร สิงห์แก้ว. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัย

กรุงเทพวิทยาเขตรังสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารทั่วไป
ภาควิชาการบริการทั่วไป คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา,
2547

พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. คอด้มน์ อยากตอบ forever : การเมืองของผู้หลักผู้ใหญ่ ในวัน

(ที่เราถูกทำให้เป็น) เด็ก (ครั้งที่สอง). ประชาไท. [ออนไลน์]. 2551. แหล่งที่มา:

http://www.prachatai.com/05web/th/home/page2.php?mod=mod_ptcms&ID=5685&Key=HighlightNews [2551, 2 ตุลาคม].

มนทกานต์ ตปนียางกูร. พัฒนาการของสื่อประชาธิปไตยบนอินเทอร์เน็ต.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการ
ประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

มลินี สมภพเจริญ. อินเทอร์เน็ตและสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการสื่อสาร ภาควิชาสื่อสารมวลชน
คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ชุดวิชาปัญหาการเมืองไทยปัจจุบัน.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี: สำนักเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

มูลนิธิวิทยาศาสตร์แห่งชาติสหรัฐอเมริกา. The Internet. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา:

<http://www.nsf.gov/about/history/nsf0050/internet/internet.htm>

[2552, 19 พฤศจิกายน].

ยุทธพร อิศรชัย. "การสื่อสารทางการเมืองกับกระแสโลกาภิวัตน์" ใน **ประมวลสาระชุดวิชาการสื่อสารทางการเมืองสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช** หน่วยที่ 15. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552

ยุทธพร อิศรชัย. **ความรู้คืออำนาจ**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร, 2552

ยรรยง สิ้นธุ์งาม. **ทฤษฎีสื่อ**. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา:

[http://www.fridaycollege.org/blog.php?obj=blog.view\(95\)&PHPSESSID=a35fdc1eb9cdf4a21fb0e734c81d1f40](http://www.fridaycollege.org/blog.php?obj=blog.view(95)&PHPSESSID=a35fdc1eb9cdf4a21fb0e734c81d1f40) [2552, 19 พฤศจิกายน].

วรรัตน์ ชัยชนะ. **ความรู้ ทักษะคนดี และพฤติกรรมประชาธิปไตยของเยาวชนในโครงการฝึกการอบรมวิทยากรเผยแพร่ประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ**.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546

วรา วัฒนาจตุรพร. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอินเทอร์เน็ตในการสร้างความตื่นตัวทางการเมืองและพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองบนอินเทอร์เน็ต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการสื่อสาร ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

วราภรณ์ วนาพิทักษ์. **ทฤษฎีวิพากษ์ของเจอร์เกน ฮาเบอร์มาส : พื้นที่สาธารณะทางการเมือง และเสรีภาพในการแสดงออกบนอินเทอร์เน็ต**. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551 (อัดสำเนา).

วิกิพีเดีย. **โลกาภิวัตน์**. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา:

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%82%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A0%E0%B8%B4%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%99%E0%B9%8C>. [2552, 19 พฤศจิกายน].

วิกิพีเดีย. **Internet**. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา <http://en.wikipedia.org/wiki/Internet> [2552, 19 พฤศจิกายน].

วิทอง ตันตกุลนินาท. **อิทธิพลของสื่อสาธารณะ ดิจิตอล ที่มีผลต่อพฤติกรรมกรบรโภคข่าวสาร ด้านการเมือง ศึกษาเฉพาะ ASTV ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร**. เอกสารการศึกษาค้นคว้า วิจัย ป๋องกันราชอาณาจักร, 2551

วัชรวิชัย สาร. การเมืองภาคประชาชน พัฒนาการการมีส่วนร่วมในทางการเมือง
ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและพหุการเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักเมฆขาว,
 2545.

ศิริพร ยอดกมลศาสตร์. "พัฒนาการของการสื่อสารมวลชน" ใน **เศรษฐศาสตร์การเมือง**
สื่อมวลชนบนเส้นทางทุนนิยม. กรุงเทพฯ : เอดิชั่นเพรส โปรดักส์, 2546

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. **พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ไทย**
-อังกฤษ.[ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา: http://lexitron.nectec.or.th/2009_1/index.php?q=lookup/form/submit. [2552, 19 พฤศจิกายน].

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. **เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทาง**
สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (คู่มือนักวิจัยและนักศึกษาปริญญาโทและ
ปริญญาเอก): หลักการวิธีการ และการประยุกต์. กรุงเทพฯ: สามลดา, 2548

สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. **การสื่อสารกับการเมือง.** กรุงเทพฯ: ประสิทธิ์ภณฑ์ แอนด์ พรีนติ้ง, 2541
 สำนักข่าวเจ้าพระยา. **พลเมืองเน็ตวอนรัฐอย่าอ้างความมั่นคง"ละเมิด"เสรีภาพ** ปชช.

[ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา: <http://www.chaoprayanews.com/2009/04/30/%E0%B8%9E%E0%B8%A5%%B8%AD%E0%B8%A2B2%E0%B8%AD/>.
 [2552, 19 พฤศจิกายน].

เลขาธิการวุฒิสภา, สำนักงาน.. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย**

พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2551

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน สำนักวิชาการ. ประกาศฉบับที่ 5. **ราชกิจจานุเบกษา.**

[ออนไลน์]. 2552. แหล่งข้อมูล: http://library2.parliament.go.th/giventake/content_give/kpk_annouce5.pdf. [2552, 3 มีนาคม].

องค์กรเสรีประชาชน. **โปรไฟล์.** [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา:

<http://saereepanyachon.hi5.com/> [2552, 19 พฤศจิกายน].

องอาจ นัยพัฒน์. **วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และ**
สังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :สามลดา, 2548.

อมร รักษาสัตย์และคณะ. **การเมืองการปกครองไทย :ตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน**
 กรุงเทพฯ :วี.เจ.พรีนติ้ง, 2544.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. ระบบวิทยุโทรทัศน์ไทย: โครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองและ

ผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2542

อุษา ไหราเรือง. การเปิดรับข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนักศึกษา

ระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2540

อนุชาติ พวงลำลือ. พลเมืองไทย ณ จุดเปลี่ยนศตวรรษ. กรุงเทพฯ: สถาบันการเรียนรู้และพัฒนา

สังคม, 2543

อาชวินท์ อนันตกุล. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน

ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

มหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง

ภาควิชาปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

INN ONLINE. นิธิ ซีรีส์ปัจจุบันถูกควบคุมโดยรัฐและกลุ่มทุน. INNNEWS. [ออนไลน์]. 2552.

แหล่งข้อมูล: <http://www.innnews.co.th/politic.php?nid=109836>.

[2551, 9 กันยายน].

Ministry of Foreign Affaire, Kingdom of Thailand. การเลือกตั้งน่ารู้. กระทรวงต่างประเทศ.

[ออนไลน์]. 2552. แหล่งข้อมูล: <http://www.mfa.go.th/web/255.php>, 2551

[2551, 9 กันยายน].

ทีดีอาร์ไอ. ปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อความแพร่หลายของอินเทอร์เน็ต. TDRI. [ออนไลน์]. 2552.

แหล่งข้อมูล: http://www.tdri.or.th/r2_ch5.htm [2551, 9 กันยายน].

ภาษาอังกฤษ

Almond A. Gabriel and Sydney Verba. *The Civil Culture: Political Attitudes and*

Democracy in Five Nations. Boston: Little Brown and Company, 1965.

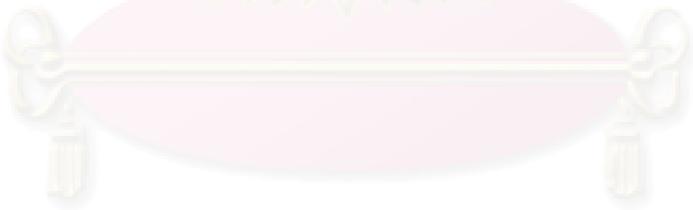
Cathy Bryan, Rose Tsagarousianous and Damian Tambini. *Cyberdemocracy*. New York:

Library Binding, 1998

Health, Robert L. New Communication Technologies: an Issues Management Point of

View. *Public Relations Review*. 8, 31. (March 1998): 273-288.

- John T. McNelly and Engenio Fonesca. "Media Use and Political Interest at the University of Costa Rica" in **Journalism Quarterly**, 1964.
- Marcelo M. Suárez-Orozco and Desirée Qin-Hilliard. **Globalization: culture and education for a new millennium**. California: University Of California Press, 2004
- Meenakshi Gigi Durham and Douglas M. Kellner. **Media and cultural studies: keywords**. Malden, MA : Blackwell, 2006
- Mike Savage, Gaynor Bagnall and Brian Longhurst. **Globalization and belonging**. London : SAGE, 2005
- Robert A. Hackett and Yuezhi Zhao. **Sustaining Democracy? : Journalism and the politics of objectivity**. Canada: Garamond Press Ltd., 1998
- Sinikka Sassi. **The New Media and Politics**. London: Sage, 2001.
- Sheila L. Croucher. **Globalization and Belonging: The Politics of Identity in a Changing World**. UK: Rowman & Littlefield, 2004.
- Song-In Wang. " Political Use of the Internet, Political Attitudes and Political Participation".**Asian Journal of Communication**. (December 2007): 381-395.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำถามแบบสนทนากลุ่ม

1. คุณมีความสนใจในข่าวสารทางการเมืองมากน้อยอย่างไร
2. คุณรับข้อมูลข่าวสารการเมืองจากสื่อประเภทใดบ้าง
 - ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนั้น
 - สาเหตุที่เลือกใช้สื่อประเภทนั้น
3. คุณเคยรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตไหม
 - ความถี่ของการใช้อินเทอร์เน็ตและช่วงเวลาของการใช้
 - สาเหตุที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการรับข้อมูล
4. คุณใช้อินเทอร์เน็ตประเภทไหน(มากที่สุด)
 - ความถี่ในการใช้และสาเหตุที่ใช้
5. การมีส่วนร่วมในด้านเว็บไซต์
 - เว็บไซต์ประเภทใดที่คุณเข้าไปใช้ในการอ่านข้อมูล/รับรู้ข่าวสารการเมือง
 - สาเหตุที่เข้าไปใช้
 - คุณเข้าไปเพื่ออ่านข้อมูลเพียงอย่างเดียวหรือมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย
6. การมีส่วนร่วมในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)
 - คุณเคยได้รับ e-mail เกี่ยวกับการเมืองบ้างไหม และบ่อยแค่ไหน
 - ลักษณะของข่าวสารการเมือง
 - คุณได้รับจากใคร
 - เมื่อคุณได้รับข้อมูลแล้ว คุณทำอย่างไรต่อไป
 - คุณเคยใช้ e-mail ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่นด้วยหรือไม่ อย่างไร
7. การมีส่วนร่วมในด้านกระดานสนทนา (web board)
 - คุณเคยเข้าไปในด้านกระดานสนทนาบ้างไหม บ่อยแค่ไหน
 - กระดานสนทนาที่คุณเข้าไปใช้มีชื่ออะไร
 - คุณสมัครเป็นสมาชิกของกระดานสนทนาไหม
 - คุณเข้าไปอ่านความคิดเห็นต่างๆและได้แสดงความคิดเห็นด้วยไหม
8. คุณเคยจัดทำเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการเมืองไหม

9. คุณเคยทำหนังสือพิมพ์ แผ่นพับที่เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลการเมืองแก่บุคคลอื่นหรือไม่
10. คุณเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองหรือไม่ อย่างไร
11. คุณมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับบทบาทของนิสิตต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
12. คุณคิดว่าในฐานะนิสิตที่เป็นประชาชนจะมีวิธีการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไรได้บ้าง
 - คุณคิดว่าการใช้อินเทอร์เน็ตจะเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้หรือไม่ อย่างไร
 - หากใช้สื่อเป็นการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จะใช้สื่อประเภทใดดีที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอนายวราวุธ แสงอร่าม ได้ทำการวิจัยเรื่อง “อินเทอร์เน็ตกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตและนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อประกอบเป็นวิทยานิพนธ์ปริญญาโท (เศรษฐศาสตร์การเมือง) คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การเสนอผลการวิจัยนี้ซึ่งรวบรวมจากคำตอบอันมีค่าของท่านจะนำเสนอเป็นผลสรุปโดยภาพรวมเท่านั้น มิได้มีผลกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้วิจัยขอความร่วมมือทุกท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากอินเทอร์เน็ตจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ เว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานสนทนา โดยให้ท่านเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อความ	ทุก วัน	2-3 วัน ครั้ง	4-5 วัน ครั้ง	1อาทิตย์ ครั้ง	เดือน ละ ครั้ง	ไม่เคย เลย
ด้านเว็บไซต์ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง						
ท่านรับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่าน...						
1. เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ						
2. เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ						
3. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com						
4. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com						
5. เว็บไซต์ของพรรคการเมือง						
6. ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์						
7. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง						
ด้านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์						
ท่านรับทราบข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็นทางการเมืองผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก...						

ข้อความ	ทุก วัน	2-3 วัน ครั้ง	4-5 วัน ครั้ง	1อาทิตย์ ครั้ง	เดือน ละ ครั้ง	ไม่เคย เลย
8. กลุ่มคนทำงาน						
9. เพื่อนสนิท						
10. กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีการเคลื่อนไหว ทางการเมือง						
11. องค์กรอิสระ (NGOs)						
12. คนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง						
ด้านกระดานสนทนา						
13. ท่านรับทราบข่าวสารทางการเมืองผ่านกระดาน สนทนา / ห้องสนทนา						
14. ท่านรับทราบความคิดเห็นของผู้อื่นเรื่องการเมือง ผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา						
15. ท่านรับรู้การสนทนาเรื่องการเมืองผ่านบุคคลที่ใช้ กระดานสนทนา / ห้องสนทนา						
16. ท่านรับทราบการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมือง ผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา						
17. ท่านรับทราบถึงการตั้งประเด็นคำถามทาง การเมืองผ่านกระดานสนทนา / ห้องสนทนา						

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ให้ท่านเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง
คำตอบเดียว

ข้อความ	ทุก วัน	2-3 วัน ครั้ง	4-5 วัน ครั้ง	1 อาทิตย์ ครั้ง	เดือน ละ ครั้ง	ไม่เคย เลย
การให้ข้อมูล ท่านส่งต่อข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับเพื่อนหรือ บุคคลอื่น ๆ ผ่าน...						

ข้อความ	ทุก วัน	2-3 วัน ครั้ง	4-5 วัน ครั้ง	1 อาทิตย์ ครั้ง	เดือน ละครั้ง	ไม่เคย เลย
1. เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ						
2. เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ						
3. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทาง การเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com						
4. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทาง การเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com						
5. เว็บไซต์ของพรรคการเมือง						
6. ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองใน อินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์						
7. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง						
8. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์						
9. กระดานสนทนา / ห้องสนทนา						
การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน ท่านแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทางด้านการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน...						
10. เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ						
11. เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ						
12. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทาง การเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com						
13. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทาง การเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com						
14. เว็บไซต์ของพรรคการเมือง						
15. ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองใน อินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์						

ข้อความ	ทุก วัน	2-3 วัน ครั้ง	4-5 วัน ครั้ง	1 อาทิตย์ ครั้ง	เดือน ละครั้ง	ไม่เคย เลย
16. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง						
17. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์						
18. กระดานสนทนา / ห้องสนทนา						
การปรึกษาหารือ						
ท่านร่วมสนทนาและปรึกษาหารือถึงปัญหาทางการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน...						
19. เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ						
20. เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ						
21. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com						
22. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com						
23. เว็บไซต์ของพรรคการเมือง						
24. ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์						
25. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง						
26. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์						
27. กระดานสนทนา / ห้องสนทนา						
การวางแผนร่วมกัน						
ท่านร่วมเสนอแนวคิดและวางแผนทางการเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน...						
28. เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ						
29. เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ						
30. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com						

ข้อความ	ทุก วัน	2-3 วัน ครั้ง	4-5 วัน ครั้ง	1 อาทิตย์ ครั้ง	เดือน ละครั้ง	ไม่เคย เลย
31. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com						
32. เว็บไซต์ของพรรคการเมือง						
33. ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์						
34. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง						
35. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์						
36. กระดานสนทนา / ห้องสนทนา						
การร่วมปฏิบัติการ ท่านร่วมปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การจัดทำเว็บไซต์ นัดพบเพื่อจัดตั้งกลุ่มที่มีความคิดเห็นทางการเมืองเหมือนกัน หรือ รวมกลุ่มเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเมือง กับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน...						
37. เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ						
38. เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ						
39. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com						
40. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com						
41. เว็บไซต์ของพรรคการเมือง						
42. ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองในอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์						
43. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง						
44. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์						

ข้อความ	ทุก วัน	2-3 วัน ครั้ง	4-5 วัน ครั้ง	1 อาทิตย์ ครั้ง	เดือน ละครั้ง	ไม่เคย เลย
45. กระดานสนทนา / ห้องสนทนา						
การควบคุมโดยประชาชน ท่านร่วมติดตาม/ตรวจสอบการดำเนินการทาง การเมืองกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่าน...						
46. เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ						
47. เว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ						
48. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทาง การเมืองภายในประเทศ เช่น pantip.com, prachathai.com						
49. เว็บไซต์ทั่วไปที่ถ่ายทอดข่าวสารทาง การเมืองจากต่างประเทศ เช่น cnn.com, economist.com						
50. เว็บไซต์ของพรรคการเมือง						
51. ผ่านแบบสำรวจทางการเมืองใน อินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในเว็บไซต์						
52. ผ่าน blog ที่มีเนื้อหาทางการเมือง						
53. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์						
54. กระดานสนทนา / ห้องสนทนา						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายวรารุณ แสงอร่าม เกิดเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2527 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เมื่อ พ.ศ. 2544 ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาวิชาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในปี พ.ศ. 2548 ก็ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง และสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2552 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยนักวิจัยและผู้ดูแลเว็บไซต์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย